

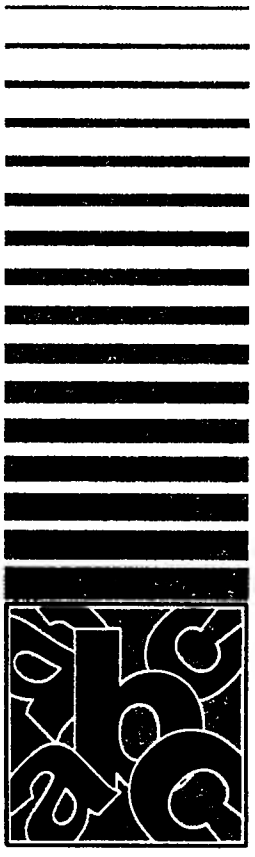
ΕΛΛΗΝΙΚΑ

МОЙ УЧИТЕЛЬ – КНИГА

ГРЕЧЕСКИЙ

БЕЗ РЕПЕТИТОРА

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

МОЙ УЧИТЕЛЬ - КНИГА

А.Б. Борисова

ГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК

Курс для начинающих

КАРО
КОРОНА-ПРИНТ
БИНОМ
Санкт-Петербург
2007

УДК 378
ББК 81.2
Б 83

Рецензент
доктор филологических наук Ф.А. Елоева

Борисова А.Б.

Б 83 Греческий язык: Курс для начинающих / Учебное пособие. – СПб.: КАРО, КОРОНА принт, Бином-Пресс, 2007. – 432 с.

ISBN 5-89815-482-5

Учебник рассчитан на начинающих. 25 уроков включают грамматические объяснения, диалоги и тексты, снабженные словарями. Упражнения, помещенные в конце каждого урока, дают возможность проверить, как усвоен материал.

Книга адресована всем, кто хочет научиться изъясняться на новогреческом языке. Она может использоваться как самостоятельно, так и в качестве пособия на курсах греческого языка.

УДК 378
ББК 81.2

Учебное издание

Борисова Анна Борисовна

ГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК
Курс для начинающих
Учебное пособие

Редактор *М.С. Зимина*
Корректоры *Н.В. Ковалева, М.О. Заика*
Верстка *О.Е. Кислина*
Иллюстрации *Н.А. Борисова*
Дизайн обложки *А.С. Авдеев*

Издательство «КАРО». Лицензия ЛР № 065644
195279, Санкт-Петербург, шоссе Революции, 88
тел. в Санкт-Петербурге (812) 575 94 39; (812) 320 84 79
тел. в Москве (495) 964 02 10, (495) 964 08 46
e-mail: karo@peterstar.ru, karopiter@mail.ru
ООО «КОРОНА принт». Лицензия ЛР № 065007
198005, Санкт-Петербург, Измайловский пр., 29
Издательство «Бином-Пресс». Лицензия ЛР № 065012
103473, Москва, Краснопролетарская ул., 16

Подписано в печать 29.01.2007. Формат 70 x 100 $^{1}/_{16}$.
Бумага газетная. Печать офсетная. Усл. печ. л. 34,8. Тираж 2000 экз. Заказ № 3796
Отпечатано с готовых диапозитивов в ГУП «Типография «Наука»
199034, Санкт-Петербург, 9 линия, 12

© КОРОНА принт, 2004
© КАРО, 2005
Все права защищены

ISBN 5-89815-482-5

ПРЕДИСЛОВИЕ

НЕСКОЛЬКО СЛОВ О ГРЕЧЕСКОМ ЯЗЫКЕ

Греческий язык уникален. Его история насчитывает более двух тысячелетий.

Когда говорят о греческом языке, то чаще всего имеют в виду древнегреческий. И это понятно. Именно на этом языке написаны величайшие произведения античной культуры: поэмы Гомера «Илиада» и «Одиссея», трагедии Эсхила, Софокла и Еврипида, диалоги Платона и т. д.

Появление и расцвет классического греческого языка приходится на V–IV вв. до н. э.

Благодаря походам Александра Македонского греческий язык распространился по всей завоеванной им территории. Греческий язык начинают использовать в самых разных целях — от языка управления до языка повседневного общения людей, для которых он не был изначально родным языком. В таких условиях, естественно, язык подвергается большим изменениям. Греческий язык, на котором говорили с III в. до н. э. по III в. н. э., называют александрийским ***койне***.

Одновременно с бытованием койне примерно с I в. н. э. образованные люди начинают писать не на современном разговорном языке, а на классическом греческом языке. Так начинается период ***диглоссии*** — одновременного сосуществования письменного языка образованных людей и разговорного языка простого народа. Диглоссия сохранялась очень долго, в течение всего византийского периода и периода турецкого владычества, XIX и большей половины XX века. При этом разговорный язык продолжал развиваться и меняться.

В начале XIX века, с обретением Грецией независимости, возник вопрос, какой язык станет официальным языком государства. Одни ратовали за возвращение классического греческого языка, другие, напротив, хотели сделать официальным языком разговорный греческий. В результате возникла ***кафаревуса*** («очищенный») — компромисс между классическим греческим языком и разговорным ***димотики*** («народный»).

Кафаревуса оставалась официальным языком государства и образования до 1976 года. Но параллельно создавалась литература и на кафаревусе, и на разговорном димотики. Эти две разновидности греческого языка находились в постоянном контакте и оказывали влияние друг на друга. Поэтому до сих пор, даже почти через 30 лет после провозглашения димотики официальным языком греческого государства, в языке сохранились и продолжают активно употребляться кафаревусные выражения. Вы можете столкнуться с ними и в газетах, и в вывесках на улицах, и в речи любого грека. И если было время, когда многие активно пытались изъять любое упоминание о кафаревусе из греческого языка, то последнее время, напротив, многие кафаревусные элементы возвращаются в язык. Особенно это касается глаголов. Поэтому, возможно, глаголы – это самое сложное, что есть в греческом языке, и очень многие глаголы приходится запоминать вместе со всеми их формами.

ОБ ЭТОМ УЧЕБНИКЕ

Этот учебник предназначен для всех, кто хочет научиться по возможности правильно изъясняться на разговорном новогреческом языке. Книга может использоваться и как самоучитель, и как пособие на курсах греческого языка.

Учебник рассчитан на начинающих.

Структура учебника такова: в начале каждого урока приводятся грамматические объяснения, потом предлагаются для изучения диалоги и тексты, которые снабжаются небольшими словарями, далее представлены различные выражения по теме, и в конце урока дается возможность, сделав упражнения, проверить, как вы усвоили урок. В конце учебника вы найдете ключи к упражнениям.

Если учебник используется на курсах иностранных языков, то преподаватель даст вам все необходимые указания о том, как пользоваться учебником и какой дополнительный материал привлекать. Если же вы используете этот учебник как самоучитель, то скорее всего вам понадобятся словари. Хотя все тексты и диалоги снабжены небольшими словариками, а в упражнениях по возможности использовалась лексика данного урока, тем не менее, вы можете столкнуться с незнакомыми и непереведенными словами. Кроме того, встречавшаяся в предыдущих уроках лексика повторно в словарик не включается, а так как слова имеют обыкновение забываться, гораздо удобнее посмотреть в словарь, чем искать по всем предыдущим урокам.

В последнее время в продаже появилось довольно много карманных словарей. Их легко найти в специализированных книжных магазинах. Из больших словарей можно порекомендовать следующие:

1) ***И. П. Хориков, М. Г. Малев.*** Новогреческо-русский словарь. Москва, 1993. Это самый большой греческо-русский словарь.

2) ***А. А. Иоаннидис.*** Русско-новогреческий словарь. Москва, 1966. Это самый большой русско-греческий словарь.

3) ***А. А. Иоаннидис.*** Новогреческо-русский словарь. Москва, 1966.

Если вы захотите продолжить изучение греческого языка, полезно обратиться к толковым словарям греческого языка:

1) Λεξικό της κοινής νεοελληνικής. Θεσσαλονίκη, 1998.

2) Γ. Μπαπμινιώτης. Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας. Αθήνα, 1998.

3) Τεγόπουλος — Φυτράκης. Λεξικό της ελληνικής γλώσσας. Αθήνα, 1988.

Для того чтобы научиться говорить на языке, нужна практика. Кроме того, при самостоятельном изучении языка вас некому будет проверить, так что стопроцентной уверенности в правильности ваших построений у вас не будет. Поэтому, если нет возможности общаться с носителями языка, можно посоветовать стараться повторять предложенные в этом учебнике диалоги и тексты как можно ближе к тексту, почти наизусть. Все они созданы носителями языка и содержат множество общеупотребительных выражений. Поэтому не опасайтесь, что вы научитесь говорить на искусственном языке. Если все эти выражения войдут в ваше сознание как готовые формулы, то, оказавшись в языковой среде, вы сможете применить их на практике.

Все это, однако, не избавляет от скучной необходимости учить слова. К сожалению, без этого иностранный язык выучить невозможно.

Чтобы проверить, как вы усвоили грамматический материал и заодно убедиться, что новые слова и выражения вошли в ваш активный запас, можно выписать переводы примеров, иллюстрирующих грамматический материал, и попробовать заново перевести их на греческий, а затем сравнить ваш вариант с исходным. Так станет понятно, на что еще стоит обратить внимание.

Освоив основной грамматический материал, дальше вы можете совершенствовать свои знания. Как это делать, каждый должен решать сам. Оказавшись в языковой среде, вы сможете развить разговорные навыки. Если вы захотите воспользоваться еще одним учебником, то в греческом книжном магазине вы выберите учебник на свой вкус. В данном учебнике использовался главным образом материал двух греческих учебников. Их выходные данные вы найдете в конце книги. Кроме того, можно рискнуть и попробовать читать по-гречески газеты, журналы, художественную литературу; слушать песни, новости, смотреть телевизионные передачи и фильмы.

Удачи!

1 УРОК

1. АЛФАВИТ
2. ПРАВИЛА ЧТЕНИЯ
3. УДАРЕНИЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРЕЧЕСКИЙ АЛФАВИТ

Буквы греческого алфавита	Греческие названия букв	Русские названия букв
Α α	άλφα	альфа
Β β	βήτα	вита
Γ γ	γάμα	гамма Δ
δ	δέλτα	дельта
Ε ε	έψιλον	эпсилон
Ζ ζ	ζήτα	зита
Η η	ήτα	ита
Θ θ	θήτα	фита
Ι ι	γιώτα	йота
Κ κ	κάπα	каппа Λ
λ	λάμδα	ламда М
μ	μι	ми

Буквы греческого алфавита	Греческие названия букв	Русские названия букв
Ν ν	νι	ни
Ξ ξ	ξι	кси
Ο ο	όμικρον	омикрон
Π π	πι	пи
Ρ ρ	ρο	ро
Σ σ ς	σίγμα	сигма
Τ τ	ταυ	таф
Υ υ	ύψιλον	ипсилон
Φ φ	φι	фи
Χ χ	χι	хи
Ψ ψ	ψι	пси
Ω ω	ωμέγα	омега

В греческом алфавите 7 гласных (α, ε, η, ι, ο, υ, ω) и 17 согласных (β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ).

ПРАВИЛА ЧТЕНИЯ

ГЛАСНЫЕ

Буквы греческого алфавита	Звуки в англ. транскрипции	Примеры	
		Слово	Произношение
α	a	μάνα	m**a**na
ε, αι	e	ένας, αίμα	**e**nas, **e**ma
ι, η, υ, ει, οι	i	μία, μήνας, μύλος, εμείς, μοίρα	m**i**a, m**i**nas, m**i**los, em**i**s, m**i**ra
ο, ω	o	νόμος, ώμος	n**o**mos, **o**mos
ου	u	ουρανός	ur**a**n**o**s
άι, αΐ	aj	τσάι, φαΐ	c**ai**, f**ai**
αϊ	aj	μαϊμού	maj**mu**
εϊ	ej	τρόλεϊ	tr**olej**
όι	oj	ρολόι	rol**oi**
οϊ	oj	κοροϊδεύω	korojδevo
αυ + гласный, β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ	av	αύριο	**av**rio
αυ + θ, κ, ξ, π, σ, τ, φ, χ, ψ	af	αυτός	aft**o**s
ευ + гласный, β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ	ev	δουλεύω	δul**e**vo
ευ + θ, κ, ξ, π, σ, τ, φ, χ, ψ	ef	εύκολος	**ef**kolos
άυ	aj	άυπνος	**ai**pnos
ι, υ, ει, οι + гласный	j	πιάνω, μυαλό, άδειος, ποιος	pj**a**no, mjal**o**, a**δj**os, pj**os**

СОГЛАСНЫЕ

Буквы греческого алфавита	Звуки в англ. транскрипции	Примеры	
		Слово	Произношение
β	v	βόλτα	**v**olta
γ	γ[1]	γλώσσα	**γ**losa
γ + ε, αι, ι, η, υ, ει, οι	γ΄ мягкое	γελώ	**γ΄**el**o**
γι, γει, γυ + гласный	j	γιατρός, γειά, γυαλί	**j**atr**os**, **j**a, **j**ali

[1] По произношению близко к украинскому [г], но мягче.

Буквы греческого алфавита	Звуки в англ. транскрипции	Примеры	
		Слово	Произношение
γγ	ŋ[1]	άγγελος	**a**ŋelos
γκ	g в начале слова	γκάζι	**g**azi
γκ	ŋ, nk в середине слова	αγκαλιά, ελεγκτής	aŋalja, elenktis
γχ	nx	έλεγχος	**e**lenxos
δ	ð[2]	παιδί	peð**i**
ζ	z	ζέστη	**z**esti
θ	θ[3]	άνθρωπος	**a**nθropos
κ	k	κανείς	**k**anis
κ + ε, αι, ι, η, υ, ει, οι	k´ мягкое	κενός, και	k´en**o**s, k´**e**
λ	l	καλός	**k**al**o**s
μ	m	μικρός	**m**ikr**o**s
μπ	b в начале слова[4]	μπίρα	**b**ira
μπ	mb, mp в середине слова	λάμπα, σύμπτωμα	l**a**mba, s**i**mptoma
ν	n	νέος	**n**eos
ν_κ	ng	τον κήπο	ton _ **g**ipo
ν_ξ	ngz	τον ξένο	ton _ **g**zeno
ν_π	mb	τον πατέρα	tom _ **b**atera
ντ	d в начале слова[5]	ντομάτα	**d**omata
ντ	nd, nt в середине слова	πάντα, αντίκα	p**a**nda, **a**ntika
ν_τ	nd	τον τοίχο	ton _ **d**ixo
ν_τσ	ndz	τον τσιγκούνη	ton _ **dz**iŋuni

[1] Как в английском -ing (singing).

[2] Звонкий межзубный звук как в английском this, that.

[3] Глухой межзубный звук как в английском think.

[4] μπ может произноситься как [b] и в середине слова, в основном в иностранных словах: μπουμπουνίζω [bubunizo].

[5] ντ может произноситься как [d] и в середине слова, в основном в иностранных словах: άντε [ade], αντίο [adio], ντανταά [dada].

Буквы греческого алфавита	Звуки в англ. транскрипции	Примеры	
		Слово	Произношение
ν_ψ	mbz	τον ψηλό	tom bzilo
ξ	ks	ξένος	ksenos
π	p	πουλί	puli
ρ	r	κρασί	krasi
σ + гласный, θ, κ, ξ, π, σ, τ, φ, χ, ψ	s	σπίτι, σήμερα	spiti, simera
σ, ς[1] + β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ, τζ	z	σβήνω, πες μου	zvino, pez mu
τ	t	τάξη	taksi
τ + ι, η, υ, ει, οι[2]	t твердое	τιμή, τοίχος	timi, tixos
τζ	dz	τζάμι	dzami
τσ	c[3]	τσέπη	cepi
φ	f	φανάρι	fanari
χ	x	χώρα	xora
χ + ε, αι, ι, η, υ, ει, οι	x´ мягкое	χέρι	x´eri
ψ	ps	ψέμα	psema

УДАРЕНИЕ

1. Ударение в греческом языке (как и в русском) динамическое: ударный слог произносится с большей интенсивностью.

2. В современном греческом языке существует один знак ударения: γρά**́**φω[4].

3. Ударение ставится на всех словах, в которых более одного слога.

4. Ударение не ставится на односложных словах. Исключения составляют слова: πού (где?), πώς (как?), ή (или).

5. В сочетаниях гласных αί [e], εί [i], οί [i], ού [u], αύ [av], [af], εύ [ev], [ef] ударение ставится на втором гласном.

---

[1] Пишется только в конце слова.

[2] Читаются как среднее между [и] и [ы].

[3] Произносится как русское [ц]. Исключение: έτσι [etsi].

[4] Во многих книгах, газетах, журналах, изданных до 1982 года и в некоторых, изданных после, вы можете увидеть три разных знака ударения (ά - ὰ - ᾶ), а также специальные надстрочные знаки над гласными – придыхания (ἁ - ἁ). Но на произношение они не влияют.

УПРАЖНЕНИЯ

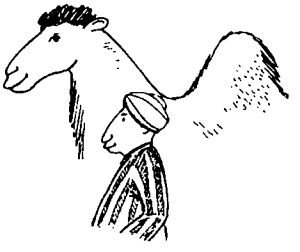
I. Прочитайте следующие слова. Напишите транскрипцию и сверьте с транскрипцией в ключах.

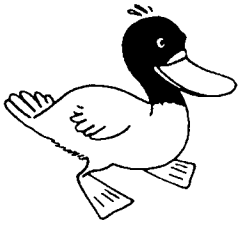
слово	транскрипция	слово	транскрипция
αρχαίος		κελαηδώ	
ωραίος		μπακάλης	
ησυχία		αμπέλι	
σχολείο		ντουλάπι	
λουλούδι		ποντίκι	
αϊτός		κόντρα	
χαϊδεύω		δεν παίρνω	
σόι		τον τόνο	
προϊόντα		τον καιρό	
παύω		δεν ψωνίζω	
θαύμα		την τσάντα	
ναύτης		δεν ξέρω	
μαζεύω		ξύλινος	
φεύγω		σύννεφο	
ευχή		πρόσληψη	
καράβια		τις μέρες	
μοιάζω		πλούτη	

слово	транскрипция	слово	транскрипция
ίδιος		ευτυχία	
γιορτή		τζάκι	
γιος		τζιτζίκι	
οικογένεια		τσάντα	
ανοίγω		κάτσε	
φεγγάρι		μαχαίρι	
γκρεμίζω		ψωμί	
αγκάθι		Ελλάδα	
ιγκόγκνιτο		Αθήνα	
μελαγχολία		Θεσσαλονίκη	
δηλαδή		Κύπρος	
μάθημα		Κρήτη	

II. Попробуйте прочитать и повторить (каждый раз все быстрее) следующие скороговорки. Знаком _ отмечены места слитного произношения слов (одно ударение в комплексе).

Καλημέρα καμηλάρη, καμηλάρη καλημέρα.
Доброе утро, погонщик верблюдов; погонщик верблюдов, доброе утро!

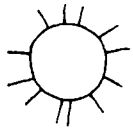
Μια _ πάπια, μα _ ποια πάπια!
Утка, но какая утка!

Ο _ διάβολος έχει πολλά ποδάρια.
У дьявола много ножек (***зд.*** хитрых приемов).

Έχεις συχνά συνάχι;[1] Έχω συνεχώς συνάχι.
У тебя часто насморк? У меня постоянно насморк.

Άσπρη πέτρα ξέξασπρη και _ στον _ ήλιο ξεξασπρότερη.
Белый камень, очень белый, а на солнце еще белее.

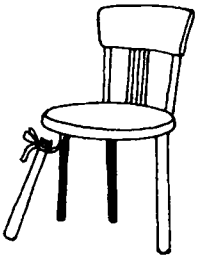

Ο _ παπάς είναι παχύς, έχει φάει την _ παχιά φακή.
Толстый поп съел жирную чечевичную похлебку.

[1] Знак ; в греческом соответствует вопросительному знаку. Знак ? не используется. Остальные знаки препинания привычные. Вопросительным предложение делает интонация; никаких особых конструкций (как, например, в английском) не используется. Выделяется слово, к которому собственно задается вопрос (здесь: συχνά), к концу вопроса интонация понижается.

Της _ καρέκλας το _ ποδάρι ξεκαρεκλαποδαριάστηκε.
Ножка стула вывернулась.

Οι _ σπανοί Ισπανοί εις _ πανί ισπανικόν εις _ πανικόν ιππικόν ζωγράφισαν.
Лысые испанцы на холсте в панике нарисовали испанского всадника.

2 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ ***существительные мужского рода на*** *-ος, -ης, -ας,* ***женского рода на*** *-α, -η,* ***среднего рода на*** *-ο, -ι, -μα*
   - ✔ ***определенный и неопределенный артикль***
   - ✔ ***глагол «быть»***
   - ✔ ***личные местоимения***
   - ✔ ***числительные от 0 до 10***
2. ДИАЛОГИ «ЗНАКОМСТВО»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫЕ

Существительные в греческом языке бывают трех родов: мужского, женского и среднего. Кроме того, существительные изменяются по числам (единственное и множественное число) и падежам (именительный, родительный, винительный и звательный падежи). Определить, как изменяется существительное, можно по его окончанию и роду. Узнать, какого рода существительное, можно по артиклю. Поэтому очень рекомендуется заучивать существительные вместе с артиклем.

В греческом языке есть определенный и неопределенный артикль. Определенный артикль (именно он указывается вместе с существительным в словаре) бывает трех родов и изменяется по числам и падежам. Неопределенный артикль также бывает трех родов, но изменяется по падежам только в единственном числе. Множественного числа у неопределенного артикля нет. Артикль ставится непосредственно перед существительным. Определенный артикль не несет ударения и произносится слитно с существительным.

В этом уроке мы познакомимся с некоторыми существительными в именительном падеже единственного числа (это основная форма существительного, так оно дается в словаре).

Именительный падеж единственного числа существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα

Мужской род		Женский род		Средний род	
на **-ος**	ο δάσκαλ**ος** — учитель	на **-α**	η γυναίκ**α** — женщина, жена	на **-ο**	το σχολείο — школа
на **-ης**	ο φοιτητ**ής** — студент	на **-η**	η βιβλιοθήκ**η** — библиотека	на **-ι**	το παιδ**ί** — ребенок
на **-ας**	ο άντρ**ας** — мужчина, муж			на **-μα**	το γράμ**μα** — письмо

Именительный падеж единственного числа артиклей

Род	Определенный артикль	Неопределенный артикль
Мужской род	ο	ένας
Женский род	η	μία/μια [mia/mja]
Средний род	το	ένα

Правила употребления артиклей в греческом языке довольно трудны. Постепенно мы будем знакомиться с особенностями употребления артиклей в греческом языке. Очевидно то, что определенный артикль используется, когда речь идет о ком-то или о чем-то известном или уже упоминавшемся ранее; а неопределенный артикль — когда кто-то или что-то упоминается впервые. У тех, кто знаком с английским языком, не вызовет больших затруднений употребление артиклей. Одно из важнейших отличий употребления артикля в греческом и английском языке заключается в том, что в греческом языке имена собственные обязательно используются с определенным артиклем: η Μαρία — Мария, η Ελλάδα — Греция.

ГЛАГОЛЫ

Глаголы в греческом языке изменяются по временам, залогам, наклонениям, числам и лицам. В греческом языке не существует неопределенной формы (инфинитива): нельзя выразить одной формой такие значения, как «говорить», «читать», «писать». Поэтому в словаре указывается форма первого лица единственного числа настоящего времени («я говорю», «я читаю», «я пишу»), хотя русские эквиваленты даются в неопределенной форме: λέω — говорить.

В греческом языке предложение не может обойтись без глагола[1]. Один из самых важных глаголов — глагол είμαι «быть». Там, где по-русски мы ставим тире (Я — Мария), по-гречески обязательно должен быть глагол (**Είμαι** η Μαρία)[2].

Спряжение глагола είμαι в настоящем времени

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	είμαι	είμαστε
2	είσαι	είστε или είσαστε
3	είναι	είναι

[1] За исключением восклицательных предложений, таких как: Να τος ο Γιάννης! Вот он Янис!

[2] Сравните с английским: I **am** Mary.

ЛИЧНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Употребление личных местоимений напротив необязательно. Их значение заключено в форме глагола, поэтому личные местоимения обычно используются для выделения, а в нейтральном контексте ставить личное местоимение перед глаголом не рекомендуется: ср. Είμαι δασκάλα — Я учительница / **Εγώ** είμαι δασκάλα — Я учительница (что касается меня, то я учительница).

В тех предложениях, где после глагола είμαι следует название профессии, определенный артикль отсутствует: ο Γιάννης είναι γιατρός — Янис врач.

Формы личных местоимений в именительном падеже

Единственное ч.	Единственное ч.	Множественное ч.	Множественное ч.
εγώ	я	εμείς	мы
εσύ	ты	εσείς	вы
αυτός	он	αυτοί	они (м. р.)
αυτή	она	αυτές	они (ж. р.)
αυτό	оно	αυτά	они (ср. р.)

Как видно из таблицы, местоимение «они» в греческом языке бывает трех родов. Правила замены существительных различными формами «они» таковы:

Ο Κώστας και ο Γιάννης = αυτοί (м. р.) — Костас и Янис (одушевленные м. р. + м. р.)

Ο Κώστας και η Ελένη = αυτοί (м. р.) — Костас и Элени (одушевленные м. р. + ж. р.)

Ο Κώστας και το αγόρι = αυτοί (м. р.) — Костас и мальчик
(одушевленные м. р. + ср. р. грамматически, но м. р. по смыслу)
Η Μαρία και η Ελένη = αυτές (ж. р.) — Мария и Элени
(одушевленные ж. р. + ж. р.)
Η Μαρία και το κορίτσι = αυτές (ж. р.) — Мария и девочка
(одушевленные ж. р. + ср. р. грамматически, но ж. р. по смыслу)
Η Μαρία και το παιδί = αυτοί (м. р.) — Мария и ребенок
(одушевленные ж. р. + ср. р.)
Το τραπέζι και η καρέκλα = αυτά (ср. р.) — стол и стул
(неодушевленные любых родов)

Слова το αγόρι (мальчик) и το κορίτσι (девочка) по-гречески среднего рода.

ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 0 ДО 10

0	μηδέν
1	ένα
2	δύο/δυό
3	τρία
4	τέσσερα
5	πέντε
6	έξι
7	επτά/εφτά
8	οκτώ/οχτώ
9	εννέα/εννιά
10	δέκα

Теперь попробуйте прочитать несколько диалогов. Понять диалоги вам помогут некоторые выражения, приведенные ниже.

ЗНАКОМСТВО

— Καλημέρα. Είμαι η Μαρία.
— Γεια σου. Εγώ είμαι ο Γιάννης.
— Πώς τα πας;
— Ευχαριστώ. Πολύ καλά. Κι εσύ;
— Επίσης.
— Λοιπόν, γεια σου και θα τα πούμε.
— Αντίο.

— Συγνώμη, λέγομαι Κώστας Καρράς. Κι εσείς;
— Γεια σας. Είμαι η Ελένη Θανού.
— Χαίρω πολύ.
— Κι εγώ το ίδιο.
— Τι κάνετε;
— Καλά, ευχαριστώ. Κι εσείς;
— Επίσης.
— Να είστε καλά.
— Χαίρετε.

Когда одно слово заканчивается на гласный, а следующее за ним слово начинается с гласного, часто один из них проглатывается при произношении: κι εσύ [k`esi], κι εσείς [k`esis].

ВЫРАЖЕНИЯ

γειά σου — здравствуй, привет; пока

γειά σας — здравствуйте; до свидания

χαίρετε — здравствуйте; до свидания

καλημέρα (σου/σας) — доброе утро, добрый день (доброго тебе / вам дня)

καλησπέρα (σου/σας) — добрый вечер (доброго тебе / вам вечера)

καληνύχτα — спокойной ночи

αντίο[1] — пока

θα τα πούμε — увидимся

τι κάνεις; — как дела? (дословно «что ты делаешь?» — может использоваться и в прямом значении)

πώς πάει; — как дела? (дословно «как идет?»)

πώς τα πας/πάτε; — как дела? (дословно «как у тебя / вас это идет?»)

πού είσαι/είστε; — как у тебя / у вас дела? (дословно «где ты?», «где вы?» — может использоваться и в прямом значении)

πώς είσαι/είστε; — как дела? (дословно «как ты / вы?»)

τι έγινε; — как дела? (дословно «что случилось?» — может использоваться и в прямом значении)

τι γίνεσαι/γίνεστε; — как дела? (дословно «что у тебя / у вас происходит?»)

καλά — хорошо

πολύ καλά — очень хорошо

μια χαρά — отлично

εντάξει — нормально

έτσι κ' έτσι[2] — так себе

---

[1] Обратите внимание на произношение слова: [adio].

[2] Обратите внимание на произношение: [etsi k`etsi].

άσχημα, χάλια — ужасно

ναί — да

όχι — нет

μάλιστα — да, конечно (очень подходит для вставки между репликами разговорчивого собеседника)

και/κι — и

επίσης, το ίδιο — также

ευχαριστώ — спасибо

παρακαλώ — пожалуйста (просьба, ответ)

ορίστε — пожалуйста (предложение; с вопросительной интонацией «что угодно?»)

συγνώμη — извини, извините

με συγχωρείς/με συγχωρείτε — извини / извините

τίποτε — ничего; ничего страшного

δεν πειράζει — ничего страшного; не важно

να είσαι/είστε καλά — всего тебе / вам хорошего

είμαι ο Γιάννης — я — Янис

λέγομαι Κώστας Καρράς[1] — меня зовут Костас Каррас

χαίρω πολύ — очень рад / рада

λοιπόν — ну (слово-паразит, используется часто, как и в русском).

δεν — не (отрицание перед глаголом: εγώ δεν είμαι η Ελένη — Я не Элени)

εδώ — здесь

εκεί — там

Теперь попробуйте, используя данные выражения, составить свои собственные диалоги.

[1] После глагола λέγομαι имя собственное используется без определенного артикля.

I. Поставьте правильный артикль: ο, η, το — ένας, μία, ένα.

Пример: αγόρι — το αγόρι, ένα αγόρι

σπίτι	γη
γιατρός	μάθημα
τραγουδηστής	βουνό
δουλειά	δρόμος
αρχιτέκτονας	μήνας

II. Заполните пропуски правильной формой глагола είμαι.

1. Αυτός _____ φοιτητής.
2. Εμείς _____ εδώ.
3. Αυτοί _____ εκεί.
4. Ο Κώστας _____ δάσκαλος.
5. Η Μαρίνα _____ δασκάλα.
6. Εσύ _____ γιατρός;
7. Ο Γιάννης και η Ελένη δεν _____ εδώ.
8. Εσείς _____ αστυνομικός;
9. Εγώ _____ τραγουδίστρια.
10. Τι κάνετε; Εμείς _____ καλά.

III. Замените соответствующим личным местоимением слова, выделенные жирным шрифтом.

1. **Η Μαρία** είναι νοσοκόμα.
2. **Ο Πέτρος** είναι έμπορος.
3. **Η Ελένη κι εγώ** είμαστε εδώ.
4. **Το τετράδιο** είναι εκεί.
5. Είναι **ο Γιώργος και ο Γιάννης** εδώ;
6. **Το μολύβι και το βιβλίο** είναι εκεί.
7. **Ο Αλέξης και η Άννα** δεν είναι εδώ.
8. **Η γυναίκα και το κορίτσι** είναι εκεί.
9. **Η γυναίκα και το παιδί** είναι εδώ.
10. **Ο Κώστας και εσείς** δεν είστε καλά.

IV. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение. Обращайте внимание на слитное произношение слов (_).

Ο _ δράκος και _ τρεις αστακοί	**Дракон и три омара**
Μέσα στα _ ζεστά νερά	Среди жарких вод
Ένας δράκος με _ ουρά	Один дракон с хвостом
Χασμουριέται, χασμουριέται,	Зевает, зевает,
Τη _ ζωή _ του τη _ βαριέται.	Его жизнь ему наскучила.
Και _ λιγάκι παρακεί	А немного вдали
Κάθονται τρεις αστακοί.	Сидят три омара.
Σημαδεύει, τους _ αρπάζει	Он их замечает, хватает
Και _ στην _ τσέπη _ του τους _ βάζει.	И кладет к себе в карман.
— Δράκε, δράκε, πού μας _ πάς;	— Дракон, дракон, куда ты нас несешь?
Μήπως θέλεις να _ μας _ φας;	Может, ты хочешь нас съесть?
Μήπως θα _ μας _ αλατίσεις	Может, ты нас посолишь
Και _ στο _ φούρνο θα _ μας _ ψήσεις;	И запечешь нас в печи?
— Μη _ μιλάτε για _ φαΐ!	— Не говорите о еде!
Μη _ φωνάζετε πολύ!	Не кричите так громко!
Ανεβείτε στο _ κρεβάτι	Залезайте на кровать
Να _ μου _ ξύσετε την _ πλάτη!	Почесать мне спинку!

3 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ ***винительный падеж единственного числа существительных мужского рода на*** *-ος, -ης, -ας,* ***женского рода на*** *-α, -η,* ***среднего рода на*** *-ο, -ι, -μα*
   - ✔ ***предлоги*** *σε* ***(«в», «на»),*** *από* ***(«из», «от», «у»),*** *με* ***(«с»),*** *για* ***(«для», «за», «до»)***
   - ✔ ***притяжательные местоимения***
   - ✔ ***настоящее время действительного залога глаголов первого спряжения***
   - ✔ ***числительные от 11 до 20***
2. ДИАЛОГ «ОБЩЕНИЕ (СТРАНЫ И ГОРОДА)»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. ТЕКСТ
5. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с винительным падежом (ответ на вопрос «кого?», «что?») единственного числа артиклей и уже знакомых нам существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα, некоторыми предлогами, притяжательными местоимениями, настоящим временем действительного залога глаголов первого спряжения и числительными от 11 до 20.

Винительный падеж единственного числа артиклей

Род	Определенный	Неопределенный
Мужской	τον[1]	έναν
Женский	την	μία/μια
Средний	το	ένα

Винительный падеж единственного числа существительных

Мужской род		Женский род		Средний род	
на **-ος**	τον δάσκαλ**ο**	на **-α**	την γυναίκ**α**	на **-ο**	το σχολείο
на **-ης**	τον φοιτητ**ή**	на **-η**	την βιβλιοθήκ**η**	на **-ι**	το παιδ**ί**
на **-ας**	τον άντρ**α**			на **-μα**	το γράμ**μα**

[1] По орфографическим правилам, если после артиклей τον, την, έναν и отрицательных частиц δεν, μην следует гласный или κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, τς, τζ, ξ, ψ, то ν сохраняется (τον, την, έναν, δεν, μην); а если β, γ, δ, φ, χ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ, ζ, то ν выпадает (το, τη, ένα, δε, μη). В данном учебнике в целях упрощения обучения данное правило соблюдаться не будет (большая часть греков вряд ли знает и соблюдает его). Но если вы где-нибудь встретите, например, δε вместо δεν, не забывайте, что это одно и то же слово.

Нетрудно заметить, что винительный падеж отличается от именительного только у существительных мужского рода. У существительных женского рода отличается по форме только артикль. А у существительных среднего рода именительный и винительный падежи полностью совпадают.

Как используется винительный падеж? Во-первых, в качестве прямого объекта: βλέπω τον άντρα — вижу мужчину, γράφω το γράμμα — пишу письмо. Во-вторых, с предлогами[1].

Предлоги σε, από, με, για

Один из самых универсальных предлогов в греческом языке — **σε** («в», «к», «на»). Этот предлог пишется слитно с определенным артиклем:

σε + τον = **στον**: στον κήπο — в саду

σε + την = **στην**: στην αυλή — во дворе

σε + το = **στο**: στο τραπέζι — на столе

Перед формами мужского и среднего рода неопределенного артикля ε выпадает и заменяется апострофом:

σε + έναν = **σ' έναν**: σ' έναν κήπο — в одном саду

σε + ένα = **σ' ένα**: σ' ένα νησί — на одном острове

Предлог **από** («из», «от», «с») обычно пишется целиком, хотя в беглой речи о может выпадать: Είμαι από τη Ρωσία — [ime apo ti _ rosia/ ap _ ti _ rosia] — Я из России.

Предлог **με** («с»): если следующее за ним слово начинается с гласной, то ε может выпадать: μ' έναν φίλο μου — с одним моим другом.

Предлог **για** («для», «за», «до»): ένα δώρο για την μητέρα μου — подарок для моей мамы, πάω για το εισιτήριο — иду за билетом, το λεωφορείο για το Πανεπιστήμιο — автобус до Университета.

[1] Большинство предлогов в греческом языке употребляется с винительным падежом. Противные случаи будут оговариваться особо.

ПРИТЯЖАТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

μου	мой, моя, мое и т. д.	μας	наш, наша и т. д.
σου	твой, твоя и т. д.	σας	ваш, ваша и т. д.
του της του	его ее его	τους	их

Притяжательные местоимения не изменяются по падежам и родам и не зависят от рода согласованного с ними существительного. Они ставятся после (!) существительного, не несут ударения и произносятся слитно с существительным: ο κήπος _ μου — [o _ k'ipoz _ mu] - мой сад, το _ παιδί _ σου — [to _ pe**d**i _ su] — твой ребенок, η _ φίλη του — [i _ **f**ili _ tu] — его подруга, ο _ φίλος _ της — [o _ **f**ilos _ tis] — ее друг, το _ σπίτι _ μας — [to _ spiti _ mas] — наш дом, η _ μητέρα _ σας — [i _ mitera _ sas] — ваша мать, ο _ πατέρας _ τους — [o _ pateras _ tus] — их отец.

В греческом языке ударение не может падать дальше третьего слога от конца. А так как притяжательные местоимения прибавляют еще один слог к слову, то в словах с ударением на третьем слоге от конца появляется дополнительное ударение на слоге перед притяжательным местоимением: ο δάσκαλος — ο δάσκαλός του, το τηλέφωνο — το τηλέφωνό μου, ο άγγελος — ο άγγελός τους.

Настоящее время глаголов первого спряжения

В греческом языке глаголы бывают первого и второго спряжения (во втором спряжении есть две группы). Все глаголы действительного залога заканчиваются на -ω. Глаголы первого спряжения имеют ударение на втором слоге от конца, причем перед -ω обязательно должен быть согласный звук: βλέπω — видеть, γράφω — писать, διαβάζω — читать, δουλεύω — [δu**l**evo] — работать.

Единственное число		Множественное число	
βλέπω	(я) вижу	**βλέπουμε**	(мы) видим
βλέπεις	(ты) видишь	**βλέπετε**	(вы, вы[1]) видите
βλέπει	(он, она) видит	**βλέπουν**	(они) видят

Есть несколько глаголов, спряжение которых нужно запомнить отдельно: **λέω** — говорить, **πάω** — идти, ездить, **τρώω** — есть, **ακούω** — слушать, слышать.

Единственное число				Множественное число			
λέω	**πάω**	**τρώω**	**ακούω**	**λέμε**	**πάμε**	**τρώμε**	**ακούμε**
λες	**πας**	**τρως**	**ακούς**	**λέτε**	**πάτε**	**τρώτε**	**ακούτε**
λέει	**πάει**	**τρώει**	**ακούει**	**λένε**	**πάνε**	**τρώνε**	**ακούνε**

ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 11 ДО 20

11	ένδεκα/έντεκα
12	δώδεκα
13	δεκατρία
14	δεκατέσσερα
15	δεκαπέντε
16	δεκαέξι / δεκάξι
17	δεκαεπτά / δεκαεφτά
18	δεκαοκτώ / δεκαοχτώ
19	δεκαεννέα / δεκαεννιά
20	είκοσι

[1] В греческом языке, как и в русском (и в отличие от английского) есть разделение на «вы» и «ты». В официальной обстановке, а также к незнакомым людям и к людям старше по возрасту обращаются на «вы». Впрочем, греки довольно быстро и легко переходят на «ты».

Прочитайте диалог. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ОБЩЕНИЕ (СТРАНЫ И ГОРОДА)

— Καλημέρα. Με λένε Κάρμεν. Πώς σε λένε;
— Γεια σου. Με λένε Κώστα. Από πού είσαι;
— Είμαι από την Ισπανία, αλλά τώρα μένω στην Αθήνα.
— Κι εγώ μένω στην Αθήνα. Είμαι όμως από την Θεσσαλονίκη. Και τι κάνεις στην Αθήνα;
— Μαθαίνω ελληνικά. Κι εσύ;
— Εγώ δουλεύω στην Αθήνα. Είμαι γιατρός στο νοσοκομείο. Πού μένεις στην Ισπανία;
— Μένω στην Μαδρίτη και δουλεύω στο Πανεπιστήμιο. Κι εσύ πού μένεις στην Αθήνα;
— Μένω στο κέντρο.
— Πού ακριβώς;
— Ακαδημίας 25.
— Έχεις τηλέφωνο;
— Ναι, έχω. Το τηλέφωνό μου είναι 0651032648.
— Ευχαριστώ πολύ.
— Παρακαλώ.

ВЫРАЖЕНИЯ

Με λένε + винительный падеж без артикля (!) — Меня зовут ...
Πώς σε (σας) λένε; — Как тебя (вас) зовут?
Από πού[1] είσαι (είστε); — Откуда ты (вы)?
Είμαι από + винительный падеж с определенным артиклем (!) — Я из ...

[1] Произносится слитно с ударением на πού: [аруру].

СТРАНЫ

η Ελλάδα	Греция	η Ιρλανδία	Ирландия
η Ρωσία	Россия	η Ισλάνδια	Исландия
η Αγγλία	Англия	η Φινλανδία	Финляндия
η Γαλλία	Франция	η Δανία	Дания
η Γερμανία	Германия	η Σουηδία	Швеция
η Ιταλία	Италия	η Νορβηγία	Норвегия
η Ισπανία	Испания	η Ουκρανία	Украина
η Πορτογαλλία	Португалия	η Τουρκία	Турция
η Αυστρία	Австрия	η Κίνα	Китай
η Ελβετία	Швейцария	η Ιαπωνία	Япония
η Ολλανδία	Голландия	η Ινδία	Индия
η Ουγγαρία	Венгрия	η Αμερική	Америка
η Βουλγαρία	Болгария	η Αίγυπτος	Египет
η Ρουμανία	Румыния	η Κύπρος	Кипр
η Αλβανία	Албания	ο Καναδάς	Канада
η Σερβία	Сербия	το Βέλγιο	Бельгия
η Πολωνία	Польша	το Μεξικό	Мексика
η Τσεχία	Чехия	το Ισραήλ	Израиль

Πού μένεις (μένετε); – Где ты (вы) живешь (живете)?
Μένω σε + винительный падеж с определенным артиклем — Я живу в ...

ГОРОДА

η Αθήνα	Афины
η Θεσσαλονίκη	Салоники
η Μόσχα	Москва
η Αγία-Πετρούπολη	Санкт-Петербург
η Κωνσταντινούπολη	Стамбул
η Λευκωσία	Никосия
η Αλεξάνδρεια	Александрия
η Ρώμη	Рим
η Μαδρίτη	Мадрид
η Σοφία	София

το Λονδίνο	Лондон
το Παρίσι	Париж
το Βερολίνο	Берлин
το Κάιρο	Каир
το Τελ Αβίβ	Тель-Авив
το Κίεβο	Киев
το Μιλάνο	Милан
το Μόναχο	Мюнхен
το Πεκίνο	Пекин
το Τόκιο	Токио

И еще некоторые слова в помощь:

αλλά — но

τώρα — теперь, сейчас

όμως — однако, а

ακριβώς — точно

ο γιατρός — врач

το νοσοκομείο — больница

δουλεύω — работать

μαθαίνω — учить

έχω — иметь

το Πανεπιστήμιο — Университет

το κέντρο — центр

το τηλέφωνο — телефон

Теперь попробуйте, используя данные выражения, составить свои собственные диалоги.

ТЕКСТ

Прочитайте, переведите (вам помогут приведенные ниже слова) небольшой рассказ о хорошей погоде и об Элене и постарайтесь повторить его как можно ближе к тексту.

Όταν ο καιρός είναι καλός

Η Ελένη δουλεύει πολύ όλη την εβδομάδα. Αλλά το Σαββατοκύριακο δεν μένει ποτέ στην Αθήνα. Πηγαίνει στην Αίγινα — ένα όμορφο νησί κοντά στον Πειραιά.

Η οικογένεια της έχει ένα μεγάλο σπίτι κοντά στην θάλασσα. Όταν ο καιρός είναι καλός, κάνει μπάνιο και ηλιοθεραπεία. Και το βράδυ πάει με την παρέα της σ'ένα ταβερνάκι εκεί κοντά και τρώνε φρέσκο ψάρι, καλαμαράκι και οχτοποδάκι ψητό.

Όταν έχει φεγγάρι, πάνε βόλτα με την βάρκα, ακούνε μουσική και κάπου κάπου λένε κι ένα τραγουδάκι.

Слова в помощь

όταν — когда
ο καιρός — время, погода
καλός — хороший
όλη — вся
η (ε)βδομάδα — неделя
το Σαββατοκύριακο — выходные
ποτέ — никогда
μένω — оставаться, жить
πηγαίνω/πάω — ехать, идти
η Αίγινα — Эгина[1]
όμορφος — красивый
το νησί — остров
κοντά + σε — рядом
ο Πειραιάς — Пирей

[1] Остров недалеко от афинского порта Пирея.

2 Зак. 3796

η οικογένεια — семья
μεγάλος — большой
το σπίτι — дом
η θάλασσα — море
κάνω μπάνιο — купаться
κάνω ηλιοθεραπεία — загорать
το βράδυ — вечер
η παρέα — компания
η ταβέρνα — таверна
φρέσκος — свежий
το ψάρι — рыба
το καλαμάρι — кальмар
το (ο)χταπόδι — осьминог
ψητός — жареный
το φεγγάρι — луна
η βόλτα — прогулка
η βάρκα — лодка
η μουσική — музыка
κάπου κάπου — иногда
το τραγούδι — песня

Комментарий

1) Прилагательные, встретившиеся в тексте, имеют следующие формы:

Единственное число	Мужской род	Женский род	Средний род
Именительный падеж	όλος καλός όμορφος μεγάλος φρέσκος ψητός	όλη καλή όμορφη μεγάλη φρέσκη ψητή	όλο καλό όμορφο μεγάλο φρέσκο ψητό
Винительный падеж	όλο καλό όμορφο μεγάλο φρέσκο ψητό	όλη καλή όμορφη μεγάλη φρέσκη ψητή	όλο καλό όμορφο μεγάλο φρέσκο ψητό

2) -άκι — это уменьшительный суффикс, который, прибавляясь к слову, меняет его род на средний (если слово было другого рода):

η ταβέρνα — το ταβερνάκι — таверночка
το καλαμάρι — το καλαμαράκι — кальмарчик
το χταπόδι — το χταποδάκι — осьминожек
το τραγούδι — το τραγουδάκι — песенка

3) Порядок слов в греческом языке довольно свободный. В этом смысле греческий язык ближе к русскому, чем к английскому. Существуют, конечно, некоторые ограничения, например, уже упоминавшиеся правила о том, что артикль ставится перед существительным, а притяжательное местоимение после него. Но там, где нет строгих ограничений, довольно сложно вывести правила. Более предпочтительная расстановка слов в предложении вырабатывается практикой, поэтому очень рекомендуется обращать внимание на то, как строятся предложения в аутентичных текстах и диалогах, и даже заучивать определенные клишированные фразы.

4) Как уже упоминалось, греческий язык не злоупотребляет личными местоимениями. Как вы, возможно, обратили внимание, в тексте однажды введенный герой далее не называется по имени и не заменяется личным местоимением. Однако при переводе на русский язык (в особенности это касается личных местоимений третьего лица «он», «она», «они») следует вставлять личные местоимения, например: **Πηγαίνει** στην Αίγινα. — **Она едет** на Эгину. **Πάνε βόλτα** με την βάρκα. — **Они гуляют** на лодке.

ΥΠΡΑΖΗΕΗΙΑ

I. Заполните пропуски существительными в винительном падеже.

1. Η μητέρα ανοίγει _____ (η πόρτα)
2. Τα παιδιά βλέπουν _____ (ο δάσκαλος)
3. Πού πας; — Για _____ (η εφημερίδα)
4. Η Ελένη κάνει βόλτα με _____ της. (η παρέα)
5. Ξέρω _____ (ένας φοιτητής)
6. Η Μαρία περιμένει _____ της. (ο άντρας)
7. Λέει _____ (ένα τραγούδι)
8. Ο Κώστας βλέπει _____ και _____ (το κορίτσι, το αγόρι)
9. Μαθαίνουμε _____ απ' έξω. (ο διάλογος)
10. Κάθε μέρα παίρνω γράμμα από _____ μου. (η αδελφή)

II. Заполните пропуски предлогами: στον, στην, στο.

1. Η κυρία περιμένει _____ στάση.
2. Η φωτογραφία είναι _____ τοίχο.
3. Πηγαίνω _____ κινηματογράφο τώρα.
4. Η μπάλα είναι _____ αυλή.
5. Μένω κοντά _____ Πανεπιστήμιο.
6. Πάω _____ περίπτερο για χυμό.

7. Δουλεύω _____ σπίτι μου.
8. Μαθαίνω ελληνικά _____ Ελλάδα.
9. Κάνουμε μπάνιο _____ θάλασσα.
10. Το παιδί είναι _____ _____ κήπο.

III. Замените слова, данные в скобках, притяжательными местоимениями и заполните ими пропуски.

1. Η γυναίκα _____ δουλεύει στο νοσοκομείο. (ο Γιάννης)
2. Η γάτα _____ είναι όμορφη. (η Μαρίνα)
3. Ο Αντρέας είναι φίλος _____ (εγώ και η Ελένη)
4. Ο δάσκαλός _____ μένει στην Αθήνα. (εσύ και ο Γιώργος)
5. Ξέρετε το τηλέφωνό _____; (εμείς)
6. Βλέπω την φίλη _____ κάθε βδομάδα. (εγώ)
7. Το σπίτι _____ είναι μεγάλο. (αυτές)
8. Δεν καταλαβαίνω την γλώσσα _____ (αυτοί)
9. Πού είναι ο αδελφός _____; (εσύ)
10. Το παιδί _____ πηγαίνει στο σχολείο. (εγώ)

IV. Заполните пропуски правильными формами глаголов, данных в скобках.

1. Εμείς _____ στην Ελλάδα. Εσείς πού _____; (δουλεύω)
2. Εγώ _____ στο Παρίσι; Εσύ πού _____; (μένω)
3. Αυτοί _____ στην Γερμανία. Εσείς πού _____; (δουλεύω)
4. Ο Κώστας και η Μαρία _____ στο Λονδίνο. Εσείς πού _____; (μένω)
5. Η Ελένη _____ το παράθυρο. (ανοίγω)
6. Ο Μιχάλης _____ την πόρτα. (κλείνω)

7. Πού _____ στάση το λεωφορείο; (κάνω)
8. Εμείς δεν _____ ελληνικά. (ξέρω)
9. Αυτές _____ στο κέντρο. (περιμένω)
10. Εσύ _____ την εφημερίδα; (διαβάζω)

V. Заполните пропуски правильными формами стран и городов (с правильным предлогом στον, στην, στο).

1. Ο Τζων είναι από _____ και μένει _____
(η Αγγλία, το Λονδίνο)
2. Ο Μάριος είναι από _____ και μένει _____
(η Ρουμανία, το Βουκουρέστιο)
3. Η Κάρμεν είναι από _____ και μένει _____
(η Ισπανία, η Βαρκελώνη)
4. Η Άννα είναι από _____ και μένει _____
(η Γερμανία, η Στουτγάρδη)
5. Η Ρομπέρτα είναι από _____ και μένει _____
(η Ιταλία, η Νάπολη)
6. Ο Μωχάμετ είναι από _____ και μένει _____
(η Αίγυπτος, το Κάιρο)
7. Ο Στηβ είναι από _____ και μένει _____
(ο Καναδάς, το Τορόντο)
8. Η Νατάσα είναι από _____ και μένει _____
(η Ρωσία, η Αγία-Πετρούπολη)
9. Ο Γιάννης είναι από _____ και μένει _____
(η Ελλάδα, η Θεσσαλονίκη)
10. Η Χρύσω είναι από _____ και μένει _____
(η Κύπρος, η Λεμεσός)

4 УРОК

1. ГРАММАТИКА

   ✔ ***именительный падеж множественного числа определенного артикля и существительных мужского рода на*** *-ος, -ης, -ας,* ***женского рода на*** *-α, -η,* ***среднего рода на*** *-ο, -ι, -μα*

   ✔ ***глаголы второго спряжения (первая группа)***

   ✔ ***числительные от 21 до100***

2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «НАЦИОНАЛЬНОСТИ И ЯЗЫКИ»

3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ

4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с именительным падежом множественного числа определенного артикля и уже знакомых нам существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα, глаголами второго спряжения первой группы и числительными от 21 до 100.

Именительный падеж множественного числа определенного артикля

Мужской род	Женский род	Средний род
οι	οι	τα

Именительный падеж множественного числа существительных

Мужской род		Женский род		Средний род	
на **-ος**	οι δάσκαλ**οι**	на **-α**	οι γυναίκες	на **-ο**	τα σχολεί**α**
на **-ης**	οι φοιτητές	на **-η**	οι βιβλιοθήκες	на **-ι**	τα παιδι**ά**
на **-ας**	οι άντρες			на **-μα**	τα γράμμ**ατα**

Как видно из таблиц, определенный артикль в именительном падеже множественного числа совпадает у мужского и женского рода. Также совпадают окончания в именительном падеже множественного числа у существительных мужского рода на -ης и -ας и женского рода на -α и -η. У существительных среднего рода на -ι в именительном падеже множественного числа ι сохраняется и добавляется α, при этом ударение переносится на α. У существительных среднего рода на -μα в именительном падеже μα сохраняется и добавляется еще один слог τα. При этом, если ударение в единственном числе стояло на третьем слоге от конца, то оно переносится на один слог ближе к концу слова: το μάθημα — τα μαθ**ή**ματα — уроки, το πρ**ό**γραμμα — τα προγρ**ά**μματα — программы.

У слов иностранного происхождения во множественном числе меняется только артикль, а сами слова не склоняются: το πάρτι — τα πάρτι — вечеринка, το ταξί — τα ταξί — такси, το σινεμά — τα σινεμά — кинотеатр, το φιλμ — τα φιλμ — фильм.

Настоящее время глаголов второго спряжения на -α

В этом уроке мы также познакомимся с глаголами второго спряжения первой группы на -α. В первом лице единственного числа они имеют форму на -άω с ударением на ά или на -ώ с ударением на ώ: μιλώ/μιλάω — говорить, αγαπώ/αγαπάω — любить, ρωτώ/ρωτάω — спрашивать, απαντώ/απαντάω — отвечать. В первом и третьем лицах единственного и множественного числа существуют параллельные формы. Выбор формы не зависит не от каких объективных причин. Вы можете использовать любую форму, но лучше знать оба набора форм, чтобы у вас не возникло трудностей в понимании.

Единственное число		Множественное число	
μιλώ/μιλάω	(я) говорю	μιλούμε/μιλάμε	(мы) говорим
μιλάς	(ты) говоришь	μιλάτε	(вы) говорите
μιλά/μιλάει	(он, она) говорит	μιλούν/ μιλάν(ε)	(они) говорят

ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 20 ДО 100

30 — τριάντα
40 — σαράντα
50 — πενήντα
60 — εξήντα
70 — εβδομήντα
80 — ογδόντα
90 — ενενήντα
100 — εκατό(ν)

21 — είκοσι ένα
32 — τριάντα δύο
43 — σαράντα τρία
54 — πενήντα τέσσερα
65 — εξήντα πέντε
76 — εβδομήντα έξι
87 — ογδόντα εφτά
98 — ενενήντα οχτώ

А теперь прочитайте несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

НАЦИОНАЛЬНОСТИ

Στην στάση

— Συγνώμη, υπάρχει λεωφορείο για το Πανεπιστήμιο;

— Ναί, υπάρχει. Είναι το δεκαπέντε. Κάνει στάση ακριβώς μπροστά στην Φιλοσοφική Σχολή.

— Ευχαριστώ, κυρ α.

— Παρακαλώ. Είστε ξένος;

— Ναί, είμαι Ιταλός.

— Πόσον καιρό είστε στην Ελλάδα;

— Είμαι εδώ είκοσι μέρες μόνο και μαθαίνω ελληνικά.

— Υπάρχουν πολλοί ξένοι φοιτητές στο Πανεπιστήμιο;

— Ναί.

— Υπάρχουν και φοιτήτριες;

— Ναί, αλλά όχι πολλές.

— Μένετε μόνος;

— Όχι, μαζί μου μένουν και δύο φίλοι μου.

— Έχετε μάθημα πολλές ώρες κάθε μέρα;

— Τέσσερις ώρες κάθε πρωί. Να το λεωφορείο δεκαπέντε. Χαίρετε.

Слова в помощь

υπάρχω — существовать
η στάση — остановка
κάνω στάση — останавливаться
μπροστά + σε — перед
η Φιλοσοφική Σχολή — философский факультет
ο ξένος — иностранец
πόσον καιρό — сколько времени
μόνο — только
πολλοί — много (муж. род)
πολλές — много (жен. род)
ο φοιτητής — студент
η φοιτήτρια — студентка
μόνος — один
μαζί μου — вместе со мной
πολλές ώρες — много часов
κάθε μέρα — каждый день
κάθε πρωί — каждое утро
να — вот

НАЦИОНАЛЬНОСТИ

Έλληνας	грек	Ελληνίδα	гречанка
Ρώσος	русский	Ρωσίδα	русская
Άγγλος	англичанин	Αγγλίδα	англичанка
Γάλλος	француз	Γαλλίδα	француженка
Γερμανός	немец	Γερμανίδα	немка
Ιταλός	итальянец	Ιταλίδα	итальянка
Ισπανός	испанец	Ισπανίδα	испанка
Πορτογάλλος	португалец	Πορτογαλλίδα	португалка
Ελβετός	швейцарец	Ελβετίδα	швейцарка
Αλβανός	албанец	Αλβανίδα	албанка
Δανός	датчанин	Δανίδα	датчанка
Βέλγος	бельгиец	Βελγίδα	бельгийка
Αμερικανός	американец	Αμερικανίδα	американка
Ουκρανός	украинец	Ουκρανίδα	украинка
Τούρκος	турок	Τουρκάλα	турчанка
Βούλγαρος	болгарин	Βουλγάρα	болгарка

Ρουμάνος	румын
Ολλανδός	голландец
Σουηδός	швед
Φιλλανδέζος	финн
Σκοτσέζος	шотландец
Πολωνέζος	поляк
Γιαπωνέζος	японец
Κινέζος	китаец
Αιγύπτιος	египтянин
Κύπριος	киприот
Ισραηλίτης	израильтянин

Ρουμάνα	румынка
Ολλανδέζα	голландка
Σουηδέζα	шведка
Φιλλανδέζα	финка
Σκοτσέζα	шотландка
Πολωνέζα	полячка
Γιαπωνέζα	японка
Κινέζα	китаянка
Αιγύπτια	египтянка
Κύπρια	киприотка
Ισραηλίτισσα	израильтянка

Названия национальностей по-гречески всегда пишутся с большой буквы.

ЯЗЫКИ

— Τζων, μιλάς ελληνικά;

— Ναι, μιλάω πολύ καλά.

— Ο Στήβεν μιλάει ελληνικά;

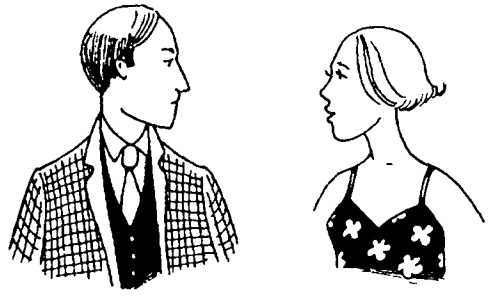
— Όχι, δεν μιλάει καθόλου.

— Τι γλώσσα μιλάει;

— Μιλάει πολύ καλά αγγλικά και λίγα γερμανικά.

— Δηλαδή είναι Άγγλος;

— Όχι, είναι Αμερικανός και η φίλη του είναι Γερμανίδα.

Μιλάς ελληνικά;

ЯЗЫКИ

ελληνικά	греческий
ρωσικά	русский
αγγλικά	английский
γερμανικά	немецкий
γαλλικά	французский
ιταλικά	итальянский
ισπανικά	испанский
πορτογαλικά	португальский
ολλανδικά	голландский
σουηδικά	шведский
αραβικά	арабский
αλβανικά	албанский
βουλγαρικά	болгарский
σέρβικα	сербский
τούρκικα	турецкий
δανέζικα	датский
κινέζικα	китайский
γιαπωνέζικα	японский

Названия языков пишутся с маленькой буквы: *μιλάω ελληνικά* — ***я говорю по-гречески.***

θαυμάσια — превосходно	έτσι κι έτσι — так себе
άριστα — отлично	λίγο — немного
αρκετά καλά — достаточно хорошо	πολύ λίγο — совсем немного
πολύ καλά — очень хорошо	καθόλου — совсем нет

Составьте диалоги на данные темы.

Прочитайте и переведите небольшой текст. Расскажите о вашем друге или подруге, которая / который живет и учится (или работает) за границей.

Ο Σπύρος είναι φοιτητής. Δεν σπουδάζει όμως στην Ελλάδα, αλλά στην Γερμανία. Μένει εκεί εδώ κι ένα χρόνο. Μιλάει και γράφει τα γερμανικά, αλλά δεν καταλαβαίνει και τόσο καλά, όταν οι Γερμανοί μιλούν γρήγορα. Γι' αυτό ρωτάει πολύ συχνά κι έτσι όλοι καταλαβαίνουν πως είναι ξένος. Οι φίλοι του και οι φίλες του είναι κι αυτοί ξένοι, δύο Άραβοι, μία Ιταλίδα, δύο Αμερικανίδες και ένας Καναδός. Όλοι τους είναι φοιτητές.

Слова в помощь

εδώ κι ένα χρόνο — уже год	γι' αυτό — поэтому
καταλαβαίνω — понимать	έτσι — так
τόσο — настолько	πως — что
γρήγορα — быстро	όλοι τους — все они

I. Напишите во множественном числе приведенные ниже предложения.

1. Ο φοιτητής μαθαίνει ελληνικά.
2. Η δασκάλα κάνει μάθημα.
3. Υπάρχει εισπράκτορας στο λεωφορείο;
4. Από πού είναι ο ξένος;
5. Είστε Έλληνας;

6. Το παιδί μένει εδώ;
7. Η καρέκλα είναι εκεί.
8. Δεν ξέρω πού μένει ο φίλος του.
9. Πού είναι το γράμμα;
10. Η γυναίκα μιλάει με την κόρη της.

II. Поставьте в правильной форме глаголы, данные в скобках.

1. Ο Αντρέας _____ την Ελένη. (αγαπάω)
2. Εσύ κάθε μέρα _____ χρήματα από τον πατέρα σου. (ζητάω)
3. Ο φοιτητής _____ τον δάσκαλο. (ρωτάω)
4. Τα παιδιά _____ με δύναμη την μπάλα. (χτυπάω)
5. Εμείς πάντα _____ τον γείτονά μας. (χαιρετάω)
6. Η Μαρία δεν _____ στην ερώτησή μου. (απαντάω)
7. Ο γιατρός _____ τον άρρωστο. (βοηθάω)
8. Η φίλη μου πάντα _____ ένα μολύβι στο χέρι της. (κρατάω)
9. Πολλοί φίλοι μου _____ ελληνικά. (μιλάω)
10. Εμείς _____ πολύ, όταν είμαστε μαζί. (γελάω)

III. Заполните пропуски названиями национальностей и языков, образованных от названий стран, данных в скобках.

1. Ο Κώστας είναι _____ και μιλάει _____ (η Ελλάδα)
2. Η Νατάσα είναι _____ και μιλάει _____ (η Ρωσία)
3. Ο Μάριο είναι _____ και μιλάει _____ (η Ιταλία)
4. Η Κάρμεν είναι _____ και μιλάει _____ (η Ισπανία)
5. Ο Φρανκ είναι _____ και μιλάει _____ (η Γερμανία)
6. Η Βαλερύ είναι _____ και μιλάει _____ (η Γαλλία)
7. Ο Αχμέτ είναι _____ και μιλάει _____ (η Αίγυπτος)
8. Η Πινάρ είναι _____ και μιλάει _____ (η Τουρκία)
9. Ο Στηβ είναι _____ και μιλάει _____ (η Αμερική)
10. Η Τάνια είναι _____ και μιλάει _____ (η Ουκρανία)

5 УРОК

1. ГРАММАТИКА

   ✔ ***винительный падеж множественного числа определенного артикля и существительных мужского рода на*** *-ος, -ης, -ας,* ***женского рода на*** *-α, -η,* ***среднего рода на*** *-ο, -ι, -μα*

2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «СЕМЬЯ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с винительным падежом множественного числа определенного артикля и существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα.

Винительный падеж множественного числа определенного артикля

Мужской род	Женский род	Средний род
τους	τις	τα

Винительный падеж множественного числа существительных

Мужской род		Женский род		Средний род	
на **-ος**	τους δασκάλ**ους**	на **-α**	τις γυναίκ**ες**	на **-ο**	τα σχολεί**α**
на **-ης**	τους φοιτητές	на **-η**	τις βιβλιοθήκ**ες**	на **-ι**	τα παιδ**ιά**
на **-ας**	τους άντρ**ες**			на **-μα**	τα γράμμ**ατα**

Как видно из таблиц, винительный падеж множественного числа у существительных среднего рода полностью совпадает по форме с именительным падежом множественного числа. У существительных женского рода и мужского рода на -ης и -ας в винительном падеже множественного числа отличается только артикль по сравнению с именительным падежом множественного числа.

Ударение: у существительных на -ος с ударением на третьем слоге от конца в винительном падеже множественного числа ударение переносится на второй слог от конца: ο δάσκαλος – τους δασκάλους, ο άνθρωπος – τους ανθρώπους.

Предлог σε соединяется с артиклями в винительном падеже множественного числа:

σε + τους = στους: στους κήπους — в садах

σε + τις = στις: στις αυλές — во дворах

σε + τα = στα: στα σχολεία — в школах

Прочитайте диалог и текст на тему «Семья». Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΣΕΜΙΑ

Η οικογένεια

— Πού μένουν οι γονείς σου, Γιώργο; Έχεις αδέλφια;

— Οι γονείς μου μένουν στο Βόλο και έχω τέσσερα αδέλφια: δύο αδελφούς και δύο αδελφές. Εσύ;

— Εμείς δεν είμαστε μεγάλη οικογένεια. Έχω μόνο μια αδελφή.

— Μένετε με τους γονείς σας;

— Ναί, μένουμε μαζί.

— Εμείς όμως δεν μένουμε μαζί, γιατί όλα τα αδέλφια μου είναι παντρεμένα και εγώ σπουδάζω.

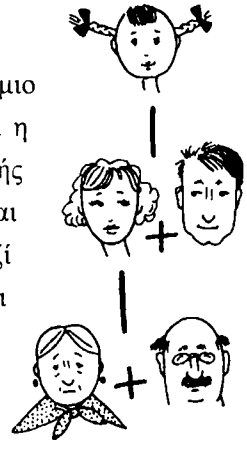
— Βλέπεις συχνά τους γονείς σου και τα αδέλφια σου;

— Ναι, πηγαίνω συχνά στους γονείς μου και στους αδελφούς μου, αλλά όχι και στις αδελφές μου, γιατί μένουν πολύ μακριά.

— Γράφεις συχνά στις αδελφές σου;

— Όχι, αλλά παίρνω κάθε βδομάδα τηλέφωνο.

Η οικογένεια μου

Είμαι η Μαρία. Είμαι φοιτήτρια. Σπουδάζω στο Πανεπιστήμιο στην Θεσσαλονίκη. Ο πατέρας μου είναι φωτογράφος και η μητέρα μου δικηγόρος. Ο αδελφός μου, ο Νίκος, είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο στην Αθήνα και η αδελφή μου, η Άννα, είναι δασκάλα σ' ένα δημοτικό σχολείο στην Κρήτη. Όλοι μαζί πηγαίνουμε το Πάσχα στο χωριό. Εκεί μένουν ο παππούς και η γιαγιά μας.

Мужской род	
ο άντρας	мужчина, муж
ο σύζυγος	супруг
ο πατέρας, ο μπαμπάς	отец, папа
ο γιός=το αγόρι	сын
ο μοναχογιός	единственный сын
ο αδελφός/ αδερφός	брат
ο παππούς	дедушка
ο εγγονός	внук
ο θείος	дядя
ο ανεψιός	племянник
ο πεθερός	тесть, свекор
ο συμπέθερος	сват
ο γαμπρός	зять, жених
ο εξάδελφος	двоюродный брат
ο κουνιάδος	свояк, шурин, деверь
ο κουμπάρος	кум
ο νονός	крестный отец
ο χήρος	вдовец

Женский род	
η γυναίκα	женщина, жена
η σύζυγος	супруга
η μητέρα, η μάνα	мать, мама
η κόρη= το κορίτσι	дочь
η μοναχοκόρη	единственная дочь
η αδελφή/αδερφή	сестра
η γιαγιά	бабушка
η εγγονή	внучка
η θεία	тетя
η ανεψιά	племянница
η πεθερά	теща, свекровь
η συμπεθέρα	сватья
η νύφη	невестка, невеста
η εξάδελφη	двоюродная сестра
η κουνιάδα	свояченица, золовка
η κουμπάρα	кума
η νονά	крестная мать
η χήρα	вдова

οι γονείς — родители
τα παιδιά — дети
τα αδέλφια — братья и сестры
τα εγγόνια — внуки
τα ανεψιά — племянники
τα δίδυμα — близнецы
παντρεμένος, -η — женатый, замужем
ελεύθερος,-η/ άγαμος, -η — холостой, не замужем
χωρισμένος, -η — разведенный, -ая
πολύτεκνος, -η — многодетный, -ая
άτεκνος, -η — бездетный, -ая
το διαζύγιο — развод

Слова в помощь

ο Βόλος — Волос, город в Фессалии
γιατί — потому что
σπουδάζω — учиться
συχνά — часто
όχι — отрицание перед всем, кроме глагола
μακριά — далеко
παίρνω τηλέφωνο — звонить
το Πανεπιστήμιο — Университет
ο, η φωτογράγος — фотограф
ο, η δικηγόρος — адвокат
ο καθηγητής — преподаватель
το δημοτικό σχολείο — начальная школа
το Πάσχα — Пасха
το χωριό — деревня

Расскажите о своей семье или о семье своего друга или подруги.

ΥΠΡΑΖΗΕΗΙΑ

I. Поставьте существительные, данные в скобках, в винительном падеже множественного числа.

1. Γράφω δύο _____ κάθε μέρα. (το γράμμα)
2. Είμαι στο Πανεπιστήμιο με _____ μου. (η φίλη)
3. Ανοίγω _____ και _____ (το παράθυρο, η πόρτα)
4. Φωνάζω _____ μου. (ο φίλος)
5. Ξέρω όλους _____ μου. (ο γείτονας)
6. Οι γονείς του συχνά βλέπουν _____ και _____ του. (ο δάσκαλος, η δασκάλα)
7. Βλέπω πολλούς _____ στην στάση. (ο άνθρωπος)
8. Έχω τρεις _____ και δύο _____ (ο αδελφός, η αδελφή)
9. Έχει πέντε _____ : τρία _____ και δύο _____ (το παιδί, το αγόρι, το κορίτσι)
10. Δεν βλέπω συχνά _____ μου. (ο καθηγητής).

II. Заполните пропуски предлогами στους, στις, στα.

1. Υπάρχουν βιβλία _____ βιβλιοθήκες.
2. Τα μικρά παιδιά πηγαίνουν _____ δημοτικά σχολεία.
3. Υπάρχουν πολλά αυτοκίνητα _____ δρόμους.
4. Τα παιδιά παίζουν _____ κήπους και _____ αυλές.
5. Δεν έχω καθόλου λεφτά _____ τσέπες μου.
6. Υπάρχουν λουλούδια _____ τραπέζια.
7. Οι φοιτητές γράφουν _____ τετράδια τους.
8. Έχει εικόνες από την πατρίδα του _____ τοίχους.
9. Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι _____ λεωφορεία.
10. Πολλά πράγματα υπάρχουν _____ περίπτερα.

III. Заполните пропуски словами, связанными с семьей.

Ο πατέρας μου και η μητέρα μου είναι οι γονείς μου. Οι γονείς της μητέρας μου είναι ο παππούς και η 1)_____ μου. Ο πατέρας μου έχει έναν αδελφό, τον Κώστα, και μια αδελφή, την Άννα. Ο Κώστας είναι 2)_____ μου και η Άννα 3)_____ μου. Ο Κώστας έχει δύο παιδιά, ένα 4)_____, τον Δημήτρη, και ένα 5)_____, την Ελένη. Ο Δημήτρης είναι 6)_____ μου και η Ελένη 7)_____ μου. Ο αδελφός μου έχει δύο παιδιά, την Αθηνά και τον Γιώργο. Η Αθηνά είναι 8)_____ μου και ο Γιώργος 9)_____ μου. Εγώ είμαι 10)_____ τους.

6 УРОК

1. ГРАММАТИКА

   ✔ ***родительный падеж артиклей и существительных мужского рода на*** *-ος, -ης, -ας,* ***женского рода на*** *-α, -η,* ***среднего рода на*** *-ο, -ι, -μα*

   ✔ ***прилагательные на*** *-ος, -η, -ο, -ος, -α, -ο, -ος, -ιά, ο, -ής, -ιά, ί*

   ✔ ***уменьшительно-ласкательные суффиксы***

2. ДИАЛОГ «ВНЕШНОСТЬ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с родительным падежом артиклей, с родительным и звательным падежом существительных мужского рода на **-ος, -ης, -ας**, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα, а также с некоторыми прилагательными.

Родительный падеж артиклей

определенный артикль			неопределенный артикль
Род	Единственное число	Множественное число	Единственное число
Мужской	του	των	ενός
Женский	της	των	μίας/μιας
Средний	του	των	ενός

Родительный падеж единственного числа существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα

Мужской род		Женский род		Средний род	
на **-ος**	του δασκάλ**ου**	на **-α**	της γυναίκ**ας**	на **-ο**	του σχολε**ίου**
на **-ης**	του φοιτητ**ή**	на **-η**	της βιβλιοθήκ**ης**	на **-ι**	του παιδ**ιού**
на **-ας**	του άντρ**α**			на **-μα**	του γράμμ**ατος**

Родительный падеж множественного числа существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα

Мужской род		Женский род		Средний род	
на **-ος**	των δασκάλ**ων**	на **-α**	των γυναικ**ών**	на **-ο**	των σχολε**ίων**
на **-ης**	των φοιτητ**ών**	на **-η**	των βιβλιοθηκ**ών**	на **-ι**	των παιδ**ιών**
на **-ας**	των αντρ**ών**			на **-μα**	των γραμμ**άτων**

Как видно из таблиц, в родительном падеже множественного числа форма определенного артикля и окончания существительных совпадает во всех родах. Обратите внимание на ударение:

1. У существительных мужского рода на **-ος** с ударением на третьем слоге от конца в родительном падеже единственного и множественного числа ударение переходит на второй слог от конца: ο δάσκαλος — του δασκάλου — των δασκάλων. Обычно сохраняют ударение имена собственные, многосложные слова и неологизмы: ο Θόδωρος — του Θόδωρου, ο αντίλαλος — του αντίλαλου — των αντίλαλων — эхо, ο ανήφορος — του ανήφορου — των ανήφορων — подъем.

2. У двусложных слов на **-ας** и всех слов на **-ίας** в родительном падеже множественного числа ударение переходит на последний слог: ο άντρας — των αντρών, ο ταμίας — των ταμιών — кассир.

3. У существительных мужского рода на **-ης** с ударением на втором слоге от конца в родительном падеже множественного числа ударение переходит на последний слог: ο πολίτης — των πολιτών — гражданин.

4. У существительных женского рода на **-α** в родительном падеже множественного числа ударение переходит на последний слог: η γυναίκα — των γυναικών. Сохраняют ударение существительные на **-ίδα** и **-άδα** (η σελίδα — των σελίδων — страница, η ομάδα — των ομάδων — группа), а также слова η μητέρα — των μητέρων, η δασκάλα — των δασκάλων, η εικόνα — των εικόνων — картинка, икона.

5. У существительных женского рода на **-η** с ударением на втором слоге от конца в родительном падеже множественного числа ударение переходит на последний слог: η τέχνη — των τεχνών — искусство.

6. Из существительных среднего рода на **-ο** с ударением на третьем слоге от конца у одних в родительном падеже единственного и множественного числа ударение переходит на второй слог от конца: το πρόσωπο — του προσώπου — των προσώπων — лицо, το άλογο — του αλόγου — των αλόγων — лошадь, το έπιπλο — του επίπλου — των επίπλων — мебель, το θέατρο — του θεάτρου — των θεάτρων — театр; а у других сохраняется: το σίδερο — του σίδερου — των σίδερων — железо, το δάχτυλο — του δάχτυλου — των δάχτυλων — палец, το σύννεφο — του σύννεφου — των σύννεφων — облако, το τριαντάφυλλο — του τριαντάφυλλου — των τριαντάφυλλων — роза.

7. У всех существительных среднего рода на **-ι** в родительном падеже единственного и множественного числа ударение ставится на последний слог: το σπίτι — του σπιτι**ού** — των σπιτι**ών** — дом.

8. У всех существительных среднего рода на **-μα** в родительном падеже множественного числа ударение переходит на второй слог от конца: το γρ**ά**μμα — των γραμμ**ά**των — письмо.

В каких случаях употребляется родительный падеж?

Во-первых, чтобы показать принадлежность (ответ на вопрос «чье?»): το σπίτι του πατέρα μου — дом моего отца, η τσάντα της μητέρας μου — сумка моей матери.

Во-вторых, для обозначения косвенного дополнения (ответ на вопрос «кому?» «чему?»). В современном греческом языке нет дательного падежа, поэтому его функции распределились между родительным и винительным падежом.

Таким образом, существует два способа обозначения косвенного дополнения: родительный падеж — λέω του παιδιού ένα παραμύθι — рассказываю ребенку сказку, δίνω της δασκάλας την κιμωλία — даю учительнице мел; винительный падеж с предлогом σε — λέω στο παιδί ένα παραμύθι — рассказываю ребенку сказку, δίνω στην δασκάλα την κιμωλία — даю учительнице мел. В том, что касается существительных, второй способ обозначения косвенного дополнения (винительный падеж с предлогом σε) более распространен. С личными местоимениями дело обстоит по-другому, но об этом речь пойдет позже.

ЗВАТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ

Звательный падеж используется, когда вы обращаетесь к кому-нибудь (или к чему-нибудь?!). Когда-то и в русском языке существовал звательный падеж. Его реликты еще сохранились в некоторых словах, например: отче, Боже!

В греческом языке в звательном падеже никогда не используется артикль! По форме у существительных женского и среднего рода звательный падеж единственного числа совпадает с именительным падежом единственного числа: **Η Μαρία — Μαρία, το κορίτσι — κορίτσι**, а звательный падеж множествен-

ного числа совпадает с именительным падежом множественного числа: **οι κυρίες — κυρίες, τα κορίτσια — κορίτσια**. У существительных мужского рода звательный падеж множественного числа совпадает с именительным падежом множественного числа: **οι κύριοι — κύριοι**. Таким образом, основное внимание следует обратить на звательный падеж единственного числа у существительных мужского рода. У существительных на **-ης** и **-ας** в звательном падеже единственного числа отбрасывается **ς**: **ο πατέρας — πατέρα, ο Γιάννης — Γιάννη**[1]. У нарицательных существительных на **-ος** и имен собственных на **-ος**, состоящих более чем из двух слогов, окончание **-ος** меняется на окончание **-ε**: **ο φίλος — φίλε, ο Θόδωρος — Θόδωρε**. У имен собственных на **-ος**, состоящих из двух слогов, в звательном падеже единственного числа отбрасывается **ς**: **ο Νίκος — Νίκο**[2].

Таким образом, мы познакомились со всеми падежами существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, **-μα** и теперь представим их склонение в сводных таблицах.

Склонение существительных мужского рода на -ος

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο δάσκαλ**ος**	οι δάσκαλ**οι**
Родительный	του δασκάλ**ου**	των δασκάλ**ων**
Винительный	τον δάσκαλ**ο**	τους δασκάλ**ους**
Звательный	δάσκαλ**ε**	δάσκαλ**οι**

Склонение существительных мужского рода на -ης

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο φοιτητ**ής**	οι φοιτητ**ές**
Родительный	του φοιτητ**ή**	των φοιτητ**ών**
Винительный	τον φοιτητ**ή**	τους φοιτητ**ές**
Звательный	φοιτητ**ή**	φοιτητ**ές**

[1] **Исключения:** ο καθηγητής — καθηγητά — преподаватель, ο διευθυντής — διευθυντά — директор, **ο βουλευτής** — βουλευτά — депутат.

[2] **Исключение:** ο Παύλος — Παύλε.

Склонение существительных мужского рода на -ας

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο άντρ**ας**	οι άντρ**ες**
Родительный	του άντρ**α**	των αντρ**ών**
Винительный	τον άντρ**α**	τους άντρ**ες**
Звательный	άντρ**α**	άντρ**ες**

Склонение существительных женского рода на -α

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	η γυναίκ**α**	οι γυναίκ**ες**
Родительный	της γυναίκ**ας**	των γυναικ**ών**
Винительный	την γυναίκ**α**	τις γυναίκ**ες**
Звательный	γυναίκ**α**	γυναίκ**ες**

Склонение существительных женского рода на -η

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	η αδελφ**ή**	οι αδελφ**ές**
Родительный	της αδελφ**ής**	των αδελφ**ών**
Винительный	την αδελφ**ή**	τις αδελφ**ές**
Звательный	αδελφ**ή**	αδελφ**ές**

Склонение существительных среднего рода на -ο

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το σχολε**ίο**	τα σχολε**ία**
Родительный	του σχολε**ίου**	των σχολε**ίων**
Винительный	το σχολε**ίο**	τα σχολε**ία**
Звательный	σχολε**ίο**	σχολε**ία**

Склонение существительных среднего рода на -ι

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το παιδί	τα παιδιά
Родительный	του παιδιού	των παιδιών
Винительный	το παιδί	τα παιδιά
Звательный	παιδί	παιδιά

Склонение существительных среднего рода на -μα

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το γράμμα	τα γράμματα
Родительный	του γράμματος	των γραμμάτων
Винительный	το γράμμα	τα γράμματα
Звательный	γράμμα	γράμματα

ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ НА -ος, -η, -ο / -ος, -α, -ο / -ος, -ια, -ο

Прилагательные в греческом языке изменяются по родам, числам и падежам. Большинство прилагательных, у которых мужской род заканчивается **на -ος,** в женском роде имеет окончание **-η**, а в среднем **-ο**:
μεγάλος — μεγάλ**η** — μεγάλ**ο** — большой — большая — большое,
μικρός — μικρ**ή** — μικρ**ό** — маленький — маленькая — маленькое,
καλός — καλ**ή** — καλ**ό** — хороший — хорошая — хорошая.

Но у некоторых прилагательных в женском роде окончание **-α**:
γκρίζος — γκρίζ**α** — γκρίζ**ο** — серый — серая — серое,
μοντέρνος — μοντέρν**α** — μοντέρν**ο** — современный — современная — современное,
σκούρος — σκούρ**α** — σκούρ**ο** — темный — темная — темное,
κρύος — κρύ**α** — κρύ**ο** — холодный — холодная — холодное,
νεός — νέ**α** — νέ**ο** — новый, молодой — новая, молодая — новое, молодое,
ωραίος — ωραί**α** — ωραί**ο** — красивый — красивая — красивое,

όρθιος — **όρθια** — **όρθιο** — прямой — прямая — прямое,
παλιός — **παλιά** — **παλιό** — старый — старая — старое,
πλούσιος — **πλούσια** — **πλούσιο** — богатый — богатая — богатое.

А у некоторых в женском роде окончание **-ιά**:

γλυκός — **γλυκιά** — **γλυκό** — сладкий, приятный — сладкая, приятная — сладкое, приятное,

ελαφρός — **ελαφριά** — **ελαφρό** — легкий — легкая — легкое.

Некоторые прилагательные, у которых мужской род заканчивается на **-ής**, в женском роде имеют окончание **-ιά**, а в среднем **-ί**.

Прилагательные согласуются с существительными в роде, числе и падеже. Обычно прилагательное ставится перед существительным, и в этом случае артикль ставится перед прилагательным[1]: ο κάλος φίλος — хороший друг, μια μικρή τσάντα — маленькая сумка, το μεγάλο σπίτι — большой дом.

Притяжательные местоимения могут стоять после существительного (ο καλός φίλος μου), а могут и между прилагательным и существительным, присоединяясь таким образом к прилагательному (ο καλός μου φίλος).

Склоняются прилагательные мужского рода на -ος, как существительные мужского рода на -ος, прилагательные мужского рода на -ής по-особому, прилагательные женского рода на -η, как существительные женского рода на -η, прилагательные женского рода на -α и -ια, как существительные женского рода на -α, прилагательные среднего рода -ο, как существительные среднего рода на -ο, прилагательные среднего рода на -ί, как существительные среднего рода на -ι. Прилагательные ροζ, γκρι, καφέ, μενεξεδί, μπλε, μπεζ не изменяются по родам, числам и падежам.

Правила переноса ударений прилагательных не касаются.

[1]Для выделения иногда артикль дублируется перед существительным или прилагательное опять же вместе с артиклем ставится после существительного: ο καλός ο φίλος, ο φίλος ο καλός.

Склонение прилагательных на -ος, -η, -ο

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	καλός	καλή	καλό	καλοί	καλές	καλά
Родительный	καλού	καλής	καλού	καλών	καλών	καλών
Винительный	καλό	καλή	καλό	καλούς	καλές	καλά
Звательный	καλέ	καλή	καλό	καλοί	καλές	καλά

Склонение прилагательных на -ος, -α, -ο

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	νέος	νεά	νέο	νέοι	νέες	νέα
Родительный	νέου	νέας	νέου	νέων	νέων	νέων
Винительный	νέο	νέα	νέο	νέους	νέες	νέα
Звательный	νέε	νέα	νέο	νέοι	νέες	νέα

Склонение прилагательных на -ος, -ιά, -ο

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	γλυκός	γλυκιά	γλυκό	γλυκοί	γλυκιές	γλυκά
Родительный	γλυκού	γλυκιάς	γλυκού	γλυκών	γλυκιών	γλυκών
Винительный	γλυκό	γλυκιά	γλυκό	γλυκούς	γλυκιές	γλυκά
Звательный	γλυκέ	γλυκιά	γλυκό	γλυκοί	γλυκιές	γλυκά

Склонение прилагательных на -ής, -ιά, -ί

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	σταχτής	σταχτιά	σταχτί	σταχτιοί	σταχτιές	σταχτιά
Родительный	σταχτιού/σταχτή	σταχτιάς	σταχτιού	σταχτιών	σταχτιών	σταχτιών
Винительный	σταχτή	σταχτιά	σταχτί	σταχτιούς	σταχτιές	σταχτιά
Звательный	σταχτή	σταχτιά	σταχτί	σταχτιοί	σταχτιές	σταχτιά

УМЕНЬШИТЕЛЬНЫЕ СУФФИКСЫ

Кроме уже знакомого нам уменьшительного суффикса -άκι существует еще несколько уменьшительных суффиксов:

для мужского рода

-άκης:
Γιώργος — Γιωργάκης — Жорочка, Δημήτρης — Δημητράκης — Димочка

-ούλης:
αδελφός — αδελφούλης — братик, πατέρας — πατερούλης — папочка

-άκος:
δρόμος — δρομάκος — улочка, γέροντας — γεροντάκος — старичок

для женского рода

-ίτσα:
Ελένη — Ελενίτσα — Леночка, κούκλα — κουκλίτσα — куколка

-ούλα:
Άννα — Αννούλα — Анечка, κόρη — κορούλα — доченька, μητέρα — μητερούλα — мамочка

Греки очень любят уменьшительные суффиксы.

Прочитайте диалог. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ВНЕШНОСТЬ

— Έχεις καμία φωτογραφία της κόρης σου;

— Νομίζω πως έχω. Ορίστε.

— Τι όμορφο κοριτσάκι! Κρίμα που η φωτογραφία δεν είναι έγχρωμη. Τι χρώμα είναι τα μάτια της;

— Γαλανά σαν του πατέρα της. Όλοι στην οικογένεια του άντρα μου έχουν γαλάζια μάτια.

— Τα μαλλιά της όμως είναι σκούρα.

— Ναί, είναι καστανά.

— Μοιάζουν πολύ πατέρας και κόρη;

— Στα χαρακτηριστικά του προσώπου όχι πολύ, γιατί έχει το στόμα μου και το σχήμα της μύτης μου, αλλά έχουν και οι δύο τους το ίδιο σώμα και το ίδιο περπάτημα.

Слова в помощь

καμία — какая-нибудь
νομίζω — думать
κρίμα που — жаль, что
έγχρωμη — цветная
τι χρώμα — какого цвета
μοιάζω — быть похожим
το σχήμα — форма
και οι δύο τους — оба

ЧАСТИ ТЕЛА

το κεφάλι — голова
το πρόσωπο — лицо
τα μαλλιά — волосы
το μέτωπο — лоб
το φρύδι — бровь
το μάτι — глаз
η βλεφαρίδα — ресница
το αυτί — ухо
η μύτη — нос
το μάγουλο — щека
το στόμα — рот
το χείλος/τα χείλη — губа/губы
το ρουθούνι — ноздря
το μουστάκι — усы
τα γένια — борода
το πιγούνι — подбородок
το σώμα/το κορμί — тело, фигура
ο λαιμός — шея, горло
ο ώμος — плечо
το στήθος — грудь

3 Зак. 3796

η καρδιά — сердце
οι πνεύμονες — легкие
το συκώτι — печень
το στομάχι — живот
η πλάτη — спина
η μέση — талия
το χέρι — рука
το δάχτυλο — палец
το πόδι — нога
το γόνατο — колено
η γάμπα — икра, голень
ο αστραγάλος — лодыжка

ЦВЕТА

άσπρος, η, ο/λευκός, ή, ό — белый
μαύρος, η, ο — черный
κόκκινος, η, ο — красный, рыжий
πράσινος, η, ο — зелёный
κίτρινος, η , ο — жёлтый
γαλανός, ή, ό/γαλάζιος, α, ο — голубой
καστανός, ή, ό — каштановый, карий
μελαχρινός, ή, ό — смуглый
ρόδινος, η, ο/ροζ/ τριανταφυλλένιος, α, ο — розовый
σκούρος, α, ο — темный
ξανθός, ιά, ό — светлый (блондин)
γκρίζος, α, ο/γκρί — серый
βυσσινής, ιά, ί — вишнёвый
πορτοκαλής, ιά, ί — оранжевый
σταχτής, ιά, ί — пепельный
καφετής, ιά, ί/ καφέ — кофейный, коричневый
θαλασσής, ιά, ί — цвета морской волны
μενεξεδί — фиолетовый
μπλέ — синий
μπέζ — бежевый

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ ВЫРАЖЕНИЯ

το πρόσωπο — лицо:

στρογγυλό — круглое
μακρύ — длинное
λεπτό/αδύνατο — худое
χοντρό/παχύ — толстое
χλωμό — бледное
ωραίο — красивое
άσχημο — безобразное
γλυκό — приятное
σκληρό - суровое
οι ρυτίδες — морщины

τα χαρακτηριστικά — черты лица:

αδρά — крупные
λεπτά — тонкие

τα μαλλιά —волосы:

ίσια — прямые
σγουρά/κατσαρά — кудрявые
λίγα — жидкие
πλούσια — густые
κοντά — короткие
μακριά — длинные
χρυσαφένια/σαν χρυσάφι — золотые
φαλακρός, ή, ό — лысый

μαλακά/απαλά/σαν μετάξι — мягкие / как шелк
σκληρά και όρθια σαν του σκαντζόχοιρου — жесткие и торчком, как у ежика

το μέτωπο — лоб:

πλατύ — широкий
στενό — узкий
ψηλό — высокий
ηλιοκαμένο — загорелый
ρυτιδωμένο — морщинистый
καθαρό/ακηλίδωτο — чистый

τα φρύδια — брови:

λεπτά — тонкие
πυκνά — густые
γραμμένα — тонко очерченные
σμιχτά — сросшиеся
τα γαϊτανόφρυδα — брови дугой

τα μάτια — глаза:

σχιστά — узкие
αμυγδαλωτά — миндалевидные
αστραφτερά — блестящие
προεξέχοντα — навыкате

οι βλεφαρίδες — ресницы:

μακριές — длинные
γυριστές - загибающиеся

τα αυτιά — уши:

μεγάλα σαν του γαϊδάρου — большие, как у осла

η μύτη — нос:

αετίσια — орлиный
χοντρή — толстый
λεπτή — тонкий
σουβλερή — заостренный
γαμψή — крючковатый
πλακουτσωτή — лепешкой
ανασηκωμένη — приподнятый
σαν πατάτα — картошкой
ο πλατσομύτης — курносый
κλασσική/ελληνική — классический / греческий

τα μάγουλα — щеки:

βαθουλωμένα/ρουφηγμένα — ввалившиеся
οι φακίδες/οι παννάδες — веснушки

τα ζυγωματικά — скулы:

ψηλά — высокие

τα χείλη — губы:

λεπτά — тонкие
σαρκώδη/παχιά — пухлые

τα γένια — борода:

πυκνά — густая
αραιά — жиденькая
μακριά — длинная
κοντά — короткая
κατσαρά — кудрявая
μαλακά — мягкая
σκληρά — жесткая

το μουστάκι — усы:

της γάτας — кошачьи
του λιανταριού — львиные
του ποντικιού — мышиные
οι φαβορίτες — бакенбарды

το πιγούνι — подбородок:

μυτερό — острый
τετράγωνο — треугольный
στρογγυλό — круглый
διπλό — двойной

έχει μια ελιά στο πιγούνι — у него/нее ямочка на подбородке

το σώμα — фигура:

λεπτό/χυτό — стройная
χοντρό/παχύ — полная
αθλητικό — спортивная
γεροδεμένο — коренастая
καλλίγραμμο — хорошо сложенная
σαν λάστιχο — изящная
καμπούρης, α — горбатый

ο λαιμός — шея:

μακρύς — длинная
κοντός — короткая
λεπτός — тонкая
χοντρός — толстая
κύκνου — лебединая
καμηλοπάρδαλης — как у жирафа

τα χέρια — руки:

μακριά — длинные
κοντά — короткие
δυνατά — сильные
σιδερένια — железные
το δεξί — правая
το αριστερό — левая
τα μπράτσα — бицепсы

τα δάχτυλα — пальцы:

ο αντίχειρας — большой
ο δείκτης — указательный
ο μέσος — средний
ο παράμεσος — безымянный
ο μικρός — мизинец

τα νύχια — ногти:

κοντά — короткие
μακριά — длинные
περιποιημένα — ухоженные

τα πόδια — ноги:

κοντά — короткие
μακριά — длинные
στραβά — кривые
χυτά — стройные
δασύτριχα — волосатые

το περπάτημα=η περπατησιά — походка:

ελαφρό — легкая
βαρύ — тяжелая
γοργό — быстрая
σιγανό — медленная
λαγού — заячья

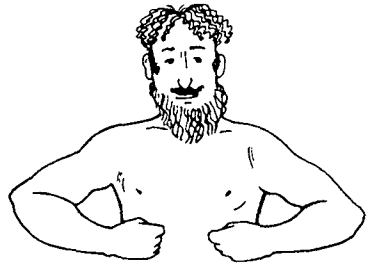
Опишите нарисованных ниже людей.

А теперь опишите внешность любого вашего знакомого.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте существительные, данные в скобках, в родительном падеже.

1. Έλα, είναι η ώρα _____. (το φαγητό)
2. Ποιο είναι το τηλέφωνο _____ ; (ο γιατρός)
3. Το γραφείο _____ μου είναι κοντά στο Πανεπιστήμιο. (ο πατέρας)
4. Τα μάγουλα _____ είναι κόκκινα. (τα παιδιά)
5. Ο ουρανός _____ είναι σχεδόν πάντα γαλανός. (η Ελλάδα)
6. Οι γονείς _____ μου μένουν στην Αθήνα. (οι φίλοι)
7. Τα μάτια _____ μου είναι μαύρα. (οι αδελφές)
8. Η δουλειά _____ είναι δύσκολη. (οι ταμίες)
9. Το σπίτι _____ είναι μεγάλο. (ο Δημήτρης)
10. Τελειώνει η ώρα _____. (τα μαθήματα)

II. Поставьте существительные, данные в скобках, в звательном падеже.

1. Πού πηγαίνετε, _____ ; (ο κύριος, ο διευθυντής)
2. _____ και _____ , χαίρετε! (οι κυρίες, οι κύριοι)
3. _____ , ξέρεις το τηλέφωνο της Ελένης; (ο Θόδωρος)
4. _____ , μου ανοίγεις την πόρτα; (ο Γιώργος)
5. _____ μου, είμαι άρρωστος. (ο γιατρός)
6. Τι θέλεις, _____ ; (ο Αντρέας)
7. _____ μου, θέλω λίγα λεφτά. (ο πατερούλης)
8. _____ , _____ πάμε μαζί. (η Ελένη, η Άννα)
9. _____ μου, σ' αγαπώ πολύ. (η αδελφή)
10. _____ και _____ , σας καλωσορίζουμε. (οι φίλες, οι φίλοι)

III. Поставьте прилагательные, данные в скобках, в правильной форме.

1. Στο σπίτι μας έχουμε _____ εικόνες και _____ πράγματα. (παλιός, πολύτιμος)
2. Θέλω _____ μολύβι σου. (κόκκινος)
3. Οι άντρες είναι _____ και οι γυναίκες είναι _____. (έξυπνος, όμορφος)
4. Έχω δύο _____ μπλούζες. (θαλασσής)
5. Τα φύλλα των δέντρων είναι _____ . (πράσινος)
6. Το δωμάτιο μου έχει μια _____ πόρτα και δύο _____ παράθυρα. (μεγάλος, μεγάλος)
7. Ο Κώστας και ο Γιώργος είναι _____ . (ξανθός)
8. Η Ελένη και η Άννα είναι _____ . (ψηλός)
9. Ταξιδεύω με _____ αυτοκίνητο. (μπλε)
10. Ο Νίκος προτιμάει _____ αυτοκίνητα. (γρήγορος)

7 УРОК

1. ГРАММАТИКА

   ✔ *склонение слов «многие», «один», «три», «четыре», «этот», «тот», «кто» или «какой», «сколько»*

2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «ВОЗРАСТ, ПРОФЕССИЯ»

3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ

4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся со склонением таких полезных слов, как «много», «один», «три», «четыре», «этот», «тот», «кто» или «какой», «сколько».

Слово «много» в греческом языке изменяется по родам, числам и падежам и согласуется с существительным в роде, числе и падеже: πολύς κόσμος — много народа, πολλή ζάχαρη — много сахара, πολύ φαγητό — много еды, πολλοί φίλοι — много друзей, πολλές φίλες — много подруг, πολλά βιβλία — много книг. Артикль в данном случае не употребляется. Обратите внимание на количество λ в каждой форме.

Склонение πολύς, πολλή, πολύ

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	πολύς	πολλή	πολύ	πολλοί	πολλές	πολλά
Родительный	πολύ	πολλής	πολύ	πολλών	πολλών	πολλών
Винительный	πολύ	πολλή	πολύ	πολλούς	πολλές	πολλά

Большинство количественных числительных в греческом языке не изменяются. Исключение составляют числительные «один», «три», «четыре»: ένας φίλος, μία φίλη, ένα παιδί, τρεις φίλοι, τρεις φίλες, τρία παιδιά, τέσσερις φίλοι, τέσσερις φίλες, τέσσερα παιδιά.

Склонение числительного ένας, μία/μια, ένα[1]

Падеж	Мужской род	Женский род	Средний род
Именительный	ένας	μία/μια	ένα
Родительный	ενός	μιας	ενός
Винительный	έναν	ένα	ένα

Склонение числительных τρεις, τρία, τέσσερις, τέσσερα[2]

Падеж	Мужской и женский род		Средний род	
Именительный	τρεις	τέσσερις	τρία	τέσσερα
Родительный	τριων	τεσσάρων	τριων	τεσσάρων
Винительный	τρεις	τέσσερις	τρία	τέσσερα

[1] Совпадает по форме с неопределенным артиклем.

[2] Мужской и женский род совпадают по форме, средний род имеет отдельную форму.

Указательные местоимения «этот» и «тот» в греческом языке изменяются по родам, числам и падежам и согласуются с существительным в роде, числе и падеже: αυτός ο κύριος — этот господин, εκείνος ο κύριος — тот господин, αυτή η κυρία — эта госпожа, εκείνη η κυρία — та госпожа, αυτό το παιδί — этот ребенок, εκείνο το παιδί — тот ребенок, αυτοί οι άντρες — эти мужчины, εκείνοι οι άντρες — те мужчины, αυτές οι γυναίκες — эти женщины, εκείνες οι γυναίκες — те женщины, αυτά τα παιδιά — эти дети, εκείνα τα παιδιά — те дети.

Обратите внимание на обязательное употребление определенного артикля.

Указательные местоимения могут употребляться и отдельно от существительных, тогда артикль не нужен: αυτός είναι μαθητής, όμως εκείνος είναι δάσκαλος — этот — ученик, а тот — учитель; αυτή είναι Ελληνίδα, όμως εκείνη είναι Ρωσίδα — эта — гречанка, а та — русская; αυτό είναι μίκρο, όμως εκείνο είναι μεγάλο — это — маленькое, а то — большое. Обратите внимание, что при подобном употреблении указательное местоимение «этот, эта, это» совпадает по форме с личным местоимением «он, она, оно».

Склонение указательных местоимений αυτός ο, αυτή η, αυτό το

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Им.	αυτός ο	αυτή η	αυτό το	αυτοί οι	αυτές οι	αυτά τα
Род.	αυτού του	αυτής της	αυτού του	αυτών των	αυτών των	αυτών των
Вин.	αυτόν τον	αυτή την	αυτό το	αυτούς τους	αυτές τις	αυτά τα

Склонение указательных местоимений εκείνος ο, εκείνη η, εκείνο το

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Им.	εκείνος ο	εκείνη η	εκείνο το	εκείνοι οι	εκείνες οι	εκείνα τα
Род.	εκείνου του	εκείνης της	εκείνου του	εκείνων των	εκείνων των	εκείνων των
Вин.	εκείνον τον	εκείνη την	εκείνο το	εκείνους τους	εκείνες τις	εκείνα τα

Вопросительное местоимение «кто»/«какой» в греческом языке изменяется по родам, числам и падежам. В значении «какой» оно согласуется с существительным в роде, числе и падеже: ποιον φάκελο θέλεις; – какой конверт ты хочешь?; ποια κάρτα θέλεις; – какую открытку ты хочешь?; ποιο μάθημα γράφει η Μαρία; — какой урок пишет Мария?; ποιους πίνακες προτιμάς; — какие картины ты предпочитаешь?; ποιες ταινίες προτιμάς; — какие фильмы ты предпочитаешь?; ποια βιβλιά θέλετε; – какие книги Вы хотите? Артикль в данном случае не употребляется. В значение «кто» это местоимение употребляется отдельно от существительного: ποιον βλέπεις στον πίνακα; — кого ты видишь на картине?; ποια είναι εκείνη η γυναίκα; — кто та женщина? В родительном падеже параллельные формы ποιου/τίνος/ποιανού, ποιας/τίνος/ποιανής, ποιου/τίνος/ποιανού, ποιων/τίνων/ποιανών имеют значение «чей, чья, чье, чьих»: ποιανού είναι ο αναπτύρας; – чья это зажигалка?; ποιανής είναι η τσάντα; — чья это сумка?; ποιανών είναι τα βιβλία; — чьи это книги?

Склонение вопросительного местоимения ποιος, ποια, ποιο

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Им.	ποιος	ποια	ποιο	ποιοι	ποιες	ποια
Род.	ποιου/ τίνος/ ποιανού	ποιας/ τίνος/ ποιανής	ποιου/ τίνος/ ποιανού	ποιων/ τίνων/ ποιανών	ποιων/ τίνων/ ποιανών	ποιων/ τίνων/ ποιανών
Вин.	ποιον	ποια	ποιο	ποιους	ποιες	ποια

Вопросительное местоимение «сколько» в греческом языке изменяется по родам, числам и падежам и согласуется с существительным в роде, числе и падеже: πόσος κόσμος είναι εδώ! — сколько здесь народа!; πόση ζάχαρη θέλεις; — сколько ты хочешь сахара?; πόσα αυτοκίνητα έχεις; — сколько у тебя машин? Артикль в данном случае не употребляется. Вопросительное местоимение «сколько» может употребляться и отдельно от существительного: πόσα παίρνεις; — сколько ты получаешь?

Склонение вопросительного местоимения πόσος, πόση, πόσο

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	πόσος	πόση	πόσο	ποσοί	πόσες	πόσα
Родительный	πόσου	πόσης	πόσου	πόσων	πόσων	πόσων
Винительный	πόσον	πόση	πόσο	πόσους	πόσες	πόσα

Теперь прочитайте несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

КТО ОНА?

Ποια είναι η καινούρια φοιτήτρια;

— Ποια είναι η καινούρια φοιτήτρια;

— Να, αυτή εκεί κοντά στο παράθυρο. Είναι Αμερικανίδα από το Σικάγο. Την λένε Μόνικα.

— Όμορφη δεν είναι;

— Συμπαθητική.

— Είναι ελεύθερη;

— Δεν νομίζω. Κάνει παρέα με τον καθηγητή μας.

— Μα, αυτή είναι μικρή[1] και ο καθηγητής μας μεγάλος[2].

— Ξέρεις πού μένει;

— Μένει στην φοιτητική εστία.

— Πολλά ξέρεις. Μήπως είσαι ερωτευμένος μαζί της;

СКОЛЬКО ЕЙ ЛЕТ?

Πόσων χρονών είναι η Τζένη;

— Πόσων χρονών είναι η Τζένη;

— Νομίζω ότι είναι δεκαοχτώ χρονών.

— Και ο Γιάννης πόσων χρονών είναι;

— Περίπου είκοσι τεσσάρων χρονών. Δεν ξέρω ακριβώς.

— Ωραίο ζευγάρι δεν είναι;

— Δεν είμαι σίγουρος.

[1] *Зд.* молодая.

[2] *Зд.* немолодой.

КЕМ ОНА РАБОТАЕТ?

Τι δουλειά κάνετε;

— Τι δουλειά κανετε;
— Είμαι δημοσιογράφος. Εσείς;
— Είμαι γιατρός.
— Η γυναίκα σας τι δουλειά κάνει;
— Είναι φωτογράφος.

Слова в помощь

καινούριος, α, ο — новый
το παράθυρο — окно
την λένε — ее зовут
όμορφος, η, ο — красивый
συμπαθητικός, η, ο — симпатичный
μα — но
η φοιτητική εστία — студенческое общежитие
μήπως — может быть (в вопросе)
ερωτευμένος μαζί της — влюблен в нее
περίπου — примерно
το ζευγάρι — пара
σίγουρος, η, ο — уверенный

ВОЗРАСТ

Πόσων χρονών (ετών) είσαι/είστε; — Сколько тебе/вам лет?
Είναι ενός μήνα. — Ему/ей один месяц.
Είναι ενός χρόνου (έτου). — Ему/ей один год.
Είναι δύο μηνών. — Ему/ей два месяца.
Είναι τριων χρονών. — Ему/ей три года.
Είναι τεσσάρων χρονών. — Ему/ей четыре года.
Είναι πέντε χρονών. — Ему/ей пять лет.
Είναι είκοσι ενός χρονών. — Ему/ей двадцать один год.
Είναι σαράντα τριων χρονών. — Ему/ей сорок три года.
Είναι πενήντα τεσσάρων χρονών. — Ему/ей пятьдесят четыре года.

ПРОФЕССИЯ

Τι δουλειά κάνεις/κάνετε; — Кем ты/вы работаешь/работаете?
Ποιο είναι το επάγγελμά σου/σας; — Какая у тебя/у вас профессия?
Είμαι... — Я...

ο μηχανικός	инженер
ο νομικός	юрист
ο λογιστής	бухгалтер
ο προγραμμιστής	программист
ο επιστήμονας	ученый
ο ιστορικός	историк
ο γλωσσολόγος	лингвист
ο διερμηνέας	переводчик (устный)
ο μάνατζερ	менеджер
ο αρχιτέκτονας	архитектор
ο ρολογάς	часовщик
ο κουρέας, ο μπαρμπέρης	парикмахер

ο κομμώτης	парикмахер (чаще дамский)
ο ταχυδρόμος	почтальон
ο τσαγγάρης	сапожник
ο ηλεκρολόγος	электрик
ο ιερέας, ο παπάς	священник
ο πυροσβέστης	пожарник
ο υδραυλικός	водопроводчик
ο στρατιωτικός	военный
ο οικοδόμος	строитель
ο αστυνομικός	полицейский
ο ανθρακορύχος	шахтер
ο κτηνίατρος	ветеринар
ο κριτικός	критик

ο δημοσιολόγος	публицист
ο γεωργός	земледелец
ο, η γιατρός	врач
ο, η δικηγόρος	адвокат
ο, η φωτογράφος	фотограф
ο, η οικονομολόγος	экономист
ο, η προϊστάμενος	начальник, начальница
ο, η γραμματέας	секретарь, секретарша
ο, η φιλολόγος	филолог
ο, η βιολόγος	биолог
ο, η μαθηματικός	математик
ο, η φυσικός	физик
ο, η χημικός	химик
ο, η έμπορος	коммерсант
ο, η ζωγράφος	художник, художница
ο, η συνθέτης	композитор

ο, η μουσικός	музыкант
ο, η συγγραφέας	писатель, писательница
ο, η ηθοποιός	артист, артистка
ο, η οδηγός	шофер
ο, η δημοσιογράφος	журналист, журналистка
ο, η υπάλληλος:	служащий, чиновник
δημόσιος, ια	государственный
ιδιωτικός, ή	частный
ο, η διακοσμητής	декоратор
ο, η γεωπόνος	агроном
ο, η θυρωρός	швейцар
ο, η κοινωνιολόγος	социолог
ο, η σκηνοθέτης	режиссер
ο, η δικαστής	судья
ο, η συνταξιούχος	пенсионер, пенсионерка

ο δάσκαλος	учитель
ο καθηγητής	преподаватель
ο διευθυντής	директор
ο μεταφραστής	переводчик (письменный)
ο καλλιτέχνης	артист (работник искусства)
ο γλύπτης	скульптор
ο τραγουδιστής	певец
ο ποιητής	поэт

δασκάλα	учительница
καθηγήτρια	преподавательница
διευθύντρια	директор
μεταφράστρια	переводчица
καλλιτέχνιδα	артистка (работник искусства)
γλύπτρια	скульптор
τραγουδίστρια	певица
ποιήτρια	поэтесса

ο νοσοκόμος	медбрат, санитар	η νοσοκόμα	медсестра
ο ψαράς	рыбак	η ψαρού	рыбачка
ο εργάτης	рабочий	η εργάτρια	рабочая
ο αγρότης	крестьянин	η αγρότισσα	крестьянка
ο πωλητής	продавец	η πωλήτρια	продавщица
ο σερβιτόρας	официант	η σερβιτόρα	официантка
ο ράπτης	портной	η ράφτρα (η μοδίστρα)	портниха
ο φούρναρης, ο αρτοποιός	пекарь, булочник	η φουρνάρισσα	пекарь, булочник
ο ζαχαροπλάστης	кондитер	η ζαχαροπλάστισσα	кондитер
ο υφαντουργός /υφαντής	ткач	η υφαντουργίνα /υφάντρια	ткачиха
άνεργος	безработный	άνεργη	безработная

Составьте собственные диалоги на темы возраста и профессии.

Теперь прочитайте и переведите небольшой, но довольно сложный текст. Вы обязательно справитесь.

Τα διάφορα επαγγέλματα

Τα διάφορα επαγγέλματα είναι δημιούργημα της εξέλιξης του ανθρώπου και της κοινωνίας. Σήμερα υπάρχουν περισσότερα επαγγέλματα απ' ό,τι στα παλιά χρόνια και αυτό γιατί, καθώς ο άνθρωπος προοδεύει, βρίσκει καινούργια πράγματα. Τα πιο σπουδαία όμως από αυτά τα επαγγέλματα υπάρχουν εδώ και πολλούς αιώνες, όπως του γιατρού, του δικαστή, του δασκάλου, του εμπόρου, του γεωργού.

Είναι το επάγγελμα του γιατρού πιο ωραίο από του δασκάλου; Κανείς δεν ξέρει. Οι προτιμήσεις διαφέρουν από άνθρωπο σε άνθρωπο. Για άλλους το καλύτερο επάγγελμα είναι το δικό τους, ενώ γι' άλλους το δικό τους είναι το χειρότερο. Πάντως όλοι συμφωνούν ότι το επάγγελμα του γιατρού και του δασκάλου είναι από τα πιο ανθρώπινα, όταν φυσικά οι άνθρωποι που τα εξασκούν είναι οι κατάλληλοι.

Слова в помощь

διάφορος, η, ο — разный
το διμιούργημα — создание
η εξέλιξη — развитие
η κοινωνία — общество
σήμερα — сегодня
περισσότερα — больше
απ' ό,τι — чем
στα παλιά χρόνια — в старые времена
καθώς — в то время как, пока
προοδεύω — развиваться
βρίσκω — находить
πιο — более
опред. арт. + πιο — самый
σπουδαίος, α, ο — важный
εδώ και πολλους αιώνες — уже много веков
κανείς — никто
οι προτιμήσεις — предпочтения
διαφέρω — различаться
γι' άλλους ... γι' άλλους — для одних... для других
το δικό τους — их собственная
το καλύτερο — лучшая
το χειρότερο — худшая
πάντως — все-таки
συμφωνώ — соглашаться
ανθρώπινος, η, ο — гуманный
φυσικά — естественно
εξασκώ — исполнять
κατάλληλος, η, ο — соответствующий

УПРАЖНЕНИЯ

I. Заполните пропуски правильными формами πολύς, πολλή, πολύ.

1. Γιατί αγοράζεις _____ φακέλους; — Γιατί γράφω _____ γράμματα.
2. Το σπίτι μας δεν έχει _____ δωμάτια.
3. Μαθαίνουν _____ ξένοι φοιτητές ελληνικά; — Ναι, _____ .
4. Δεν είμαι εδώ _____ μέρες.
5. Το Πανεπιστήμιο έχει _____ καθηγητές.
6. _____ φοιτήτριες μένουν σ' αυτό το σπίτι.
7. Δεν βάζω _____ ζάχαρη στον καφέ μου.
8. _____ φίλοι μου έχουν αυτοκίνητα.
9. Το ωράριο _____ τραπεζών είναι συνεχές.
10. Δεν έχει εδώ _____ κόσμο.

II. Заполните пропуски правильными формами числительных, данных в скобках.

1. Θέλω _____ φάκελο. (1)
2. Ο Γιάννης αγοράζει _____ κάρτες. (3)
3. Το βιβλίο έχει μόνο _____ εικόνες. (4)
4. _____ παιδιά περιμένουν στην στάση. (3)

5. Υπάρχει _____ πίνακας στην τάξη. (1)
6. Και οι _____ φίλοι μου μαθαίνουν αγγλικά. (4)
7. Κοιτάζω _____ βιβλίο με εικόνες. (1)
8. Οι _____ αδελφές μου είναι στο σπίτι. (3)
9. _____ μόνο μαθήτρια είναι στην τάξη και γράφει. (1)
10. Η Ελένη έχει _____ παιδιά, _____ κορίτσια και _____ αγόρι. (4, 3, 1)

III. Заполните пропуски правильной формой местоимения αυτός ο, αυτή η, αυτό το.

1. Θέλουμε _____ βιβλία.
2. Βλέπεις _____ κύριους; Είναι Γάλλοι.
3. _____ καθηγητής διδάσκει στην Φιλοσοφική Σχολή.
4. Γνωρίζετε _____ φοιτήτριες; — Όχι, ποιες είναι;
5. Βλεπώ _____ γυναίκα.
6. Ξέρεις _____ κύριο;
7. _____ δύο παιδιά διαβάζουν πολύ.
8. _____ ξένοι ξέρουν ελληνικά.
9. _____ άντρας είναι δάσκαλος.
10. _____ βιβλίο είναι καλό.

IV. Заполните пропуски правильной формой местоимения εκείνος ο, εκείνη η, εκείνο το.

1. _____ φοιτήτρια μένει εδώ κοντά.
2. Βλέπεις _____ ανθρώπους στον δρόμο; Πάνε στο γήπεδο.
3. Βλέπουν _____ εικόνες.
4. Πόσο κάνουν _____ αμερικάνικα τσιγάρα; — 5 ευρώ.
5. Πού είναι _____ φάκελος από την Αμερική; — Δεν ξέρω.
6. Πού πάει _____ λεωφορείο;
7. Θέλω _____ κάρτες.

8. _____ ξένες δεν ξέρουν ελληνικά.
9. _____ κύριοι είναι από την Ελλάδα.
10. _____ παιδιά είναι από την Ιταλία.

V. Заполните пропуски правильной формой местоимения ποιος, ποια, ποιο.

1. _____ φάκελο θέλετε;
2. _____ ταινίες ξέρετε;
3. _____ βιβλία διαβάζετε;
4. _____ καθηγητές έχεις στο Πανεπιστήμιο;
5. _____ εφημερίδα αγοράζετε;
6. _____ είναι αυτός ο κύριος;
7. _____ είναι εκείνοι οι άνθρωποι;
8. _____ μουσική προτιμάς;
9. _____ τραγουδιστή προτιμάς;
10. _____ δρόμο ξέρεις;

VI. Заполните пропуски правильной формой местоимения πόσος, πόση, πόσο.

1. _____ κασέτες με ελληνική μουσική έχεις; — Οκτώ.
2. _____ πίνακες έχει η τάξη; — Έναν.
3. _____ ώρες έχεις μάθημα κάθε μέρα; — Τέσσερις.
4. _____ άνθρωποι είναι εκεί;
5. _____ γυναίκες μένουν εδώ;
6. _____ άστρα έχει ο ουρανός!
7. _____ χρονών είναι ο αδελφός σου;
8. _____ ζάχαρη θέλεις στον καφέ σου;
9. _____ κόσμο έχει εδώ!
10. _____ λάδι βάζεις στην σαλάτα;

8 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *прошедшее и будущее время глаголов «быть» и «иметь»*
   - ✔ *порядковые числительные от 1 до 12*
   - ✔ *наречия и предлоги*
   - ✔ *обстоятельства времени*
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТЫ «ДНИ НЕДЕЛИ, МЕСЯЦЫ И ВРЕМЕНА ГОДА»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с прошедшим и будущем временем глаголов «быть» и «иметь», порядковыми числительными от 1 до 12, некоторыми наречиями и обстоятельствами времени.

В греческом языке существует несколько прошедших и будущих времен, но у глаголов «быть» и «иметь» есть только одно прошедшее и одно будущее время. Поэтому непринципиально, как их называть.

Прошедшее время глаголов είμαι и έχω

Лицо	Единственное число				Множественное число			
1	ήμουν	я был	είχα	я имел	ήμασταν	мы были	είχαμε	мы имели
2	ήσουν	ты был	είχες	ты имел	ήσασταν	вы были	είχατε	вы имели
3	ήταν	он был	είχε	он имел	ήταν	они были	είχαν	они имели

Будущее время глаголов είμαι и έχω

Лицо	Единственное число				Множественное число			
1	θα είμαι	я буду	θα έχω	я буду иметь	θα είμαστε	мы будем	θα έχουμε	мы будем иметь
2	θα είσαι	ты будешь	θα έχεις	ты будешь иметь	θα είστε	вы будете	θα έχετε	вы будете иметь
3	θα είναι	он будет	θα έχει	он будет иметь	θα είναι	они будут	θα έχουν	они будут иметь

Как видно из таблиц, у прошедшего времени формы особенные и их надо просто запомнить, а будущее время образуется очень просто: частица θα прибавляется к формам настоящего времени. Кстати, также образуется будущее время несовершенного вида у всех остальных глаголов. Если вы хотите сказать, что кто-то что-то будет делать, нужно просто поставить частицу θα перед формами настоящего времени: αύριο θα δουλεύω όλη την ημέρα — завтра я буду работать весь день, από αύριο το τρένο θα φτάνει στο χωριό μας στις 6 — с завтрашнего дня поезд будет приезжать в нашу деревню в 6. Частица θα не несет ударения и произносится слитно со следующим словом.

Конструкции с глаголом έχω строятся в греческом языке примерно также, как предложения с глаголом to have в английском. На русский язык подобные предложения лучше переводить с помощью конструкции «у меня есть (был, будет)»: έχω ένα σπίτι — у меня есть дом; είχε μία τσάντα — у него/нее была сумка; θα έχουμε αυτοκίνητο — у нас будет машина.

ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 1 ДО 12

πρώτος, η, ο — первый	έβδομος, η, ο — седьмой
δεύτερος, η, ο — второй	όγδοος, η, ο — восьмой
τρίτος, η, ο — третий	έννατος, η, ο — девятый
τέταρτος, η, ο — четвертый	δέκατος, η, ο — десятый
πέμπτος, η, ο — пятый	ενδέκατος, η, ο — одиннадцатый
έκτος, η, ο — шестой	δωδέκατος, η, ο — двенадцатый

Порядковые числительные изменяются по родам, числам и падежам и согласуются с существительным в роде, числе и падеже: είμαστε στο όγδοο μάθημα — мы на восьмом уроке; η Μαρία πηγαίνει στην έκτη τάξη — Мария ходит в шестой класс; μένω στον έννατο όροφο — я живу на девятом этаже. Порядковые числительные мужского рода склоняются как прилагательные на -ος, женского рода — как прилагательные на -η, среднего рода — как прилагательные на -ο.

Наречия ύστερα από/έπειτα από/ μετά (από), πριν από, (ε)πάνω από, (ε)πάνω σε, κάτω από, μπροστά από/σε, πίσω από, μέσα από, μέσα σε, έξω από

Чтобы выразить значения русских предлогов «после», «перед», «над», «на», «под», «перед», «за», «из», «через», «сквозь», «в», «вне» в греческом языке используются сочетания наречий и предлогов:

ύστερα από/έπειτα από/ μετά (από) — после: τι κάνεις ύστερα από/ έπειτα από/ μετά (από) την δουλειά σου; — что ты делаешь после работы?

Μετά сам по себе является предлогом, поэтому может использоваться и без еще одного предлога από. Но иногда можно столкнуться и с их совместным употреблением.

πριν από — перед, до: πριν απ' αυτό το αυτοκίνητο τι αυτοκίντηο είχες; — до этой машины какая у тебя была машина?

(ε)πάνω από — над: (ε)πάνω από το τραπέζι — над столом

(ε)πάνω σε — на: επάνω στο τραπέζι — на столе

κάτω από — под: κάτω από το τραπέζι — под столом

μπροστά από/σε — перед: μπροστά από/σε σπίτι — перед домом

πίσω από — за: πίσω από το σπίτι — за домом

μέσα από — изнутри, из, сквозь, через: μέσα από το σπίτι — из дома, μέσα από το δάσος — через лес

μέσα σε — внутри, в: το βίβλιο είναι μέσα στο συρτάρι — книга в ящике

έξω από — вне: έξω από το σπίτι — вне дома

Помните, что после предлога существительное используется в винительном падеже.

ОБСТОЯТЕЛЬСТВА ВРЕМЕНИ

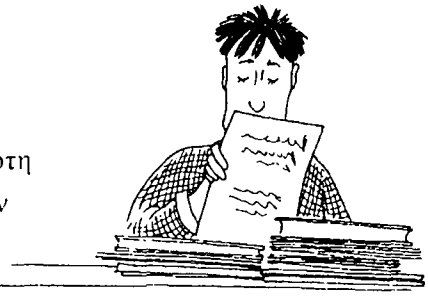
Обстоятельства времени в греческом языке используются в винительном падеже с артиклем (чаще с определенным) без (!) предлога: την Κυριακή — в воскресенье, την περασμένη βδομάδα — на прошлой неделе, τον άλλο μήνα — в следующем месяце, τον Ιούνιο — в июне.

Теперь прочитайте несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ДНИ НЕДЕЛИ, МЕСЯЦЫ И ВРЕМЕНА ГОДА

Οι μέρες της εβδομάδας

— Έχεις μάθημα κάθε μέρα, Αλέκο;
— Όχι, μόνο πέντε μέρες την εβδομάδα.
— Και πόσες ώρες έχεις μάθημα την ημέρα;
— Την Δευτέρα, την Τρίτη και την Τετάρτη έχω τέσσερις ώρες, αλλά την Πέμπτη και την Παρασκευή έχω μόνο δύο ώρες.
— Τι κάνεις τις μέρες που είσαι ελεύθερος;
— Το Σάββατο πάω στο γήπεδο και παίζω μπάλα με τους φίλους μου.
--- Και την Κυριακή;
— Ε, την Κυριακή πάω στον κινηματογράφο, ή στο θέατρο ή κάνω βόλτες.
— Χθες πού ήσουν;
— Ήμουν σ' ένα πάρτι μαζί με την παρέα μου, όμως το επόμενο σαββατοκύριακο θα είμαι όλη την μέρα στο σπίτι.
--- Γιατί;
— Γιατί έχουμε εξετάσεις και θα έχω πολύ διάβασμα.

Μήνες και εποχές

— Τι ωραία μέρα σήμερα! Τέλος Νοεμβρίου και νομίζεις ότι είναι καλοκαίρι.
— Πραγματικά. Φέτος είχαμε πολύ καλό καιρό το φθινόπωρο, ενώ το καλοκαίρι ήταν μάλλον δροσερό. Βροχές τον Ιούνιο, αέρα τον Ιούλιο και ζέστη μόνο λίγες μέρες στις αρχές Αυγούστου.
— Τώρα τελευταία ο καιρός αλλάζει απότομα, και δεν καταλαβαίνουμε ούτε άνοιξη ούτε φθινόπωρο. Ο παππούς μου λέει την παροιμία «από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτη καλοκαίρι» και μάλλον δίκιο έχει.
— Έτσι λέω κι εγώ και νομίζω ότι σιγά σιγά θα έχουμε μόνο δύο εποχές, καλοκαίρι και χειμώνα.
— Και η άνοιξη με την δροσιά και τον γλυκό καιρό δεν θα υπάρχει;
— Ε, η άνοιξη, η εποχή των λουλουδιών με τον γαλανό ουρανό και τον ήλιο που λάμπει κάθε μέρα, θα υπάρχει μόνο στα βιβλία.
— Σωστά, θα είναι κι αυτή σαν το χιόνι, γιατί χρόνια τώρα χιονίζει μόνο στα βουνά, κι εμείς εδώ στην πόλη χιόνι ακούμε και χιόνι δεν βλέπουμε.
— Καλά τα λέμε εμείς οι δύο, αλλά έχουμε και δουλειές. Δες έξω νυχτώνει... κι είναι ακόμη νωρίς, μόνο τεσσερισήμισι. Χειμώνας βλέπεις, και οι μέρες είναι μικρές και οι νύχτες μεγάλες.

Καλοκαιρινά σχέδια

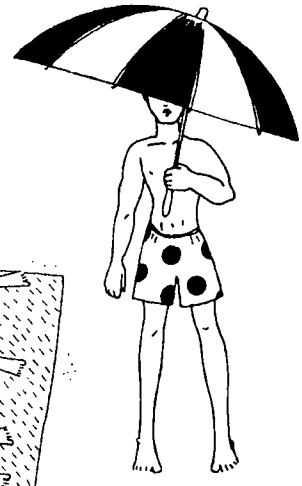
— Πού θα είσαι το καλοκαίρι;

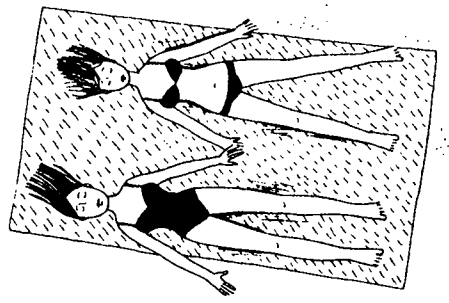
— Θα είμαι εδώ. Την άνοιξη όμως η ξαδέλφη μου κι εγώ θα κάνουμε ένα ταξίδι στα νησιά.

— Τι ωραία ιδέα! Αλλά γιατί την άνοιξη;

— Γιατί τότε δεν κάνει πολλή ζεστή και δεν έχει και πολύ κόσμο.

— Βέβαια. Εδώ στην Ελλάδα η άνοιξη είναι γλυκιά. Στην πατρίδα μου όμως βρέχει και κάνει κρύο.

Слова в помощь

ελεύθερος — свободный
το γήπεδο — стадион
παίζω μπάλα — играть в мяч
ο κινηματογράφος — кинотеатр
το θέατρο — театр
οι εξετάσεις — экзамены
το διάβασμα — чтение, занятия
το τέλος — конец
πραγματικά — на самом деле
δροσερός, ή, ό — прохладный
στις αρχές — в начале
τελευταία — в последнее время
αλλάζω — менять, меняться
απότομα — резко
ούτε ... ούτε — ни ... ни
η παροιμία — поговорка
μάλλον — скорее всего
έχω δίκιο — я прав(а)
σιγά σιγά — потихоньку
το λουλούδι — цветок
λάμπω — сиять
σωστά — правильно

χρόνια τώρα — уже годами
το βουνό — гора
η πόλη — город
δες έξω — посмотри в окно
τεσσερισήμισι — полпятого
καλοκαιρινός, ή, ό — летний
φθινοπωρινός, ή, ό — осенний
χειμωνιάτικος, η, ο — зимний
ανοιξιάτικος, η, ο — весенний
το σχέδιο — план
το ταξίδι — путешествие
το νησί — остров
η ιδέα — идея
έχει πολύ κόσμο — много народа
βέβαια — конечно
η πατρίδα — родина

ДНИ НЕДЕЛИ

η Κυριακή — воскресенье
η Δευτέρα — понедельник
η Τρίτη — вторник
η Τετάρτη — среда
η Πέμπτη — четверг
η Παρασκευή — пятница
το Σάββατο — суббота
το σαββατοκύριακο — выходные

Дни недели в греческом языке пишутся всегда с большой буквы, кроме слова το σαββατοκύριακο «выходные».

Начинаются дни недели, как и в английском языке, с воскресенья, поэтому понедельник, вторник, среда и четверг почти совпадают по форме с порядковыми числительными женского рода (так как слово «день» по-гречески женского рода — η μέρα): η Δευτέρα — η δεύτερη — понедельник — второй, η Τρίτη — η τρίτη — вторник — третий, η Τετάρτη — η τέταρτη — среда — четвертый, η Πέμπτη — η πέμπτη — четверг — пятый.

Все дни недели, кроме «субботы» и слова «выходные», женского рода.

ВРЕМЕНА ГОДА

ο χειμώνας — зима	το φθινόπωρο — осень
η άνοιξη — весна	το καλοκαίρι — лето

МЕСЯЦЫ

ο Ιανουάριος/Γεννάρης — январь	ο Ιούλιος/Ιούλης — июль
ο Φεβρουάριος/Φλεβάρης — февраль	ο Αύγουστος — август
ο Μάρτιος/Μάρτης — март	ο Σεπτέμβριος/Σεπτέμβρης — сентябрь
ο Απρίλιος/Απρίλης — апрель	ο Οκτώβριος/Οκτώβρης — октябрь
ο Μάιος/Μάης — май	ο Νοέμβριος/Νοέμβρης — ноябрь
ο Ιούνιος/Ιούνης — июнь	ο Δεκέμβριος/Δεκέμβρης — декабрь

Все месяцы в греческом языке пишутся всегда с большой буквы.

Все месяцы в греческом языке мужского рода.

Первые формы — более официальные. Они склоняются, как существительные мужского рода на -ος. Формы после / — более разговорные. Они склоняются, как существительные мужского рода на -ης.

ВРЕМЯ И ПОГОДА

η χιλιετία — тысячелетие
ο αιώνας — век
ο χρόνος[1]/το έτος — год
ο δίσεκτος χρόνος — високосный год
η Πρωτοχρονιά — первый день года
το εξάμηνο — полугодие, семестр
το τρίμηνο — квартал
η εποχή — время года
ο μήνας — месяц
ο Κουτσοφλέβαρης — хромой февраль (28 дней)
η Πρωτομηνιά — первый день месяца
το δεκαπενθήμερο — две недели (15 дней)
η (ε)βδομάδα — неделя
το εικοσιτετράωρο — сутки
η ημερομηνία — дата
η (η)μέρα — день
η αργία/η σχόλη/το ρεπό — выходной день
το πρωί — утро
το μεσημέρι — полдень
το απόγευμα — послеобеденное время
το βράδυ — вечер
η νύχτα — ночь
τα μεσάνυχτα — полночь
σήμερα — сегодня
απόψε — сегодня вечером
αυτή την εβδομάδα — на этой неделе
αυτόν τον μήνα — в этом месяце
φέτος — в этом году
πριν από λίγο — недавно
χτες/χθες — вчера
προχτές/προχθές — позавчера
την περασμένη/την προηγούμενη βδομάδα — на прошлой неделе

[1] Во множественном числе слово меняет род на средний: τα χρόνια.

4 Зак. 3796

ВРЕМЯ И ПОГОДА

τον περασμένο/ τον προηγούμενο μήνα — в прошлом месяце
πέρσι — в прошлом году
πρόπερσι — в позапрошлом году
σε λίγο — скоро
αύριο — завтра
μεθαύριο — послезавтра
την άλλη/ την ερχόμενη βδομάδα — на следующей неделе
τον άλλο/ τον ερχόμενο μήνα — в следующем месяце
του χρόνου/ τον ερχόμενο χρόνο — в следующем году
ξημερώνει — светает
το σούρουπο — сумерки
σουρουπώνει — смеркается
βραδιάζει — вечереет
νυχτώνει — наступает ночь
νωρίς — рано
αργά — поздно
ο καιρός — погода
κάνει καλό καιρό — хорошая погода
ο ουρανός — небо
τα άστρα — звезды
ο ήλιος — солнце
η σελήνη/το φεγγάρι — луна
η ζέστη — жара
κάνει ζέστη — жарко
σκάω από την ζέστη — умираю от жары
το κρύο — холод
κάνει κρύο — холодно
τουρτουρίζω/τρέμω από το κρύο — дрожать от холода
η ψύχρα — прохлада
κάνει ψύχρα — прохладно
η παγωνιά — мороз
κάνει/έχει παγωνιά — морозит
ήλιος με δόντια — солнце с зубами (солнечный, но холодный день)

η βροχή — дождь
είμαι μούσκεμα από την βρόχη — я промок под дождем
βρέχει — идет дождь
η ψιχάλα — мелкий дождь
ψιχαλίζει — моросит
η βροντή/το μπουμπουνητό — гром, раскат грома
βροντάει/μπουμπουνίζει — гремит гром
η αστραπή — молния
αστράφτει — сверкает молния
η μπόρα — гроза
το ουράνιο τόξο — радуга
ο αέρας — воздух, ветер
φυσά/φυσάει — дует
η υγρασία — влажность
έχει υγρασία — влажно
η δροσιά — свежесть
έχει δροσιά — свежо
το σύννεφο — облако, туча
η συννεφιά — облачность
έχει συννεφιά — облачно
η ομίχλη/η αντάρα — туман
έχει πυκνή ομίχλη — густой туман
η λιακάδα — солнечный день
έχει λιακάδα — солнечно
η καταιγίδα — ливень, буря, гроза
η θύελλα — буря
η θερμοκρασία — температура
ο βαθμός — градус
έχει 25 βαθμούς — 25 градусов
αίθριος — ясный, безоблачный
άστατος — переменчивый
αμετάβλητος — неизменный
ξαστερώνει — проясняется
εγκαίρως/έγκαιρα — вовремя
άκαιρα — несвоевременно

ДАТА

Τι ημερομηνία έχουμε σήμερα; — Какая сегодня дата?

Πόσο του μηνός είναι/έχουμε σήμερα; — Какое число (у нас) сегодня?

Σήμερα είναι/έχουμε 1η (πρώτη) Ιουνίου 2004 (δύο χιλιάδες τέσσερα). — Сегодня (у нас) 1 июня 2004 года.

... 2 (δύο), 3 (τρεις), 4 (τέσερις), 5 (πέντε), 21 (είκοσι μία), 23 (είκοσι τρεις), 24 (είκοσι τέσσερις), 31 (τριάντα μία) Οκτωβρίου. — 2, 3, 4, 5, 21, 23, 24, 31 октября.

Πότε γεννήθηκες/γεννηθήκατε; — Когда ты родился (вы родились)?

Πότε είναι τα γένεθλιά σου/σας; — Когда твой (ваш) день рождения?

Γεννήθηκα το 1967 (χίλια εννιακόσια εξήντα εφτά). — Я родился в 1967 году.

Γεννήθηκα την 1η (πρώτη) Αυγούστου του 1974. — Я родился первого августа 1974 года.

Γεννήθηκε στις 2 (δύο) Μαρτίου του 1985. — Он (она) родился 2 марта 1985 года.

... στις 3 (τρεις), στις 4 (τέσσερις), στις 5 (πεντε), στις 21 (είκοσι μία), στις 23 (είκοσι τρεις), στις 24 (είκοσι τέσσερις), στις 31 (τριάντα μία) Ιουλίου. — 3, 4, 5, 21, 23, 24, 31 июля.

Теперь составьте диалоги или небольшие рассказы на любые из представленных тем.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте глаголы είμαι или έχω в настоящем, будущем или прошедшем времени.

1. _____ στο θέατρο πριν από δύο ώρες.
2. Του χρόνου _____ παντρμένος.
3. Την άλλη βδομάδα _____ στην πατρίδα μας.
4. Πριν από δύο μήνες τα αδέλφια μου κι εγώ _____ μαζί.
5. Από μεθαύριο _____ διακοπές.
6. Σε τρεις μήνες ο Πέτρος και η Μαρία _____ στην Αγγλία.
7. _____ Έλληνες; — Όχι, δεν _____ Έλληνες.
8. Τον περασμένο μήνα _____ στην Αθήνα.
9. Πού _____ προχθές το βράδυ, Γιάννη; — _____ σ' ένα πάρτι.
10. Πού _____ ο Παύλος; _____ εδώ πριν από λίγο.

II. Поставьте в правильные формы порядковые числительные, данные в скобках (не забудьте произвести необходимые изменения с предлогом).

1. Ποια είναι _____ στάση του λεωφορείου; (5)
2. Η Παρασκευή δεν είναι _____ μέρα της βδομάδας. (4)

3. Ποιος μένει σε _____ διαμέρισμα της πολυκατοικίας; (9)
4. Ποιος έχει _____ βιβλίο της Ιστορίας; (2)
5. Ο Κώστας πηγαίνει σε _____ δημοτικό σχολείο. (10)
6. Μένουμε σε _____ όροφο. (3)
7. Το γραφείο μας είναι σε _____ πόρτα δεξιά. (1)
8. Το μάθημα είναι _____ σελίδα. (11)
9. Το σπίτι μου είναι σε _____ χιλιόμετρο. (7)
10. Ποιος είναι _____ μήνας του χρόνου; (8)

III. Заполните пропуски одним из приведенных ниже слов: ύστερα, πριν, επάνω, κάτω, μπροστά, πίσω, μέσα, έξω.

1. Το βιβλίο είναι _____ στο τραπέζι.
2. Η γάτα είναι _____ από την καρέκλα.
3. Η άνοιξη είναι _____ από το καλοκαίρι και το φθινόπωρο _____ από το καλοκαίρι.
4. Ποιος είναι αυτός _____ από το δέντρο; — Ο γιος μου.
5. Το λεωφορείο κάνει στάση _____ στο σπίτι μου.
6. Πού είναι ο Αντώνης; — Είναι _____ από το σπίτι.
7. Πού ήσουν; — Ήμουν _____ στο σπίτι.

IV. Поставьте в правильные формы обстоятельства времени, данные в скобках.

1. Δεν πάω σινεμά _____ . (η Κυριακή)
2. _____ ήμασταν στην Αθήνα. (η περσαμένη Πέμπτη)
3. Θα έχω πάρτι _____ . (ο άλλος μήνας)

4. Είχαμε πολλή δουλειά _____ . (το περασμένο Σάββατο)
5. _____ θα είμαι στην Θεσσαλονίκη. (η άλλη Δευτέρα)
6. Τι καιρό κάνει _____ ; (το καλοκαίρι)
7. Κάνει καλό καιρό _____ ; (η άνοιξη)
8. Θα είσαι εδώ _____ ; (ο Ιανουάριος)
9. Πόσες φορές _____ πηγαίνεις στο θέατρο; (ο μήνας)
10. _____ οι μέρες είναι μικρές. (ο χειμώνας)

V. Фонетическая тренировка. Прочитайте небольшое стихотворение греческого поэта Одиссея Элитиса. Обращайте внимание на слитное произношение слов (_).

Ακόμη βρέχει

Ακόμη βρέχει, αιωνίως φαίνεται θα_βρέχει
και_αιωνίως θα_κυκλοφορώ
με_μιαν _ομπρέλα
ψάχνοντας για_μια_πολίχνη ροζ
γεμάτη ωραία υπαίθρια ζαχαροπλαστεία.

Все еще идет дождь

Все еще идет дождь, кажется, что вечно будет идти дождь, и вечно я буду бродить под зонтиком в поисках розового города, полного прекрасных кондитерских под открытым небом.

Одисей Элитис (Οδυσσέας Ελύτης) (1911—1994) — греческий поэт, лауреат Нобелевской премии по литературе (1979) за поэму «Достойно есть» (Άξιον εστί), которая была положена на музыку известным греческим композитором Микисом Теодоракисом (Μίκης Θεοδωράκης).

9 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *притяжательное местоимение «мой (моя, мое) собственный»*
   - ✔ *прилагательные, образованные от существительных и наречий*
   - ✔ *порядковые числительные от 13 до 100*
2. ДИАЛОГИ «ВРЕМЯ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с притяжательным местоимением «мой собственный», некоторыми прилагательными, образованными от существительных и наречий, и порядковыми числительными от 13 до 100.

ПРИТЯЖАТЕЛЬНОЕ МЕСТОИМЕНИЕ δικός, δική/δικιά, δικό

Как вы уже знаете, притяжательные местоимения в греческом языке (μου, σου, του, της, μας, σας, τους) не могут употребляться отдельно от существительных. Поэтому существует специальное притяжательное местоимение, заменяющее существительное или употребляющееся вместе с ним в конструкциях-противопоставлениях: δικός, δική/δικιά, δικό. Это местоимение изменяется по родам, числам и падежам, согласуется с существительным в роде, числе и падеже, а за ним всегда следует привычное притяжательное местоимение, выбираемое по смыслу. На русский язык это местоимение следует переводить обычными притяжательными местоимениями:

Τίνος είναι αυτός ο αναπτήρας; — Είναι δικός μου. — Чья это зажигалка? — Моя.

Τίνος είναι αυτοί οι αναπτήρες; — Είναι δικοί τους. — Чьи это зажигалки? — Их.

Τίνος κόρη είναι αυτή; — Είναι δική της. — Чья она дочь? — Ее.

Τίνος καρέκλες είναι αυτές; — Είναι δικές μας. — Чьи это стулья? — Наши.

Τίνος καπέλο είναι αυτό; — Είναι δικό του. — Чья это шляпа? — Его.

Τίνος καπέλα είναι αυτά; — Είναι δικά τους. — Чьи это шляпы? — Их.

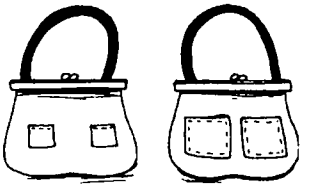
Δεν είναι δικός σου αναπτήρας, είναι δικός μου. — Это не твоя зажигалка, а моя.

Δεν είναι δικό σας καπέλο, είναι δικό μου. — Это не ваша шляпа, а моя.

Склонение притяжательного местоимения δικός, δική/δικιά, δικό

Падеж	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	**δικός**	**δική/δικιά**	**δικό**	**δικοί**	**δικές**	**δικά**
Родительный	**δικού**	**δικής/δικιάς**	**δικού**	**δικών**	**δικών**	**δικών**
Винительный	**δικό**	**δική/δικιά**	**δικό**	**δικούς**	**δικές**	**δικά**

Прочитайте диалог с использованием местоимения δικός, δική, δικό.

— Τι ψάχνεις;
— Θέλω ένα στιλό.
— Πού είναι το δικό σου;
— Το έχει η Αλίκη και γράφει.
— Πάρε ένα από την τσάντα μου.
— Αυτή είναι η τσάντα σου;
— Όχι, αυτή είναι της Θεοδώρας. Η άλλη είναι δική μου.
— Μα είναι ίδιες και οι δύο.
— Δεν είναι ίδιες. Της δικής μου τα τσεπάκια είναι πιο μεγάλα.
— Έχασα και τον αναπτήρα μου.
— Πάρε το δικό μου. Είναι επάνω στο τραπέζι.
— Εντάξει.

Слова в помощь

ψάχνω — искать	ίδιες — одинаковые
το στιλό — ручка	η τσέπη — карман
πάρε — возьми	τα τσεπάκια — кармашки
άλλη — другая	έχασα — я потерял

ПРИЛАГАТЕЛЬНЫЕ, ОБРАЗОВАННЫЕ ОТ СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ И НАРЕЧИЙ

το πρωί	πρωινός, -ή, -ό	утренний
το μεσημέρι	μεσημεριανός, -ή, -ό / μεσημεριάτικος, -η, -ο	полуденный
το απόγευμα	απογευματινός, -ή, -ό	послеобеденный
το βράδυ	βραδινός, -ή, -ό	вечерний
η νύχτα	νυχτερινός, -ή, -ό	ночной
απόψε	αποψινός, -ή, -ό	вечерний (сегодняшний)
σήμερα	σημερινός, -ή, -ό	сегодняшний
χθες	χθεσινός, ή, -ό	вчерашний
αύριο	αυριανός, -ή, -ό	завтрашний
τώρα	τωρινός, -ή, -ό	теперешний
φέτος	φετινός, -ή, -ό	этого года
πέρσι	περσινός, -ή, -ό	прошлогодний
κάθε μέρα	καθημερινός, -ή, -ό	ежедневный

ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 13 ДО 100

δέκατος τρίτος — тринадцатый
δέκατος τέταρτος — четырнадцатый
δέκατος πέμπτος — пятнадцатый
δέκατος έκτος — шестнадцатый
δέκατος έβδομος — семнадцатый
δέκατος όγδοος — восемнадцатый
δέκατος έννατος — девятнадцатый
εικοστός — двадцатый
εικοστός πρώτος — двадцать первый
εικοστός δεύτερος — двадцать второй
τριακοστός — тридцатый
τεσσαρακοστός — сороковой
πεντηκοστός — пятидесятый
εξηκοστός — шестидесятый
εβδομηκοστός — семидесятый
ογδοηκοστός — восьмидесятый
ενενηκοστός — девяностый
εκατοστός — сотый

В порядковых существительных от 21 до 29, от 31 до 39 и т. д. изменяются обе части:

ο εικοστός δεύτερος αιώνας — двадцать второй век

η τριακοστή πρώτη σελίδα — тридцать первая страница

το τεσσαρακοστό τρίτο δημοτικό σχολείο — сорок третья начальная школа

μένουμε στον δέκατο τέταρτο όροφο — мы живем на четырнадцатом этаже

Прочитайте несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ВРЕМЯ

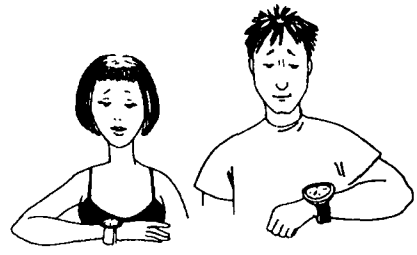
Η ώρα

— Τι είναι, αυτό, μπαμπά; Καινούριο ρολόι;
— Ναι, είναι δώρο από την μητέρα σου για τα Χριστούγεννα.
— Πολύ ωραίο είναι. Έχει και δείκτες, ε;
— Ναι, έχει, γιατί δεν είναι ηλεκτρονικό.
— Είναι πολύ ακριβό;
— Ε, λιγάκι. Ξέρεις, δεν χάνει ούτε δευτερόλεπτο.
— Δείχνει και την ημερομηνία;
— Βέβαια! Δες, εδώ δείχνει τις ώρες και τα λεπτά και εδώ την ημερομηνία.
— Τι άλλο κάνει;
— Είναι και ξυπνητήρι, που χτυπά την ώρα που θέλεις.
— Μπαμπά, θέλω κι εγώ ένα.
— Περίμενε ως τις 15 Μαρτίου, που είναι τα γενέθλιά σου.

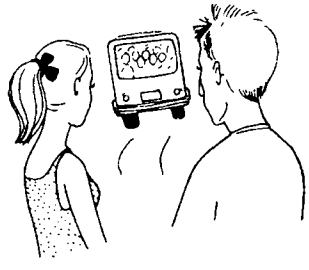
Ρολόγια

— Καλησπέρα, Μαρία.
— Γεια σου, Κώστα. Πού πηγαίνεις;
— Πάω σ' έναν φίλο μου. Με περιμένει στο σπίτι του κατά τις επτά. Τι ώρα είναι τώρα;
— Δεν ξέρω, το ρολόι μου λέει εξίμισι, αλλά δεν παέι καλά, πάει μπροστά.
— Το δικό μου δεν δουλεύει, σταμάτησε, και δεν θέλω να πάω ούτε νωρίς ούτε αργά. Θέλω να είμαι εκεί στην ώρα μου.
— Ρώτα εκείνον τον κύριο, στην στάση. Εγώ σ' αφήνω τώρα, γιατί θα πάω σινεμά με μια φίλη μου.
— Γεια σου, Μαρία, και καλή διασκέδαση!
— Ευχαριστώ, Κώστα, επίσης!

Τι ώρα είναι;

— Συγνώμη, τι ώρα είναι;
— Είναι οχτώ και τέταρτο.
— Περιμένω το λεωφορείο μισή ώρα. Στις εννιά παρά τέταρτο έχω μάθημα.
— Μην ανησυχείς. Σε επτά λεπτά φτάνει.
— Το πρώτο λεωφορείο πέρασε γεμάτο. Κάθε Δευτέρα έχω το ίδιο πρόβλημα.
— Συνήθως το δεύτερο και τρίτο περνάνε με διαφορά πέντε λεπτών.
— Ελπίζω να είμαστε τυχεροί και να βρούμε μια θέση. Διαφορετικά ας πάμε και όρθιοι.

Слова в помощь

το ρολόι — часы
το δώρο — подарок
τα Χριστούγεννα — Рождество
ο δείκτης — стрелочка
ηλεκτρονικός, ή, ό — электронный
ακριβός, ή, ό — дорогой
χάνω — терять
δείχνω — показывать
χτυπώ — бить, звенеть
το ξυπνητήρι — будильник
σταμάτησε — остановились
ρώτα — спроси
αφήνω — оставлять, покидать
η διασκέδαση — развлечение
μην ανησυχείς — не беспокойся
πέρασε — прошел
γεμάτος, η, ο — полный
το πρόβλημα — проблема
συνήθως — обычно
η διαφορά — разница
ελπίζω — надеяться
τυχερός, ή, ό — везучий
να βρούμε — найдем
η θέση — место
διαφορετικά — в противном случае
ας πάμε — поедем

Обратите внимание на то, как склоняется слово ρολόι:

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το ρολό**ι**	τα ρολό**για**
Родительный	του ρολο**γιού**	των ρολο**γιών**
Винительный	το ρολό**ι**	τα ρολό**για**
Звательный	ρολό**ι**	ρολό**για**

Также склоняются слова: το τσάι — чай, το φαΐ — еда, το σόι — родня, το κουβεντολόι — беседа, το κομπολόι — четки.

ВРЕМЯ

το δευτερόλεπτο — секунда
μισός, ή, ό — половинный
Τι ώρα είναι; — Который час?
το λεπτό — минута
η ώρα — час

Είναι μία.	1:00
Είναι δύο.	2:00
Είναι τρεις.	3:00
Είναι τέσσερις και πέντε.	4:05
Είναι τέσσερις και δέκα.	4:10
Είναι τέσσερις και τέταρτο.	4:15
Είναι τέσσερις και είκοσι.	4:20
Είναι τέσσερις και είκοσι πέντε.	4:25

Είναι τέσσερις και μισή.	4:30
Είναι πέντε παρά είκοσι πέντε.	4:35
Είναι πέντε παρά είκοσι.	4:40
Είναι πέντε παρά τέταρτο.	4:45
Είναι πέντε παρά δέκα.	4:50
Είναι πέντε παρά πέντε.	4:55
Είναι πέντε ακριβώς.	5:00 точно

πριν μεσημέρι (π.μ.) — до полудня
μετά μεσημέρι (μ.μ.) — после полудня
5 π.μ. — 11.30 π.μ. πρωί — 5—11.30 утро
11.30 π.μ. — 3 μ.μ. μεσημέρι — 11.30—15 полдень
3 μ.μ. — 7 μ.μ. απόγευμα — 15—19 послеобеденное время
7 μ.μ. — 11 μ.μ. βράδυ — 19—23 вечер
11 μ.μ. — 5 π.μ. νύχτα — 23—5 ночь
στις οκτώ το πρωί — в восемь утра
στις οκτώ**μισι** το πρωί — в полдевятого утра
στην μία το μεσημέρι — в час пополудню
στην μία η ώρα — в час дня
στην μιά**μιση** το μεσημερί — в полвторого пополудню
στις δύο το μεσημέρι — в два пополудню

στις δυό**μισι** το μεσημέρι — в полтретьего пополудню
στις τρεις το απόγευμα — в три после обеда
στις τρεισ**ήμισι** το απόγευμα — в полчетвертого после обеда
στις τέσσερις το απόγευμα — в четыре после обеда
στις τεσσερισ**ήμισι** το απόγευμα — в полпятого после обеда
στις πεντέ**μισι** το απόγευμα — в полшестого после обеда
στις εξί**μισι** το απόγευμα — в полседьмого после обеда
στις εφτά**μισι** το βράδυ — в полвосьмого после обеда
στις οκτώ η ώρα — в восемь часов
στις οκτώ**μισι** το βράδυ — в полдевятого вечера
στις εννιά**μισι** το βράδυ — в полдесятого вечера
στις δεκά**μισι** το βράδυ — в пол-одиннадцатого вечера
στις εντεκά**μισι** την νύχτα — в полдвенадцатого ночи
στις δώδεκα τα μεσάνυχτα — в двенадцать в полночь
στις δωδεκά**μισι** την νύχτα — в полпервого ночи

ενά**μισης** χρόν**ος** (мужской род, именительный падеж) — полгода
ενά**μιση** χρόν**ο** (мужской род, винительный падеж) — полгода
μιά**μιση** ώρ**α** (женский род) — полчаса
ενά**μισι** λεπτ**ό** (средний род) — полминуты
τρεισ**ήμισι** μήν**ες** (мужской род) — три с половиной месяца
τρεισ**ήμισι** ώρ**ες** (женский род) — три с половиной часа
τριά**μισι** χρόν**ια** (средний род) — три с половиной года
τεσσερισ**ήμισι** μήν**ες** (мужской род) — четыре с половиной месяца
τεσσερισ**ήμισι** ώρ**ες** (женский род) — четыре с половиной часа
τεσσερά**μισι** χρόν**ια** (средний род) — четыре с половиной года

κατά την μία — к часу
κατά τις δύο — к двум
κατά τις τρεισήμισι — к полчетвертого
περίπου στην μιάμιση — около полвторого

γύρω στις τεσσερισήμισι — около полпятого
σ' ένα τέταρτο — через четверть часа
σε μισή ώρα — через полчаса
σε τρία τέταρτα — через три четверти часа
σε μια ώρα — через час
σε δύο μέρες — через два дня
σ' ένα μήνα — через месяц

Έχετε ώρα; — У вас есть часы?
Ναι, είναι δέκα και πέντε. — Да, пять минут одиннадцатого.
Όχι, δεν έχω. — Нет, нету.
το ρολόι πάει μπροστά, τρέχει — часы торопятся
το ρολόι πάει πίσω — часы отстают
το ρολόι χάνει πέντε λεπτά την ημερά — часы отстают на 5 минут в день
το ρολόι πάει καλά — часы ходят хорошо
το ρολόι σταμάτησε — часы остановились
το ρολόι λέει έξι — часы показывают шесть

Κάθε πότε; πότε συχνά; — Как часто?
μια φορά την εβδομάδα — раз в неделю
τρεις φορές τον μήνα — три раза в месяц
πέντε φορές τον χρόνο — пять раз в год
μέρα παρά μέρα — день ото дня
μια φορά στους δύο μήνες — один раз в два месяца

Теперь придумайте свои диалоги на тему времени.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Заполните пропуски правильными формами местоимения ο δικός. Не забывайте ставить артикль, где это необходимо.

1. Ε, κύριε, τι κάνετε; Αυτή είναι _____ μου τσάντα.
2. Τον πατέρα μου τον λένε Παναγιώτη. Ποιο είναι το όνομα _____ σας;
3. Μιλάς όλη την ώρα για _____ σου προβλήματα. Άκου μια φορά και _____ μου.
4. Πάμε το σαββατοκύριακο στο σπίτι _____ μου; Δεν θα είναι εκεί οι γονείς μου.
5. Η μαμά μου λέει «ναι». Ποια είναι η απάντηση _____ σου μαμάς;
6. Γιατί δεν είναι έτοιμες ακόμη _____ σου φωτογραφίες;
7. Δες πώς μοιάζει η κόρη της με _____ μου!
8. Εμείς έχουμε την παρέα μας και εσείς _____σας.
9. Τα παιδιά πάνε σπίτι τους κι εσείς στο _____σας.
10. Ο Φίλιππας τρώει το φαγητό του κι εσύ _____σου.

II. Поставьте в правильную форму порядковые числительные, данные в скобках.

1. Διαβάζω _____ σελίδα του βιβλίου. (47)
2. Γράφουμε _____ άσκηση _____ μαθήματος. (5, 34)

3. Το διαμέρισμά μας είναι _____ όροφο. (16)
4. Αυτό είναι _____ βιβλ ο που διαβάζω φέτος. (19)
5. _____ Μαρτίου γιορτάζει όλη η Ελλάδα. (25)
6. _____ Αυγούστου πανηγυρίζει όλη η Ελλάδα. (15)
7. _____ Οκτωβρίου είναι εθνική γιορτή. (28)
8. Πού ήταν _____ Ολυμπιακοί Αγώνες; (23)
9. _____ χρόνο της ζωής του θα μείνει στο Παρίσι. (51)
10. Επαναλαμβάνω για _____ φορά. (100)

III. Заполните пропуски.

1. Έχω δουλειά _____ μία _____ μεσημέρι.
2. Λιαβάζω την εφημερίδα μου _____ οκτώμισι _____ πρωί.
3. Τρώω _____ μιάμιση _____ μεσημέρι.
4. Θα είναι στο σπίτι μου _____ _____ έξι.
5. Πού θα είσαι _____ έντεκα; - Στο σπίτι μου.
6. Έχεις μάθημα _____ Δευτέρα _____ πρωί; - Όχι, δεν έχω.
7. Δεν θα είμαι στο σπίτι _____ οκτώ _____ βράδυ.
8. _____ φθινόπωρο κάνει ψώχρα.
9. Μετά _____ μεσάνυχτα τελειώνει το πρόγραμμα της τηλεόρασης.
10. _____ άνοιξη κάνει καλό καιρό.

IV. Поставьте приведенные ниже слова в правильном порядке. Таких порядков может быть несколько для одного и того же предложения.

1. μέρα, προχθές, ήταν, τι;
2. στον, δύο, πηγαίνω, φορές, κινηματογράφο, εβδομάδα, την
3. θα, δουλειά, πολλή, έχω, αύριο, δεν
4. δύο, από, ήσασταν, πού, ώρες, πριν;
5. βόλτα, φίλους, πάω, στην, Κυριακή, με, παραλία, κάθε, τους, μου

6. στις, πρωί, μου, την, βλέπω, φίλη, κάθε, εννιά
7. πάει, ρολόι, δεν, το, καλά, μου
8. θα, εδώ, ούτε, δεν, ούτε, έξι, εφτά, είμαι, στις, στις
9. θέατρο, πότε, στο, πηγαίνεις, κάθε;
10. βρέχει, συχνά, φθινόπωρο, πολύ, το

V. Фонетическая тренировка. Прочитайте небольшое стихотворение Константиноса Кавафиса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Константинос Кавафис (Κωνσταντίνος Καβάφης) (1863—1933) – один из самых известных греческих поэтов и самых хорошо переведенных на русский язык (см. «Русская Кавафиана». М., 2000).

Μονοτονία (1908)

Την _ μια μονότονην ημέραν άλλη
μονότονη, απαράλλακτη ακολουθεί.
Θα _ γίνουν
τα _ ίδια πράγματα, θα _ ξαναγίνουν πάλι –
η _ όμοιες στιγμές μας _ βρίσκουνε
και _ μας _ αφίνουν.

Μήνας περνά και _ φέρνει άλλον μήνα.
Αυτά που _ έρχονται κανείς εύκολα τα _
εικάζει:
είναι τα _ χθεσινά τα _ βαρετά εκείνα.
Και _ καταντά το _ αύριο πια σαν _ αύριο
να _ μη _ μοιάζει.

Однообразие[1]

За одним однообразным днем
другой однообразный, точно
такой же следует. Произойдут
те же вещи, снова произойдут,
сходные моменты нас найдут
и нас оставят.

Месяц проходит и приносит
другой месяц. То, что приходит,
любой это легко предполагает:
это то скучное вчерашнее.
И доходит до того, что завтра
уже не похоже на завтра.

[1] «Все то же» в переводе С. Ильинской.

10 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *аорист действительного залога глаголов первого и второго (первая группа) спряжения*
   - ✔ *аорист неправильных глаголов*
2. ДИАЛОГ И ТЕКСТЫ «РАБОТА И ОТДЫХ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с одним из прошедших времен — аористом (αόριστος). Это очень важное время, и не только потому, что оно используется, пожалуй, чаще других прошедших времен, но и потому что от его основы образуются многие другие времена. На русский язык аорист чаще переводится прошедшим временем совершенного вида, хотя в зависимости от контекста может переводиться и несовершенным видом: έφυγε χθες — он уехал вчера, τηλεφώνησα, ξανατηλεφώνησα, μα κανείς δεν απάντησε — я звонил, снова звонил, но никто не ответил.

Окончания в аористе у всех глаголов одинаковые. Основные изменения касаются основы. Существуют отдельные группы, в которых эти изменения происходят сходным образом. Но далеко не всегда можно предугадать, к какой группе относится глагол, поэтому очень рекомендуется запоминать аорист у каждого нового глагола. В особенности это касается, конечно, неправильных глаголов, которые просто придется выучить. Тем более, что неправильные глаголы – это одни из самых употребительных глаголов (видеть, ходить, говорить, есть, пить, класть, вынимать, брать, давать, входить, выходить, приходить, учить, понимать и т. д.).

Окончания аориста действительного залога

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	-α	-αμε
2	-ες	-ατε
3	-ε	-αν

Ударение в аористе всегда стоит на третьем слоге от конца[1]: αλλάζω — άλλαξα. Поэтому если глагол состоит из двух слогов, то в первом и втором лице единственного числа и в третьем лице единственного и множественного числа у глагола появляется приставка -ε: κλείνω — έκλεισα, έκλεισες, έκλεισε, έκλεισαν, но (!) κλείσαμε, κλείσατε.

Некоторые носители языка в третьем лице множественного числа используют окончание -ανε, и поэтому не прибавляют приставку -ε к глаголу: κλείσανε. Обычно данный факт нигде не отмечается. Чтобы не путать себя, не обязательно использовать это в своей речи. Но полезно просто помнить о существовании такой возможности.

[1] Это не касается неправильных глаголов: πηγαίνω - - πήγα, πήγες, πήγε, πήγαν.

1 СПРЯЖЕНИЕ

1. Глаголы с основой на **-νω, -ζω, -θω, -υω → -σα**

κλείν**ω**	έκλει**σα**	закрывать
λύν**ω**	έλυ**σα**	решать
ντύν**ω**	έντυ**σα**	одевать
πληρών**ω**	πλήρω**σα**	платить
σβήν**ω**	έσβη**σα**	гасить, выключать
τελειών**ω**	τελείω**σα**/τέλειω**σα**[1]	заканчивать
φτάν**ω**	έφτα**σα**	достигать, прибывать
χάν**ω**	έχα**σα**	терять, опаздывать
αφήν**ω**	άφη**σα**	покидать, оставлять
κρυών**ω**	κρύω**σα**	мерзнуть, простужаться
πιάν**ω**	έπια**σα**	хватать, ловить
απλών**ω**	άπλω**σα**	протягивать, простирать
δέν**ω**	έδε**σα**	связывать
καμαρών**ω**	καμάρω**σα**	гордиться
διαβάζ**ω**	διάβα**σα**	читать
αγοράζ**ω**	αγόρα**σα**	покупать
αρχίζ**ω**	άρχι**σα**	начинать
γιορτάζ**ω**	γιόρτα**σα**	праздновать
δανείζ**ω**	δάνει**σα**	давать взаймы
ετοιμάζ**ω**	ετοίμα**σα**	готовить, собирать
καθαρίζ**ω**	καθάρι**σα**	чистить, убирать
λούζ**ω**	έλου**σα**	мыть, купать
σκουπίζ**ω**	σκούπι**σα**	подметать
γυρίζ**ω**	γύρι**σα**	возвращать(ся)
μοιράζ**ω**	μοίρα**σα**	делить

[1] Обратите внимание на произношение: [teliosa], [teljosa].

ξεσκονίζω	ξεσκόνισα	вытирать пыль
γνωρίζω	γνώρισα	знать, узнавать
χτίζω	έχτισα	строить
συνεχίζω	συνέχισα	продолжать
νιώθω	ένιωσα	чувствовать
πείθω	έπεισα	убеждать
ιδρύω	ίδρυσα	основывать
ακούω	άκουσα	слушать, слышать

2. Глаголы с основой на **-ζω, -κω, -γω, -χω, -σκω, -χνω, -γγω, -ττω → -ξα**

αλλάζω	άλλαξα	менять(ся)
κοιτάζω	κοίταξα	смотреть[1]
παίζω	έπαιξα	играть
στηρίζω	στήριξα	поддерживать, опираться
τρομάζω	τρόμαξα	пугать(ся)
φωνάζω	φώναξα	кричать, звать
πλέκω	έπλεξα	плести, вязать
ανοίγω	άνοιξα	открывать
διαλέγω	διάλεξα	выбирать
φυλάγω	φύλαξα	охранять
προσέχω	πρόσεξα	обращать внимание, быть осторожным
τρέχω	έτρεξα	бегать
βρέχω	έβρεξα	мочить, идти (о дожде)
ελέγχω	έλεγξα	контролировать, проверять

[1] ***Смотреть на кого-то, на что-то*** по-гречески винительный падеж без предлога: κοιτάζω το παιδί — смотрю на ребенка.

διδά**σκω**	δί**δαξα**	учить
ρί**χνω**	έρι**ξα**	бросать, кидать
διώ**χνω**	έδιω**ξα**	прогонять
φτιά**χνω**	έφτια**ξα**	изготовлять, делать
ψά**χνω**	έψα**ξα**	искать
δεί**χνω**	έδει**ξα**	показывать
σφίγ**γω**	έσφι**ξα**	сжимать
κηρύ**ττω**	κήρυ**ξα**	провозглашать
πλή**ττω**	έπλη**ξα**	бить, ранить

3. Глаголы с основой на **-πω, -βω, -φω, -πτω → -ψα**

λά**μπω**	έλα**μψα**	светить
λεί**πω**	έλει**ψα**	отсутствовать, не хватать
ανά**βω**	άνα**ψα**	зажигать, включать
κλέ**βω**	έκλε**ψα**	красть
κό**βω**	έκο**ψα**	резать
κρύ**βω**	έκρυ**ψα**	скрывать, прятать
ρά**βω**	έρα**ψα**	шить
τρί**βω**	έτρι**ψα**	тереть
σκά**βω**	έσκα**ψα**	копать
γρά**φω**	έγρα**ψα**	писать
βά**φω**	έβα**ψα**	красить
ανακαλύ**πτω**	ανακάλυ**ψα**	открывать, обнаруживать

4. Глаголы с основой на **-ευω → -εψα**

δουλεύω	δούλε**ψα**	работать
ζηλεύω	ζήλε**ψα**	завидовать, ревновать
μαγειρεύω	μαγείρε**ψα**	готовить (еду)
μαζεύω	μάζε**ψα**	собирать
ξοδεύω	ξόδε**ψα**	тратить
πιστεύω	πίστε**ψα**	верить
ταξιδεύω	ταξίδε**ψα**	путешествовать
χορεύω	χόρε**ψα**	танцевать
γιατρεύω	γιάτρε**ψα**	лечить

2 СПРЯЖЕНИЕ

1. **-άω → -ησα**

αγαπώ/**άω**	αγάπ**ησα**	любить
συναντώ/**άω**	συνάντ**ησα**	встречать
μιλώ/**άω**	μίλ**ησα**	говорить
χτυπώ/**άω**	χτύπ**ησα**	бить, стучать, звонить
κρατώ/**άω**	κράτ**ησα**	держать
πουλώ/**άω**	πούλ**ησα**	продавать
ρωτώ/**άω**	ρώτ**ησα**	спрашивать
απαντώ/**άω**	απάντ**ησα**	отвечать
τραγουδώ/**άω**	τραγούδ**ησα**	петь
φιλώ/**άω**	φίλ**ησα**	целовать
κυβερνώ/**άω**	κυβέρν**ησα**	управлять
κουνώ/**άω**	κούν**ησα**	качать, махать
βοηθώ/**άω**	βοήθ**ησα**	помогать[1]

[1] ***Помогать кому-то*** – по-гречески винительный падеж без предлога: βοηθώ τους γονε ς — помогаю родителям.

γεννώ/**άω**	γέννη**σα**	рождать
εκτιμώ/**άω**	εκτίμη**σα**	ценить
ζητώ/**άω**	ζήτη**σα**	просить, требовать
κολλώ/**άω**	κόλλη**σα**	приклеивать
κολυμπώ/**άω**	κολύμπη**σα**	плавать
περπατώ/**άω**	περπάτη**σα**	гулять, ходить
προτιμώ/**άω**	προτίμη**σα**	предпочитать
σταματώ/**άω**	σταμάτη**σα**	останавливать(ся)
συζητώ/**άω**	συζήτη**σα**	обсуждать
τιμώ/**άω**	τίμη**σα**	почитать
τρυπώ/**άω**	τρύπη**σα**	продырявливать
χαιρετώ/**άω**	χαιρέτη**σα**	приветствовать
κυνηγώ/**άω**	κυνήγη**σα**	охотиться
μελετώ/**άω**	μελέτη**σα**	изучать, заниматься
μετρώ/**άω**	μέτρη**σα**	считать
νικώ/**άω**	νίκη**σα**	побеждать

2. **-άω → -ασα**

γελώ/**άω**	γέλα**σα**	смеяться
διψώ/**άω**	δίψα**σα**	испытывать жажду
πεινώ/**άω**	πείνα**σα**	испытывать голод
κρεμώ/**ώ**	κρέμα**σα**	висеть, вешать
χαλώ/**άω**	χάλα**σα**	портить, ломаться
χαμογελώ/**άω**	χαμογέλα**σα**	улыбаться

3. **-άω → -εσα**

πονώ/**άω**	πόνε**σα**	испытывать боль
φορώ/**άω**	φόρε**σα**	носить

4. **-άω → -ηξα**

πηδώ/**άω**	πήδ**ηξα**	прыгать
τραβώ/**άω**	τράβ**ηξα**	тащить, направляться
φυσώ/**άω**	φύσ**ηξα**	дуть

5. **-άω → -αξα**

βαστώ/**άω**	βάστ**αξα**	держать, нести
πετώ/**άω**	πέτ**αξα**	летать, бросать, кидать

НЕПРАВИЛЬНЫЕ ГЛАГОЛЫ

ανεβαίνω	ανέβηκα	подниматься
κατεβαίνω	κατέβηκα	спускаться
βάζω	έβαλα	класть, ставить
βγάζω	έβγαλα	вынимать
βγαίνω	βγήκα	выходить
μπαίνω	μπήκα	входить
βλέπω	είδα	видеть
βρίσκω	βρήκα	находить
δίνω	έδωσα	давать
παίρνω	πήρα	брать
επαναλαμβάνω	επανάλαβα	повторять
καταλαβαίνω	κατάλαβα	понимать
προλαβαίνω	πρόλαβα	успевать

κάνω	έκανα	делать
λέω	είπα	сказать
μαθαίνω	έμαθα	учить, узнавать
μένω	έμεινα	жить, оставаться
περιμένω	περίμενα	ждать
ξέρω	ήξερα	знать
ξεχνώ	ξέχασα	забывать
περνώ	πέρασα	проводить, проходить
πέφτω	έπεσα	падать
πηγαίνω/πάω	πήγα	идти, ездить
πίνω	ήπια	пить
τρώω	έφαγα	есть
προτείνω	πρότεινα	предлагать
στέλνω	έστειλα	посылать
φέρνω	έφερα	приносить
φεύγω	έφυγα	уходить, уезжать

У глаголов έβαλα, έβγαλα, έδωσα, έκανα, έμαθα, έμεινα, έπεσα, έφαγα, έστειλα, έφερα, έφυγα в первом и втором лице множественного числа -έ выпадает как у обычных двусложных глаголов: βάλαμε, βάλατε, βγάλαμε, βγάλατε, δώσαμε, δώσατε, μάθαμε, μάθατε и т. д.

Теперь прочитайте диалог и несколько текстов.

РАБОТА И ОТДЫХ

Πολλές δουλειές

— Πού ήσουν, Πέτρο;
— Ήμουν στην Καβάλα. Είχα μια δουλειά εκεί.
— Πότε έφυγες;
— Έφυγα στις έξι του μηνός και γύρισα στις είκοσι.
— Με τι πήγες;
— Με το δικό μου αυτοκίνητο.
— Αγόρασες αυτοκίνητο;
— Ναι, τον περασμένο μήνα.
— Καλορίζικο! Πώς ήταν ο καιρός στην Καβάλα;
— Όχι και τόσο καλός. Φθινόπωρο είναι, κι έκανε αρκετό κρύο. Έβρεξε κιόλας, κι εγώ κρύωσα και έμεινα δύο μέρες στο κρεβάτι.
— Τουλάχιστον, τελείωσες τις δουλειές που είχες εκεί;
— Ευτυχώς, ναι.

Επιστροφή από τις διακοπές

Χθες τα παιδιά γύρισαν από τις καλοκαιρινές διακοπές τους. Μόλις έφτασαν στο σπίτι, άνοιξαν όλα τα παράθυρα. Πόση σκόνη είχε, Θεέ μου! Οι τρεις φίλοι μοίρασαν αμέσως την δουλειά στα τρία. Ο ένας σκούπισε τα δωμάτια, ο άλλος καθάρισε τα τζάμια και ο τρίτος ξεσκόνισε.

Τα παιδιά δούλεψαν τέσσερις ώρες χωρίς διακοπή. Το αποτέλεσμα όμως ήταν καταπληκτικό. Στο τέλος το σπίτι έλαμψε από καθαριότητα. Αφού καμάρωσαν το έργο τους οι φίλοι μας, πήγαν για ύπνο κουρασμένοι, αλλά ευχαριστημένοι.

Δεν πήγε στο μάθημα

Χτες ο Κώστας δεν πήγε στο μάθημα, γιατί δεν πρόλαβε το λεωφορείο. Με αυτή την ευκαιρία πήγε σ' ένα καφενείο, ήπιε έναν καφέ, έφαγε ένα τοστ και ύστερα πήγε στην αγορά. Κοίταξε τις βιτρίνες και μπήκε σ' ένα μεγάλο κατάστημα. Προσπάθησε να μιλήσει με μια ωραία πωλήτρια αλλά ήταν δύσκολο. Έτσι απογοητευμένος έφυγε για το σπίτι και άρχισε αμέσως να διαβάζει ελληνικά.

Слова в помощь

η Καβάλα — Кавала (город в Македонии)
Πότε; — Когда?
το αυτοκίνητο — машина
Καλορίζικο! — Поздравляю!
αρκετό — достаточно
κιόλας — уже, даже, вдобавок
το κρεβάτι — кровать
τουλάχιστον — по крайней мере
που — который (-ая, -ое)
ευτυχώς — к счастью
οι διακοπές — каникулы, отпуск
μόλις — как только
το παράθυρο — окно
η σκόνη — пыль
Θεέ μου! — Боже мой!
αμέσως — немедленно
το δωμάτιο — комната
το τζάμι — окно
χωρίς — без
η διακοπή — перерыв
το αποτέλεσμα — результат
καταπληκτικός, ή, ό — потрясающий
η καθαριότητα — чистота
αφού — после того как, так как
το έργο — работа, дело

πάω για ύπνο — идти спать
κουρασμένος, η, ο — усталый
ευτυχισμένος, η, ο — счастливый
η ευκαιρία — удобный случай
το καφενείο — кафе
ο καφές — кофе
η αγορά — рынок
η βιτρίνα — витрина
το κατάστημα — магазин
προσπαθώ — пытаться
να μιλήσει — поговорить
η πωλήτρια — продавщица
δύσκολος, η, ο — сложный, трудный
απογοητευμένος, η, ο — разочарованный

Расскажите о том, как вы однажды прогуляли занятие или работу, или о том, что вы делали, вернувшись из отпуска.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Проспрягайте в аористе следующие глаголы:

λύνω	ταξιδεύω	φορώ
διαλέγω	μιλώ	φυσώ
λείπω	γελώ	πετώ
βλέπω	μαθαίνω	φεύγω

II. Поставьте в аорист глаголы, данные в скобках.

1. Πέρσι _____ στο ξενοδοχείο. (μένω)
2. _____ την καινούρια ταινία; (βλέπω)
3. Γιατί δεν _____ την πόρτα; (ανοίγω)
4. Εγώ χτες _____ το καινούριο μου κοστούμι. (φορώ)
5. Χτες ο Γιώργος _____ την Μαρία. (συναντώ)
6. _____ το πορτοφόλι μου. (χάνω)
7. Μπαμπά, _____ ο Κώστας. (τηλεφωνώ)
8. Η μαντάμ Κιουρί _____ το ράδιο. (ανακαλύπτω)
9. _____ το αυτοκίνητό μας και _____ βόλτα. (παίρνω, πηγαίνω)
10. Το βράδυ _____ έξω με τους φίλους μας. (βγαίνω)

III. Заполните пропуски приведенными ниже глаголами в аористе.

τελειώνω, γυρίζω, φτάνω, βρέχει, γιορτάζω, μαγειρεύω, ανοίγω, αλλάζω, αρχίζω, δουλεύω

1. Το τρένο _____ στον σταθμό στην ώρα του.
2. Ο Κώστας και η Ελένη _____ στο γραφείο του θείου τους τον περασμένο χειμώνα.
3. Ο Πέτρος _____ το Γυμνάσιο πέρσι.
4. Χθες το βράδυ _____ πολύ, αλλά σήμερα έχει ήλιο.
5. Προχθές είχα τα γενέθλιά μου, αλλά δεν τα _____ .
6. Γιατί _____ την πόρτα, Άννα; - Γιατί κάνει ζέστη.
7. Τα παιδιά δεν _____ ακόμη από τις διακοπές.
8. Τα μαθήματά μας _____ τον Οκτώβριο.
9. Λεν _____ σήμερα, γιατί δεν είχα καιρό.
10. Δεν ξέρω πού μένει ο Γιάννης: _____ σπίτι πριν από τρεις μήνες.

5 Зак. 3796

IV. Перепишите текст, поставив все глаголы в аорист.

Ο πατέρας μου πηγαίνει στην δουλειά του με τα πόδια. Γι' αυτό φεύγει από το σπίτι νωρίς. Στον δρόμο βρίσκει τον φίλο του, τον Γιώργο. Συζητούν για λίγο, διαβάζουν τους τίτλους των πρωινών εφημερίδων και τραβούν ο καθένας για την δουλειά του. Σε λίγο φτάνει στο εργοστάσιο. Εκεί φτάνουν και οι άλλοι συνάδελφοί του και στις 8 π.μ. ακριβώς αρχίζουν την δουλειά. Δουλεύουν μέχρι τις 3 μ.μ.

V. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение Йоргоса Сефериса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (‿).

Йоргос Сеферис (Γιώργος Σεφέρης) (1900—1971) — греческий поэт, лауреат Нобелевской премии (1963) в области литературы.

Στο _ περιγιάλι το _ κρυφό
κι _ άσπρο σαν _ περιστέρι
διψάσαμε το _ μεσημέρι
μα _ το _ νερό γλυφό.
Πάνω στην _ άμμο την _ ξανθή
γράψαμε τ' _ όνομά _ της,
ωραία που _ φύσηξε ο _ μπάτης
και _ σβήστηκε η _ γραφή.
Με _ τι _ καρδία, με _ τι _ πνοή,
τι _ πόθος και _ τι _ πάθος
πήραμε τη _ ζωή _ μας – λάθος!
Και _ αλλάξαμε ζωή.

На берегу тайном
и белом как голубь
мы умирали от жажды в полдень,
но вода соленая.
На белоснежном песке
мы написали ее[1] имя,
хорошо что подул морской бриз
и стер надпись.
С каким сердцем, с каким дыханием,
с каким желанием и с какой страстью
мы жили — но, увы, ошиблись!
И тогда мы изменили жизнь.

Это стихотворение было положено на музыку Микисом Теодоракисом и стало очень известной песней.

[1] Имеется в виду «свобода» (η ελευθερία).

11 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *личные местоимения в винительном падеже*
   - ✔ *прямое дополнение*
   - ✔ *существительные среднего рода на -ος*
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТЫ «НА ПОЧТЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с винительным падежом личных местоимений, а также посмотрим, какое место в предложении может занимать прямое дополнение (ответ на вопрос «кого?», «что?»).

У личных местоимений в винительном и родительном падежах существует два набора форм: ударные и безударные.

Винительный падеж личных местоимений

Единственное число			Множественное число		
безударная	ударная	перевод	безударная	ударная	перевод
με	(ε)μένα	меня	μας	(ε)μάς	нас
σε	(ε)σένα	тебя	σας	(ε)σάς[2]	вас
τον	αυτόν	его (м.р.)	τους	αυτούς	их (м.р.)
την	αυτήν	ее (ж.р.)	τις	αυτές	их (ж.р.)
το	αυτό	его, это (ср.р.)	τα[1]	αυτά	их (ср.р.)

Безударные формы используются в нейтральных контекстах. Они обязательно предшествуют глаголу и произносятся слитно с ним[3]: με _ ακούς; — ты меня слышишь?, σε _ γνωρίζω — я тебя узнаю, τον _ βλέπω — я вижу его, την _ ακούω — я слышу ее, το _ ξέρω — я знаю это, μας _ φωνάζουν — нас зовут, σας _ περιμένουμε — мы вас ждем, τους _ καταλαβαίνουμε — мы их понимаем.

Ударные формы используются с предлогами: το κάνω **για** σένα — я делаю это для тебя, είναι ένα δώρο **για** σάς **από** μένα — это подарок для вас от меня, θα πάω βόλτα **με** αυτούς — я пойду гулять с ними, **σε** μάς το λέτε; — Вы нам это говорите?; в противопоставлениях: εμένα φώναξαν, όχι εσένα — меня позвали, а не тебя, εσένα ρώτησα, όχι αυτόν — я тебя спросил, а не его, εσάς αγαπάμε, όχι αυτούς — мы вас любим, а не их.

В некоторых случаях ударные и безударные формы используются вместе: εμένα με ξέρει — меня он знает (что касается меня, то меня он знает), εσένα σε καταλαβαίνει — тебя он понимает (что касается тебя, то тебя он понимает), αυτόν τον βλέπω συχνά — его я часто вижу (что касается его, то его я вижу часто), εμάς μας αγαπάνε — нас любят (что касается нас, то нас любят), εσάς σας ακούμε — вас мы слышим (что касается вас, то вас мы слышим), αυτά τα διάβασα — это я читал (что касается этого, то это я читал).

---

[1] Местоимения третьего лица τον, την, το, τους, τις, τα совпадают по форме с винительным падежом определенного артикля

[2] Если предыдущее слово заканчивается на гласную, то в формах (ε)μένα, (ε)σένα, (ε)μάς, (ε)σάς ε выпадает: για σας, или выпадает гласный предыдущего слова: σ' εμένα.

[3] Если есть отрицание, то местоимение ставится между отрицанием и глаголом: δεν τον βλέπω — я его не вижу, δεν την ξέρω — я ее не знаю, δεν με ακούει — он меня не слышит.

Прямое дополнение, выраженное существительным, может занимать разные позиции в предложении. В нейтральных контекстах оно стоит после глагола: φωνάζω τον Κώστα — зову Костаса, βλέπω την Μαρία — вижу Марию, διαβάζω το βιβλίο — читаю книгу. Но оно может стоять и перед глаголом. Когда речь идет о чем-то известном или ранее упоминавшемся, то после существительного ставится личное местоимение, согласованное с ним в роде и числе: τον Πέτρο τον είδα — Петра я видел (что касается Петра, то его я видел), την Μαρία την ξέρω — Марию я знаю (что касается Марии, то ее я знаю), αυτά τα βιβλία τα διάβασα — эти книги я читал (что касается этих книг, то их я читал).

Иногда личные местоимения возникают, когда существительное стоит после глагола: τον βλέπω τον Κώστα — (его) я знаю Костаса, την είδα την Μαρία — (ее) я знаю Марию, τα διάβασα τα βιβλία — (их) я читал книги. Подобные случаи более редки. Их можно объяснить тем, что существительное добавляется как бы немного позже (хотя никакой паузы между ним и глаголом не существует) для внесения большей ясности.

Прочитайте письмо другу и напишите свое письмо.

Γράμμα σ' ένα φίλο

Αγαπητέ μου φίλε,

Είμαι στην Ελλάδα εδώ κι ένα μήνα. Έγραψα, ξαναέγραψα, αλλά απάντηση δεν πήρα από σένα. Γιατί; Μήπως δεν είσαι καλά;

Εμένα ακόμα δεν με ξέρει κανείς εδώ. Κοντά στο σπίτι μου μένουν πολλοί φοιτητές από την πατρίδα μας, αλλά δεν τους ξέρω πολύ καλά. Τους βλέπω μόνο στην στάση κάθε πρωί και τους χαιρετώ. Είναι εδώ και ο Γιάννης, όμως τον συναντώ μόνο κάθε Κυριακή, γιατί δουλεύει έξω από την Θεσσαλονίκη.

Σας έχω στο νου μου, εσένα και τους φίλους μας. Τα ελληνικά δεν είναι πολύ δύσκολα. Τα καταλαβαίνω και τα μιλώ λίγο, κάνω όμως πολλά λάθη.

Περιμένω νέα σου. Γράψε ή πάρε τηλέφωνο.

Σε χαιρετώ
Φίλιππος

Слова в помощь

ο νους — ум, разум
σας έχω στο νου μου — я помню о вас
το λάθος — ошибка
τα νέα — новости
γράψε — напиши
πάρε τηλέφωνο — позвони

Обратите внимание на склонение существительных среднего рода на -ος:

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το λάθ**ος**	τα λάθ**η**
Родительный	του λάθ**ους**	των λαθ**ών**
Винительный	το λάθ**ος**	τα λάθ**η**
Звательный	λάθ**ος**	λάθ**η**

У существительных с ударением на третьем слоге от конца в родительном падеже единственного числа и в именительном и винительном падеже множественного числа ударение переходит на второй слог от конца: το **έ**δαφος (почва, земля) — του εδ**ά**φους — τα εδ**ά**φη. У всех существительных среднего рода на **-ος** в родительном падеже множественного числа ударение ставится на последний слог: το δ**ά**σος (лес) — των δασ**ών**, το κρ**ά**τος (государство) — των κρατ**ών**, το **έ**θνος (нация) — των εθν**ών**, το μ**έ**ρος (место) — των μερ**ών**.

Прочитайте несколько текстов и диалогов на тему «На почте». Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΗΑ ΠΟΨΤΕ

Στο ταχυδρομείο

Εκείνο το κτίριο είναι το ταχυδρομείο. Πολλοί άνθρωποι πηγαίνουν εκεί κάθε μέρα. Αγοράζουν γραμματόσημα και στέλνουν γράμματα ή κάρτες, δέματα και επιταγές σ' όλο τον κόσμο.

Στο ταχυδερομείο υπάρχουν μεγάλα γραμματοκιβώτια. Εκεί ρίχνουμε τα γράμματα για το εσωτερικό και το εξωτερικό. Το ταχυδρομείο είναι ανοιχτό όλη την εβδομάδα, εκτός από το Σάββατο και την Κυριακή.

— Ορίστε, τι θέλετε, κύριε;
— Θέλω αεροπορικούς φακέλους και γραμματόσημα.
— Πόσους φακέλους θέλετε;
— Όχι πολλούς, μόνο τρεις και τρία γραμματόσημα για την Ιταλία. Έχετε κάρτες;
— Μάλιστα, εκεί είναι.
— Ποιο είναι αυτό το μέρος;
— Η Ρόδος.
— Και εκείνο;
— Η Θεσσαλονίκη. Ποιες κάρτες θέλετε;
— Αυτές τις τέσσερις.
— Ορίστε.
— Πόσο κάνουν;
— 2 ευρώ και 50 λεπτά.
— Συγνώμη, δεν έχω ψιλά.
— Δεν πειράζει. Ορίστε τα ρέστα σας.

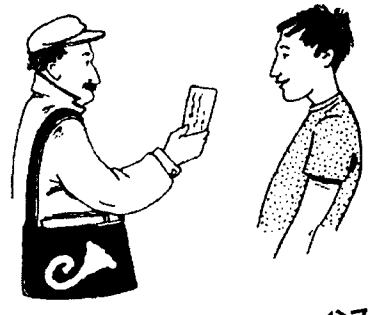

Ο Πέτρος και ο Άρης είναι φοιτητές στην Αθήνα. Αν και έχουν τηλέφωνο, προτιμούν να αλληλογραφούν με τους γονείς τους και με τους φίλους τους.

Κάθε πρωί γύρω στις 10 ο ταχυδρόμος φέρνει τα γράμματα, και, αν έχουν κάποιο συστημένο γράμμα ή καμιά επιταγή, χτυπάει το κουδούνι, κατεβαίνουν, δείχνουν στον ταχυδρόμο την ταυτότητά τους, υπογράφουν στο σχετικό έντυπο και παίρνουν το γράμμα ή την επιταγή τους. Αν όμως απουσιάζουν, τότε ο ταχυδρόμος αφήνει ειδοποίηση. Αν έχουν κάποιο γράμμα ή περιοδικό, το αφήνει στο γραμματοκιβώτιο που είναι δίπλα στην πόρτα. Πολλές φορές η μητέρα του Πέτρου στέλνει δέμα. Έτσι, λοιπόν, ο Πέτρος πηγαίνει στο ταχυδρομείο και το παίρνει από την θυρίδα που γράφει ΔΕΜΑΤΑ.

Ορίστε η επιταγή σας

— Κύριε...
— Σ' εμένα μιλάτε; Τι με θέλετε;
— Μήπως έχετε μια επιταγή για μένα; Την περιμένω εδώ και δέκα μέρες.
— Πώς σας λένε;
— Μανόλη Τριανταφύλλου.
— Βεβαίως. Δεν ήσασταν στο σπίτι πριν από λίγο, και σας άφησα ειδοποίηση.
— Σας ζητώ συγνώμη, ήμουν στην αγορά.
— Δεν πειράζει. Ορίστε τα λεφτά σας.
— Σας ευχαριστώ πολύ.

Слова в помощь

αν και — хотя
κάποιο, καμιά — какой (-ая, -ое)-нибудь
το κουδούνι — звонок
η ταυτότητα — удостоверение
το περιοδικό — журнал
απουσιάζω — отсутствовать

ПОЧТА

το ταχυδρομείο — почта
ο ταχυδρόμος — почтальон
το γραμματοκιβώτιο — почтовый ящик
το γραμματόσημο — марка
το επείγον γράμμα — срочное письмо
το συστημένο γράμμα — заказное письмо
η κάρτα — открытка
το δέμα — посылка
η επιταγή — денежный перевод
η ειδοποίηση — уведомление
ο φάκελος — конверт
αεροπορικώς — авиа
η αλληλογραφία — переписка
η επιστολή — послание
η ανοιχτή επιστολή — до востребования
η αποστολή — отправление
ο αποστολέας — отправитель
ο παραλήπτης — получатель
η παραλαβή — получение
η διεύθυνση — адрес
η επίδοση — вручение
η αντικαταβολή — платеж
η απόδειξη — чек
το εξωτερικό — заграница
το εσωτερικό — внутри страны

αλληλογραφώ — переписываться
στέλνω — посылать
παίρνω — получать
υπογράφω — подписывать
κολλάω — приклеивать
το ταμείο — касса
το ταχυδρομικό ταμιευτήριο — сберкасса
ο ταχυδρομικός κώδικας (Τ.Κ.) — почтовый индекс
η ταχυδρομική θυρίδα — почтовое окошечко
το σχετικό έντυπο — бланк
ανοιχτός, ή, ό — открытый
κλειστός, ή, ό — закрытый
Πόσο κάνει; — Сколько стоит?
το ευρώ — евро
το λεπτό — евро-цент
τα ρέστα — сдача
αγαπημένος, η, ο — дорогой, любимый
σε χαιρετώ — всего хорошего
σε φιλώ, φιλάκια — целую
φιλικά — искренне Ваш
με αγάπη — с любовью
με σεβασμό — с уважением
με εκτίμηση — с почтением

Составьте диалог «На почте».

УПРАЖНЕНИЯ

I. Заполните пропуски личными местоимениями в винительном падеже.

1. Αυτοί είναι οι φίλοι μας. _____ ξέρεις;
2. Ο Κώστας έχει αυτοκίνητο, αλλά δεν _____ δανείζει σε κανέναν.
3. Έχουμε πολλές φίλες, αλλά δεν _____ βλέπουμε συχνά.
4. Ο Νίκος λέει μια ιστορία, αλλά κανένας δεν _____ προσέχει.
5. Χρίστο, εσένα _____ έπεισαν τα λόγια του;
6. Πού είναι ο φάκελος; — _____ έριξα στο κουτί.
7. Εμένα _____ καταλαβαίνει, αυτήν όμως δεν _____ καταλαβαίνει, γιατί μιλάει γρήγορα.
8. Την Ελένη _____ βλέπω πολύ συχνά.
9. Πηγαίνουμε στο σπίτι, γιατί _____ φωνάζει η μητέρα μας.
10. Πού είναι τα γράμματα; _____ έστειλες;

II. Перепишите предложения, заменив личными местоимениями слова, выделенные жирным шрифтом.

1. Ανοίγω **την τηλεόραση**, όταν έχω καιρό.
2. Έγραψε **τους αριθμούς** στο χαρτί.

3. Ακούει **τα νέα** το βράδυ.
4. Φώναξαν **τον Αλέκο και την Μαρία** στο σπίτι τους.
5. Οι γονείς φροντίζουν **τα παιδιά τους**.
6. Ξοδεύω **τα λεφτά μου**.
7. Τελείωσαν **τις δουλειές τους** πολύ γρήγορα.
8. Βλέπει **τον πατέρα του** πολύ συχνά.
9. Κανείς δεν ξέρει **τον Κώστα**.
10. Καταλαβαίνω **τα ελληνικά**, αλλά δεν τα μιλώ.

III. Выберите правильную форму местоимения из предложенных в скобках.

1. _____ λένε Πέτρο. (εσύ, εμένα, τον, αυτοί)
2. Κάνει ότι δεν _____ βλέπει. (εγώ, αυτός, με, εμείς)
3. _____ φωνάζει η μητέρα μας. (αυτοί, μας, αυτή, αυτό)
4. Τα παιδιά _____ ξέρουν καλά αυτές τις ιστορίες. (την, τον, τις, το)
5. _____ χαιρετά φιλικά, όταν τους βλέπει. (με, τον, τους, εμένα)
6. Γιατί κάνεις πως δεν ακούς, όταν _____ φωνάζω; (σου, τα, σε, αυτές)
7. _____ περιμένουν στο ζαχαραπλαστείο. (σας, εσύ, εσείς, εγώ)
8. _____ διάβασα αυτό το βιβλίο. Είναι πολύ ωραίο. (την, τους, το, εμείς)
9. Έκανε πολλή φασαρία και _____ έδιωξαν από το σπίτι. (την, εμένα, αυτούς, εγώ)
10. Πάρε λίγο, είναι πολύ ωραίο. _____ έφτιαξε η μητέρα μου. (μας, την, το, σε)

12 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *личные местоимения в родительном падеже*
   - ✔ *косвенное дополнение*
   - ✔ *конструкции «мне нравится», «мне идет»*
   - ✔ *обстоятельства места*
   - ✔ *предложения с να*
2. ДИАЛОГИ «ОДЕЖДА»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с родительным падежом личных местоимений, посмотрим, какое место в предложении может занимать косвенное дополнение (ответ на вопрос «кому?», «чему?»), а также познакомимся с некоторыми обстоятельствами места, выражениями «мне нравится», «мне идет» и предложениями с να.

Родительный падеж личных местоимений

Единственное число			Множественное число		
безударная	ударная	перевод	безударная	ударная	перевод
μου	εμένα	мне	μας	εμάς	нам
σου	εσένα	тебе	σας	εσάς	вам
του	(αυτού)	ему (м.р.)	τους	(αυτών)	им (м.р.)
της	(αυτής)	ей (ж.р.)	τους	(αυτών)	им (ж.р.)
του	(αυτού)	ему (ср.р.)	τους[1]	(αυτών)	им (ср.р.)

Как уже отмечалось, дательного падежа в греческом языке нет. Его функции распределились между родительным и винительным падежами. Для выражения косвенного дополнения может использоваться или родительный падеж или винительный падеж с предлогом (чаще σε, но могут быть и другие предлоги).

Безударные формы личных местоимений используются в нейтральных контекстах, предшествуют глаголу и произносятся слитно с ним: μου γράφει — пишет мне, σου λέω — говорю тебе, του απαντάω — отвечаю ему, της δανείζω — одалживаю ей, μας διαβάζουν — читают нам, σας στένουν — присылают вам, τους τηλεφωνάμε — звоним им.

Ударные формы родительного падежа редко используются самостоятельно. В противопоставлениях чаще будут использоваться ударные формы винительного падежа с предлогами: σ' εμένα έστειλε το δώρο, όχι σ' εσένα — он мне прислал подарок, а не тебе.

В некоторых случаях ударные и безударные формы первого и второго лица используются вместе: εμένα μου αρέσει ο καφές — мне нравится кофе (что касается меня, то мне нравится кофе), εσένα σου πάει το μπλε χρώμα — тебе идет синий цвет (что касается тебя, то тебе идет синий цвет), εμάς μας αρέσουν τα ταξίδια — нам нравятся путешествия (что касается нас, то нам нравятся путешествия), εσάς σας πάνε τα μακριά μαλλιά — вам идут длинные волосы (что касается вас, то вам идут длинные волосы).

[1] Местоимения третьего лица единственного числа του, της, του совпадают по форме с родительным падежом определенного артикля, а местоимение третьего лица множественного числа τους с винительным падежом определенного артикля. Кроме того, все личные местоименья в родительном падеже совпадают по форме с притяжательными местоимениями.

Косвенное дополнение, выраженное существительным в винительном падеже с предлогом, обычно стоит после глагола: δίνω στον Γιάννη το βιβλίο - даю Янису книгу. Хотя оно может стоять и перед глаголом, обычно в конструкциях-противопоставлениях: στον Γιάννη δίνω το βιβλίο, όχι σ' εσένα - я Янису даю книгу, а не тебе.

Косвенное дополнение, выраженное существительным в родительном падеже, может стоять после глагола (хотя в этом случае скорее будет использоваться существительное в винительном падеже с предлогом): δίνω του Γιάννη το βιβλίο – даю Янису книгу; а может стоять перед глаголом и в этом случае после него обязательно ставится безударная форма личного местоимения в родительном падеже: της Μαρίας της γράφει κάθε μέρα - Марии он пишет каждый день (что касается Марии, то ей он пишет каждый день).

КОНСТРУКЦИИ «МНЕ НРАВИТСЯ», «МНЕ ИДЕТ»

Μου αρέσει το κόκκινο χρώμα. — Мне нравится красный цвет.
Σου αρέσει αυτή η πράσινη μπλούζα; — Тебе нравится эта зеленая блузка?
Δεν του αρέσει η τσάντα μου. — Ему не нравится моя сумка.
Της αρέσει το σακάκι μου. — Ей нравится мой пиджак.
Μας αρέσει το φόρεμά σου. — Нам нравится твое платье.
Σας αρέσει ο ελληνικός καφές; — Вам нравится греческий кофе?
Δεν τους αρέσει ο θαλασσινός αέρας. — Им не нравится морской воздух.
Μου αρέσουν τα παπούτσια σου. — Мне нравятся твои туфли.
Σου αρέσουν τα μαλλιά μου; — Тебе нравятся мои волосы?
Δεν του αρέσουν οι φλύαρες κοπέλες. — Ему не нравятся болтливые девушки.
Της αρέσουν τα γλυκά. — Ей нравятся сладости.
Μας αρέσουν οι ιστορίες με περιπέτειες. — Нам нравятся истории с приключениями.
Σας αρέσουν τα γρήγορα αυτοκίνητα; — Вам нравятся быстрые машины?
Δεν τους αρέσουν οι κωμικοί ηθοποιοί. — Им не нравятся комические актеры.
Του Γιάννη του αρέσουν τα ταξίδια. / Στο Γιάννη αρέσουν τα ταξίδια. – Янису нравятся путешествия.

Της Μαρίας της αρέσει η μουσική. / Στη Μαρία αρέσει η μουσική. — Марии нравится музыка.
Του παιδιού του αρέσουν τα γλυκά. / Στο παιδί αρέσουν τα γλυκά. — Ребенку нравятся сладости.
Στους φίλους μας αρέσουν τα ταξίδια. — Нашим друзьям нравятся путешествия.
Στις φίλες μας αρέσει η μουσική. — Нашим подругам нравится музыка.
Στα παιδιά αρέσουν τα γλυκά. — Детям (ребятам) нравятся сладости.
Καλή είμαι μ' αυτό το φουστάνι; Σ' αρέσω; — Я хороша в этом платье? Я тебе нравлюсь?
Δεν μ' αρέσεις καθόλου με κοντά μαλλιά. — Ты мне совсем не нравишься с короткими волосами.
Μου πάει το μπλε χρώμα. — Мне идет синий цвет.
Σου πάει αυτό το φαρδύ παντελόνι. — Тебе идут эти широкие брюки.
Δεν του πάει αυτό το κοστούμι. — Ему не идет этот костюм.
Της πάει αυτή η φούστα. — Ей идет эта юбка.
Μας πάει το κόκκινο χρώμα. — Нам идет красный цвет.
Δεν σας πάει αυτό το χτένισμα. — Вам не идет эта стрижка.
Δεν τους πάει το μοντέρνο ντύσιμο. — Им не идет современная одежда.
Μου πάνε τα ψηλά τακούνια. — Мне идут высокие каблуки.
Σας πάνε οι φαρδιές φούστες; — Вам идут широкие юбки?
Δεν του πάνε τα πολύ μοντέρνα ρούχα. — Ему не идет очень современная одежда.
Της πάνε αυτά τα παπούτσια. — Ей идут эти туфли.
Μας πάνε οι μακριές ζακέτες. — Нам идут длинные кофты.
Σας πάνε τα μακριά μαλλιά; — Вам идут длинные волосы?
Δεν τους πάνε τα χτυπητά χρώματα. — Им не идут яркие цвета.
Του πατέρα μου του πάνε τα γιαλιά. / Στον πατέρα μου πάνε τα γιαλιά. — Моему отцу идут очки.
Της μητέρας μου της πάει το άσπρο χρώμα. / Στη μητέρα μου πάει το άσπρο χρώμα. — Моей матери идет белый цвет.
Του παιδιού του πάνε τα κοντά παντελόνια. / Στο παιδί πάνε τα κοντά παντελόνια. — Ребенку идут короткие штаны.
Στους φίλους μας πάνε τα γυαλιά. — Нашим друзьям идут очки.
Στις φίλες μας πάει το άσπρο χρώμα. — Нашим подругам идет белый цвет.
Στα παιδιά πάνε τα κοντά παντελόνια. — Детям идут короткие штаны.

ОБСТОЯТЕЛЬСТВА МЕСТА

Η Αλίκη κάθεται πλάι μου / πλάι σ' εμένα[1]. — Аликн сидит рядом со мной.
Γιατί δεν λέει αστεία μπροστά σου / μπροστά σ' εσένα; — Почему он не шутит перед тобой?
Μένουμε κοντά του / κοντά σ' αυτόν / κοντά στον Πέτρο. — Мы живем рядом с ним / рядом с Петром.
Έφυγε μακριά της / μακριά απ' αυτήν / μακριά από την Ελένη. — Он уехал далеко от нее / далеко от Елены.
Ρίχνω την κουβέρτα πάνω του / πάνω σ' αυτόν / πάνω στον Γιώργο. — Бросаю одеяло на него / на Йоргоса.
Ο Λευκός Πύργος είναι αριστερά μας / αριστερά από μας. — Белая башня слева от нас.
Η Φιλοσοφική Σχολή είναι δεξιά σας / δεξιά από σας. — Философский факультет справа от вас.
Τα δάση είναι γύρω τους / γύρω απ' αυτούς / γύρω από τους φίλους μας. — Леса вокруг них / вокруг наших друзей.
Είναι απέναντί τους / απέναντι απ' αυτές / απέναντι από τις κοπέλες. — Он напротив них / напротив девушек.
Αγόρασε σπίτι διπλά τους / δίπλα σ' αυτά / διπλά στα παιδιά. — Он купил дом рядом с ними / рядом с ребятами.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ С να

Как уже отмечалось, в греческом языке у глаголов нет неопределенной формы. Чтобы выразить ее значение, глаголы соединяются частицей να (она нам уже встречалась в текстах и диалогах). Глагол после частицы να может быть несовершенного и совершенного вида. Формы несовершенного вида совпадают с формами настоящего времени: μου αρέσει να κολυμπάω στην θάλασσα — мне нравится плавать в море, σου αρέσει να δουλεύεις εκεί; — тебе нравится там работать?, του αρέσει να διαβάζει — ему нравится читать. Как видно, глагол после частицы να тоже изменяется:

[1] Наречие + притяжательное местоимение или предлог с ударной формой личного местоимения в винительном падеже.

его форма зависит от логического субъекта глагола перед частицей να. Впрочем, субъект глагола до частицы να может не совпадать с субъектом глагола после частицы να: μου αρέσει να τραγουδάει — мне нравится, как он поет, θέλω να κολυμπάς συχνά στην θάλασσα — я хочу, чтобы ты часто плавал в море, μου ζητάει να του διαβάζω κάθε βράδυ — он просит меня, чтобы я читала ему каждый вечер. На русский язык часть предложения после частицы να переводится придаточным предложением, вводимым союзами «чтобы», «как» и т. д.

Формы совершенного вида образуются от основы аориста. Эту тему мы подробно разберем в 16 уроке.

Теперь прочитайте несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

Στην αγορά

— Σοφία, γεια σου.

— Γεια σου, Μάρω. Πώς έτσι πρωί στην αγορά; Δεν έχεις γραφείο σήμερα;

— Έχω βέβαια, αλλά μου έδωσε ο διευθυντής μου δύο ώρες άδεια και βγήκα για ψώνια.

— Τι θα ψωνίσεις;

— Έχουν γενέθλια τα δίδυμα της αδελφής μου και θέλω να τους πάρω κανένα βιβλίο. Τους έπλεξα και από μια κόκκινη μπλούζα που νομίζω ότι θα τους πάει πολύ, γιατί είναι ξανθά.

— Δεν θα αγοράσεις τίποτα για σένα;

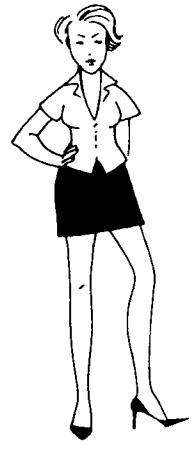
— Είδα ένα πολύ όμορφο άσπρο φόρεμα, αλλά δεν ξέρω τι να κάνω. Μου αρέσουν τα άσπρα και μου πάνε πολύ, αλλά το φόρεμα ήταν πολύ ακριβό και τα λεφτά που έχω δεν μου φτάνουν.

— Εγώ πάντως σου εύχομαι καλή επιτυχία στα ψώνια.

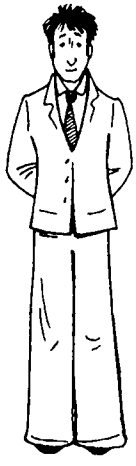
— Ευχαριστώ. Γεια σου.

Πώς ήταν ντυμένος;

— Είδες τον Κώστα με την Ρένα στο πάρτι;
— Ναι, τους είδα.
— Πώς ήταν ντυμένος ο Κώστας;
— Ήταν ντυμένος σ' ένα πολύ ωραίο μπεζ σακάκι, λευκό πουκάμισο και μπλε παντελόνι.
— Γραβάτα δεν είχε;
— Α, ναι. Είχε και μια όμορφη χρωματιστή γραβάτα.
— Η Ρένα ήταν καλά ντυμένη;
— Ε, όχι και καλά. Είχε μια πολύ κοντή φούστα και μια καθόλου ωραία μπλούζα.

Τι χρώμα προτιμάς;

— Τι χρώμα προτιμάς;
— Προτιμώ το κόκκινο.
— Εγώ προτιμώ το κίτρινο. Μ' αρέσει όμως και το μπλε.
— Ξέρεις ο Πέτρος σήμερα αγόρασε ωραία ρούχα.
— Τι χρώμα έχουν;
— Το πουκάμισο είναι άσπρο, η γραβάτα μπλε, το σακάκι γρι, το παντελόνι μπεζ και τα παπούτσια μαύρα.
— Είναι ξανθός, έχει και πράσινα μάτια, θα του πάνε πολύ.

Слова в помощь

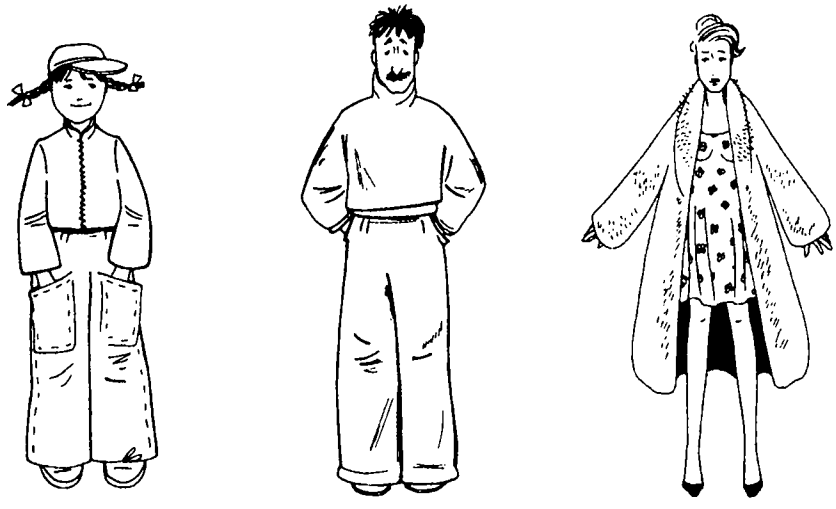
έτσι πρωί — так рано
το γραφείο — офис, работа
η άδεια — свободное время
τα ψώνια — покупки
ψωνίζω — делать покупки
θέλω να τους πάρω — хочу им купить
τα λεφτά — деньги
φτάνω — хватать
πάντως — все-таки
εύχομαι — желать
η επιτυχία — успех
καθόλου — совсем не

ОДЕЖДА

τα ρούχα, το ντύσιμο,
η ενδυμασία — одежда
ντυμένος, η, ο σε — одетый в
φορώ/άω — носить
η γούνα — шуба, мех
το παλτό — пальто
το μπουφάν — куртка
το καπέλο — шляпа, шапка
το κασκόλ — шарф
τα μάλλινα — варежки
τα γάντια — перчатки
το κοστούμι — костюм
το σακάκι — пиджак
το πουκάμισο — рубашка
το γιλέκο — воротник
το μανίκι — рукав
η γραβάτα — галстук
το πουλόβερ — свитер
η ζακέτα — кофта
η μπλούζα — блузка
το φόρεμα, το φουστάνι — платье
η φούστα — юбка
το παντελόνι — брюки, штаны
το τζιν — джинсы
οι κάλτσες — носки, чулки
οι πιτζάμες — пижама
οι παντόφλες — домашние тапки
τα παπούτσια — туфли
τα πέδιλα — сандалии
τα τακούνια — каблуки
οι μπότες — сапоги
το ζευγάρι — пара
το σορτς, το σορτσάκι — шорты
το κασκέτο — кепка
το φανελάκι — футболка
η ζώνη — пояс
το μπικίνι — бикини
το μαγιό — купальник
τα εσώρουχα — нижнее белье

μονόχρωμος, η, ο — одноцветный
δίχρωμος, η, ο — двухцветный
πολύχρωμος, η, ο — разноцветный
χρωματιστός, η, ο — цветастый
σκουρόχρωμος, η, ο — темного цвета
ανοιχτόχρωμος, η, ο — светлого цвета
έγχρωμος, η, ο — цветной
ασπρόμαυρος, η, ο — черно-белый

Опишите, как одеты люди.

Расскажите, что вам (или кому-нибудь) нравится и идет.

Придумайте диалог о покупке одежды.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте местоимения, данные в скобках, в родительном падеже.

1. _____ αγοράζω εφημερίδες. (αυτός)
2. Ο πατέρας μου _____ δίνει λεφτά κάθε βδομάδα. (εγώ)
3. Ο φίλος μου _____ είπε τα νέα. (αυτοί)
4. Η Αλίκη _____ είπε μια ωραία ιστορία. (αυτά)
5. Ποιος _____ χάρισε αυτή την μπλούζα; (εσύ)
6. Πότε λέει ότι _____ έστειλε την επιταγή; (εμείς)
7. _____ άφησα φαγητό πάνω στο τραπέζι. (εσείς)
8. _____ είπα ότι δεν _____ πάει αυτό το χτένισμα. (αυτή, αυτή)
9. Δεν _____ αρέσεις, γιατί είσαι πολύ ψηλή. (αυτός)
10. Δεν _____ αρέσουν αυτά τα γυαλιά. (αυτές)

II. Заполните пропуски (где это нужно) личными местоимениями в правильной форме.

1. _____ μου αρέσει το κόκκινο χρώμα. Εσένα ποιο χρώμα _____αρέσει;
2. Της Ελένης δεν _____ άρεσε αυτό το βιβλίο.

3. Εσάς _____ έστειλαν κάρτα τα Χριστούγεννα;
4. Στους φίλους μας _____ πάνε τα άσπρα.
5. Εμάς _____ έφεραν εφημερίδα. _____ σας έφεραν;
6. Του Γιώργου _____ αρέσει ο κρύος καφές;
7. _____ η ξαδέλφη μου μου λέει όλα τα μυστικά της.
8. Στα παιδιά δεν _____ πάει το καφέ χρώμα.
9. Εσένα _____ αρέσω με κοντά μαλλιά;
10. _____ σας αρέσουν τα γαλλικά;

III. Перепишите предложения, заменив слова, выделенные жирным шрифтом, личными местоимения в родительном падеже.

1. Έδωσα **στους φίλους μου** τα λεφτά.
2. Τηλεφωνώ **στην μητέρα μου** κάθε μέρα.
3. Χρωστώ **στις κοπέλες** 100 ευρώ.
4. Αγόρασα αυτό το καπέλο **για σένα**.
5. Χάρισα **του Γιώργου** αυτή την φωτογραφία.
6. Γιατί είπες ψέματα **σ' εμένα**;
7. Φέρνει **για μας** το φαγητό.
8. Λέμε **σ' εσάς** ανέκδοτα.
9. Πρόσφερα πορτοκαλάδα **στα παιδιά** χθες το βράδυ.
10. Αγοράζω εφημερίδες **γι' αυτούς** κάθε μέρα.

IV. Заполните пропуски притяжательными местоимениями.

1. Τι βλέπεις γύρω _____; (εσύ)
2. Το μαγαζί του αδελφού μου είναι απέναντί _____ (εμείς)
3. Ποιος είναι μπροστά _____ ; (εσείς)
4. Έφυγε μακριά _____ . (εγώ)
5. Προσέχετε, πίσω _____ είναι ένα αυτοκίνητο. (εσείς)
6. Αριστερά _____ βλέπω ένα άδειο τραπέζι. (αυτοί)
7. Δεξιά _____ είναι ένας φίλος μου. (αυτή)
8. Δίπλα _____ μένει μια γνωστή μου κυρία. (εγώ)
9. Έχυσες καφέ πάνω _____ ; (αυτός)
10. Κοντά _____ είναι η Ακρόπολη. (εμείς)

13 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *прямое и косвенное дополнение*
   - ✔ *таблица склонения местоимений*
   - ✔ *настоящее время страдательного залога глаголов первого спряжения*
   - ✔ *существительные женского рода на -ση, ξη, ψη*
2. ДИАЛОГ И ТЕКСТЫ «ЗДОРОВЬЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы посмотрим, как располагаются в предложении прямое и косвенное дополнение, выраженные личными местоимениями, представим таблицу склонения местоимений, познакомимся с настоящим временем страдательного залога глаголов первого спряжения и существительными женского рода на -ση, -ξη, -ψη.

Если и прямое и косвенное дополнение выражены личными местоимениями, то прямое дополнение следует за косвенным (не забывайте, что оба предшествуют глаголу):

Μου λένε τα νέα. **Μου τα** λένε. — Мне говорят новости. **Мне их** говорят.

Σας χρωστώ τον καφέ. **Σας τον** χρωστώ. — Я вам должен кофе. Я **вам его** должен.

Μας πήραν τα ψιλά. **Μας τα** πήραν. - - У нас забрали мелочь. **У нас ее** забрали.

Λέω στο παιδί την ιστορία. **Του την** λέω. — Я рассказываю ребенку историю. Я **ему ее** рассказываю.

Αγόρασα για την μητέρα μου αυτή την πλούζα. **Της την** αγόρασα. -- Я купила маме эту блузку. Я **ей ее** купила.

Χρωστώ στα παιδιά 10 ευρώ. **Τους τα** χρωστώ. — Я должен ребятам 10 евро. Я **им их** должен.

Γράψαμε στις φίλες μας τις καινούριες διευθύνσεις μας. **Τους τις** γράψαμε. — Мы написали нашим подругам наши новые адреса. Мы **им их** написали.

Μήπως η Μαρία έδωσε τα λεφτά σ' εσένα; Μήπως **σου τα** έδωσε; — Может быть, Мария дала деньги тебе? Может быть, Мария **тебе их** дала?

Подлежащее	Косвенное дополнение			Прямое дополнение	
Именительный падеж	Ударная форма	Безударная форма	Ударная форма с предлогом	Ударная форма	Безударная форма
εγώ	εμένα	μου	σ' εμένα	εμένα	με
εσύ	εσένα	σου	σ' εσένα	εσένα	σε
αυτός	-	του	σ' αυτόν	αυτόν	τον
αυτή	-	της	σ' αυτή	αυτή	την
αυτό	-	του	σ' αυτό	αυτό	το
εμείς	εμάς	μας	σ' εμάς	εμάς	μας
εσείς	εσάς	σας	σ' εσάς	εσάς	σας
αυτοί	-	τους	σ' αυτούς	αυτούς	τους
αυτές	-	τους	σ' αυτές	αυτές	τις
αυτά	-	τους	σ' αυτά	αυτά	τα

Настоящее время страдательного залога глаголов первого спряжения

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	χτίζ**ομαι**	χτιζ**όμαστε**
2	χτίζ**εσαι**	χτίζ**εστε**
3	χτίζ**εται**	χτίζ**ονται**

Страдательный залог — это условное название, которое объединяет несколько групп глаголов одного спряжения, не обязательно имеющих страдательное значение:

1) обычные глаголы — ο Γιάννης χτίζει το σπίτι — Янис строит дом (действительный залог) — το σπίτι χτίζεται από τον Γιάννη — дом строится Янисом (страдательный залог);

2) глаголы с возвратным значением в страдательном залоге (когда действие направлено на себя) — λούζω το παιδί — я купаю ребенка (действительный залог) — λούζομαι — я моюсь (страдательный залог с возвратным значением);

3) отложительные глаголы: в настоящем времени у них есть только форма страдательного залога, но при этом значение действительного залога:

έρχομαι	приходить
κάθομαι	сидеть
στέκομαι	стоять
γίνομαι	становиться, случаться, происходить
σκέφτομαι	думать
εύχομαι	желать
εργάζομαι	работать
ντρέπομαι	стесняться, стыдиться

ονειρεύομαι	мечтать
σέβομαι	уважать
επισκέπτομαι	посещать
δέχομαι	принимать, соглашаться
χρειάζομαι	нуждаться
αναγκάζομαι	быть вынужденным
φτερνίζομαι	чихать
αισθάνομαι	чувствовать

У некоторых глаголов в аористе напротив есть формы только действительного залога: έρχομαι – ήρθα, κάθομαι – κάθησα, γίνομαι – έγινα.

Склонение существительных женского рода на *-ση, -ξη, -ψη*

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	η τά**ξη**	οι τά**ξεις**
Родительный	της τά**ξης** / τά**ξεως**	των τά**ξεων**
Винительный	την τά**ξη**	τις τά**ξεις**
Звательный	τά**ξη**	τά**ξεις**

Также склоняются слова η πόλη — город и η δύναμη — сила. У существительных с ударением на третьем слоге от конца во множественном числе ударение переходит на второй слог от конца: η κατάσταση — οι / τις καταστάσεις — των καταστάσεων (состояние, положение), η άσκηση — οι / τις ασκήσεις, των ασκήσεων (упражнение), η ενόχληση — οι / τις ενοχλήσεις — των ενοχλήσεων (раздражение), η εγχείριση — οι / τις εγχειρίσεις — των εγχειρίσεων (операция), η γέννηση — οι / τις γεννήσεις — των γεννήσεων (рождение), η εξαίρεση — οι / τις εξαιρέσεις — των εξαιρέσεων (исключение), η δύναμη — οι / τις δυνάμεις — των δυνάμεων (сила).

Теперь прочитайте диалог и тексты. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΣΩΡΟΒΙΕ

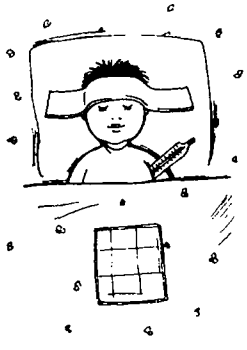
Αχ, αυτοί οι γιατροί!

— Καλημέρα. Για πού έτσι βιαστικός;
— Πάω στον γιατρό.
— Πάλι! Μα δεν ήσουν στον γιατρό πριν από λίγες μέρες;
— Ήμουν. Από τον περασμένο μήνα που είχα μια γρίππη, συνέχεια στους γιατρούς τρέχω.
— Δηλαδή τι έχεις;
— Μια μου πονάει το κεφάλι, μια έχω ενοχλήσεις στο στομάχι, άλλοτε μουδιάζει το αριστερό μου χέρι κι έχω βήχα και συνάχι.
— Ο γιατρός τι σου λέει;
— Αυτά που λένε όλοι οι γιατροί. Κάνε αναλύσεις, πάρε φάρμακα, πρόσεξε το φαγητό σου, αλλά αποτέλεσμα μηδέν.
— Τι θα κάνεις λοιπόν;
— Μάλλον θα αλλάξω γιατρό.
— Καλή ιδέα! Γεια σου και περαστικά.

Περαστικά σου

Ο Γιώργος γύρισε νωρίς από το σχολείο, γιατί δεν ένιωσε καλά. Όταν ήρθε στο σπίτι, το πρόσωπό του ήταν κατακόκκινο. Η μητέρα του, μόλις τον είδε, ανησύχησε. Ο Γιώργος είπε ότι δεν αισθάνεται καλά, του πονάει το κεφάλι του και ζαλίζεται. Η μητέρα του του έβαλε θερμόμετρο που έδειξε 39 πυρετό. Τότε αμέσως τηλεφώνησε στον παιδίατρο και του είπε ότι ο γιος της ψήνεται στον πυρετό. Ο γιατρός εξέτασε τον Γιωργάκη και είπε ότι δεν είναι τίποτε σοβαρό, μόνο μια ίωση. Έδωσε στην μητέρα την συνταγή όπου έγραψε ένα σιρόπι και μερικές καψούλες. Το σιρόπι από ένα κουταλάκι πρωί — μεσημέρι — βράδυ και οι καψούλες κάθε 6 ώρες για τέσσερις μέρες. Η μητέρα ευχαρίστησε τον γιατρό που είπε «περαστικά σου» στον Γιωργάκη.

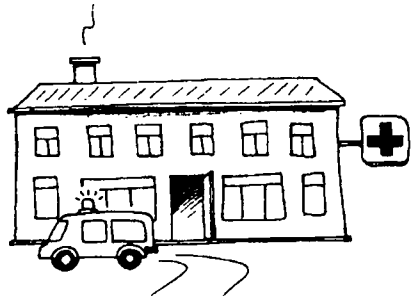

Τα νοσοκομεία των Ιωαννίνων

Στα Γιάννινα[1] υπάρχουν δύο νοσοκομεία: Το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο και το νοσοκομείο 'ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ'. Και τα δύο προσφέρουν πολύ καλές υπηρεσίες. Κάθε μέρα εφημερεύει το ένα από τα δύο. Τα νοσοκομεία έχουν εξωτερικά ιατρεία, όπου ο καθένας μπορεί να πηγαίνει για εξέταση ύστερα από ραντεβού. Για τα έκτακτα περιστατικά δεν χρειάζεται ραντεβού. Μερικοί ασθενείς μεταφέρονται στα νοσοκομεία με τα ασθενοφόρα.

Στα νοσοκομεία δουλεύουν πολλοί γιατροί, νοσοκόμοι, νοσοκόμες, τραυματιοφορείς και διοικητικό προσωπικό.

Παράλληλα αρκετοί ασθενείς προτιμούν τις ιδιωτικές κλινικές και τα ιδιωτικά ιατρεία που υπάρχουν στην πόλη Ιωαννίνων.

Слова в помощь

Για πού έτσι βιαστικός; — Куда так торопишься?

πάλι — снова

συνέχεια — постоянно

δηλαδή — то есть

μια ... μια.... άλλοτε — то ... то ... то

κάνε — делай

πάρε — принимай

πρόσεξε — следи

το αποτέλεσμα — результат

[1] Τα Ιωάννινα / Γιάννενα / Γιάννινα – Янина, столица Эпира.

μάλλον — скорее всего
θα αλλάξω — поменяю
κατακόκκινο — совершенно красное
μόλις — как только
ανησυχώ — беспокоиться
τότε — тогда
τίποτε σοβαρό — ничего серьезного
όπου — где, куда
το κουταλάκι — ложечка
προσφέρω — предлагать
η υπηρεσία — услуга
καθένας — каждый
μεταφέρω — перевозить
παράλληλα — в то же время

ЗДОРОВЬЕ

ο, η ακτινολόγος — рентгенолог
ο, η αναισθησιολόγος — анестезиолог
ο, η γυναικολόγος — гинеколог
ο, η δερματολόγος — дерматолог
ο, η ενδοκρινολόγος — эндокринолог
ο, η καρκινολόγος — онколог
ο, η καρδιολόγος — кардиолог
ο, η κτηνίατρος — ветеринар
ο, η μαιευτήρας — акушер (-ка)
ο, η μικροβιολόγος — микробиолог
ο, η νευρολόγος — невропатолог
ο, η οδοντογιατρός / οδοντίατρος — зубной врач
ο, η ορθοπεδικός — ортопед
ο, η ουρολόγος — уролог
ο, η οφθαλμίατρος — окулист
ο, η παθολόγος — терапевт
ο, η παιδίατρος — педиатр
ο, η φαραμακοποιός — фармацевт
ο, η χειρούργος / χειρουργός — хирург
ο, η ψυχίατρος — психиатр
ο, η ωτορινολαρυγγολόγος — ухо-горло-нос

ο νοσοκόμος — медбрат
η νοσοκόμα — медсестра
ο τραυματιοφορεύς — санитар
το διοικητικό προσωπικό — административный персонал
ο πόνος, το άλγος — боль
έντονος — острый
μου πονάει το δόντι μου / έχω πονόδοντο — у меня болит зуб
μου πονάει το κεφάλι μου / έχω πονοκέφαλο — у меня болит голова
μου πονάει ο λαιμός μου / έχω πονόλαιμο — у меня болит горло
μου πονάει το στομάχι / έχω στομαχόπονο — у меня болит живот
είμαι κρυωμένος / κρύωσα / έχω κρυολόγημα — я простудился
είμαι συναχωμένος / έχω συνάχι — у меня насморк
βήχω / έχω βήχα — кашлять
έχω αμυγδαλές — у меня гланды
η αναγούλα — тошнота
ο εμετός — рвота
η ασφυξία — удушье
η πίεση — давление
το πιεσόμετρο — тонометр
το ακουστικό — стетоскоп
η γρίππη — грипп
η ίωση — простуда
η θερμοκρασία — температура
ο πυρετός, το ρίγος — лихорадка
με πιάνει ρίγος / ψήνομαι στον πυρετό — меня лихорадит
η πνευμονία — воспаление легких
το έγκαυμα / το καύμα — ожог
η γρατσουνιά — царапина
η μελανάδα / το μαυράδι — синяк
ο διαβήτης — диабет
κάνω δίαιτα — сидеть на диете

6 Зак. 3796

η ξινίλα — изжога
η κατάθλιψη — депрессия
ο καρκίνος — рак
τυφλός — слепой
κουφός — глухой
μουγκός — немой
κωφάλαλος — глухонемой
κουτσός — хромой
ανάπηρος — инвалид
άτομα με ειδικές ανάγκες — люди, нуждающиеся в особом уход
βγάζω ακτινογραφία — делать рентген
βγάζω καρδιογράφημα — снимать кардиограмму
ο τοκετός — роды
η μαμή / η αδελφή — повивальная бабка
περαστικά σου / σας — поправляйся / поправляйтесь
η αρρώστια, η νόσος, η ασθένεια — болезнь
η αδιαθεσία — недомогание
η ενόχληση — причинение боли
άρρωστος, ασθενής — больной
ο κατά φαντασίαν ασθενής — мнимый больной
η υγεία — здоровье
υγιής — здоровый
ασθενικός, φιλάσθενος, αρρωστιάρης — болезненный
αλγεινός, οδυνηρός — причиняющий боль
ερεθισμένος — воспаленный
βραχνιασμένος — осипший
αρρωσταίνω, πονώ, ασθενώ — болеть
θεραπεύω, γιατρεύω, νοσηλεύω — лечить
τονώνω — тонизировать
αναρρώνω — поправляться
εγχειρίζω / κάνω εγχείριση — оперировать

εξετάζω / κάνω εξέταση — обследовать
μολύνομαι — заражаться
μολυσμένος — зараженный
δηλητηριάζομαι — отравляться
αιμορραγώ — истекать кровью
η αιμορραγία — кровотечение
τραυματίζομαι — получать травму
τραυματισμένος — травмированный
στραμπουλίζω — вывихнуть
ο επίδεσμος — повязка, бинт
μουδιάζω — неметь
σφραγίζω — пломбировать
δαγκάνω, κεντώ — кусать
το δάγκωμα / κέντημα — укус
τσιμπώ / κάνω ένεση — колоть, делать укол
μετρώ — мерить
ζαλίζομαι / έχω ζαλάδες — у меня кружится голова
λιποθυμώ — терять сознание
η λιποθυμία — обморок
τρελαίνομαι — сходить с ума
πεθαίνω - πέθανα — умирать
η ανάλυση — анализ
η σύριγγα — шприц
κάνω διάγνωση — ставить диагноз
η συνταγή — рецепт
πιάνω σφυγμό — мерить пульс
παίρνω φάρμακα — принимать лекарства
το χάπι — таблетка
το παυσίπονο — болеутоляющее
το σιρόπι — сироп
η καψούλα — капсула

η ασπιρίνη — аспирин
η αλοιφή, η κρέμα — крем
το νοσοκομείο — больница
η ιδιωτική κλινική — частная клиника
το ιατρείο — кабинет врача
το φαρμακείο — аптека
το χειρουργείο — операционная
η εντατική — реанимация
διανυκτερεύω / εφημερεύω — дежурить
ο διανυκτερεύων γιατρός — дежурный врач
ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών — станция первой помощи
ο Ερυθρός Σταυρός — Красный Крест
το Κέντρο Υγείας — Центр Здоровья
το εισιτήριο νοσοκομείου — направление в больницу
η αίθουσα αναμονής — приемный покой
το φορείο — носилки
το ασθενοφόρο — скорая помощь
έκτακτα περιστατικά — экстренные случаи

Придумайте свои диалоги на тему «Здоровье» или расскажите о походе к врачу.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Перепишите предложения, заменив слова, выделенные жирным шрифтом, безударными местоимениями.

1. Είσαι σίγουρη ότι **σ' εμάς** έδωσες **το κλειδί σου**;
2. Η Μαρία ετοιμάζει **το γλυκό για τον Κώστα**.
3. Η ξαδέλφη μου δάνεισε **σ' αυτούς τις κασέτες της**.
4. Μήπως άφησε **σ' εσένα τους φακέλους μου**;
5. Η μητέρα ετοίμασε **το γάλα για μένα**.
6. Γιατί δεν φέρνουν **σ' εσάς τα ψώνια** στο σπίτι;
7. Έδωσα **στην μητέρα μου την φούστα της**.
8. Δωρίσαμε **σ' αυτές τις μάλλινες μπλούζες μας**.
9. Είπατε **στ' αδέλφια μας τα νέα**;
10. Έγραψα **στον φίλο μου αυτό το μεγάλο γράμμα**.

II. Поставьте в правильной форме глаголы, данные в скобках.

1. Όταν έχω συνάχι, _____ . (φτερνίζομαι)
2. _____ μαζί μας στο σινεμά; (έρχομαι)

3. Το νερό _____ πάγος στους μηδέν βαθμούς. (γίνομαι)
4. Εμείς σου _____ περαστικά. (εύχομαι)
5. Παιδιά, πού _____ ; (κάθομαι)
6. Εκείνοι δεν _____ καθόλου το αύριο. (σκέφτομαι)
7. Εσύ _____ με κρύο νερό; (πλένομαι)
8. Εσείς _____ για την ελληνική γλώσσα; (ενδιαφέρομαι)
9. Η γραμματέας _____ Μαρία. (ονομάζομαι)
10. Το σπίτι μου _____ κοντά στο κέντρο. (βρίσκομαι)

III. Поставьте в правильной форме существительные, данные в скобках.

1. Κάθε πρωί πολλοί άνθρωποι περιμένουν στις _____ των λεωφορείων. (η στάση)
2. Έκανε τρεις _____ , αλλά τώρα είναι καλά. (η εγχείριση)
3. Σε πολλές χώρες του Τρίτου Κόσμου υπάρχει έλεγχος _____ (η γέννηση)
4. Αυτός ο κανόνας έχει πολλές _____ . (η εξαίρεση)
5. Αυτή η καρέκλα χάλασε πια την _____ της. (η όψη)
6. Όλοι οι θεατές κάθονται στις _____ τους. (η θέση)
7. Χτες πήρα μια _____ για το θέατρο. (η πρόσκληση)
8. Κάθε πρωί ακούω τις _____ από το ραδιόφωνο. (η είδηση)
9. Χτύπησε πολύ και έχασε τις _____ του. (η αίσθηση)
10. Η ελληνική _____ είναι δημοκρατική. (η κυβέρνηση)

IV. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение Константиноса Кавафиса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Τείχη (1897)

Χωρίς περίσκεψιν, χωρίς λύπην, χωρίς αιδώ
μεγάλα κ' _ υψηλά τριγύρω _ μου έκτισαν τείχη.

Και _ κάθομαι και _ απελπίζομαι τώρα εδώ.
Άλλο δεν _ σκέπτομαι: τον _ νούν _ μου τρώγει αυτή η _ τύχη,

διότι πράγματα πολλά έξω να _ κάμω είχον.
Α _ όταν έκτιζαν τα _ τείχη πώς να _ μην _ προσέξω.

Αλλά δεν _ άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή _ ήχον.
Ανεπαισθήτως μ' _ έκλεισαν από τον _ κόσμον έξω.

Стены[1]

Без раздумий, без печали, без стыда большие и высокие вокруг меня построили стены.

И я сижу и отчаиваюсь теперь здесь.
О другом не думаю: мой разум снедает эта участь,

ведь у меня было много дел снаружи.
Но когда построили стены, как я мог этого не заметить.

Но я никогда не слышал ни голоса строителей, ни шума. Незаметно меня закрыли от внешнего мира.

[1] «Стены» в переводах С. Ильинской и И. Бродского.

14 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ ***прилагательные на*** *-ύς, -ιά, -ύ/ -ης, -α, -ικο/ -ης, -ης, -ες*
   - ✔ ***настоящее время и аорист глаголов второго спряжения (вторая группа)***
2. ДИАЛОГ И ТЕКСТЫ «В ГОРОДЕ ИЛИ В ДЕРЕВНЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с некоторыми прилагательными и глаголами второго спряжения второй группы.

Прилагательные, имеющие в мужском роде окончание **-ύς**, в женском роде имеют окончание **-ιά** и в среднем — **-ύ**: βαθύς, **-ιά**, **-ύ** — глубокий, φαρδύς, **-ιά**, **-ύ** — широкий, μακρύς, **-ιά**, **-ύ** — длинный, παχύς, **-ιά**, **-ύ** — толстый, жирный, βαρύς, **-ιά**, **-ύ** — тяжелый.

Склонение прилагательных на -ύς, -ιά, -ύ

Падеж / Род	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	βαθύς	βαθιά	βαθύ	βαθιοί	βαθιές	βαθιά
Родительный	βαθιού	βαθιάς	βαθιού	βαθιών	βαθιών	βαθιών
Винительный	βαθύ	βαθιά	βαθύ	βαθιούς	βαθιές	βαθιά
Звательный	βαθύ	βαθιά	βαθύ	βαθιοί	βαθιές	βαθιά

Некоторые прилагательные, имеющие в мужском роде окончание **-ης**, в женском роде имеют окончание **-α** и в среднем — **-ικο**: τεμπέλης, **-α**, **-ικο** — ленивый, ζηλιάρης, **-α**, **-ικο** — ревнивый, πεισματάρης, **-α**, **-ικο** — упрямый, γκρινιάρης, **-α**, **-ικο** — ноющий, ворчливый, φοβητσιάρης, **-α**, **-ικο** — трусливый, σγουρομάλλης, **-α**, **-ικο** — кудрявый. Эти прилагательные могут выступать и как существительные: τεμπέλης — лентяй, ζηλιάρης — ревнивец, πεισματάρης — упрямец, γκρινιάρης — нытик, плакса, φοβητσιάρης — трус.

Склонение прилагательных на -ης, -α, -ικο

Падеж/ Род	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	ζηλιάρης	ζηλιάρα	ζηλιάρικο	ζηλιάρηδες	ζηλιάρες	ζηλιάρικα
Родительный	ζηλιάρη	ζηλιάρας	ζηλιάρικου	ζηλιάρηδων	—	ζηλιάρικων
Винительный	ζηλιάρη	ζηλιάρα	ζηλιάρικο	ζηλιάρηδες	ζηλιάρες	ζηλιάρικα
Звательный	ζηλιάρη	ζηλιάρα	ζηλιάρικο	ζηλιάρηδες	ζηλιάρες	ζηλιάρικα

Некоторые прилагательные, имеющие в мужском роде окончание -ης, в женском роде тоже имеют окончание **-ης**, а в среднем — **-ες**: υγιής, **-ής**, **-ές** — здоровый, αφελής, **-ής**, **-ές** — наивный, ακριβής, **-ής**, **-ές** — точный, αναιδής, **-ής**, **-ές** — наглый, αγενής, **-ής**, **-ές** — грубый, διεθνής, **-ής**, **-ές** — международный, αμμώδης, **-ης**, **-ες** — песчаный, πετρώδης, **-ης**, **-ες** — каменистый, ειλικρινής, **-ής**, **-ές** — искренний, πρωτοφανής, **-ής**, **-ές** — небывалый, συνεχής, **-ής**, **-ές** — постоянный, δημοφιλής, **-ής**, **-ές** — популярный, επιβλαβής, **-ής**, **-ές** — вредный. Таким образом, у этих прилагательных одинаковые формы мужского и женского рода.

Склонение прилагательных на -ης, -ης, -ες

Падеж / Род	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Именительный	υγι**ής**	υγι**ής**	υγι**ές**	υγι**είς**	υγι**είς**	υγι**ή**
Родительный	υγι**ούς**	υγι**ούς**	υγι**ούς**	υγι**ών**	υγι**ών**	υγι**ών**
Винительный	υγι**ή**	υγι**ή**	υγι**ές**	υγι**είς**	υγι**είς**	υγι**ή**
Звательный	υγι**ή**	υγι**ή**	υγι**ές**	υγι**είς**	υγι**είς**	υγι**ή**

ГЛАГОЛЫ ВТОРОГО СПРЯЖЕНИЯ (ВТОРАЯ ГРУППА)

Глаголы второго спряжения второй группы оканчиваются на ударную -ώ, но в отличие от глаголов первой группы у них нет параллельной формы на -άω. Поэтому иногда глаголы первой группы называют глаголами на -α: αγαπώ (α), а глаголы второй группы — глаголами на -ε: μπορώ (ε).

Настоящее время глаголов второго спряжения на -ε

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	μπορ**ώ**	μπορ**ούμε**
2	μπορ**είς**	μπορ**είτε**
3	μπορ**εί**	μπορ**ούν**

Аорист глаголов второго спряжения на -ε

1. **-ώ→ -ησα**

αδιαφορώ	αδιαφόρησα	быть безразличным
αδικώ	αδίκησα	быть несправедливым
αναχωρώ	αναχώρησα	отправляться, уезжать
απειλώ	απείλησα	угрожать
απορώ	απόρησα	недоумевать, удивляться

αργώ	άργησα	опаздывать
δημιουργώ	δημιούργησα	создавать
δικαιολογώ	δικαιολόγησα	оправдывать
ειδοποιώ	ειδοποίησα	сообщать, уведомлять
εξηγώ	εξήγησα	объяснять
επιθυμώ	επιθύμησα	желать
ζω	έζησα	жить
θεωρώ	θεώρησα	считать (кого кем)
ικανοποιώ	ικανοποίησα	удовлетворять
καλλιεργώ	καλλιέργησα	возделывать, обрабатывать
κατηγορώ	κατηγόρησα	обвинять
κατοικώ	κατοίκησα	населять, жить
κληροδοτώ	κληροδότησα	завещать
κληρονομώ	κληρονόμησα	получать в наследство
νοσταλγώ	νοστάλγησα	тосковать (по родине)
παρακολουθώ	παρακολούθησα	следовать, следить, посещать
παρηγορώ	παρηγόρησα	утешать
πληροφορώ	πληροφόρησα	информировать, сообщать
προσπαθώ	προσπάθησα	пытаться, стараться
προχωρώ	προχώρησα	продвигаться, развиваться, прогрессировать
στερώ	στέρησα	лишать, отнимать
συγκινώ	συγκίνησα	волновать, трогать, умилять
συμπαθώ	συμπάθησα	сочувствовать, сострадать, симпатизировать
συμφωνώ	συμφώνησα	соглашаться
τηλεγραφώ	τηλεγράφησα	телеграфировать
τηλεφωνώ	τηλεφώνησα	звонить по телефону
τιμωρώ	τιμώρησα	наказывать
χρησιμοποιώ	χρησιμοποίησα	использовать
ωφελώ	ωφέλησα	приносить пользу, помогать

2. **-ώ → -εσα**

αποτελώ	αποτέλεσα	составлять
αφαιρώ	αφαίρεσα	отнимать, лишать
διαιρώ	διαίρεσα	делить, разделять
εκτελώ	εκτέλεσα	выполнять, совершать, расстреливать
εξαιρώ	εξαίρεσα	исключать
επαινώ	επαίνεσα	хвалить
καλώ	κάλεσα	звать, приглашать
μπορώ	μπόρεσα	мочь
παρακαλώ	παρακάλεσα	просить
προσκαλώ	προσκάλεσα	звать, приглашать
στενοχωρώ	στενοχώρεσα	расстраивать, огорчать
συγχωρώ	συγχώρεσα	извинять, прощать

Окончания у глаголов второго спряжения второй группы в аористе такие же, как и у глаголов первого спряжения и второго спряжения первой группы.

Теперь прочитайте диалог и несколько текстов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

В ГОРОДЕ ИЛИ В ДЕРЕВНЕ

Σε χωριό ή σε πόλη:

— Πού κατοικείς, σε πολή ή σε χωριό;

— Κατοικώ σε πόλη, όχι όμως στο κέντρο. Στην γειτονιά μου όλα τα σπίτια έχουν κήπους, κι εγώ μένω σ' ένα όμορφο σπίτι που είναι σ' ένα φαρδύ και μακρύ δρόμο.

— Και οι γονείς σου;

— Μένουν στο χωριό, γιατί στην πόλη τους πειράζει ο θόρυβος που κάνουν τα αυτοκίνητα, οι καπνοί που βγάζουν τα εγοστάσια, καθώς και η κίνηση στους δρόμους. Είναι λίγο γκρινιάρηδες και πιστεύουν πως η ζωή στην πόλη είναι επιβλαβής για την υγεία τους. Ενώ στο χωριό έχουν τον κήπο τους, που τον καλλιεργούν, τα ζώα τους, τις κότες, τις χήνες τους, τα γουρούνια τους και τ' άλογά τους, που τ' αγαπούν. Τουλάχιστον αυτή την δικαιολογία μου δίνουν, όταν τους ρωτώ γιατί δεν πουλούν το σπίτι τους και δεν έρχονται εδώ κοντά μου.

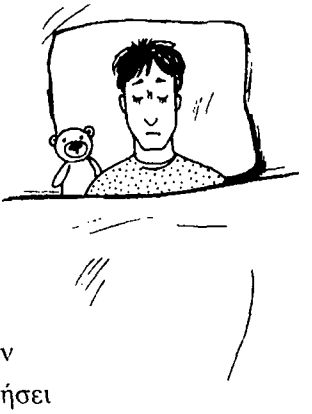

Η πόλη ξυπνάει

Είναι πρωί. Η πόλη ξυπνά. Πόρτες και παράθυρα σε σπίτια και σε μαγαζιά ανοίγουν και οι δρόμοι γεμίζουν ζωή και κίνηση. Γι' άλλους η μέρα αρχίζει νωρίτερα και γι' άλλους αργότερα, όμως όλοι, μικροί και μεγάλοι, αγουροξυπνημένοι και βιαστικοί τρέχουν στις δουλειές τους. Όσοι μένουν κοντά πάνε με τα πόδια, κι όσοι μένουν μακριά, περιμένουν ανυπόμονα στις στάσεις. Μέσα σε μια ώρα η πόλη αλλάζει εντελώς όψη. Άνθρωποι και αυτοκίνητα πλημμυρίζουν δρόμους και πεζοδρόμια. Ο θόρυβος γίνεται όλο και μεγαλύτερος. Φωνές, κορναρίσματα, φρεναρίσματα. Άλλη μια μέρα αρχίζει.

Ο Κώστας ζει τώρα στα Γιάννινα

Ο Κώστας είναι από την Αθήνα, αλλά τα τελευταία χρόνια ζει στα Γιάννινα. Δουλεύει πάρα πολύ, γι' αυτό κοιμάται λίγο. Συνήθως κοιμάται πέντε ή έξι ώρες. Καμιά φορά αργεί να πάει στην δουλειά του, γι' αυτό τηλεφωνεί στον διευθυντή του.

Η φίλη του, η Μαρία, ζει στην Αθήνα και κάθε πρωί τηλεφωνεί στον Κώστα, γιατί φοβάται μήπως δεν ξυπνήσει και αργήσει να πάει στην δουλειά του.

Στο εξοχικό σπίτι

Το σαββατοκύριακο μας κάλεσε ο Άλκης στο εξοχικό του σπίτι. Ήμασταν πέντε ζευγάρια και, επειδή δεν είχε κρεβάτια για όλους, μας παρακάλεσε να πάρουμε μαζί μας τρία στρώματα της θάλασσας για να μπορέσουμε να κοιμηθούμε. Ήταν ένα παλιό σπίτι όπου έζησαν οι γονείς του πριν γέρασαν και ήρθαν στην πόλη.

Παρόλο που ήταν ακόμη άνοιξη, έκανε υπερβολική ζέστη, και το μεσημέρι του Σαββάτου φορέσαμε το μαγιό μας και πήγαμε στην παραλία. Ο Άλκης με τον Γιώργο βούτηξαν στην θάλασσα και έβγαλαν δύο χταπόδια.

Μόλις νύχτωσε καταλάβαμε όλοι ότι πεινάμε σαν λύκοι. Ανάψαμε με δυσκολία φωτιά στην άμμο, γιατί είχε αέρα και ψήσαμε τα χταπόδια μας, που τα φάγαμε μαζί μ' ένα σωρό μεζέδες που ετοιμάσαμε από νωρίς.

Η Ισμήνη μας κέρασε ένα υπέροχο κρασί που έφερε από το χωριό της. Ο Πέτρος όμως και η Λένα ήπιαν πολύ και μέθυσαν. Αυτό μας στενοχώρεσε και μας χάλασε το κέφι εκείνο το βράδυ.

Την άλλη μέρα ευτυχώς όλα ήταν πάλι καλά. Παίξαμε μπάλα, τραγουδήσαμε, χορέψαμε και γελάσαμε τόσο πολύ, που δεν θέλαμε να φύγουμε.

Αργά το απόγευμα με την δύση του ήλιου, μαζέψαμε τα πράγματά μας, ευχαριστήσαμε τον Άλκη για την φιλοξενία του και ξεκινήσαμε για την Θεσσαλονίκη.

Слова в помощь

η γειτονιά — район
όμορφος, η, ο — красивый
πειράζω — мешать
ο θόρυβος — шум
ο καπνός — дым
το εργοστάσιο — завод
καθώς και — а также
η κίνηση — движение
η δικαιολογία — оправдание
ξυπνώ/άω — просыпаться
γεμίζω — наполняться
η ζωή — жизнь
γι' άλλους ... γι' άλλους — для одних ... для других
νωρίτερα — раньше
αργότερα — позже
αγουροξυπνημένος — невыспавшийся
όσοι — те, кто
ανυπόμονα — нетерпеливо
εντελώς — совершенно
η όψη — вид
πλημμυρίζω — наполнять
το πεζοδρόμι — тротуар
όλο και μεγαλύτερος — все больше
το κορνάρισμα — подача сигнала
το φρενάρισμα — звук тормозов
τελευταίος, η, ο — последний
κοιμάμαι — спать
συνήθως — обычно

καμιά φορά — иногда
φοβάμαι — бояться
μήπως δεν ξυπνήσει και αργήσει — чтобы он не проспал и не опоздал
το εξοχικό σπίτι — дача
επειδή — так как
να πάρουμε — чтобы мы взяли
στρώματα της θάλασσας — матрасы
για να μπορέσουμε να κοιμηθούμε — чтобы мы могли спать
γερνώ — γέρασα — стариться
παρόλου που — несмотря на то, что
υπερβολικός, ή, ό — чрезмерный
η παραλία — пляж
ο λύκος — волк
η δυσκολία — трудность
η φωτιά — огонь
η άμμος — песок
ψήνω — печь
ο σωρός — куча
ο μεζές — закуска
κερνώ — κέρασα — угощать
υπέροχος, η, ο — превосходный
το κρασί — вино
μεθώ — μέθυσα — пьянеть
το κέφι — настроение
ευτυχώς — к счастью
δεν θέλαμε να φύγουμε — не хотели уезжать
η δύση — закат
η φιλοξενία — гостеприимство
ξεκινώ — отправиться

ДОМАШНИЕ ЖИВОТНЫЕ

τα κατοικίδια ζώα — домашние животные
ο σκύλος / το σκυλί — собака
η γάτα — кошка
το ποντίκι — мышь
ο πόντικας — крыса
ο παπαγάλος — попугай
η χελώνα — черепаха
ο ινδόχειρος — морская свинка
ο κρικητός — хомяк
το άλογο — лошадь
η αγελάδα — корова
το πρόβατο — овца
η κότα — курица
η χήνα — гусь
η πάπια — утка
το γουρούνι — свинья
ο λαγός — заяц
το κουνέλι — кролик

Расскажите, где вам больше нравится жить, в городе или на даче, и почему.

УПРАЖНЕНИЯ

II. Поставьте прилагательные, данные в скобках, в правильной форме.

1. Αυτός ο ευγενικός κύριος έχει έναν _____ και _____ γιο. (πεισματάρης, αγενής)
2. Οι _____ είναι συνήθως κουραστικοί. (παραπονιάρης)

3. Τα _____ φαγητά είναι _____ . (βαρύς, επιβλαβής)
4. Ποιο είναι αυτό το _____ αγόρι; (σγουρομάλλης)
5. Ο αδελφός μου έχει _____ ώμους. (φαρδύς)
6. Πέτρο, τα μαλλιά σου είναι πολύ _____ . (μακρύς)
7. Οι απαντήσεις σου δεν είναι _____ . (ειλικρινής)
8. Αυτά τα προγράμματα της τηλεόρασης είναι πολύ _____ . (δημοφιλής)
9. Δεν τους θέλουμε στην παρέα μας, γιατί είναι _____ . (γκρινιάρης)
10. Δεν μου αρέσουν τα _____ φαγητά. (παχύς)

II. Поставьте глаголы, данные в скобках, в настоящем времени.

1. Πολλές φορές οι γονείς _____ τα παιδιά τους. (αδικώ)
2. Η γειτονική χώρα τους _____ με πόλεμο. (απειλώ)
3. Ένας καλλιτέχνης _____ ένα έργο τέχνης. (δημιουργώ)
4. Όταν κάνω πάρτι, _____ όλους τους φίλους μου, δεν _____ κανέναν. (καλώ, εξαιρώ)
5. Όταν _____ , πετυχαίνουμε πολλά στην ζωή μας. (προσπαθώ)
6. Γιατί πάντα _____ στο μάθημα; (αργώ)
7. Εσείς _____ μόνο με όνειρα. (ζω)
8. Τους _____ συχνά στο σπίτι μας για φαγητό. (προσκαλώ)
9. Το καλό βιβλίο _____ τον άνθρωπο. (ωφελώ)
10. Τους _____ καλούς φίλους της. (θεωρώ)

III. Поставьте глаголы, данные в скобках, в аористе.

1. Τα παιδιά _____ πολύ χτες. (αργώ)
2. Οι γονείς μου _____ για το εξωτερικό. (αναχωρώ)
3. Ο τροχονόμος _____ το ασθενοφόρο. (καλώ)
4. Όλοι τον _____ γι' αυτά που έκανε, αλλά αυτός _____ . (κατηγορώ, αδιαφορώ)
5. Δεν απάντησα στις ερωτήσεις σου, γαιτί τους _____ κουτές. (θεωρώ)
6. _____ πολλά χρήματα μετά τον θάνατο του παππού του. (κληρονομώ)
7. Πήρε πολλά φάρμακα, αλλά κανένα δεν την _____ . (ωφελώ)
8. Εσείς μου _____ πολλά προβλήματα. (δημιουργώ)
9. Δεν με _____ ακόμη, Γιάννη; (συγχωρώ)
10. Οι γεωργοί _____ συτάρι στα χωράφια τους. (καλλιεργώ)

15 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *имперфект*
   - ✔ *образование наречий от прилагательных*
   - ✔ *вопросительные, неопределенные, указательные, относительные местоимения и наречия*
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТЫ «РАЗВЛЕЧЕНИЯ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с еще одним временем глагола — имперфектом, а также с различными местоимениями и наречиями.

Имперфект (по-гречески παρατατικός) имеет тот же набор окончаний, что и аорист. Но в отличие от аориста здесь не происходит никаких изменений в основе. Для глаголов первого спряжения действует то же правило трех слогов, что и в аористе: ударение должно быть на третьем слоге от конца, поэтому если глагол состоит меньше, чем из трех слогов, к нему вначале прибавляется приставка -ε (в тех лицах, где это необходимо).

Παρατατικός глаголов первого спряжения

Лицо	Единственное число		Множественное число	
1	διάβαζα	έκλεινα	διβάζαμε	κλείναμε
2	διάβαζες	έκλεινες	διαβάζατε	κλείνατε
3	διάβαζε	έκλεινε	διάβαζαν	έκλειναν

У глаголов второго спряжения (в обеих группах) имперфект образуется с помощью суффикса -ούσ(α), который всегда находится под ударением.

Παρατατικός глаголов второго спряжения

Лицо	Единственное число		Множественное число	
1	περνούσα	μπορούσα	περνούσαμε	μπορούσαν
2	περνούσες	μπορούσες	περνούσατε	μπορούσατε
3	περνούσε	μπορούσε	περνούσαν	μπορούσαν

У глаголов второго спряжения первой группы можно встретиться и с другим способом образования имперфекта: между основой и окончаниями вставляется γ, а ударение переносится на третий слог от конца.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	πέρναγα	περνάγαμε
2	πέρναγες	περνάγατε
3	πέρναγε	πέρναγαν

Первый способ (с суффиксом -ουσ) официально более распространен, поэтому необязательно использовать в своей речи формы с γ, просто полезно знать о такой возможности.

У глаголов λέω (сказать), τρώω (кушать), ακούω (слушать), κλαίω (плакать), καίω (гореть), φταίω (быть виноватым) в имперфекте между основой и окончаниями вставляется γ (не забывайте о приставке -ε, где это необходимо, и переносе ударения на третий слог от конца).

Παρατατικός глаголов λέω, τρώω, ακούω, κλαίω, καίω, φταίω

Лицо	Единственное число		Множественное число	
1	**έλεγα**	**άκουγα**	**λέγαμε**	**ακούγαμε**
2	**έλεγες**	**άκουγες**	**λέγατε**	**ακούγατε**
3	**έλεγε**	**άκουγε**	**έλεγαν**	**άκουγαν**

Имперфект переводится на русский язык глаголами несовершенного вида, но его употребление в греческом языке гораздо ограниченнее, чем употребление несовершенного вида в русском языке. Всегда должно быть какое-то указание на длительность или повторяемость действия:

Χθες ο Γιάννης διάβαζε στον κήπο όλη την ημέρα. — Вчера Янис весь день читал в саду.

Имперфект используется вместе с аористом в сложноподчиненных предложениях, чтобы показать, что одно действие все еще продолжалось, когда другое уже закончилось:

Όταν έφτασα (αόριστος) στο σπίτι, η μητέρα μου μαγείρευε (παρατατικός) το φαγητό. — Когда я пришел домой, моя мама готовила еду.

В обеих частях сложноподчиненного предложения может использоваться имперфект, чтобы показать длительность или повторяемость двух действий, происходящих одновременно в прошлом:

Την ώρα που ο Αντρέας έπαιζε (παρατατικός) στον κήπο, η Αλίκη μάζευε (παρατατικός) λουλούδια. — В то время, когда Андрей играл в саду, Алики собирала цветы.

Выражения, указывающие на длительность и повторяемость

Длительность		Продолжительность	
ενώ	в то время как	κάθε πότε; / πόσο συχνά;	как часто?
καθώς	пока	πάντα	всегда
την στιγμή που	в тот момент, когда	τακτικά	постоянно
την ώρα που	в то время, когда	συχνά	часто
όλο το πρωί	все утро	κάθε ώρα	каждый час
όλη την ημέρα	весь день	κάθε μέρα	каждый день
από καιρό	время от времени	κάθε μήνα	каждый месяц

ОБРАЗОВАНИЕ НАРЕЧИЙ ОТ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ

Прилагательные на -ος, -α, -ο/-ος, -η, -ο/-ος, -ια, -ο/-ύς, -ια, -ύ/-ης, -α, -ικο образуют наречия от формы среднего рода в винительном падеже множественного числа (окончание **-α**): ωραί**ος** — ωραί**α** — красиво, ακριβ**ός** — ακριβ**ά** — дорого, γλυκ**ός** — γλυκ**ά** — приятно, μακρ**ύς** — μακρι**ά** — далеко, πεισματάρ**ης** — πεισματάρ**ικα** — упрямо.

Прилагательные на -ης, -ης, -ες образуют наречия прибавлением окончания **-ως** к основе: ακριβ**ής** — ακριβ**ώς** — точно.

У некоторых прилагательных наречия образуются и на -α, и на -ως:

βέβαιος — β**έ**βαι**α** / βεβαί**ως** — конечно

σπάνιος — σπ**ά**νι**α** / σπανί**ως** — редко

καλός — καλ**ά** / καλ**ώς** — хорошо

οικογενειακός — οικογενειακ**ά** / οικογενειακ**ώς** — по-семейному

ειλικρινής — ειλικρινά / ειλικρινώς — откровенно

У прилагательного κακός есть только наречие на -ως: κακ**ώς** — плохо.

У некоторых прилагательных наречия на -α и на -ως имеют различные значения:

ευχάριστος — приятный: ευχάριστ**α** — приятно, ευχαρίστ**ως** — с удовольствием, охотно

τέλειος — отличный: τέλει**α** — отлично, τελε**ίως** — совершенно, вполне

άμεσος — прямой: **άμεσα** — прямо, αμέσ**ως** — тут же, сразу.

ВОПРОСИТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Ποιος, ποια, ποιο[1]; — Кто, чей, какой (из имеющихся в наличие)?

Ποιος είναι έξω; — Кто снаружи?

Ποιανού είναι αυτό το πουλόβερ; — Чей это свитер?

Σε ποιον τηλεφωνείς; — Кому ты звонишь?

Ποιες φωτογραφίες μπορώ να πάρω; — Какие фотографии я могу взять?

Τι; — Что, какой (какого типа)?

Τι θέλετε; — Что вы хотите?

Τι μπλούζα θέλετε; — Какую (какого типа) блузку вы хотите?

Πόσος, πόση, πόσο[1]; — Сколько?

Πόσος κόσμος ήταν εκεί; — Сколько там было народа?

Πόση ζάχαρη θέλεις; — Сколько сахара ты хочешь?

Πόσο γάλα θέλεις; — Сколько ты хочешь молока?

Πόσους συγγενείς έχεις στην Θεσσαλονίκη; — Сколько родственников у тебя в Салониках?

Πόσες φίλες έχεις; — Сколько у тебя подруг?

Πόσα χρήματα θέλεις; — Сколько денег ты хочешь?

НЕОПРЕДЕЛЕННЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Ένας, μία, ένα[1] — один, какой-нибудь

Ένας φίλος μου με περιμένει έξω. — Один мой друг ждет меня на улице.

Τηλεφωνώ σε **μια** φίλη μου. — Звоню одной моей подруге.

Πάρε **ένα** βιβλίο και διάβασέ το. — Возьми какую-нибудь книгу и почитай.

Κάποιος, κάποια, κάποιο[2] — кто-то, какой-то

[1] Таблицу склонения см. в 7 уроке.

[2] Склоняется как ποιος, ποια, ποιο.

Τηλεφώνησε **κάποιος** και σε ζήτησε. — Кто-то звонил и спрашивал тебя.
Τον είδα με **κάποια** κοπέλα στο καφενείο. — Я видел его с какой-то девушкой в кафе.
Έχω **κάποιο** φαγητό, αν θέλεις. — У меня есть какая-то еда, если хочешь.

Κανένας/κανείς, καμία/καμιά, κανένα[1] — кто-нибудь, никто, никакой.
Κανείς/κανένας δεν τον είδε τις τελευταίες μέρες. — Никто его не видел в последние дни.
Δεν είδα **κανένα** γνωστό εκεί. — Я не видел никого знакомого там.
Είναι **κανείς/κανένας** έξω; — Όχι, δεν είναι **κανείς/κανένας.** — Кто-нибудь есть снаружи? — Нет, никого нет.
Θα μείνω στην Αμερική **κανένα** μήνα. — Я пробуду в Америке с месяц.
Είδες **καμία** από τις φίλες σου; — Όχι, δεν είδα **καμία** ακόμη. — Ты видела какую-нибудь из твоих подруг? — Нет, еще никого не видела.
Βλέπει **κανείς** πολλά παράξενα πράγματα εδώ. — Здесь можно увидеть много странного.

Μερικοί[2] — некоторые
Μερικοί είναι στην αυλή. — Некоторые находятся во дворе.
Μερικές φίλες μου είναι παντρεμένες. — Некоторые мои подруги замужем.
Μερικά παιδιά θέλουν παγωτό. — Некоторые дети хотят мороженное.
Χθες συνάντησα **μερικούς** φίλους μου. — Вчера я встретил некоторых моих друзей.

Άλλος, άλλη, άλλο[3] — другой, следующий, еще, больше
Τα παραθύρα των **άλλων** δωματίων είναι κλειστά. — Окна других комнат закрыты.

---

[1] Склоняется как ένας, μία, ένα (καν+ένας, κα+μία, καν+ένα).

[2] Склоняется как ποιοι, ποιες, ποια.

[3] Склоняется как ποιος, ποια, ποιο.

Ποιος άλλος ήταν στης Κατερίνας; — Кто еще был у Катерины?
Αυτή η κόρη μου πάει στο Δημοτικό και η **άλλη** στο Γυνάσιο. — Эта моя дочь ходит в начальную школу, а другая — в гимназию.
Έχω κι άλλο φαγητό: αν θέλεις, πάρε. — У меня есть еще еда: если хочешь, бери.
Φτάνει πια: μη μιλάς **άλλο!** — Хватит: не говори больше!
Τον άλλο μήνα θα πάω ταξίδι. — В следующем месяце я поеду в путешествие.

Όλος ο, όλη η, όλο το[1] — весь
Στον πόλεμο **όλος ο** κόσμος υποφέρει. — Во время войны весь народ страдает.
Ο φίλος μου τρώει **όλη την** ώρα. — Мой друг все время ест.
Λέει ότι τάχα είναι άρρωστος και **όλο** στο δρόμο είναι. — Он говорит, что он якобы болен, а все в бегах.

Ο, η, το δείνα/ ο, η, το τάδε[2] — такой-то
Δεν με ενδιαφέρει τι λέει **η δείνα** κυρία και **ο τάδε** κύριος. — Меня не интересует, что говорит такая-то госпожа и такой-то господин.
Το τρένο έφτασε **στο τάδε** μέρος **την τάδε** ώρα... — Поезд прибыл в такое-то место в такое-то время...

Καθένας, καθεμία/καθεμιά, καθένα[3] **/ κάθε**[4] — каждый, любой
Καθένας θέλει να έχει πολλά λεφτά. — Каждый хочет иметь много денег.
Δώσαμε σε καθεμία από τις κοπέλες από ένα τριαντάφυλλο. — Мы дали каждой из девушек по розе.
Καθένα από τα παιδιά παίρνει από ένα μήλο. — Каждый из детей берет по яблоку.

---

[1] Склоняется как ποιος, ποια, ποιο.

[2] Склоняется только артикль, δείνα и τάδε не изменяются.

[3] Склоняется как ένας, μία, ένα (καν+ένας, καθε+μία, καθ+ένα).

[4] Не изменяется.

Για τον σκύλο **κάθε** ξένος είναι εχθρός. — Для собаки любой чужак — враг.
Έρχεται σε μας **κάθε** μέρα. — Он приходит к нам каждый день.

Κάτι — что-то, кое-что
Θέλω **κάτι**, αλλά δεν το βρίσκω. — Хочу кое-что, но не могу найти.
Βρήκα **κάτι** δικό σου πάνω στο τραπέζι. — Я нашел что-то твое на столе.

Τίποτε/τίποτα — что-нибудь, ничего
Αν ξέρεις **τίποτε**, πες το. — Если знаешь что-нибудь, скажи.
Βλέπεις **τίποτε** από εκεί που κάθεσαι; — Όχι, δεν βλέπω **τίποτε**. — Видишь что-нибудь оттуда, где сидишь? — Нет, ничего не вижу.

Λίγος, λίγη, λίγο[1] — мало, немного
Ήταν **λίγος** κόσμος. — Было мало народа.
Θέλω **λίγη** ζάχαρη. — Мне нужно немного сахара.
Θέλω **λίγο** γάλα. — Мне нужно немного молока.

Κάμποσος, κάμποση, κάμποσο / αρκετός, αρκετή, αρκετό[1] — достаточный, немалый
Σε περιμένω **κάμποση** ώρα. — Я тебя жду довольно много времени.
Έχω **αρκετούς** φίλους. — У меня довольно много друзей.

Πολύς, πολλή, πολύ[2] — много
Έχω **πολλούς** φίλους. — У меня много друзей.
Σήμερα κάνει **πολλή** ζέστη. — Сегодня очень жарко.
Είχε **πολύ** κόσμο. — Было много народа.

[1] Склоняется как ποιος, ποια, ποιο.

[2] Таблицу склонения см. в 7 уроке.

УКАЗАТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Αυτός ο, αυτή η, αυτό το[1] — этот

Αυτός ο κύριος είναι Άγγλος. — Этот господин — англичанин.

Αυτή που περιμένεις ήρθε χθες στην πόλη μας. — Та, которую ты ждешь, приехала вчера в наш город.

Εκείνος ο, εκείνη η, εκείνο το[1] — тот

Αυτοί είναι Ισπανοί και **εκείνοι** είναι Ιταλοί. — Эти — испанцы, а те — итальянцы.

Θέλω εκείνο το ρολόι. — Мне нужны те часы.

Τέτοιος, τέτοια, τέτοιο[2] — такой

Θέλω μια **τέτοια** τσάντα. — Мне нужна такая сумка.

Θέλω ένα **τέτοιο** μολύβι. — Мне нужен такой карандаш.

Τόσος, τόση, τόσο[3] — столько, так

Έγραψα τόσες πολλές σελίδες χθες, που δεν θυμάμαι πόσες ήταν. — Я написал так много страниц вчера, что не помню, сколько их было.

Δεν έχω τόσους όσους έχεις εσύ. — У меня нет столько друзей, сколько есть у тебя.

ОТНОСИТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Που[4] — который

Ήρθε αυτός **που** σε ζήτησε χθες. — Пришел тот, кто тебя спрашивал вчера.

Είναι η κοπέλα **που** συνάντησα τις προάλλες. — Это девушка, которую я встретил на днях.

---

[1] Таблицу склонения см. в 7 уроке.

[2] Склоняется как ποιος, ποια, ποιο.

[3] Склоняется как πόσος, πόση, πόσο.

[4] Не изменяется.

Θέλει τα παιχνίδια **που** είδε χθες. — Он хочет те игрушки, которые видел вчера.

Όποιος, όποια, όποιο[1] — кто, какой

Όποιος είδε το έργο, είπε ότι είναι καλό. — Кто видел спектакль, сказал, что он хороший.

Πες το σε **όποιον** θέλεις. — Скажи это кому хочешь.

Ποια βιβλία μπορώ να πάρω; — Πάρε **όποια** θελεις. — Какие книги я могу взять? — Бери какие хочешь.

Ό,τι — что

Ό,τι έγινε, έγινε. — Что случилось, то случилось.

Οποιοσδήποτε, οποιαδήποτε, οποιοδήποτε[2] — каждый кто, всякий кто, любой

Η πόρτα είναι ανοιχτή: μπαίνει **οποιοσδήποτε** θέλει. — Дверь открыта: входит всякий, кто хочет.

Όποιαδήποτε τέχνη ξέρει κανείς, είναι χρήσιμη. — Любое ремесло, какое знаешь, полезно.

Δεν πρέπει να διαβάζεις **οποιοδήποτε** βιβλίο πέφτει στα χέρια σου. — Ты не должен читать любую книгу, которая попадает в твои руки.

Οτιδήποτε — что бы ни

Οτιδήποτε σου πει έχει δίκιο. — Чтобы он тебе ни сказал, он прав.

Όσος, όση, όσο[3] — столько; столько ... сколько; тот, кто

Του δίνει πάντα **όσα** χρήματα θέλει. — Она ему всегда дает столько денег, сколько он хочет.

Έχω πολλούς φακέλους: πάρε **όσους** θέλεις. — У меня много конвертов: возьми, сколько хочешь.

---

[1] Склоняется как ποιος, ποια, ποιο.

[2] Изменяется первая часть слова οποισ-, οποια-, οποιο-, вторая часть слова δήποτε не изменяется.

[3] Склоняется как πόσος, πόση, πόσο.

Όλοι όσοι τον είδαν είπαν ότι άλλαξε πολύ. — Все те, кто его видел, сказали, что он очень изменился.

ВОПРОСИТЕЛЬНЫЕ НАРЕЧИЯ

Πού; — Где? Куда?
Πού ήσουν; **Πού** πας; — Где ты был? Куда идешь?

Πότε; — Когда?
Πότε φεύγεις; — Когда ты уезжаешь?

Πώς; — Как?
Πώς τα πας; — Как дела?

Πόσο; — Сколько? Насколько? Как?
Πόσο κάνει; — Сколько стоит?
Πόσο καλά ξέρεις ελληνικά; — Насколько хорошо ты знаешь греческий?

НЕОПРЕДЕЛЕННЫЕ НАРЕЧИЯ

Κάπου — где-то, куда-то
Είναι **κάπου** μακριά. — Он где-то далеко.
Πάμε **κάπου** απόψε. — Пойдем куда-нибудь сегодня вечером.

Αλλού — в другом месте, в другое место
Οι φίλοι μου μένουν **αλλού**. — Мои друзья живут в другом месте.
Δεν μου αρέσει εδώ, πάμε **αλλού**. — Мне здесь не нравится, пойдем в другое место.

Κάποτε / άλλοτε — когда-то, в другой раз
Κάποτε έμεινε εδώ. — Когда-то он жил здесь.
Άλλοτε η θάλασσα ήταν πιο καθαρή. — Когда-то море было чище.

Πότε πότε / κάπου κάπου — иногда

Πότε πότε βρέχει, **κάπου κάπου** χιονίζει. — Иногда идет дождь, иногда идет снег.

Κάπως — как-то

Κάπως βρήκαμε τον δρόμο. — Как-то мы нашли дорогу.

Αλλιώς — по-другому

Έλυσα **αλλιώς** αυτό το πρόβλημα. — Я по-другому решил эту проблему.

Λίγο — немного, мало. **Κάμποσο / αρκετά** — достаточно, довольно. **Πολύ** — очень

Πόσο καλά ξέρεις ελληνικά; — Насколько хорошо ты знаешь греческий?
Πολύ **λίγο**. — Очень немного. **Κάμποσο.** — Достаточно. **Αρκετά** καλά. — Довольно хорошо. **Πολύ** καλά. — Очень хорошо.

УКАЗАТЕЛЬНЫЕ НАРЕЧИЯ

Εδώ — здесь, сюда

Εκεί — там, туда

Το τραπέζι είναι **εδώ** και η καρέκλα είναι **εκεί.** — Стол здесь, а стул там.
Βάλαμε τα βιβλία **εδώ** και τα περιοδικά **εκεί**. — Мы поставили книги сюда, а журналы туда.

Πουθενά — куда-нибудь, никуда

Πήγες **πουθενά** χθες; — Όχι, δεν πήγα **πουθενά**. — Ты куда-нибудь ходил вчера? — Нет, никуда не ходил.

Παντού — везде

Στον κήπο της **παντού** είναι λουλούδια. — В ее саду везде цветы.

Τώρα — сейчас, теперь

Τότε — тогда

Τότε ήταν πλούσιος, **τώρα** είναι φτωχός. — Тогда он был богатым, теперь он бедный.

Ποτέ / καμιά φορά — когда-нибудь, никогда

Πήγες **ποτέ / καμιά φορά** στην Αγγλία; — Όχι, δεν πήγα **ποτέ / καμιά φορά.** — Ты когда-нибудь был в Англии? — Нет, никогда не был.

Καμιά φορά / μερικές φορές — иногда, несколько раз

Καμιά φορά τρώω κρέας. — Иногда я ем мясо.

Μερικές φορές πήγα εκεί. — Я был там несколько раз.

Έτσι — так, таким образом

Γιατί το κάνεις **έτσι**; — Почему ты это так делаешь?

Καθόλου — совсем

Έχεις **καθόλου** ψιλά; — Όχι, δεν έχω **καθόλου**. — У тебя есть мелочь? — Нет, совсем нет.

Τόσο — настолько, так

Είσαι πολύ επιμελής, εγώ δεν είμαι **τόσο**. — Ты очень усердная, я не настолько.

ОТНОСИТЕЛЬНЫЕ НАРЕЧИЯ

Που — что, где, когда

Έτρεξα τόσο πολύ **που** λαχάνιασα. — Я бежал так быстро, что запыхался.

Πηγάμε εκεί **που** ήμασταν χθες. — Мы ходили туда, где были вчера.

Ήμουν στην Αγγλία τότε **που** ήσουν κι εσύ. — Я был в Англии тогда, когда был и ты.

Όπου — где, куда

Πάμε **όπου** θέλεις. — Пойдем куда хочешь.

Οπουδήποτε — где угодно, куда угодно

Πού να βάλω την τούρτα; — **Οπουδήποτε**. — Куда поставить торт? — Куда угодно.

Όποτε — когда

Πότε θα πάμε στο θέατρο; — **Όποτε** έχω κέφι. — Когда пойдем в театр? — Когда у меня будет настроение.

7 Зак. 3796

Όπως / καθώς — как

Όπως βλέπεις, είμαι καλά. — Как видишь, у меня все хорошо.

Καθώς ξέρεις, έχω πολλά προβλήματα. — Как ты знаешь, у меня много проблем.

Οπωσδήποτε — обязательно, как бы то ни было

Σήμερα δεν μπορώ, αλλά αύριο θα τα πούμε **οπωσδήποτε**. — Сегодня я не могу, но завтра увидимся обязательно.

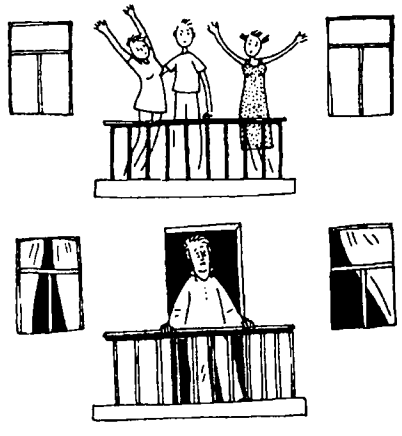
Όσο — насколько, так

Τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά **όσο** νομίζεις. — Все не так просто, как ты думаешь.

Теперь прочитайте несколько текстов и диалогов.

РАЗВЛЕЧЕНИЯ

Το πάρτι

Χθες ο Νίκος έκανε ένα πάρτι για τα γενέθλιά του. Από τις εννιά το βράδυ το σπίτι γέμισε με τις χαρούμενες φωνές των καλεσμένων. Το κέφι ήταν μεγάλο. Οι φίλοι χόρευαν, έπιναν, έτρωγαν και έκαναν διάφορα αστεία. Αρκετοί διασκέδαζαν στο μπαλκόνι. Ήταν κιόλας δωδεκάμισι η ώρα. Ενώ το κασετόφωνο έπαιζε δυνατά ένα ωραίο τραγούδι, ξαφνικά ένας έξαλλος κύριος με πιτζάμες βγήκε στο μπαλκόνι του κάτω πατώματος και φώναξε:

— Κι εγώ πήγαινα σε πάρτι όταν ήμουν στην ηλικία σας, όμως δεν κάναμε τόση φασαρία. Διασκεδάζαμε πολιτισμένα.

— Έχετε δίκιο, κύριε. Μας συγχωρείτε, είπαν τα παιδιά και συνέχισαν ήσυχα το πάρτι τους.

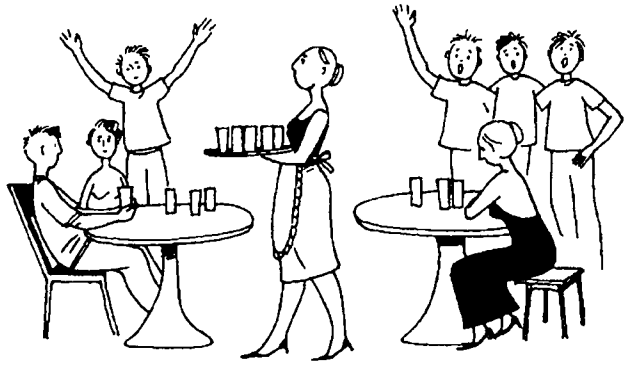
Η διασκέδαση στην Ελλάδα

Σήμερα όλος ο κόσμος διασκεδάζει. Άλλοι πηγαίνουν στο θέατρο, άλλοι στον κινηματογράφο. Μερικοί διασκεδάζουν με μουσική. Άλλοι πάλι πηγαίνουν εκδρομές.

Η διασκέδαση είναι απαραίτητη για την ζωή μας, που είναι τόσο κουραστική σήμερα. Ξεχνάς για λίγο όλα σου τα προβλήματα και παίρνεις αρκετή δύναμη για το αύριο.

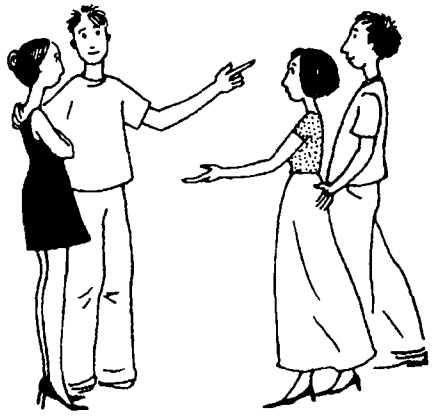
Οι Έλληνες αγαπούν το γλέντι και την μουσική. Συχνά τα βράδια πηγαίνουν στα κέντρα και στις ταβέρνες, όπου πίνουν ρετσίνα, κρασί ή ούζο και τρώνε διάφορους πικάντικους μεζέδες. Όλα αυτά δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα για κέφι, τραγούδι και χορό.

Η διασκέδαση στην Ελλάδα δεν αφήνει ασυγκίνητους ούτε και τους ξένους. Οι περισσότεροι φεύγουν από την Ελλάδα με πολλές και ωραίες αναμνήσεις από τα ελληνικά γλέντια.

Τι θα κάνουμε απόψε;

— Τι λέτε παιδιά, πάμε για καμιά ρετσίνα;
— Και δεν πάμε; Έχουμε πολλές μέρες που δεν βγήκαμε.
— Πού να πάμε όμως;
— Ξέρω ένα παραλιακό ταβερνάκι με τραπέζια πλάι στην θάλασσα.
— Έχει καλή ρετσίνα;
— Απίθανη, βαρελίσια και κάτι μεζέδες, να γλείφεις τα δάχτυλά σου.
— Τι περιμένουμε τότε; Πάμε.

Слова в помощь

το πάρτι — вечеринка
χαρούμενος — радостный
η φωνή — голос
ο καλεσμένος — гость
το κέφι — хорошее настроение
το αστείο — шутка
διασκεδάζω — развлекаться
το μπαλκόνι — балкон
το κασετόφωνο — магнитофон
δυνατά — громко
ξαφνικά — вдруг
έξαλλος — вышедший из себя
το πάτωμα — этаж
η ηλικία — возраст
η φασαρία — шум
πολιτισμένα — культурно
ήσυχα — тихо
η διασκέδαση — развлечение
η εκδρομή — прогулка
απαραίτητος, η, ο — необходимый
κουραστικός, ή, ό — утомительный
το γλέντι — пирушка
τα κέντρα — центры развлечений
η ρετσίνα — рецина (сорт вина)
το ούζο — узо (анисовая водка)
πικάντικος, η, ο — острый
κατάλληλος, η, ο — соответствующий
η ατμόσφαιρα — атмосфера
ο χορός — танец
ασυγκίνητος, η, ο — равнодушный
ούτε και — даже
η ανάμνηση — воспоминание

έχουμε πολλές μέρες που δεν βγήκαμε — мы уже много дней не выходили
παραλιακός, ή, ό — приморский
απίθανος, η, ο — невероятный
βαρελίσιος, ή, ο — бочечный
γλείφω — облизывать

Расскажите, как вы проводите свободное время, или опишите какую-нибудь вечеринку.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте глаголы, данные в скобках, в имперфекте или аористе.

1. Ενώ _____ τις πατάτες, _____ το χέρι της. (καθαρίζω, κόβω)
2. Κάθε φορά που τα παιδιά _____ στην εξοχή, _____ λουλούδια. (πηγαίνω, μαζεύω)
3. Τα κορίτσια τρόμαξαν και _____ τον σκύλο από κοντά τους. (διώχνω)
4. Την ώρα που ο Πέτρος _____ ρούχα, ξαφνικά η μητέρα του _____ _____ την πόρτα. (αλλάζω, ανοίγω)

5. Ποιος _____ χθες στο εστιατόριο; — Ο Αντώνης, γιατί _____ (πληρώνω, γιορτάζω)

6. Κάθε πότε _____ γράμματα σε φίλους και γνωστούς, όταν ήσασταν στην Αγγλία; — Πολύ συχνά. (στέλνω)

7. Ενώ _____ το δωμάτιο μου, κάποιος με _____ από τον δρόμο. (σκουπίζω, φωνάζω)

8. Κάποιος _____ το πορτοφόλι του, την ώρα που _____ με το λεωφορείο σπίτι του. (κλέβω, γυρίζω)

9. Οι γονείς της της _____ χρήματα για το καινούριο της αυτοκίνητο. (δανείζω)

10. Αυτόν τον μήνα κάθε φορά που _____ νωρίς την δουλειά μου, _____ _____ μια βόλτα στην παραλία. (τελειώνω, πηγαίνω)

II. Заполните пропуски местоимениями, приведенными ниже, в правильной форме.

κάποιος, ό,τι, κανένας, τέτοιος, οποιοσδήποτε, καθένας, κάμποσος, μερικοί, που, αρκετός, τι

1. Είναι _____ στην πόρτα; Νομίζω ότι άκουσα το κουδούνι.
2. _____ φίλος μου μου είπε ότι σε είδε χθες στο θέατρο.
3. Το σπίτι _____ μένεις, έχει καλοριφέρ; — Ναι, έχει.
4. Είμαι στην Ελλάδα _____ καιρό.
5. Σε περιμένω _____ ώρα. Πού ήσουν;
6. Έδωσα σε _____ από τις κόρες μου 100 ευρώ για να αγοράσουν _____ θέλουν.
7. _____ άνθρωποι δεν ξέρουν _____ θέλουν.
8. Είχα κι εγώ κάποτε ένα _____ παντελόνι.
9. Κάνω _____ δουλειά, γιατί έχω μεγάλη ανάγκη από χρήματα.

III. Заполните пропуски прилагательным πολύς или наречием πολύ.

1. Θέλεις _____ ζάχαρη στον καφέ σου;
2. _____ άνθρωποι φορούν γυαλιά.
3. Τα παιδιά μιλούν _____ δυνατά και κάνουν _____ φασαρία.
4. Η ζωή _____ ανθρώπων είναι δύσκολη.
5. Έδωσε _____ χαιρετισμούς σ' εσένα.
6. Έχει _____ φίλες, αλλά δεν τις βλέπει _____ συχνά.
7. _____ λένε, αλλά δεν είναι όλα αλήθεια.
8. Διάβασα με _____ προσοχή όσα μου έγραψες και τα βρίσκω _____ σωστά.

IV. Заполните пропуски местоимениями όλος ο, άλλος в правильной форме.

1. _____ παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο.
2. _____ άνθρωποι κατά βάθος είναι καλοί.
3. Εμείς πήραμε άδεια. Τώρα είναι η σειρά _____ .
4. Εκτός από την Κυριακή _____ _____ μέρες έχω δουλειά.
5. Και ο ένας και _____ λένε ψέματα.
6. _____ μήνα θα πάω στο εξωτερικό.
7. Το δικό μου δωμάτιο είναι μικρό, όμως _____ δωμάτια του σπιτιού είναι μεγάλα.
8. Θέλεις και _____ σοκολάτα;
9. _____ καλοκαίρι το περνώ κοντά στην θάλασσα.

V. Замените наречиями слова, выделенные жирным шрифтом.

1. Αφού δεν το κατάλαβε, του το είπα **με άλλον τρόπο**.
2. **Εκείνη την εποχή** που τον γνώρισα εγώ, δεν ήταν παντρεμένος.
3. Δεν μπορείς να μιλάς **με όποιον τρόπο** θέλεις, όταν είναι μεγάλοι στην παρέα.
4. Στην Ευρώπη, **σ' όποιο μέρος** πας, συναντάς Έλληνες.
5. Διάβασες **σε καμιά εφημερίδα** για το χθεσινό δυστύχημα;
6. Έλα **όποια ώρα** θέλεις εκτός από το μεσημέρι.
7. Τόσες μέρες δεν είχες **ούτε μια στιγμή** καιρό για μένα.
8. Εγώ έλυσα **μ' αυτόν τον τρόπο** το πρόβλημα.
9. Έψαξα **σ' όλα τα μέρη**, αλλά δεν το βρήκα πουθενά.

VI. Заполните пропуски приведенными ниже наречиями.

κάπου, που, έτσι, κάποτε, καθόλου, όπως, τίποτε, οπουδήποτε, άλλοτε

1. Γιατί με κοιτάζεις _____ , όταν σου μιλώ;
2. _____ το κλίμα της Ελλάδας ήταν πολύ ζεστό.
3. Είμαι σίγουρος ότι το πορτοφόλι μου το άφησα _____ εδώ.
4. Εκεί _____ πας θα είναι και ο Γιάννης.
5. Το μαγείρεψα ακριβώς _____ το θέλεις.
6. Δεν κάνουν πια παρέα; _____ ήταν συνέχεια μαζί.
7. Τι άνθρωπος είσαι εσύ; _____ και να πας δεν είσαι ποτέ ευχαριστημένος.
8. _____ δεν μου αρέσει τόσο πολύ όσο ένα καλό βιβλίο.
9. Δεν τον ξέρω _____ , γιατί δουλεύει σ' άλλο γαρφείο.

VII. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение Одиссеаса Элитиса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Τρίτη, 7

Από μακριά την _ είδα
νά 'ρχεται καταπάνω _ μου,
φορούσε παπούτσια πάνινα
και _ προχωρούσε ελαφρή και _
ασπρόμαυρη,
ως _ κι _ ο _ σκύλος πίσω _ της
βουτούσε ως _ τα _ μισά μέσα στο _
μαύρο.
Γέρασα να _ περιμένω. Αλήθεια.
Και _ είναι τώρα πολύ αργά
για _ να _ καταλάβω
πως _ όσο εκείνη προχωρούσε
τόσο το _ κενό μεγάλωνε
και _ ότι δεν _ επρόκειτο
να _ συναντηθούμε ποτέ.

Вторник, 7

Издалека я увидел,
как она подходит ко мне.
На ней были парусиновые туфли,
и она шла легкая наполовину
в тени,
так что и собака за ней
наполовину погружалась
в темноту.
Я состарился ждать. Правда.
И сейчас уже слишком поздно,
чтобы понять,
что насколько она приближалась,
настолько расстояние увеличивалось,
и что нам не суждено было
никогда встретиться.

16 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *будущее время совершенного и несовершенного вида*
   - ✔ *формы глаголов совершенного и несовершенного вида с частицей* να
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «ДОМ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с будущим временем совершенного и несовершенного вида, и с формами глаголов совершенного и несовершенного вида с частицей να.

Как уже отмечалось, будущее время несовершенного вида у глаголов обоих спряжений образуется при помощи частицы θα и форм глаголов в настоящем времени: αύριο θα διαβάζω όλη την ημέρα — завтра я буду читать весь день.

Будущее время совершенного вида образуется следующим образом: частица θα + форма глагола, образованная от основы аориста, без приставки -ε, с ударением на последнем гласном основы, и с окончаниями такими же, как в настоящем времени у глаголов первого спряжения (-ω, -εις, -ει, -ουμε, -ετε, -ουν): κλείνω — **έκλεισα** — θα κλείσω, φωνάζω — **φώναξα** — θα φωνάξω, κλέβω — **έκλεψα** — θα κλέψω, μαγειρεύω — **μαγείρεψα** — θα μαγειρέψω, αγαπώ — **αγάπησα** — θα αγαπήσω, φορώ — **φόρεσα** — θα φορέσω, γελώ — **γέλασα** — θα γελάσω, πετώ — **πέταξα** — θα πετάξω, τραβώ — **τράβηξα** — θα τραβήξω, αργώ — **άργησα** — θα **αργήσω**, καλώ — **κάλεσα** — θα καλέσω.

Будущее время совершенного и несовершенного вида

Лицо	Единственное число		Множественное число	
Вид	Несовершенный вид	Совершенный вид	Несовершенный вид	Совершенный вид
1	θα διβάζω	θα διαβάσω	θα διαβάζουμε	θα διαβάσουμε
2	θα διαβάζεις	θα διαβάσεις	θα διαβάζετε	θα διαβάσετε
3	θα διαβάζει	θα διβάσει	θα διαβάζουν	θα διαβάσουν

Будущее время несовершенного вида показывает длительность или повторяемость действия в будущем. Оно используется в греческом языке реже, чем в русском. Не всегда то, что вы бы сказали по-русски в несовершенном виде, будет также звучать по-гречески. Совершенный вид используется по-гречески чаще, тогда как для использования несовершенного вида всегда должны быть какие-то предпосылки.

Несовершенный вид	Совершенный вид
Θα φτάνω πάντα στο μάθημα στην ώρα μου. Я всегда буду приходить на урок вовремя.	**Θα φτάσω** στην Αθήνα στις 4 το απόγευμα. Я приеду в Афины в 4 часа дня.
Θα γράφεις στους φίλους σου τακτικά; Ты будешь постоянно писать своим друзьям?	**Θα γράψεις** τώρα γράμμα στους φίλους σου; Ты напишешь сейчас письмо своим друзьям?
Από αύριο **θα δουλεύει** στο γραφείο του πατέρα του. С завтрашнего дня он будет работать в офисе своего отца.	Αύριο **θα δουλέψει** στο γραφείο του πατέρα του. Завтра он будет работать (!) в офисе своего отца.
Θα λείπουμε από το σπίτι μας όλο το καλοκαίρι. Нас не будет дома все лето.	**Θα λείψουμε** από το σπίτι μας την άλλη Κυριακή. Нас не будет дома в следующее воскресенье.
Από του χρόνου **θα τελειώνετε** την δουλειά σας νωρίτερα. Со следующего года вы будете заканчивать работу раньше.	**Θα τελειώσετε** την δουλειά σας σε λίγο; Вы скоро закончите работу?
Θα παίζουν αυτό το έργο όλη την εβδομάδα; Они будут играть этот спектакль всю неделю?	**Θα παίξουν** ξανά αυτό το έργο; Они будут играть (!) снова этот спектакль?

ЧАСТИЦА θα В ПРЕДЛОЖЕНИИ

Порядок следования слов относительно частицы θα такой: отрицательная частица δεν + частица θα + личное местоимение в родительном падеже + личное местоимение в винительном падеже + глагол:

Θα αγοράσεις στην Μαρία τα παπούτσια; — **Θα της τα** αγοράσεις;
Ты купишь Марии туфли? Ты ей их купишь?

Δεν θα διαβάσεις στον παππού τα νέα; — **Δεν θα του τα** διαβάσεις;
Ты не прочитаешь дедушке новости? Ты ему их не прочитаешь?

Формы глаголов с частицей να

Правила образования форм глаголов совершенного и несовершенного вида с частицей να совершенно такие же, как с частицей θα, только вместо частицы θα используется частица να. Кроме того, с частицей να используется другое отрицание — **μην**. Оно ставится между частицей να и глаголом: ο γιατρός του είπε **να μην καπνίσει** καθόλου — врач сказал ему совсем не курить.

Как уже отмечалось раньше, с помощью частицы να по-гречески выражается то, что по-русски выражается неопределенной формой глагола: θέλω να αγοράσω αυτό το σπίτι — хочу купить этот дом; или придаточным предложением: θέλω να με καταλάβεις — хочу, чтобы ты меня понял.

Вместо частицы να иногда используется побудительная частица **ας** (пусть, давайте) для выражения пожелания, уступки или побуждения к действию: ας γράψει καλά στις εξετάσεις — пусть он хорошо сдаст экзамены, ας πάει και ο Πέτρος εκδρομή — пусть и Петр поедет на прогулку, ας πάμε τώρα εκεί — давайте сейчас пойдем туда.

Формы глаголов с частицей να могут относиться:

1) к прошедшему времени

Χθες στο καφενείο άκουσα να λένε ότι σύντομα θα έχουμε εκλογές. — Вчера в кафе я услышал, как говорили, что скоро у нас будут выборы.

2) к настоящему времени

Κάθε πρωί την βλέπω να περνά στο δρόμο με μια ομπρέλα στο χέρι. — Каждое утро я вижу, как она идет по дороге с зонтиком в руке.

3) к будущему времени

Πρέπει οπωσδήποτε να τελειώσω την εργασία μου ως το Πάσχα. — Я обязательно должен закончить мою работу до Пасхи.

Формы глагола несовершенного вида с частицей να используются с:

Αρχίζω να καταλαβαίνω ελληνικά. — Я начинаю понимать греческий.

Συνεχίζει να πίνει, αν και δεν του επιτρέπεται. — Он продолжает пить, хотя ему нельзя. (συνεχίζω)

Τέλος Νοεμβρίου, αλλά αυτός **εξακολουθεί** να κολυμπά. — Конец ноября, а он продолжает плавать. (εξακολουθώ)

Έπαψα να τον βλέπω από τότε που άλλαξα γειτονιά. — Я перестал его видеть с тех пор, как уехал из района. (παύω)

Δεν **σταματά** να μιλά για τα παιδιά της. — Она не перестает говорить о своих детях. (σταματώ/άω)

Πότε **θα τελειώσει** να βρέχει; — Когда перестанет идти дождь? (τελειώνω)

Συνηθίζω να ταξιδεύω με τρένο. — Я имею обыкновение путешествовать поездом.

Τον **ακούω** να κουβεντιάζει συνέχεια στο τηλέφωνο. — Я слышу, как он постоянно разговаривает по телефону.

Βλέπω τα παιδιά να τρέχουν προς τον παππού τους. — Я вижу, как дети бегут к своему дедушке.

Της **αρέσει** να πίνει λίγο κρασί με το φαγητό της. — Ей нравится пить немного вина за едой.

Απαγόρεψε στα παιδιά της να βλέπουν τηλεόραση αργά το βράδυ. — Она запретила своим детям смотреть телевизор поздно вечером. (απαγορεύω)

Κουράζομαι να τους εξηγώ συνέχεια τα ίδια πράγματα. — Я устаю постоянно им объяснять одно и то же.

Γιατί πρέπει **πάντα** εγώ να πλένω τα πιάτα; — Почему всегда я должна мыть посуду?

Δεν πρέπει **ποτέ** να τρως με άπλυτα χέρια. — Никогда нельзя есть грязными руками.

Формы глаголы совершенного вида с частицей να используются с:

Είναι ώρα να φύγω. — Мне пора уходить.

Είναι η σειρά σου να πλύνεις τα πιάτα. — Твоя очередь мыть тарелки.

Ποτέ δεν είναι αργά να αρχίσει κανείς να μαθαίνει κάτι. — Никогда не поздно начать учиться.

Ακόμα να γυρίσει ο πατέρας! — Отец еще не вернулся!

Έχει να μου γράψει από πέρσι. — Он мне не писал с прошлого года.

Επειδή **άργησε** να έρθει, φύγαμε. — Так как он опоздал (придти), мы ушли.

Περιμένω να τελειώσει η βροχή, για να φύγω. — Я жду, пока кончится дождь, чтобы уйти.

Είμαι έτοιμος να φωνάξω την αστυνομία. — Я готов вызвать полицию.

Παραλίγο να χάσω την αρχή του έργου. — Я чуть не опоздал на начало спектакля.

Παρά τρίχα να φύγω. — Я чуть не ушел.

Λίγο έλειψε να χάσω το αεροπλάνο. — Я чуть не опоздал на самолет.

Κόντεψα να πέσω. — Я чуть не упал.

Μπορώ να φύγω **πριν** (να) τελειώσει το μάθημα; — Я могу уйти до того, как закончится урок?

Μπορεί να φύγω, **προτού** (να) γυρίσεις. — Может я и уеду до того, как ты вернешься.

Μέχρι να φτάσεις στο χωριό, το γράμμα θα έχει φτάσει. – До тех пор, пока доберешься до деревни, письмо уже придет.

Θα φύγουμε, **μόλις** ξημερώσει. — Мы уедем, как только светает.

Περίμενα **ώσπου** να νυχτώσει. – Я ждал, пока стемнеет.

Δεν πρέπει **ποτέ ξανά** να φας με άπλυτα χέρια. — Ты больше никогда не должен есть грязными руками.

Чтобы передать по-гречески такие русские предложения, как «курить вредно», «быть или не быть», используются следующие конструкции:

1) частица να + глагол во втором лице единственного числа:

Είναι ευχάριστο να παίρνεις γράμμα από την οικογένεια σου. — Приятно получать письмо от семьи.

Είναι δυσάρεστο να μην έχεις αρκετά χρήματα. – Неприятно не иметь достаточно денег.

Είναι καλό να κάνεις γυμναστική το πρωί. — Хорошо делать гимнастику по утрам.

Είναι κακό να αδικείς τους άλλους. — Плохо быть несправедливым к другим.

Είναι εύκολο να δίνεις συμβουλές. – Легко давать советы.

Είναι χρήσιμο να ξέρεις να κάνεις ενέσεις. — Полезно уметь делать уколы.

Κάνει καλό να τρώς ελαφρά το βράδυ. — Полезно немного есть вечером.

2) το + частица να + глагол во втором лице единственного числа:

Το να καπνίζεις **είναι βλαβερό**. — Курить вредно.

Το να μαθαίνεις ξένες γλώσσες δεν είναι πάντα **εύκολο**. — Учить иностранные языки не всегда просто.

3) частица να + глагол в третьем лице единственного числа + местоимение κανείς:

Είναι δύσκολο να λέει κανείς πάντα την αλήθεια. — Трудно всегда говорить правду.

Είναι βλαβερό να καπνίζει κανείς. — Вредно курить.

Κάνει κακό να μένει κανείς πολλές ώρες στον ήλιο. — Вредно проводить много часов на солнце.

Να ζήσει κανείς ή να μην ζήσει; — Быть или не быть?

4) частица να + глагол в первом лице единственного числа:

Τι να κάνω; Να το αγοράσω ή να μην το αγοράσω αυτό το πουκάμισο; — Что мне делать? Покупать или не покупать эту рубашку?

ЧАСТИЦА να В ПРЕДЛОЖЕНИИ

Порядок следования слов относительно частицы να такой: частица να + отрицательная частица μην + личное местоимение в родительном падеже + личное местоимение в винительном падеже + глагол:

Θέλεις να αγοράσω εγώ το δώρο για την Ελένη; — Θέλεις **να της το** αγοράσω?
Хочешь, я куплю подарок Елене? Хочешь, я ей его куплю?

Να μην διαβάσω το παραμύθι στα παιδιά; — **Να μην τους το** διαβάσω?
Мне не читать сказку детям? Мне им ее не читать?

Будущее время совершенного вида неправильных глаголов

ανεβαίνω	θα/να ανέβω/ανεβώ	подниматься
κατεβαίνω	θα/να κατέβω/κατεβώ	спускаться
βάζω	θα/να βάλω	класть, ставить
βγάζω	θα/να βγάλω	вынимать
βγαίνω	θα/να βγω	выходить
μπαίνω	θα/να μπω	входить
βλέπω	θα/να δω	видеть
βρίσκω	θα/να βρω	находить
γερνώ	θα/να γεράσω	стареть
γίνομαι	θα/να γίνω	становиться, случаться
δίνω	θα/να δώσω	давать
παίρνω	θα/να πάρω	брать
επαναλαμβάνω	θα/να επαναλάβω	повторять
καταλαβαίνω	θα/να καταλάβω	понимать
έρχομαι	θα/να έρθω/ρθω	приходить
κάθομαι	θα/να καθήσω	сидеть
κερνώ	θα/να κεράσω	угощать
λέω	θα/να πω	сказать
μαθαίνω	θα/να μάθω	учиться, узнавать
μένω	θα/να μείνω	жить, оставаться
ξεχνώ	θα/να ξεχάσω	забывать
παθαίνω	θα/να πάθω	терпеть, испытывать
πεθαίνω	θα/να πεθάνω	умирать
περνώ	θα/να περάσω	проходить, проводить
πέφτω	θα/να πέσω	падать
πηγαίνω/πάω	θα/να πάω	идти, ездить
πίνω	θα/να πιω	пить
τρώω	θα/να φάω	есть

στέλνω	θα/να στείλω	посылать
τυχαίνω	θα/να τύχω	случаться
φέρνω	θα/να φέρω	приносить
φεύγω	θα/να φύγω	уходить, уезжать

Спряжение глаголов θα βγω, θα μπω, θα δω, θα βρω, θα πω

Единственное число	1	θα βγω	θα μπω	θα δω	θα βρω	θα πω
	2	θα βγεις	θα μπεις	θα δεις	θα βρεις	θα πεις
	3	θα βγει	θα μπει	θα δει	θα βρει	θα πει
Множественное число	1	θα βγούμε	θα μπούμε	θα δούμε	θα βρούμε	θα πούμε
	2	θα βγείτε	θα μπείτε	θα δείτε	θα βρείτε	θα πείτε
	3	θα βγούν	θα μπουν	θα δουν	θα βρουν	θα πουν

Спряжение глаголов θα ανεβώ, θα κατεβώ

Лицо	Единственное число		Множественное число	
1	θα ανέβω/ανεβώ	θα κατέβω/κατεβώ	θα ανεβούμε	θα κατεβούμε
2	θα ανέβεις/ανεβείς	θα κατέβεις/κατεβείς	θα ανεβείτε	θα κατεβείτε
3	θα ανέβει/ανεβεί	θα κατέβει/κατεβεί	θα ανεβούν	θα κατεβούν

Спряжение глаголов θα πιω, θα πάω, θα φάω

Лицо	Единственное число			Множественное число		
1	θα πιω	θα πάω	θα φάω	θα πιούμε	θα πάμε	θα φάμε
2	θα πιεις	θα πας	θα φας	θα πιείτε	θα πάτε	θα φάτε
3	θα πιει	θα πάει	θα φάει	θα πιουν	θα πάνε	θα φάνε

Теперь прочитайте текст и несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΔΟΜ

Ένα ζευγάρι ετοιμάζει το σπίτι τους

Ο Στέφανος και η Χριστίνα παντρεύονται και γι' αυτό χτίζουν σπίτι. Το σπίτι τους θα έχει δύο κρεβατοκάμαρες, μια σαλοτραπεζαρία, μια κουζίνα, μπάνιο και ένα πρόχειρο δωμάτιο. Θα τελειώσει σε έξι μήνες. Όμως άρχισαν κιόλας να αγοράζουν τα έπιπλα. Της Χριστίνας της αρέσει να τριγυρίζει στα μικρά μαγαζιά και να ψάχνει για παλιά τραπέζια, καρέκλες, κομοδίνα. Πιστεύει ότι αυτά δίνουν χρώμα και προσωπικότητα σ' ένα σπίτι. Θέλει να το επιπλώσει μόνη της, με το προσωπικό της γούστο. Αύριο θα πάνε μαζί με τον Στέφανο σ' ένα παλαιοπωλείο να διαλέξουν μερικά κομμάτια. Είναι πραγματι κή απόλαυση να αγοράζει κανείς πράγματα για το σπίτι του. Και ο Στέφανος και η Χριστίνα, κάθε φορά που ψωνίζουν κάτι, κάνουν σαν μικρά παιδιά από την χαρά τους.

Οι πρώτες δυσκολίες

— Χριστίνα, οι μέρες περνούν, ο γάμος πλησιάζει και νομίζω ότι πρέπει να αποφασίσουμε τι μας είναι εντελώς απαραίτητο και τι μπορούμε να αγοράσουμε αργότερα.

— Ένα λεπτό, να τελειώσω την δουλειά μου κι έρχομαι.

— Λοιπόν, άκου τι λέω. Προς το παρόν να μην αγοράσουμε τίποτα για την σαλοτραπεζαρία. Θα φέρω εγώ το γραφείο μου, θα φέρεις εσύ την βιβλιοθήκη σου, και με δύο τρία μαξιλάρια στο πάτωμα θα είμαστε εντάξει.

— Ο θείος Πέτρος ρωτάει, τι δώρο θέλουμε να μας κάνει.

— Πες του να μας πάρει μια λάμπα για το γραφείο, για να δουλεύουμε πιο άνετα.

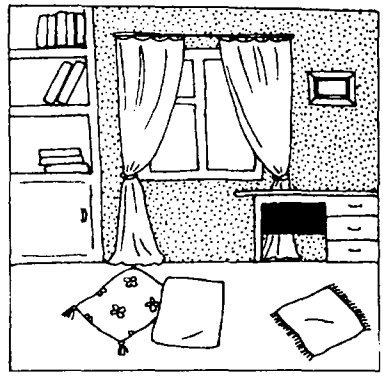
— Για την κρεβατοκάμαρα ένα διπλό κρεβάτι φτάνει.

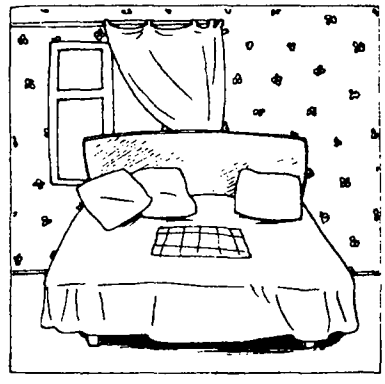
— Σύμφωνοι. Μένει η κουζίνα. Θέλουμε οπωσδήποτε ψυγείο και ηλεκτρική κουζίνα.

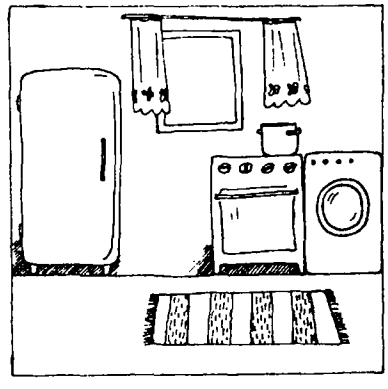
— Και πλυντήριο για τα ρούχα. Δεν μπορώ να πλένω στο χέρι.

— Καμία αντίρρηση. Ελπίζω μόνο να μας φτάσουν τα λεφτά.

— Κι εγώ το ελπίζω, αλλά στην ανάγκη υπάρχουν και οι δόσεις.

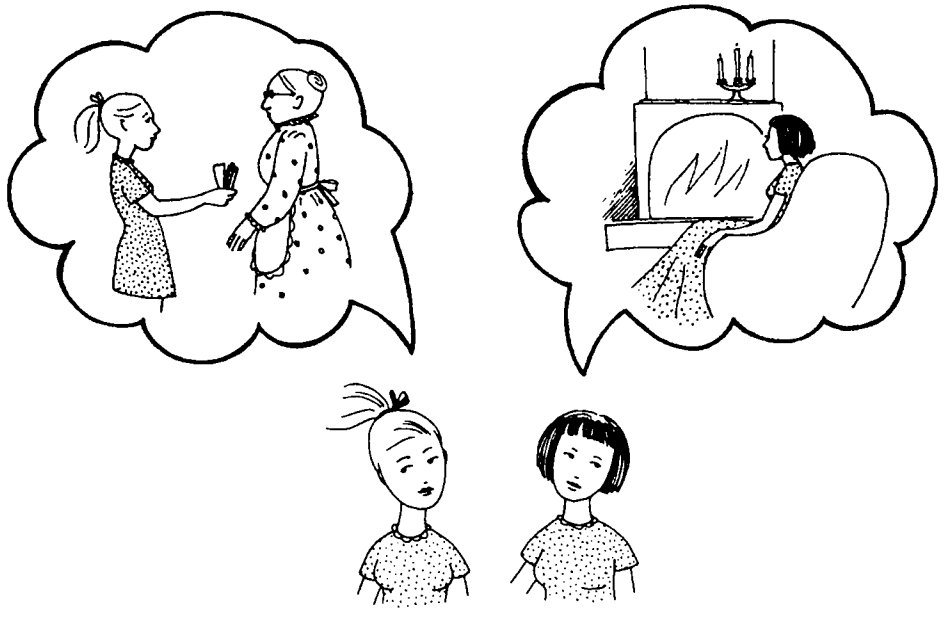
Μένω σ' ένα διαμέρισμα

— Πού μένεις, Ελένη;

— Μένω σ' ένα διαμέρισμα μιας μεγάλης πολυκατοικίας κοντά στο κέντρο. Το διαμέρισμα έχει δύο μεγάλες κρεβατοκάμαρες, ένα σαλόνι, κουζίνα και μπάνιο. Είναι στον τρίτο όροφο. Έχει ωραία θέα προς την λίμνη. Δεν έχει όμως τζάκι και ασανσέρ. Έτσι αναγκάζομαι να ανεβοκατεβαίνω τις σκάλες πολλές φορές την ημέρα. Τι να κάνουμε; Εσύ πού μένεις;

— Εγώ μένω σ' ένα όμορφο δυάρι σε μια τριώροφη πολυκατοικία. Έχει ένα μεγάλο υπνοδωμάτιο, ένα επίσης μεγάλο καθιστικό, μοντέρνα κουζίνα, μπάνιο, μεγάλες βεράντες, χολ και μια τεράστια αποθήκη. Όμως δεν έχει γκαράζ και αυτό είναι για μένα ένα μεγάλο πρόβλημα.

— Πληρώνεις ακριβό ενοίκιο;

— Πολύ ακριβό, γιατί είναι επιπλωμένο και έχει επιπλέον ηλιακό θερμοσίφωνα, αυτόνομη θέρμανση και τηλέφωνο. Έχει όμως λίγα κοινόχρηστα. Το καλό είναι ότι δίπλα ακριβώς υπάρχει ένα μεγάλο σούπερ μάρκετ, δύο φαρμακεία, ένας φούρνος και πολλά άλλα καταστήματα.

— Ζηλεύω την Άννα, γιατί μένει σε μια μονοκατοικία με μεγάλη αυλή και όμορφο κήπο, και το κυριότερο δεν κινδυνεύει από τους σεισμούς όσο εγώ. Εγώ φοβάμαι πολύ τους σεισμούς. Θα προτιμούσα να έμενα στο ισόγειο.

Слова в помощь

παντρεύομαι — жениться
τριγυρίζω — бродить
η προσωπικότητα — индивидуальность
προσωπικός, ή, ό — личный
το γούστο — вкус
το παλαιοπωλείο — антикварный магазин
διαλέγω — выбирать
το κομμάτι — кусок, штука
πραγματικός, ή, ό — настоящий
η απόλαυση — наслаждение
κάνω σαν — вести себя как
η χαρά — радость
ο γάμος — свадьба
πλησιάζω — приближаться
αποφασίζω — решать
εντελώς — совершенно
άκου — послушай
προς το παρόν — на данный момент
το δώρο — подарок
πες του — скажи ему

σύμφωνος, η, ο — согласный
πλένω – έπλυνα — стирать, мыть
η αντίρρηση — возражение
η ανάγκη — необходимость
η δόση — рассрочка
η θέα — вид
η λίμνη — озеро
ανεβοκατεβαίνω — подниматься и спускаться
τεράστιος, α, ο — огромный
το ενοίκιο/νοίκι — плата за съем
ηλιακός, ή, ό — солнечный
ο φούρνος — булочная
το κατάστημα — магазин
το κυριότερο — самое главное
κινδυνεύω — подвергаться опасности
ο σεισμός — землетрясение
θα προτιμούσα να έμενα — я бы предпочел жить

ДОМ

το σπίτι — дом
ο ουρανοξύστης — небоскреб
η πολυκατοικία — многоэтажный дом
η μονοκατοικία — особняк
το διαμέρισμα — квартира
το δωμάτιο — комната
το υπόγειο — подвал
το ισόγειο — первый этаж
η σοφίτα — чердак, мансарда
η βεράντα — веранда
το γκαράζ(ι) — гараж
ο όροφος, το πάτωμα — этаж
μονόροφος — одноэтажный
δυώροφος — двухэтажный
τριώροφος — трехэтажный
τετραόροφος — четырехэтажный
η οροφή, το ταβάνι — потолок
το δάπεδο, το πάτωμα — пол

η γαρσονιέρα — однокомнатная квартира
το δυάρι — двухкомнатная квартира
το τριάρι — трехкомнатная квартира
το τεσσάρι — четырехкомнатная квартира
το πεντάρι — пятикомнатная квартира
η είσοδος — вход, парадная
η σκάλα της υπηρεσίας — служебный вход, черная лестница
το θυρωρείο — швейцарская
το ασανσέρ, ο ανελκυστήρας — лифт
η σκάλα — лестница
το σκαλοπάτι — ступенька
το κλιμακοστάσιο — лестничная клетка
το λουκέτο — нависной замок
η κλειδαριά — замок
η κεντρική / αυτόνομη θέρμανση — центральное / автономное отопление
ο σωλήνας — труба
ο θερμοσίφωνας — колонка
ο ηλεκτρισμός, το ρεύμα — электричество
η πρίζα — розетка
ο διακόπτης — выключатель
η επίπλωση — меблировка
επιπλώνω — меблировать
επιπλωμένος — меблированный
το έπιπλο — предмет мебели
τα έπιπλα — мебель
το σαλόνι, η σάλα, το καθιστικό — гостиная
η σαλοτραπεζαρία — гостиная + столовая
η τραπεζαρία — столовая
η κρεβατοκάμαρα, το υπνοδωμάτιο — спальня
το χόλ — холл

το δωμάτιο των φίλων — комната для гостей
το πρόχειρο δωμάτιο — общая комната
το παιδικό δωμάτιο — детская
τα κοινόχρηστα — места общего пользования
η κουζίνα — кухня
το μπάνιο — ванная
το αποχωρητήριο, η τουαλέτα — уборная, туалет
ο διάδρομος — коридор
η αποθήκη — кладовка
το πατάρι — антресоли
η εξώπορτα — входная дверь
η μπαλκονόπορτα — балконная дверь
η ταράτσα — терраса, лоджия
συνεχόμενος — смежный
χωριστός — отдельный
η διακόσμηση — отделка, убранство, интерьер
η σόμπα — печка
το τζάκι — камин
η καμινάδα — дымоход, труба
η θερμάστρα — обогреватель
το καλάθι των αχρήστων — мусорное ведро
ο αγωγός για τα σκουπίδια — мусоропровод
ο μπουφές — буфет
το ψυγείο — холодильник
ο φούρνος — плита, духовка
η ηλεκτρική κουζίνα — электрическая плита
ο φούρνος μικροκυμάτων — микроволновка
τα ματάκια — камфорки
η βαλβίδα — ручка
ο καθρέφτης — зеркало
η ντουλάπα — стенной шкаф

το ντουλάπι — маленький шкаф
η κρεμάστρα — вешалка
ντυμένος με — обитый
το χαρτί ταπετσαρίας — обои
το σίδερο — утюг
η σανίδα σιδερώματος — гладильная доска
σιδερώνω — гладить
τα πλακάκια — кафельная плитка
στρωμένος, σκεπασμένος, καλυμμένος — покрытый
το χαλί — ковер
το κάλυμα — покрывало
ο τοίχος, το ντουβάρι — стена
μονό κρεβάτι — односпальная кровать
διπλό κρεβάτι — двуспальная кровать
ημίδιπλο κρεβάτι — полуторная кровать
υπέρδιπλο κρεβάτι — кровать king size
το κομοδίνο — тумбочка
η λάμπα — лампа
το μαξιλάρι — подушка
η μαξιλαροθήκη — наволочка
το στρώμα — матрас
η κουβέρτα — одеяло
το σεντόνι — простынь
το τραπέζι τουαλέτας — туалетный столик
ο καθρέφτης τουαλέτας — трюмо
τα στόρια — шторы
οι περσίδες — жалюзи
το σκαμνάκι — табурет
ο καναπές — диван
το καναπές-κρεβάτι — диван-кровать
αναπαυτικός, άνετος, βολικός — удобный

η έγχρωμη τηλεόραση — цветной телевизор
το τηλεχειριστήριο — пульт
η περιστρεφόμενη καρέκλα — вертящийся стул
κουνιστή πολυθρόνα — кресло-качалка
το ανθοδοχείο — ваза для цветов
η λάμπα με πόδι, το λαμπατέρ — торшер
το αμπαζούρ — абажур
η πιατοθήκη — сервант
η βιβλιοθήκη — книжный шкаф
το γραφείο — письменный стол, бюро, кабинет, офис
το ράφι — полка
το κιβώτιο — ящик
το συρτάρι — выдвижной ящик
το στερεοφωνικό — музыкальный центр
ο υπολογιστής — компьютер
το πλυντήριο — стиральная машина
το σκόνι της πλύσης — стиральный порошок
το πλυντήριο πιάτων — посудомоечная машина
ο νεροχύτης — раковина, мойка
το λεκάνι — таз, унитаз
το αποσμηκτικό χώρου — освежитель воздуха
ο νιπτήρας — умывальник, рукомойник
η μπανιέρα — ванна
στρίβω, γυρίζω — поворачивать
η βρύση — кран
η απλώστρα — бельевая веревка
η σκούπα — метла
η ηλεκτρική σκούπα — пылесос
τα σκεύη, τα πιάτα — утварь, посуда
τα μαχαιροπήρουνα — столовые приборы
το μαχαίρι — нож

το πηρούνι — вилка
η κουτάλα — ложка
το κουτάλι — чайная ложка
το τραπεζομάντηλο — скатерть
η πετσέτα — салфетка
το σερβίτσιο — сервиз
το πιάτο — тарелка
το πιατάκι — блюдце
το ποτήρι — стакан, бокал
το φλυτζάνι — чашка
η κανάτα — графин
η τσαγιέρα — (заварной) чайник
η σαλατιέρα — салатница
η φρουτιέρα — ваза для фруктов
η σουπιέρα — супница
η τοστιέρα — тостер
η φριτιέρα — фритюрница
η κατσαρόλα — кастрюля
το τηγάνι — сковородка

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте глаголы, данные в скобках, в будущем времени совершенного или несовершенного вида.

1. Από του χρόνου η Μαρία _____ τα ρούχα της μόνη της. (διαλέγω)
2. Ποτέ δεν _____ ξανά από τα μαθήματα του δασκάλου μου. (λείπω)
3. Τα καταστήματα _____ κάθε απόγευμα όλο τον Αύγουστο. (κλείνω)
4. Αύριο τα παιδιά _____ για σπίτι όλη την ημέρα. (ψάχνω)
5. Δεν _____ τον _____ οι φίλοι του. (πιστεύω)
6. Τι ωραίο φόρεμα! _____ το _____ . (αγοράζω)
7. Από αύριο οι μαθητές _____ στους δρόμους, γιατί αρχίζουν οι διακοπές. (τριγυρίζω)
8. Οι φίλοι μας χτυπούν την πόρτα. _____ τους _____ , Μαρία; (ανοίγω)
9. Κάθε πότε _____ το αυτοκίνητό σας; (ελέγχω)
10. Το αεροπλάνο _____ στο αεροδρόμιο μια ώρα αργότερα. (φτάνω)

II. Поставьте глаголы, данные в скобках, в форму с частицей να совершенного или несовершенного вида.

1. Μου αρέσει _____ έργα επιστημονικής φαντασίας. (βλέπω)
2. Συνηθίζει _____ νερό στα λουλούδια κάθε απόγευμα. (ρίχνω)

3. Πρέπει _____ τα μαλλιά σου σήμερα. (κόβω)
4. Περιμένω _____ μου _____ . (γράφω)
5. Παρακαλώ, _____ έξω από το παράθυρο την ώρα του μαθήματος. (κοιτάζω с отрицанием)
6. Βλέπετε τα παιδιά _____ στον δρόμο ή έφυγαν; (παίζω)
7. Μπορείς να _____ ό,τι θέλεις από αυτά που βλέπεις. (διαλέγω)
8. Θα σας κάνει καλό _____ με τα πόδια στην δουλειά σας. (πηγαίνω)
9. Θέλει _____ στην Ελλάδα. (γυρίζω)
10. Για _____ κανείς ωραία το σπίτι του, πρέπει να έχει χρήματα. (επιπλώνω)

III. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение Константиноса Кавафиса. Обращайте внимание на слитное произношение слов (_).

Τα παράθυρα (1903)

Σ' _ αυτές τες _ σκοτεινές κάμαρες,
που _ περνώ μέρες βαρυές,
επάνω κάτω τριγυρνώ
για _ νάβρω τα _ παράθυρα.
- Όταν ανοίξει ένα παράθυρο θάναι παρηγορία.
- Μα _ τα _ παράθυρα δεν _ βρίσκονται,
ή _ δεν _ μπορώ να _ τάβρω.
Και _ καλλίτερα ίσως να _ μην _ τα _ βρώ.
Ίσως το _ φώς θάναι μια _ νέα τυραννία.
Ποιος _ ξέρει τι καινούρια πράγματα θα _ δείξει.

Окна[1]

В этих темных комнатах,
где я провожу тяжелые дни,
всюду брожу
в поисках окон.
– Когда откроется окно, это будет утешением. – Но окна не обнаруживаются, или я не могу их найти.
И возможно, лучше мне не найти их.
Возможно, свет будет новой тиранией.
Кто знает, какие новые вещи он покажет.

[1] «Окна» в переводах А. Величанского и И. Бродского.

17 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *повелительное наклонение совершенного и несовершенного вида*
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «В ГОСТИНИЦЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с повелительным наклонением совершенного и несовершенного вида глаголов обоих спряжений.

Повелительное наклонение несовершенного вида у глаголов первого спряжения образуется с помощью добавления к основе настоящего времени окончаний **-ε** для единственного числа и **-ετε** для множественного числа. Ударение переносится на третий слог от конца (если он есть). В качестве повелительного наклонения могут также использоваться формы несовершенного вида второго лица единственного и множественного числа с частицей να. Они выражают более вежливую просьбу.

Повелительное наклонение несовершенного вида глаголов первого спряжения

Единственное число			Множественное число		
σκού**πιζε**	να σκουπίζεις	вытирай	σκουπί**ζετε**	να σκουπίζετε	вытирайте
τρέ**χε**	να τρέχεις	беги	τρέ**χετε**	να τρέχετε	бегите
άναβε	να ανάβεις	включай	ανά**βετε**	να ανάβετε	включайте
μά**ζευε**	να μαζεύεις	собирай	μαζ**εύετε**	να μαζεύετε	собирайте

Если нужно образовать отрицательную форму, то используется форма с частицей να и между ней и глаголом ставится частица **μην**. При этом сама частица να может опускаться.

Единственное число		Множественное число	
(να) μην σκουπίζεις	не вытирай	(να) μην σκουπίζετε	не вытирайте
(να) μην τρέχεις	не беги	(να) μην τρέχετε	не бегите
(να) μην ανάβεις	не включай	(να) μην ανάβετε	не включайте
(να) μην μαζεύεις	не собирай	(να) μην μαζεύετε	не собирайте

Повелительное наклонение несовершенного вида у глаголов второго спряжения первой группы образуется с помощью добавления к основе настоящего времени окончаний **-α** для единственного числа (ударение ставится на второй слог от конца) и **-άτε** для множественного числа. Также используются формы несовершенного вида второго лица единственного и множественного числа с частицей να.

8 Зак. 3796

Повелительное наклонение несовершенного вида глаголов второго спряжения первой группы

Единственное число			Множественное число		
αγάπα	να αγαπάς	люби	αγαπάτε	να αγαπάτε	любите
γέλα	να γελάς	смейся	γελάτε	να γελάτε	смейтесь
φύσα	να φυσάς	дуй	φυσάτε	να φυσάτε	дуйте
πέτα	να πετάς	бросай	πετάτε	να πετάτε	бросайте

В качестве повелительного наклонения несовершенного вида у глаголов второго спряжения второй группы используются формы несовершенного вида второго лица единственного и множественного числа с частицей **να**. Во множественном числе частица να может опускаться.

Повелительное наклонение несовершенного вида глаголов второго спряжения второй группы

Единственное число		Множественное число	
να τηλεφωνείς	звони	(να) τηλεφωνείτε	звоните
να συγχωρείς	прощай	(να) συγχωρείτε	прощайте

Правила образования отрицательных форм у глаголов второго спряжения такие же, как у глаголов первого спряжения.

Повелительное наклонение совершенного вида у глаголов обоих спряжений образуется с помощью добавления к основе аориста окончаний **-ε** в единственном числе и **-τε** во множественном числе. В единственном числе ударение ставится на третий слог от конца (если он есть), во множественном — на второй слог от конца. Также используются формы совершенного вида второго лица единственного и множественного числа с частицей **να**. Отрицательные формы образуются также как у несовершенного вида.

Повелительное наклонение совершенного вида

Единственное число			Множественное число		
σκούπισε	να σκουπίσεις	вытри	σκουπίστε	να σκουπίσετε	вытрите
τρέξε	να τρέξεις	прибеги	τρέξτε	να τρέξετε	прибегите
άναψε	να ανάψεις	включи	ανάψτε	να ανάψετε	включите
μάζεψε	να μαζέψεις	собери	μαζέψτε	να μαζέψετε	соберите
αγάπησε	να αγαπήσεις	полюби	αγαπήστε	να αγαπήσετε	полюбите
γέλασε	να γελάσεις	засмейся	γελάστε	να γελάσετε	засмейтесь
φύσηξε	να φυσήξεις	подуй	φυσήξτε	να φυσήξετε	подуйте
πέταξε	να πετάξεις	брось	πετάξτε	να πετάξετε	бросьте
τηλεφώνησε	να τηλεφωνήσεις	позвони	τηλεφωνήστε	να τηλεφωνήσετε	позвоните
συγχώρεσε	να συγχωρέσεις	прости	συγχωρέστε	να συγχωρέσετε	простите

Часто у глаголов второго спряжения первой группы во втором лице единственного числа вместо повелительного наклонения совершенного вида используется повелительное наклонение несовершенного вида:

Πέρνα (πέρασε) από το σπίτι μου όταν τελειώσεις. — Заскочи ко мне домой, когда закончишь.

Ρώτα (ρώτησε) εκείνον τον κύριο στην στάση. — Спроси того господина на остановке.

Повелительное наклонение совершенного вида неправильных глаголов

ανεβαίνω	ανέβα/να ανεβείς	(να) ανεβείτε	поднимись (-тесь)
κατεβαίνω	κατέβα/να κατεβείς	(να) κατεβείτε	спустись (-тесь)
αφήνω	άφησε/άσε/να αφήσεις	αφήστε/να αφήσετε	оставь (-те)
βάζω	βάλ(ε)/να βάλεις	βάλτε/να βάλετε	поставь (-те)
βγάζω	βγάλ(ε)/να βγάλεις	βγάλτε/να βγάλετε	вынь (-те)
βγαίνω	βγες/να βγεις	(να) βγείτε	выйди (-те)

μπαίνω	μπες/να μπεις	(να) μπείτε	войди (-те)
βλέπω	δες/να δεις	δέστε/(να) δείτε	посмотри (-те)
βρίσκω	βρες/να βρεις	(να) βρείτε	найди (-те)
δίνω	δώσ(ε)/να δώσεις	δώστε/να δώσετε	дай (-те)
παίρνω	πάρ(ε)/να πάρεις	πάρτε/να πάρετε	возьми (-те)
γίνομαι	γίνε/να γίνεις	(να) γίνετε	стань (-те)
επαναλαμβάνω	επανάλαβε/ να επαναλάβεις	(να) επαναλάβετε	повтори (-те)
καταλαβαίνω	κατάλαβε/ να καταλάβεις	(να) καταλάβετε	пойми (-те)
έρχομαι	έλα/να ρθεις/να έρθεις	ελάτε/να ρθείτε/ να έρθειτε	приди (-те)
κάθομαι	κάθησε/κάτσε/ να καθήσεις	καθήστε/να καθήσετε	сядь (-те)
κάνω	κάνε/να κάνεις	κάντε/να κάνετε	сделай (-те)
κερνώ	κέρασε/να κεράσεις	κεράστε/να κεράσετε	угости (-те)
λέω	πες/να πεις	πέστε/(να) πείτε	скажи (-те)
μαθαίνω	μάθε/να μάθεις	(να) μάθετε	узнай (-те)
μένω	μείνε/να μείνεις	(να) μείνετε	останься (-тесь)
περιμένω	περίμενε/να περιμένεις	(να) περιμένετε	подожди (-те)
ξεχνώ	ξέχασε/να ξεχάσεις	ξεχάστε/να ξεχάσετε	забудь (-те)
περνώ	πέρασε/να περάσεις/ πέρνα	περάστε/να περάσετε	пройди (-те)
πηγαίνω/πάω	πήγαινε/να πας	(να) πάτε/πηγαίνετε	иди (-те)
πίνω	πιες/ να πιεις	(να) πιείτε	выпей (-те)
τρώω	φάε/να φας	(να) φάτε	съешь (-те)
στέλνω	στείλ(ε)/να στείλεις	στείλτε/να στείλετε	отправь (-те)
φέρνω	φέρ(ε)/να φέρεις	φέρτε/να φέρετε	принеси (-те)
φεύγω	φύγε/να φύγεις	(να) φύγετε	уйди (-те)

Повелительное наклонение и личные местоимения

Личные местоимения следуют за глаголами в повелительном наклонении, вначале местоимение в родительном падеже, потом местоимение в винительном падеже:

Πέτρο, διάβασε τα νέα στην μητέρα σου. — Πέτρο, διάβασέ **της τα**. — Петр, прочитай новости своей маме. — Прочитай ей их.

Μαρία, στείλε το γράμμα στον φίλο σου. — Μαρία, στείλ' **του το**. — Мария, пошли письмо своему другу. — Мария, пошли ему его.

Во втором лице единственного числа иногда выпадает **-ε**: στείλε το → στειλ' το, φέρε την → φέρ' την, αγόρασέ το → αγόρασ' το, στείλε τού το → στείλ' του το, φέρε τους τα → φέρ' τους τα.

Так как личные местоимения не несут на себе ударения, а ударение не может стоять дальше третьего слога от конца, то их присутствие влечет за собой появление дополнительного ударения: **φώναξέ** τον, **άνοιξέ** την, **στείλε μού** το, **φέρε μάς** τες[1].

Выбор совершенного или несовершенного вида у повелительного наклонения зависит от тех же обстоятельств, которые были представлены для будущего времени и форм глаголов с частицей να.

Несовершенный вид	Совершенный вид
Γιώργο, **σκούπιζε** τα πόδια σου, όταν μπαίνεις στο σπίτι. Йоргос, вытирай ноги, когда входишь в дом.	Γιώργο, **σκούπισε** τα πόδια σου, γιατί μόλις καθάρισα. Йоргос, вытри ноги, потому что я только что убрала.
Παιδιά, **ανάβετε** την λάμπα του γραφείου, όταν διαβάζετε. Ребята, включайте настольную лампу, когда читаете.	Παιδιά, **ανάψτε** το φως, γιατί μόλις νύχτωσε. Ребята, включите свет, потому что уже стемнело.

[1] После глаголов в повелительном наклонении вместо формы личного местоимения женского рода в винительном падеже множественного числа τις используется форма τες.

Несовершенный вид	Совершенный вид
Γιώργο, **(να) μην σκουπίζεις** τα χέρια σου στα ρούχα σου. Йоргос, не вытирай руки об одежду. Παιδιά, **(να) μην ανάβετε** την λάμπα του γραφείου χωρίς λόγο. Ребята, не включайте настольную лампу без причины.	Γιώργο, **(να) μην σκουπίσεις** τα πιάτα. Θα τα σκουπίσω εγώ. Йоргос, не вытирай (!) тарелки. Я сама их вытру. Παιδιά, **(να) μην ανάψετε** το φως, γιατί δεν νύχτωσε ακόμη. Ребята, не включайте (!) свет, потому что еще не стемнело.

Теперь прочитайте несколько диалогов и текст. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

Στο ξενοδοχείο1

— Χαίρετε, είμαι ο κύριος Παυλίδης. Έκλεισα ένα μονόκλινο δωμάτιο χθες.

— Α, μάλιστα. Έχουμε δωμάτια στο πρώτο πάτωμα, στο δεύτερο και στο τρίτο. Σε ποιο πάτωμα προτιμάτε;

— Δώστε μου αυτό που είναι στο τρίτο. Έχουν όλα ντους και τηλέφωνο;

— Ασφαλώς έχουν. Αφήστε τις αποσκευές σας, θα σας τις φέρει ο υπάλληλος του ξενοδοχείου. Δώστε μου, παρακαλώ, την ταυτότητα ή το διαβατήριό σας.

— Ορίστε η ταυτότητά μου.

— Πάρτε το κλειδί του δωματίου σας. Είναι το 305.

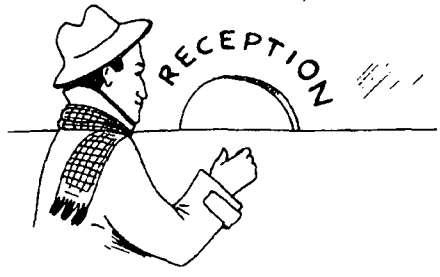
— Ευχαριστώ. Ίσως με ζητήσει κάποιος κύριος. Καλέστε με, σας παρακαλώ, αμέσως. Περιμένω και ένα τηλεγράφημα από το εξωτερικό. Σας παρακαλώ, στείλτε μού το στο δωμάτιό μου.

— Εντάξει, κύριε. Μην περιμένετε το ασανσέρ. Δεν λειτουργεί. Σας παρακαλώ, πηγαίνετε από τις σκάλες.

— Α, όταν έρθουν οι βραδινές εφημερίδες, στείλτε μου μία. Πού μπορώ να πιω κάτι;

— Στο μπαρ του ξενοδοχείου μας, στον ημιώροφο, ή πείτε να σας φέρουν κάτι στο δωμάτιό σας.

— Ευχαριστώ.

Στο ξενοδοχείο2

— Θα ήθελα ένα δίκλινο για το σαββατοκύριακο, με μπάνιο και πρωινό.

— Μισό λεπτό, να κοιτάξω. Ναι, υπάρχει ένα στον δεύτερο όροφο με θέα στην λίμνη. Είναι το 209.

— Εντάξει, ευχαριστώ πολύ.

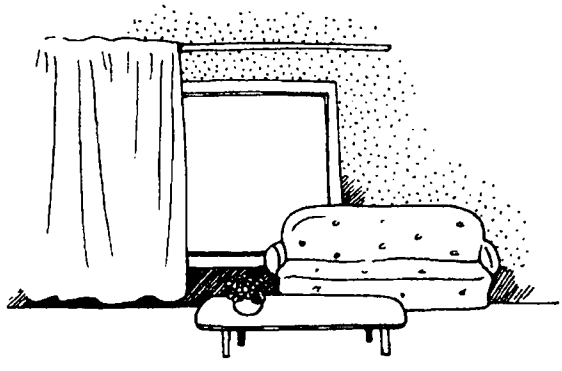
— Αφήστε το διαβατήριό σας. Ορίστε και το κλειδί σας.

— Ευχαριστώ.

— Παρακαλώ.

Το ξενοδοχείο

Την τελευταία φορά που ήμουν στην Αθήνα, έμεινα στο ξενοδοχείο της Μεγάλης Βρετανίας[1]. Είναι ένα από τα μεγαλύτερα και τα πιο πολυτελή ξενοδοχεία στην Αθήνα. Έχει μερικές εκατοντάδες δωμάτια. Οι πελάτες του ξενοδοχείου έχουν στη διάθεσή τους ένα ωραίο εστιατόριο, σαλόνια, καπνηστήρια και αναγνωστήρια. Κάθε δωμάτιο έχει τηλέφωνο, ξεχωριστό λουτρό ή ντους. Υπάρχουν ανεμιστήρες και κεντρική θέρμανση παντού. Ακόμη και στα μικρά ξενοδοχεία συνήθως όλα τα δωμάτια έχουν τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό. Στον προθάλαμο του ξενοδοχείου οι ταξιδιώτες παίρνουν κάθε είδους πληροφορίες απ' τους υπαλλήλους. Είναι έτοιμοι πάντοτε να σας βοηθήσουν, όταν δεν ξέρετε την πόλη. Θα σας πούνε πού να πάτε και τι να δείτε. Αν επιθυμείτε, μπορούν να σας κλείσουν θέση στην όπερα ή στο θέατρο, και φροντίζουν να σας κάνουν την διαμονή σας ευχάριστη. Μόλις φτάσαμε με την γυναίκα μου, πήγαμε στη ρισέψν του ξενοδοχείου και κλείσαμε ένα δωμάτιο. Ο υπάλληλος είπε στον μικρό τον αριθμό μας και μου έδωσε το κλειδί. Ανεβήκαμε με το ασανσέρ στο τρίτο πάτωμα και βρήκαμε το δωμάτιό μας, που ήταν στο τέρμα ενός μεγάλου διαδρόμου. Ήταν ένα πολύ φωτεινό και άνετο δωμάτιο με ωραία θέα.

[1] Гостиница в центре Афин.

Κλείνω δωμάτιο στο ξενοδοχείο

--- Πάρτε παρακαλώ τις αποσκευές μου και φωνάξτε ένα ταξί. Ευχαριστώ. Ξενοδοχείο Μεγάλης Βρετανίας.

— Εδώ είναι το ξενοδοχείο σας, κύριε.

-- Τι οφείλω;

— Δεκαοκτώ ευρώ.

— Ορίστε.

-- Ευχαριστώ. Να φέρω τα πράγματά σας μέσα;

— Ναι. Πού είναι οι πληροφορίες;

-- Δεξιά σας.

- – Καλημέρα σας. Έχετε παρακαλώ ένα δίκλινο δωμάτιο με λουτρό;

-- Νομίζω ότι όλα τα δωμάτια είναι πιασμένα. Μια στιγμή όμως να δω, μήπως μπορούμε να σας τακτοποιήσουμε κάπου. Θα μείνετε πολύ;

— Καμιά βδομάδα, ίσως και περισσότερο.

— Ναι, έχω ένα δωμάτιο με λουτρό στο τρίτο πάτωμα.

- - Πόσο κάνει;

- – Εκατόν ευρώ την ημέρα.

— Πολύ καλά. Θα το κρατήσουμε.

- – Έχετε την καλοσύνη να συμπληρώσετε αυτό το έντυπο;

— Για να δω. Όνομα και επώνυμον, όνομα πατρός, υπηκοότης, μόνιμος διεύθυνσις, επάγγελμα, έτος και ημερομηνεία γεννήσεως, υπογραφή. Ορίστε.

-- Ευχαριστώ πάρα πολύ. Ορίστε το κλειδί σας. Αριθμός τριακόσια επτά. Ο μικρός θα σας ανεβάσει με τον ανελκυστήρα. Θα σας φέρουν πάνω τις αποσκευές σας σε λίγα λεπτά.

--- Μπορούμε να έχουμε το πρωινό μας στο δωμάτιο;

— Βεβαίως. Χτυπήστε το κουδούνι το πρωί και το γκαρσόνι θα σας φέρει τον κατάλογο να παραγγείλετε.

— Ωραία.

Слова в помощь

το ξενοδοχείο — гостиница
ξενοδοχείο πολυτέλειας — гостиница-люкс
ξενοδοχείο πρώτης κατηγορίας — пятизвездочная гостиница
ο ξενοδόχος — хозяин гостиницы
η καμαριέρα — горничная
ο πελάτης — клиент
η πελάτισσα — клиентка
το νούμερο — номер
κλείνω — бронировать
το μονόκλινο — одноместный
το δίκλινο — двухместный
το τρίκλινο — трехместный
το ντους — душ
ασφαλώς — разумеется
οι αποσκευές — багаж
η βαλίτσα — чемодан
τα πράγματα — вещи
η σακούλα — пакет
ο υπάλληλος — служащий
η ταυτότητα — удостоверение личности
το διαβατήριο — паспорт
το κλειδί — ключ
το τηλεγράφημα — телеграмма
λειτουργώ — работать
ο ημιώροφος — мезонин
θα ήθελα — я бы хотел
το πρωινό — завтрак
το τασάκι, η σταχτοθήκη — пепельница
το καλοριφέρ — радиатор
ο κλειματισμός — кондиционер
η αίθουσα κλειματίζεται — в помещении работает кондиционер

τα μεγαλύτερα — самые большие
τα πιο πολυτελή — самые роскошные
εκατοντάδες — сотни
η διάθεση — распоряжение
το εστιατόριο — ресторан
το καπνηστήριο — курильня
το αναγνωστήριο — читальня
ξεχωριστός, ή, ό — отдельный
το λουτρό — ванна
ο ανεμιστήρας — вентилятор
το τρεχούμενο νερό — проточная вода
ο προθάλαμος, η ρισέψν — reception
ο ταξιδιώτης — путешественник
κάθε είδους — любого вида
η πληροφορία — информация
επιθυμώ — желать, хотеть
φροντίζω — заботиться
η διαμονή — пребывание
ο μικρός, το γκαρσόνι — служка
ο αριθμός — число
το τέρμα — конец
φωτεινός, ή, ό — светлый
πιασμένος, η, ο — занятый
τακτοποιώ — разместить
περισσότερο — больше
θα το κρατήσουμε — мы его возьмем
η καλοσύνη — доброта, любезность
συμπληρώνω — заполнять
το έντυπο — бланк, форма
επώνυμον — фамилия
όνομα πατρός — имя отца
υπηκοότης — гражданство
μόνιμος διεύθυνσις — постоянный адрес
η υπογραφή — подпись
ανεβάζω — поднимать
το κουδούνι — звонок
παραγγέλνω - παράγγειλα — заказывать
ο κατάλογος — меню

Придумайте свои диалоги на тему «Гостиница».

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте глаголы, данные в скобках, в повелительном наклонении совершенного или несовершенного вида.

1. Μαρία, _____ τα σεντόνια σου συχνά. (αλλάζω)
2. Παιδιά, _____ γράμματα κάθε βδομάδα. (στέλνω)
3. Κώστα, _____ το δέμα καλά, να μην ανοίξει. (δένω)
4. Παιδιά, _____ το δωμάτιο κάθε μέρα. (σκουπίζω)
5. _____ τις βαλίτσες σας εδώ, κύριε. (αφήνω)
6. Φίλοι μου, _____ μας τα νέα σας τακτικά. (γράφω)
7. Κυρία, _____του άδεια να φύγει, γιατί είναι άρρωστος. (δίνω)
8. Αντρέα, σε παρακαλώ, _____ μου τα λουλούδια καθημερινά. (ποτίζω)
9. Παρακαλώ, _____ μου το πρωινό αύριο στις 8.00. (φέρω)
10. Παιδιά, _____ τον πατέρα σας. Τον ζητούν. (φωνάζω)

II. Сделайте предложения отрицательными.

1. Άνοιξε το παράθυρο.
2. Κλείστε την πόρτα.
3. Μάζεψε τα πιάτα.
4. Βάψτε το δωμάτιό σας με χτυπητά χρώματα.
5. Παίξτε μου ξανά αυτό το τραγούδι.
6. Παίξε στον κήπο.

7. Άφησε τα πράγματά σου εδώ.
8. Άναψε το φως.
9. Διώξε τον σκύλο.
10. Κόψτε λουλούδια από τον κήπο.

III. Перепишите предложения, заменив существительные личными местоимениями.

1. Μαρία, φέρε στην μητέρα σου τα γυαλιά.
2. Παιδιά, αγοράστε τα δώρα για τους φίλους σας σήμερα.
3. Δώστε την ταυτότητά σας στον υπάλληλο.
4. Μην γράψετε τα άσχημα νέα στους γονείς σας.
5. Μην στείλεις τις βαλίτσες σου στην μητέρα σου.
6. Κώστα, άνοιξε την τηλεόραση.
7. Άννα, σκούπισε τα χέρια σου.
8. Αντώνη, κλείσε το παράθυρο.
9. Σβήστε το φως.
10. Πέτρο, μην περιμένεις τον πατέρα σου.

IV. Сделайте предложения отрицательными.

1. Γράψε μού το.
2. Δώσε τού την.
3. Στείλτε τούς τα.
4. Αγόρασέ μου την.
5. Δίδαξέ μου τα.
6. Φέρτε τής τον.
7. Ράψε τού το.
8. Ετοίμασέ της την.
9. Μαγείρεψέ μας τα.
10. Φύλαξέ μας τα.

V. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение Константиноса Кавафиса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Επέστρεφε (1912)

Επέστρεφε[1] συχνά και_παίρνε _ με,
αγαπημένη αίσθησις
επέστρεφε και _ παίρνε _ με -
όταν ξυπνά του _ σώματος η _ μνήμη,
κ' _ επιθυμία παληά ξαναπερνά στο _ αίμα,
όταν τα _ χείλη και _ το _ δέρμα
ενθυμούνται,
κ ' _ αισθάνονται τα _ χέρια
σαν _ ν' _ αγγίζουν πάλι.

Επέστρεφε συχνά και _ παίρνε _ με την _ νύχτα,
όταν τα _ χείλη και _ το _ δέρμα
ενθυμούνται...

Возвращайся[2]

Возвращайся часто и забирай меня,
любимое чувство,
возвращайся и забирай меня,
когда просыпается память тела,
и старое желание возвращается в кровь,
когда губы и кожа
вспоминают
и чувствуют, как будто
к ним снова прикасаются руки.

Возвращайся часто и забирай меня
ночью,
когда губы и кожа
вспоминают.

[1] Должно быть επίστρεφε (от επιστρέφω). *Зд.* поэтический прием.

[2] «Приходи» в переводе С. Ильинской.

18 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ ***существительные мужского рода на*** *-ης, -ηδες/ -άς, -άδες/ -ής, -είς*
   - ✔ ***количественные и порядковые числительные от 100***
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «В МАГАЗИНЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с некоторыми существительными мужского рода, а также с количественными и порядковыми числительными от 100.

Некоторые существительные мужского рода на **-ης** во множественном числе имеют окончание **-ηδες**: ο μουσαφίρης — οι μουσαφίρηδες — гость, ο μανάβης — οι μανάβηδες — зеленщик, ο χασάπης — οι χασάπηδες — мясник, ο μπακάλης — οι μπακάληδες — бакалейщик, ο καφετζής — οι καφετζήδες — хозяин кофейни, ο φούρναρης — οι φουρνάρηδες — пекарь, ο ζαχαροπλάστης — οι ζαχαροπλάστηδες — кондитер, ο τσαγκάρης — οι τσαγκάρηδες — сапожник, ο παλιατζής — οι παλιατζήδες — старьевщик, ο σποιτονοικοκύρης — οι σποιτονοικοκύρηδες — хозяин дома, ο βαρκάρης — οι βαρκάρηδες — лодочник, ο ταξιτζής — οι τακιτζήδες — таксист, ο ψιλικατζής — οι ψιλικατζήδες — галантерейщик.

Существительные мужского рода на -ης, -ηδες

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο μπακάλης	οι μπακάλη**δες**
Родительный	του μπακάλη	των μπακάλη**δων**
Винительный	τον μπακάλη	τους μπακάλη**δες**
Звательный	μπακάλη	μπακάλη**δες**

Существительные мужского рода на **-άς** во множественном числе имеют окончание **-άδες**: ο ψαράς — οι ψαράδες — рыбак, ο βασιλιάς — οι βασιλιάδες — царь, ο παπάς — οι παπάδες — поп, ο βοριάς — οι βοριάδες — северный ветер, ο σφουγγαράς — οι σφουγγαράδες — ловец губок, ο γαλατάς — οι γαλατάδες — молочник, ο ψωμάς — οι ψωμάδες — булочник, ο γιακάς — οι γιακάδες — воротник, ο κουμπαράς — οι κουμπαράδες — копилка, ο ρακάς — οι ρακάδες — зеленый горошек, ο καβγάς — οι καβγάδες — ссора.

Существительные мужского рода на -άς, -άδες

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο ψαράς	οι ψαράδες
Родительный	του ψαρά	των ψαράδων
Винительный	τον ψαρά	τους ψαράδες
Звательный	ψαρά	ψαράδες

Некоторые существительные мужского рода на **-ής** во множественном числе имеют окончание **-είς**: ο συγγενής — οι συγγενείς — родственник, ο ευγενής — οι ευγενείς — дворянин, аристократ.

Существительные мужского рода на -ής, -είς

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο συγγενής	οι συγγενείς
Родительный	του συγγενή	των συγγενών
Винительный	τον συγγενή	τους συγγενείς
Звательный	συγγενή	συγγενείς

КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 100

100 — εκατόν
200 — διακόσιοι, -ες, -α
300 — τριακόσιοι, -ες, -α
400 — τετρακόσιοι, -ες, -α
500 — πεντακόσιοι, -ες, -α
600 — εξακόσιοι, -ες, -α
700 — εφτακόσιοι/επτακόσιοι, -ες, -α
800 — οχτακόσιοι/οκτακόσιοι, -ες, -α
900 — εννιακόσιοι, -ες, -α

1000 — η χιλιάδα / χίλιοι, -ες, -α
2000 — δύο χιλιάδες
3000 — τρεις χιλιάδες
10.000 — δέκα χιλιάδες
100.000 — εκατόν χιλιάδες
200.000 — διακόσιες χιλιάδες
1.000.000. — ένα εκατομμύριο
1.000.000.000 — ένα δισεκατομμύριο
1.000.000.000.000 — ένα τρισεκατομμύριο

Числительные 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900 и 1000 (χίλιοι, -ες, -α) изменяются по родам и склоняются.

Падеж	Мужской род	Женский род	Средний род
Именительный	διακόσι**οι**	διακόσι**ες**	διακόσι**α**
Родительный	διακόσι**ων**	διακόσι**ων**	διακόσι**ων**
Винительный	διακόσι**ους**	διακόσι**ες**	διακόσι**α**

Форма этих числительных зависит от согласованного с ними существительного:

Το χωριό μας έχει εννιακόσι**ους** κατοίκ**ους**. — В нашей деревне 900 жителей.

Το σχολείο μας είχε τετρακόσι**ες** μαθήτρι**ες**. — В нашей школе было 400 учениц.

Πεντακόσι**α** παιδι**ά** ήρθαν χθες στην γιορτή. — 500 детей пришли вчера на праздник.

Σ' αυτή την χώρα μένουν εξακόσι**ες** χιλιάδ**ες** κάτοικοι. — В этой стране живут 600.000 жителей.

Если форма числительного не кратна 10, то используется средний род:

Ο χρόνος έχει τριακόσι**α** εξήντα πέντε μέρες. — В году 365 дней.

ПОРЯДКОВЫЕ ЧИСЛИТЕЛЬНЫЕ ОТ 100

100 — εκατοστός, ή, ό
200 — διακοσιοστός, ή, ό
300 — τριακοσιοστός, ή, ό
400 — τετρακοσιοστός, ή, ό
500 — πεντακοσιοστός, ή, ό
600 — εξακοσιοστός, ή, ό
700 — εφτακοσιοστός, ή, ό
800 — οχτακοσιοστός, ή, ό
900 — εννιακοσισοτός, ή, ό
1000 — χιλιοστός, ή, ό
1.000.000 — εκατομμυριοστός, ή, ό
1.000.000.000 — δισεκατομμυριοστός, ή, ό

Порядковые числительные склоняются также как прилагательные на -ος, -η, -ο и согласуются с существительным в роде, числе и падеже:

Ήταν διακοσιοστός μαθητής του. — Он был его двухсотым учеником.

Σταμάτησα στην τετρακοσιοστή εξηκοστή έννατη σελίδα. — Я остановился на четыреста шестьдесят девятой странице.

Φοίτησε στο τριακοσιοστό πεντηκοστό έβδομο σχολείο. — Он учился в 357-й школе.

Теперь прочитайте текст и несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

Η γειτονιά

Μένω στην Άνω Πόλη κοντά στα τείχη. Σπάνια κατεβαίνω στο κέντρο για ψώνια, γιατί στην γειτονιά μου υπάρχουν πολλά μαγαζιά. Στον δρόμο που μένω είναι ο μπακάλης και ο ψαράς με τα φρέσκα ψάρια του. Ανάμεσά τους είναι το μαγαζί του μανάβη που έχει πάντα τα καλύτερα φρούτα και λαχανικά της εποχής. Στον δρόμο που περνά μπροστά από την εκκλησία είναι ο φούρναρης με το φρέσκο ψωμί, ένα μαγαζί ηλεκτρικών ειδών και λίγο παραπάνω ο τσαγκάρης, που επιδιορθώνει όλα τα παλιά παπούτσια.

Κάτω από τα ψηλά δέντρα στην άκρη του κεντρικού δρόμου οι ταξιτζήδες βρίσκουν λίγη δροσιά το καλοκαίρι, καθώς περιμένουν τους πελάτες, που δεν αργούν να έρθουν. Υπάρχει, τέλος, ένα συμπαθητικό, μικρό και καθαρό εστιατόριο, γι' αυτούς που δεν θέλουν ή δεν ξέρουν να μαγειρεύουν.

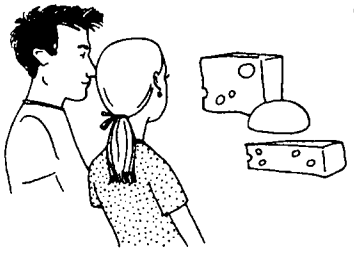
Στον μανάβη

— Καλημέρα, κύριε Κώστα.
— Καλημέρα, κύριε Γιώργο.
— Πόσο κάνουν τα μήλα σήμερα;
— Ένα ευρώ το κιλό. Είναι πολύ ωραία!
— Και τα πορτοκάλια πόσο κάνουν;
— Μισό ευρώ το κιλό. Είναι γλυκά και φτηνά.
— Βάλε μου δύο κιλά μήλα και τέσσερα κιλά πορτοκάλια.
— Ορίστε, έτοιμα.
— Πόσο κάνουν όλα μαζί;
— Τέσσερα ευρώ.
— Ορίστε τα χρήματά σας και ευχαριστώ πολύ.
— Παρακαλώ.

Στο σούπερ μάρκετ

— Στο ψυγείο δεν υπάρχει τίποτε. Ούτε ένα ποτήρι γάλα. Πρέπει να πάμε οπωσδήποτε στο σούπερ μάρκετ.
— Πήγαινε, αν μπορείς μόνος σου, γιατί εγώ έχω λίγη δουλειά.
— Έλα κι εσύ και ύστερα θα σε βοηθήσω και εγώ στην δουλειά σου.
— Πάρε χαρτί και μολύβι και γράψε τι θα αγοράσουμε.

— Δύο λίτρα γάλα, μισό κιλό φέτα, τριακόσια γραμμάρια γραβιέρα Κρήτης, χαρτοπετσέτες, χαρτομάντηλα, οδοντόκρεμα, σαπούνι, σοκολάτα, ένα κιλό ρύζι, απορρυπαντικό.
— Σάββατο σήμερα και έχει πολύ κόσμο.

— Τι να κάνουμε; Δεν πάμε πρώτα να πάρουμε τα τυριά;

— Τι θέλετε, παρακαλώ;

— Μισό κιλό φέτα και ένα τέταρτο γραβιέρα Κρήτης.

— Ορίστε. Τίποτε άλλο;

— Όχι, ευχαριστώ.

Слова в помощь

η Άνω Πόλη — верхняя часть города

τα τείχη — крепостные стены

το μαγαζί — магазин

η εκκλησία — церковь

τα ηλεκτρικά είδη — электротовары

επιδιορθώνω — чинить

η άκρη — угол

κεντρικός, ή, ό — центральный

τέλος — в конце концов

καθαρός, ή, ό — чистый

το κιλό — килограмм

το γραμμάρι — грамм

το σούπερ μάρκετ — супермаркет

μόνος, η, ο — один

το χαρτί — бумага

το μολύβι — карандаш

γραβιέρα Κρήτης — сорт критского сыра

η χαρτοπετσέτα — салфетка

το χαρτομάντηλο — одноразовый платок

η οδοντόκρεμα — зубная паста

το σαπούνι — мыло

το απορρυπαντικό — стиральный порошок

πρώτα — сначала

ПРОДУКТЫ

το μανάβικο — овощной магазин
τα λαχανικά — овощи
το λάχανο — капуста
η πατάτα — картошка
το καρώτο — морковь
το παντζάρι — свекла
η ντομάτα — помидор
το αγγούρι — огурец
το κουνουπίδι — цветная капуста
το κρεμμύδι — лук
η μελιτζάνα — баклажан
το κολοκύθι — тыква
το κολοκυθάκι — кабачок
η πιπεριά — перец
το φασόλι — фасоль
το μπιζέλι — горох
το σπανάκι — шпинат
το μαρούλι — салат
το ρεπάνι — редька
το ρεπανάκι — редиска
το σπαράγγι — спаржа
η αγκινάρα — артишок
το καλαμπόκι — кукуруза
το γογγύλι — репа
η ελιά — олива, маслина
το σκόρδο — чеснок
ο χράνος — хрен
τα μπαχαρικά — приправы, пряности
το πιπέρι — перец
το αλάτι — соль
το μάραθο/μάλαθρο — укроп
το δαφνόφυλλο — лавровый лист
ο μαϊντανός/ το πετροσέλινο — петрушка
το σέλινο — сельдерей
το άνηθο — анис
το καρύδι — грецкий орех
το μοσχοκάρυδο — мускатный орех
το μοσχοκάρφι — гвоздика
η κανέλλα — корица
τα φρούτα — фрукты
το μήλο — яблоко
το αχλάδι — груша
το λεμόνι — лимон
το πορτοκάλι — апельсин
το μανταρίνι — мандарин
η μπανάνα — банан
το πεπόνι — дыня
το καρπούζι — арбуз
το δαμάσκηνο — слива
το ροδάκινο — персик
το βερίκκοκο — абрикос
το ρόδι — гранат
το σταφύλι — виноград
το βύσσινο — вишня
το κεράσι — черешня
ο ανανάς — ананас
το κυδώνι — айва
η φράουλα — клубника
το σύκο — инжир, фига
το φοινίκι — финик

το αμύγδαλο — миндаль
το βατόμουρο — ежевика
το φραγκοστάφυλο — смородина
το σμέουρο — малина
ο χουρμάς — хурма
το κόκκινο πορτοκάλι — королек
τα αναψυκτικά — прохладительные напитки
ο χυμός — сок
το μεταλλικό νερό — минеральная вода
η γκαζόζα — газированная вода
η λεμονάδα — лимонад
φτηνός, ή, ό — дешевый
ακριβός, ή, ό — дорогой
φρέσκος, ια, ο — свежий
σάπιος, ια., ο — гнилой
μπαγιάτικος, η, ο — несвежий, черствый
κατεψυγμένος, η, ο — замороженный
τρυφερός,, ή, ό — нежный, мягкий
ζουμερός, ή, ό — сочный
τραγανός, ή, ό — хрустящий
νόστιμος, η, ο — вкусный
άνοστος, η, ο — невкусный, безвкусный
αλμυρός, ή, ό — соленый
ξινός, ή, ό — кислый
γλυκός, ιά, ό — сладкий
πικρός, ή, ό — горький
καυτερός, ή, ό — жгучий, горький
πικάντικος, η, ο — острый
το χασάπικο/το κρεοπωλείο — мясной магазин
το κρέας — мясо
το χοιρινό — свинина
το μοσχάρι — телятина
το βοδινό — баранина
το αρνάκι — говядина
το κοτόπουλο — курица
ο κιμάς — фарш
τα παϊδάκια — ребрышки
η μπριζόλα — отбивная
τα αλλαντικά — колбасные изделия
το λουκάνικο — сосиска
το σαλάμι — копченая колбаса
η μορταδέλα — вареная колбаса
το ζαμπόν — ветчина
το ψαράδικο — рыбный магазин
το ψάρι — рыба
η τσιπούρα — лещ
ο ξιφίας — меч-рыба
ο σαργός — сарган
οι σαρδέλες — сардины
το μπαρμπούνι — барабулька
το χέλι — угорь
τα θαλασσινά — морепродукты
το καλαμάρι — кальмар
το οχταπόδι — осьминог
το μύδι — мидия
η γαρίδα — креветка
το χαβιάρι — икра
το καβούρι — краб
το μπακάλικο — бакалея
η ζάχαρη — сахар
το τσάι — чай
ο καφές — кофе

το κακάο — какао
το λάδι — масло растительное
το ελαιόλαδο — оливковое масло
το ξίδι — уксус
το ρύζι — рис
η μαργαρίνη — маргарин
τα μακαρόνια — макароны
τα μανιτάρια — грибы
το τουρσί — соленья
το γαλατάδικο — молочный магазин
το γάλα — молоко
το βούτυρο — масло сливочное
το τυρί — сыр
η φέτα — брынза
η γραβιέρα — швейцарский сыр
το ροκφόρ — рокфор
το ανθότυρο — пресный сыр
το κασέρι — касери (сорт сыра)
η μυζήθρα — творог
το γιαούρτι — йогурт, сметана
το ανθόγαλα — сливки
το αυγό — яйцо
ο κρόκος — желток
ο φούρνος/το ψωμάδικο,
το αρτοποιείο — булочная
το ψωμί — хлеб
το ψωμάκι — булочка
η πίτα — пирог
η κρεατόπιτα — пирог с мясом
η τυρόπιτα — пирог с сыром
η σπανακόπιτα — пирог со шпинатом
το μπουρέκι — слоеный пирожок
το τσουρέκι — чурек (вид хлеба)
ο λουκουμάς — пончик
το κουλούρι — бублик
το παξιμάδι, η φρυγανιά — сухарь
το ζαχαροπλαστείο — кондитерская
η τούρτα — торт
η πάστα, το γλύκισμα — пирожное
το κέϊκ — кекс
η μπισκότα — печенье
το κρουασάν — круассан
η καραμέλα — конфета
η σοκολάτα — шоколад
η κρέμα — крем
ο χαλβάς — халва
η μαρμελάδα — мармелад
το γλυκό — десерт
το γλυκό του κουταλιού — варенье
το σιρόπι — сироп
το μέλι — мед
το ζελέ — желе
η τρούφα — трюфель
η κομπότσα — компот
το παγωτό — мороженое

Η συνταγή

Γλυκό με σοκολάτα και μπισκότα (για 12 άτομα)

Υλικά: 2 πακέτα μπισκότα (700 θερμίδες), 200 γραμμάρια μαργαρίνη (100 θ), 5 κρόκους αυγών (320 θ), 5 κουταλιές ζάχαρη (100 θ), 1 κουταλιά κακάο (35 θ), 1 φλιτζάνι γάλα (165 θ), 1 δόση κονιάκ (100 θ), τρούφα για το γαρνίρισμα. Σύνολο: 2, 840 θερμίδες.

Εκτέλεση: ανακατεύετε την μαργαρίνη, τους κρόκους, την ζάχαρη, το κακάο και το κονιάκ, μέχρι να γίνουν κρέμα. Σε ένα βαθύ πιάτο βάζετε το γάλα και βουτάτε τα μπισκότα. Προσέχετε να μην μαλακώσουν πολύ. Σε ενα πιατάκι στρώνετε μια στρώση μπισκότα και μια στρώση κρέμα. Επαναλαμβάνετε, έως να τελειώσουν τα μπισκότα και η κρέμα. Κρατάτε λίγη κρέμα για να καλύψετε την επιφάνεια. Στο τέλος πασπαλίζετε με τρούφα. Βάζετε το γλυκό στην κατάψυξη για 3 ώρες.

Слова в помощь

η συνταγή — рецепт
τα υλικά — ингредиенты
οι θερμίδες — калории
η δόση — порция
το γαρνίρισμα — украшение
το σύνολο — итого
η εκτέλεση — приготовление
ανακατεύω — смешать
βουτώ/άω — опустить
μαλακώνω — размягчиться
στρώνω — уложить
η στρώση — слой
έως — пока не
κρατώ/αώ — оставить
καλύπτω — покрыть
η επιφάνεια — поверхность
πασπαλίζω — посыпать
η κατάψηξη — морозильник

Придумайте диалоги на тему «Магазины» и расскажите какой-нибудь рецепт.

I. Поставьте существительные, данные в скобках, в правильной форме.

1. Το μαγαζί _____ είναι στο βάθος του δρόμου. (ο φούρναρης)
2. Εκείνοι οι άνθρωποι είναι _____. (ο ταξιτζής)
3. Το μαγαζί _____ είναι στο ισόγειο της πολυκατοικίας μας. (ο ψωμάς)
4. Κάθε πρωί βλέπω _____ που ανοίγει το μικρό μαγαζί του. (ο τσαγκάρης)
5. Υπάρχουν λίγοι πια _____ στις γειτονιές. (ο γαλατάς)
6. _____ κάτω από το σπίτι του κάνει ωραίο καφέ. (ο καφετζής)
7. Την Κυριακή τρώω στο σπίτι _____ μου. (ο συγγενής)
8. Δεν μου αρέσει αυτό το πουκάμισο, γιατί έχει πολύ φαρδύ _____. (ο γιακάς)
9. Χθες είχαμε κρέας με _____. (ο αρακάς)
10. Πολύ εύκολα θυμώνει και αρχίζει _____. (ο καυγάς)

II. Поставьте числительные (количественные или порядковые), данные в скобках, в правильной форме.

1. Ο δίσεκτος χρόνος έχει _____ μέρες. (366)
2. Η πόλη μας έχει _____ κατοίκους. (800.000)
3. Σε _____ χιλιόμετρο της οδού Θεσσαλονίκης-Αθηνών υπάρχει ένα όμορφο χωριό. (100)

4. Δέκα σχολεία έχουν περίπου _____ παιδιά. (5341)
5. Υπάρχει σχολείο που έχει _____ μαθητές. (1000)
6. Το σχολείο της είχε _____ μαθήτριες. (2400)
7. Δες την εικόνα _____ σελίδας. (379)
8. Θα πάρουμε μέρος σε _____ πρωτάθλημα. (246)
9. Ο Νίκος βγήκε _____ στον μαραθόνιο δρόμο. (415)
10. Δεν καταλαβαίνω _____ ερώτηση. (189)

19 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *степени сравнения прилагательных на -ος, -η, -ο/-ος, -α, -ο/-ος, -ια, -ο/-ύς, -ιά, -ύ/ -ής, -ής, -ές/-ης, -α, -ικο*
   - ✔ *неправильные степени сравнения прилагательных*
   - ✔ *степени сравнения наречий*
   - ✔ *неправильные степени сравнения наречий*
2. ДИАЛОГ И ТЕКСТЫ «ГРЕЧЕСКИЕ ПРАЗДНИКИ И ОБЫЧАИ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся со степенями сравнения прилагательных и наречий.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ СТЕПЕНЬ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ

У прилагательных на **-ος, -η, -ο/-ος, -α, -ο/-ος, -ια, -ο** сравнительная степень образуется с помощью прибавления окончаний **-ότερος, -ότερη, -ότερο** или наречия **πιο** (более) перед положительной формой прилагательного:

Ο Γιώργος είναι εξυπν**ότερος** από τον Δημήτρη / ο Γιώργος είναι **πιο έξυπνος** από τον Δημήτρη. — Йоргос умнее Димитриса.

Η Μαρία είναι ομορφ**ότερη** από την Ελένη / η Μαρία είναι **πιο όμορφη** από την Ελένη. — Мария красивее Елены.

Το τραπέζι είναι ακριβ**ότερο** από την καρέκλα / το τραπέζι είναι **πιο ακριβό** από την καρέκλα. — Стол дороже стула.

У прилагательных на **-ύς, -ιά, -ύ** сравнительная степень образуется с помощью прибавления окончаний **-ύτερος, -ύτερη, -ύτερο** или наречия **πιο** перед положительной формой прилагательного:

Ο αδελφός μου είναι παχ**ύτερος** από τον πατέρα μου / ο αδελφός μου είναι **πιο παχύς** από τον πατέρα μου. — Мой брат толще моего отца.

Η βαλίτσα είναι βαρ**ύτερη** από την τσάντα / Η βαλίτσα είναι **πιο βαριά** από την τσάντα. — Чемодан тяжелее сумки.

Το ποτάμι είναι βαθ**ύτερο** από την λίμνη/ το ποτάμι είναι **πιο βαθύ** από την λίμνη. — Река глубже озера.

У прилагательных на **-ής, -ής, -ές** сравнительная степень образуется с помощью прибавления окончаний **-έστερος, -έστερη, -έστερο** или наречия **πιο** перед положительной формой прилагательного:

Ο γιος του είναι αγεν**έστερος** από τον δικό μου / ο γιος του είναι **πιο αγενής** από τον δικό μου. — Его сын грубее моего.

Η Άννα είναι επιμελ**έστερη** από την Ειρήνη / η Άννα είναι **πιο επιμελής** από την Ειρήνη. — Анна усерднее Ирины.

Το κλίμα της Ελλάδας είναι υγι**έστερο** από το κλίμα της Ρωσίας / το κλίμα της Ελλάδας είναι **πιο υγιές** από το κλίμα της Ρωσίας. — Климат Греции здоровее климата России.

У прилагательных на **-ης, -α, -ικο**, у прилагательных, обозначающих цвет, у прилагательных, состоящих больше, чем из трех слогов[1], и у прилагательного κρύος, -α, -ο сравнительная степень образуется с помощью прибавления наречия **πιο** перед положительной формой прилагательного:

Ο Νίκος είναι **πιο τεμπέλης** από τον Γιάννη. — Никос ленивее Яниса.

Η γιαγιά μου είναι **πιο γκρινιάρα** από την μητέρα μου. — Моя бабушка сварливее мамы.

Το παιδί της είναι **πιο ζηλιάρικο** από το δικό μου. — Ее ребенок ревнивее моего.

Ο Μιχάλης είναι σήμερα **πιο κόκκινος** από τον Δημήτρη. — Михалис сегодня краснее Димитриса.

Χθες η μέρα ήταν **πιο κρύα** από το σήμερα. — Вчера день был холоднее, чем сегодня.

Αυτό το πράγμα είναι **πιο περίεργο** από εκείνο. — Эта вещь любопытнее той.

ПРЕВОСХОДНАЯ СТЕПЕНЬ ПРИЛАГАТЕЛЬНЫХ

У прилагательных на **-ος, -η, -ο/-ος, -α, -ο/-ος, -ια, -ο** превосходная степень образуется с помощью прибавления окончаний **-ότατος, -ότατη, -ότατο** или также как сравнительная, но с определенным артиклем:

Ο Γιώργος είναι εξυπν**ότατος**/ ο Γιώργος είναι **ο εξυπνότερος** μαθητής στην τάξη/ ο Γιώργος είναι **ο πιο έξυπνος** απ' όλους. — Йоргос очень умный / Йоргос самый умный ученик в классе/ Йоргос самый умный из всех.

Η Ελένη είναι ομορφ**ότατη**/ η Ελένη είναι **η ομορφότερη** στην τάξη / η Ελένη είναι **η πιο όμορφη** απ' όλες. — Елена очень красивая / Елена самая красивая в классе/ Елена самая красивая из всех.

Το τραπέζι είναι ακριβ**ότατο**/ το τραπέζι είναι **το ακριβότερο** έπιπλο εδώ / το τραπέζι είναι **το πιο ακριβό** απ' όλα. — Стол очень дорогой/ Стол самый дорогой предмет мебели здесь / Стол самый дорогой из всего.

[1] Обычно, но не всегда.

У прилагательных на **-ύς, -ιά, -ύ** превосходная степень образуется с помощью прибавления окончаний **-ύτατος, -ύτατη, -ύτατο** или также как сравнительная, но с определенным артиклем:

Ο αδελφός μου είναι παχύ**τατος**/ ο αδελφός μου είναι **ο παχύτερος** στην οικογένεια μας/ ο αδελφός μου είναι **ο πιο παχύς** απ' όλους. — Мой брат очень толстый / Мой брат самый толстый в нашей семье / Мой брат толще всех.

Η βαλίτσα είναι βαρύ**τατη**/ η βαλίτσα είναι **η βαρύτερη** από τα πράγματά μου / η βαλίτσα είναι **η πιο βαριά** απ' όλα. — Чемодан очень тяжелый/ Чемодан самый тяжелый из моих вещей / Чемодан самый тяжелый из всего.

Το ποτάμι είναι βαθύ**τατο** / αυτό το ποτάμι είναι **το βαθύτερο** από όλα τα ποτάμια εδώ / αυτό το ποτάμι είναι **το πιο βαθύ** εδώ. — Река очень глубокая / Эта река самая глубокая из всех рек здесь / Эта река самая глубокая здесь.

У прилагательных на **-ής, -ής, -ές** превосходная степень образуется с помощью прибавления окончаний **-έστατος, -έστατη, -έστατο** или также как сравнительная, но с определенным артиклем:

Ο Μιχάλης είναι αμελ**έστατος**/ ο Μιχάλης είναι **ο αμελέστερος** στην παρέα μας/ ο Μιχάλης είναι **ο πιο αμελής** απ' όλους που ξέρω. — Михалис очень наивный /Михалис самый наивный в нашей компании / Михалис самый наивный из всех, кого я знаю.

Η Άννα είναι επιμελ**έστατη** /η Άννα είναι η επιμελ**έστερη** στην τάξη/ η Άννα είναι **η πιο επιμελής** απ' όλες που ξέρω. — Анна очень усердная / Анна самая усердная в классе / Анна самая усердная из всех, кого я знаю.

Το κλίμα της Ελλάδας είναι υγι**έστατο**/ το κλίμα της Ελλάδας είναι **το υγιέστερο** από όλες τις χώρες της Ευρώπης/ το κλίμα της Ελλάδας είναι **το πιο υγιές** απ' όλα τα κλίματα που ξέρω. — Климат Греции очень здоровый / Климат Греции самый здоровый из всех стран Европы / Климат Греции самый здоровый из всех климатов, что я знаю.

У прилагательных на **-ης, -α, -ικο**, у прилагательных, обозначающих цвет, у прилагательных, состоящих больше, чем из трех слогов[1], и у прилагательного κρύος, -α, -ο превосходная степень образуется с помощью прибавления определенного артикля и наречия **πιο** перед положительной формой прилагательного:

Ο Δημήτρης είναι **ο πιο τεμπέλης** απ' όλους που ξέρω – Димитрис самый ленивый из всех, кого я знаю.

Η γιαγιά μου είναι **η πιο γκρινιάρα** απ' όλες τις γιαγιάδες – Моя бабушка самая сварливая из всех бабушек.

Αυτό το παιδί είναι **το πιο πεισματάρικο** απ' όλα τα άλλα παιδιά – Этот ребенок самый упрямый из всех других детей.

Αυτός ο ουρανός είναι **ο πιο γαλανός** που είδα – Это небо самое голубое из тех, что я видел.

Αυτή η μέρα είναι **η πιο κρύα** από όλο τον χειμώνα – Этот день самый холодный из всей зимы.

Αυτό το δώρο είναι **το πιο περίεργο** που πήρα ποτέ. – Этот подарок самый странный из тех, что я когда-либо получала.

Не образуют степеней сравнения прилагательные, которые обозначают:
1) вещество – μάλλινος – шерстяной,

2) происхождение – προγονικός – потомственный,

3) родство – αδελφικός – братский,

4) место – θαλασσινός – морской,

5) время – κυριακάτικος – воскресный,

6) неизменяемое состояние – αθάνατος – бессмертный,

7) с приставками α- и παν- – άυπνος – бессонный, πανάγαθος – очень добрый.

[1] Обычно, но не всегда.

НЕПРАВИЛЬНЫЕ СТЕПЕНИ СРАВНЕНИЯ

Положительная	Сравнительная	Превосходная	Перевод
καλός	καλύτερος	ο καλύτερος/άριστος	хороший, добрый
μεγάλος	μεγαλύτερος	ο μεγαλύτερος/(μέγιστος)[1]	большой
πολύς	περισσότερος	ο περισσότερος/(πλείστος)	многий
κακός	χειρότερος	ο χειρότερος/(χείριστος)/(κάκιστος)	плохой
άσχημος	χειρότερος	ο χειρότερος/(χείριστος)	ужасный
γέρος	γεροντότερος	ο γεροντότερος	старый
απλός	απλούστερος	ο απλούστερος/απλούστατος	простой
μικρός	μικρότερος	ο μικρότερος/ελάχιστος	маленький
λίγος	λιγότερος	ο λιγότερος/ελάχιστος	малочисленный

Прилагательные в сравнительных степенях склоняются также как прилагательные на -ος, -η, -ο и согласуются с существительным в роде, числе и падеже.

СТЕПЕНИ СРАВНЕНИЯ НАРЕЧИЙ

Прилагательное	Наречие			
	положительная	сравнительная/превосходная	превосходная	перевод
ωραί**ος**	ωραί**α**	ωραι**ότερα/πιο** ωραί**α**	ωραι**ότατα**	красиво
βαθύ**ς**	βαθι**ά**	βαθ**ύτερα/πιο** βαθι**ά**	βαθ**ύτατα**	глубоко
ακριβ**ής**	ακριβ**ώς**	ακριβ**έστερα**	ακριβ**έστατα**	точно
τεμπέλ**ης**	τεμπέλ**ικα**	**πιο** τεμπέλ**ικα**	**πολύ** τεμπέλ**ικα**	лениво
κρύ**ος**	κρύ**α**	**πιο** κρύ**α**	**πολύ** κρύ**α**	холодно
περίεργ**ος**	περίεργ**α**	**πιο** περίεργ**α**	**πολύ** περίεργ**α**	странно

Η Νίκη τραγουδά ωραί**α**. — Ники красиво поет.
Η αδελφή της τραγουδά ωραι**ότερα** απ' αυτήν. — Ее сестра поет красивее.
Η μητέρα τους τραγουδά ωραι**ότερα** απ' όλες. — Их мама поет красивее всех.
Η μητέρα τους τραγουδά ωραι**ότατα**. — Их мама очень красиво поет.

[1] Формы в скобках малоупотребительны.

9 Зак. 3796

НЕПРАВИЛЬНЫЕ СТЕПЕНИ СРАВНЕНИЯ

Прилагательное	Наречие			
	положительная	сравнительная/превосходная	превосходная	перевод
κοντός	κοντά	κοντύτερα/πιο κοντά	πολύ κοντά	близко
γλυκός	γλυκά	γλυκύτερα/πιο γλυκά	γλυκύτατα/πολύ γλυκά	приятно
καλός	καλά	καλύτερα/πιο καλά	άριστα/πολύ καλά	хорошо
κακός	κακώς	χειρότερα	κάκιστα/(χείριστα)	плохо
άσχημος	άσχημα	χειρότερα/πιο άσχημα	κάκιστα/πολύ άσχημα	ужасно
απλός	απλά	απλούστερα/πιο απλά	απλούστατα/πολύ απλά	просто
λίγος	λίγ**ο**	λιγότερ**ο**/πιο λίγο	ελάχιστα/πολύ λίγο	мало
πολύς	πολ**ύ**	περισσότερ**ο**/πιο πολύ	πάρα πολύ	очень
	νωρίς	νωρίτερα/πιο νωρίς	πολύ νωρίς	рано
	αργά	αργότερα/πιο αργά	πολύ αργά	поздно
	σιγά	σιγότερα/πιο σιγά	πολύ σιγά	тихо

Теперь прочитайте диалог и несколько текстов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ГРЄЧЄСКИЄ ПРАЗДНИКИ И ОБЫЧАИ

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές γιορτές. Οι πιο γνωστές είναι:

— **Θρησκευτικές**: **Τα Χριστούγεννα** (25 Δεκεμβρίου), **η Πρωτοχρονιά** (1η Ιανουαρίου), **τα Θεοφάνεια** (6η Ιανουαρίου), **Καθαρή Δευτέρα**, **το Πάσχα** (κινητή γιορτή) και **ο Δεκαπενταύγοστος** (της Παναγίας).

— **Εθνικές**: **28η Οκτωβρίου** (η μέρα του όχι), **25η Μαρτίου** (η μέρα της ανεξαρτησίας), **17η Νοεμβρίου** (η γιορτή του Πολυτεχνείου).

— **Άλλες**: **η Πρωταπριλιά** (1η Απριλίου), **η Πρωτομαγιά** (1η Μαΐου).

— **Ονομαστικές γιορτές**: Τα παιδιά γιορτάζουν κυρίως **τα γενέθλιά** τους, ενώ οι μεγάλοι συνηθίζουν να γιορτάζουν την **ονομαστική τους γιορτή**. Την ημέρα αυτή τους επισκέπτονται συγγενείς και φίλοι, τους προσφέρουν γλυκά, λουλούδια, δώρα και τους εύχονται «**Χρόνια Πολλά**». Πολλές φορές στην γιορτή γίνονται πάρτι και το γλέντι κρατάει σχεδόν μέχρι το πρωί.

Χρόνια πολλά, Γιάννη!

— Γεια σου, Γιάννη, Χρόνια Πολλά.

— Ευχαριστώ πολύ, Μαρία. Ελά, κάθισε.

— Αυτό το δωράκι είναι για σένα. Ένα φλιτζάνι να πίνεις τον καφέ σου.

— Μετά απ' αυτό, κάθε μέρα που θα πίνω καφέ, θα σε θυμάμαι.

— Μόνο τότε;

— Τι θα πάρεις; Ποτό, γλυκό, ό,τι θέλεις.

— Θα πιω μόνο ένα ποτήρι κρασί, γιατί σήμερα έχω πολλές επισκέψεις. Βλέπεις κάθε σπίτι έχει και Γιάννη ή Ιωάννα και δεν ξέρω τι ώρα θα τελειώσω... Στην υγειά σου, Γιάννη. Χρόνια πολλά και του χρόνου να σερβίρει η γυναίκα σου.

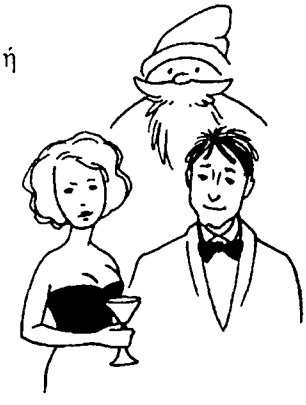
— Ευχαριστώ, Μαρία. Κι εσύ ό,τι επιθυμείς. Μ' έναν καλό γαμπρό.

Τα Χριστούγεννα

Γιορτάζονται στις 25 Δεκεμβρίου, σε ανάμνηση της γέννησης του Ιησού Χριστού. Τα έθιμα των Χριστουγέννων διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή. Οι προετιμασίες αρχίζουν από πολύ νωρίς. Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά ξεχύνονται στους δρόμους, περνούν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν τα κάλαντα. Τα σπίτια ντύνονται γιορτινά, όλοι στολίζουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο με πολύχρωμα φωτάκια και λογιών λογιών στολίδια, ετοιμάζουν ένα πλούσιο τραπέζι, μαγειρεύουν την πατροπαράδοτη γαλοπούλα και εύχονται ο ένας στον άλλο «Χρόνια Πολλά». Τις μέρες αυτές αναβιώνει, έστω για λίγο, το «πνεύμα των Χριστουγέννων», μήνυμα αγάπης και ειρήνης στον κόσμο.

Η Πρωτοχρονιά

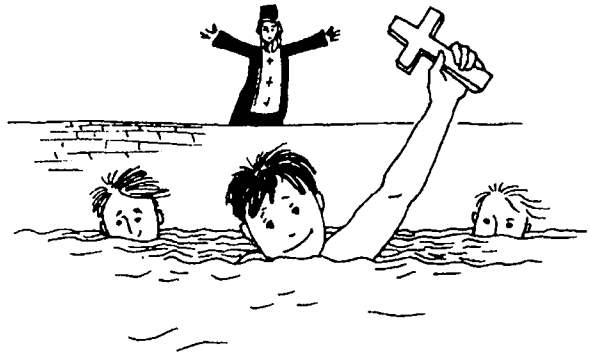

Με μεγάλη λαμπρότητα γίνεται η υποδοχή του καινούριου χρόνου. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά τραγουδούν τα κάλαντα, και παίρνουν γι' αυτό και κάποιο φιλοδώρημα. Το βραδύ συγκεντρώνονται συγγενείς και φίλοι σε σπίτια, όπου το ρίχνουν στο φαγοπότι, αλλάζουν δώρα και τρώνε την βασιλόπιτα. Την αγοράζουν την παραμονή της Πρωτοχρονιάς. Έχει μέσα ένα

νόμισμα. Πολλές νοικοκυρές έχουν την συνήθεια να την φτιάχνουν στο σπίτι τους. Ο αρχηγός της οικογένειας κόβει την πίτα στις 12 τα μεσάνυχτα, την ώρα ακριβώς που ο παλιός χρόνος δίνει την θέση του στον καινούριο. Μοιράζει τα κομμάτια σε όλα τα μέλη της οικογένειας. Όποιος βρει το νόμισμα θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Μετά, σύμφωνα με το έθιμο, παίζουν χαρτιά για να δοκιμάσουν την τύχη τους. Η μορφή του αγίου που κυριαρχεί την ημέρα αυτή είναι ο Άγιος Βασίλης. Ο Αϊ-Βασίλης είναι ο πιο αγαπημένος γέρος των παιδιών. Ο συμπαθητικός αυτός γέροντας με την άσπρη γενειάδα και με ένα σακίδιο στην πλάτη τους φέρνει δώρα. Ευχές που ακούγονται αυτή την ημέρα είναι «Χρόνια Πολλά», «Καλή Χρονιά», «Ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος»!

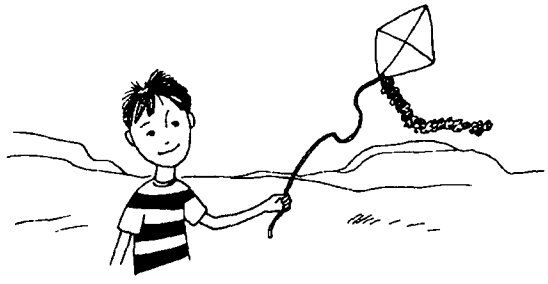
Τα Θεοφάνεια

Γιορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου. Είναι η μέρα που ο παππάς αγιάζει τα νερά. Ρίχνει τον σταυρό στην θάλασσα, και τα παλικάρια πέφτουν στον παγωμένο νερό για να τον βρουν. Αυτή την ημέρα γιορτάζουν την βάφτιση του Χριστού.

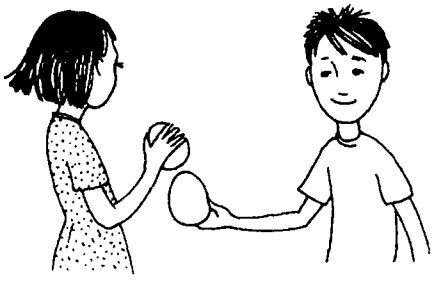
Καθαρή Δευτέρα

Η μέρα αυτή πέφτει μετά την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς και είναι μέρα νηστείας. Οι Έλληνες συνηθίζουν να την περνούν στην εξοχή. Τα παιδιά πετούν χαρταετούς, όταν κάνει καλό καιρό.

Το Πάσχα

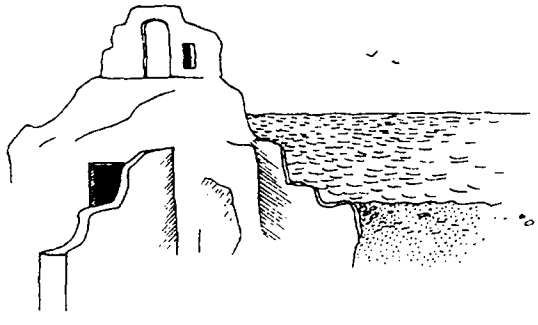
Το Πάσχα είναι η μεγαλύτερη γιορτή της Χριστιανοσύνης, αφιερωμένη στα Πάθη του Χριστού. Η εβδομάδα πριν από την Κυριακή του Πάσχα λέγεται Μεγάλη Εβδομάδα. Κάθε βράδυ οι εκκλησίες γεμίζουν από πιστούς που παρακολουθούν με ευλάβεια την θεία λειτουργία. Την Μεγάλη Πέμπτη βάφουμε κόκκινα αυγά. Τα σπίτια μοσχοβολούν από τα τσουρέκια. Την Μεγάλη Παρασκευή όλη μέρα οι καμπάνες χτυπούν λυπητερά και το βράδυ γίνεται η περιφορά του Επιταφίου. Το Μεγάλο Σάββατο παίρνουν τις λαμπάδες και πηγαίνουν στην εκκλησία αργά την νύχτα. Στις 12 τα μεσάνυχτα καμπάνες, βεγγαλικά! Μετά γυρίζουν στο σπίτι και τρώνε την ζεστή μαγειρίτσα. Την Κυριακή του Πάσχα γιορτάζεται με ιδιαίτερη λαμπρότητα η Ανάσταση του Χριστού. Την ημέρα αυτή δεν λείπουν τα κουλούρια, τα τσουρέκια, τα κόκκινα αυγά και οι μεγάλες κουλούρες, που

έχουν ένα σταυρό στην μέση και ένα κόκκινο αυγό στο κέντρο του σταυρού. Αποκορύφωμα της Πασχαλινής γιορτής είναι ο οβελίας, δηλαδή το αρνί που ψήνεται στην σούβλα την Κυριακή του Πάσχα σε όλα τα σπίτια. Την ημέρα αυτή ένα ωραίο έθιμο είναι το τσούγκρισμα των αυγών που συνοδεύει η ευχή «Χριστός Ανέστη» και η τυπική απάντηση «Αληθώς Ανέστη».

Η γιορτή της Παναγίας (ο Δεκαπενταύγουστος)

Είναι από τις μεγαλύτερες «θεομητορικές» γιορτές. Ο ελληνικός λαός λατρεύει την Παναγία σαν θνητή μητέρα του Χριστού. Οι εκκλησίες της ημέρας αυτής είναι συχνότατες στα νησιά, στα βουνά και στους κάμπους. Τα βαφτιστικά ονόματα από το Παναγία: Μαρία, Μαριγώ, Μαρίκα, Μαίρη, Δέσποινα, Παναγιώτα καθώς και τα αρσενικά Παναγιώτης, Παναγής, Πάνος, Θεοτόκης κ.τ.λ. γιορτάζουν κυρίως τον Δεκαπενταύγουστο. Μεγάλο προσκύνημα της Παναγίας στην Αιγαιακή Ελλάδα είναι η Τήνος. Συγκετρώνει το μεγαλύτερο πλήθος πανηγυριστών. Τα μεγάλα επιβατηγά πλοία του Πειραιά απασχολούνται με το ολοβδόμαδο προσκύνημα. Στους μεγάλους δρόμους που οδηγούν από το Μοναστήρι στην παραλία της Τήνου πουλιούνται κάθε είδους αναμνηστικά και λατρευτικά αντικείμενα. Τα προσκυνήματα, μεγάλα και μικρά, είναι πολλά σε όλη την Ελλάδα. Δεν υπάρχει χώρος χωρίς μια Παναγία του Δεκαπενταύγουστου.

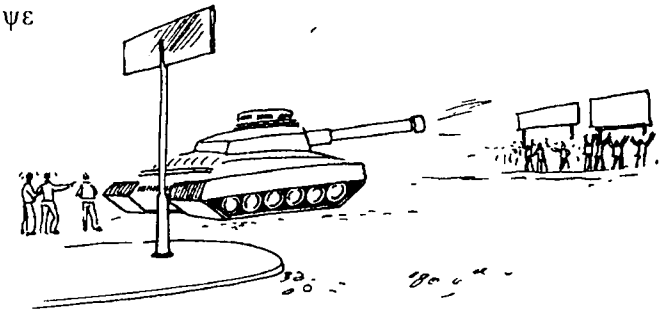
28η Οκτωβρίου (η μέρα του όχι)

Είναι η εθνική γιορτή. Το 1943 οι Έλληνες εμπόδισαν τον εχθρό να μπει στα χώματά του. Τότε είπαν εκείνο το αποφασιστικό και ηρωικό «Όχι».

17η Νοεμβρίου (η γιορτή του Πολυτεχνίου)

Στις 14 Νοεμβρίου 1973 οι σπουδαστές της Αθήνας κλείστηκαν στο Πολυτεχνείο, για να διαμαρτυρηθούν εναντίον της απάνθρωπης δικτατορίας, που επέβαλαν στον ελληνικό λαό την 21η Απριλίου 1967. Κατασκεύασαν ραδιοφωνικό πομπό και μ' αυτόν καλούσαν τους Έλληνες σε εξέγερση. Χιλιάδες Αθηναίοι συγκεντρώθηκαν γύρω από το Πολυτεχνείο. «Τύραννοι, κάτω τα χέρια απ' το λαό», «Θάνατος στο φασισμό», «Ή τώρα ή ποτέ», «Απόψε πεθαίνει η τυρρανία» — ήταν μερικά από τα συνθήματα που άκουγε το συγκεντρωμένο πλήθος. Τα μεσάνυχτα της 16ης προς 17ης Νοεμβρίου οι

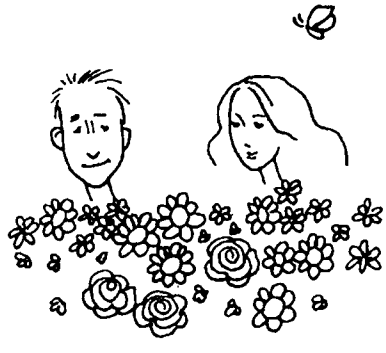
ένοπλοι του καθεστώτος με την βοήθεια ενός τανκ γκρέμισαν την εξωτερική πύλη και εισβάλανε στο κτίριο. Η εξέγερση αυτή έδωσε το πρώτο καίριο χτύπημα κατά της δικτατορίας. Κάθε χρόνο στις 17 Νοεμβρίου στα σχολεία και Πανεπιστήμια γίνονται εκδηλώσεις, για να τιμήσουν την εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Η Πρωταπριλιά (1η Απριλίου)

Ο καθένας σκαρώνει και από μια φάρσα την ημέρα αυτή. Τα παιδιά, και οι μεγάλοι ακόμα, ψάχνουν να βρουν τα πιο απίθανα ψέματα.

Η Πρωτομαγιά (1η Μαΐου)

Είναι γιορτή των εργαζομένων και των λουλουδιών. Είναι άνοιξη πια. Κάνει καλό καιρό. Η φύση ανθίζει και μοσοχοβολά. Όλοι μαζεύουν λουλούδια και φτιάχνουν το μαγιάτικο στεφάνι που κρεμούν στο μπαλκόνι ή στην πόρτα του σπιτιού.

Слова в помощь

γνωστός, ή, ό — известный
η ανεξαρτησία — независимость
κυρίως — главным образом
κρατώ/άω — продолжаться
σχεδόν — почти
θυμάμαι — вспоминать
στην υγειά σου — за твое здоровье
η ανάμνηση — память, напоминание
το έθιμο — обычай
διαφέρω — отличаться
η περιοχή — область
ξεχύνομαι — высыпаться
λογιών λογιών — разнообразный
αναβιώνω — возрождаться
έστω — пусть
το πνεύμα — дух
το μήνυμα — послание
η αγάπη — любовь
η ειρήνη — мир
η λαμπρότητα — великолепие, блеск
το φιλοδώρημα — чаевые
το νόμισμα — монета
η νοικοκυρά — хозяйка
η συνήθεια — привычка
ο αρχηγός — глава
η θέση — место
το μέλος — член
σύμφωνα με — согласно с
παίζω χαρτιά — играть в карты
δοκιμάζω την τύχη — испытывать судьбу

η μορφή — образ
κυριαρχώ — главенствовать
ο γέρος/γέροντας — старик
η γενειάδα — борода
το σακίδιο — мешок
παγωμένος, η, ο — ледяной
το παλικάρι — парень
ο χαρταετός — бумажный змей
αφιερωμένος, η, ο — посвященный
η ευλάβεια — благочестие
μοσχοβολώ/άω — благоухать
λυπητερά — печально, скорбно
το αποκορύφωμα — апогей
συνοδεύω — сопровождать
αρσενικός, ή, ό — мужской
κ.τ.λ. (και τα λοιπά) — и т. д. (и так далее)
Αιγαιακός, ή, ό — Эгейский
η Τήνος — о-в Тинос (Киклады)
τα επιβατηγά πλοία — пассажирские суда
απασχολούνται — занимаются
πουλιούνται — продаются
κάθε είδους — любой
το αντικείμενο — предмет
ολοβδόμαδος, η, ο — продолжающийся всю неделю
οδηγώ/άω — вести
εμποδίζω — препятствовать
ο εχθρός — враг
τα χώματα — земля
αποφασιστικός, ή, ό — решительный
ηρωικός, ή, ό — героический
το Πολυτεχνείο — Политехникум

κλείστηκαν — закрылись
για να διαμαρτυρηθούν — чтобы протестовать
εναντίον/κατά + родительный падеж — против
απάνθρωπος, η, ο — бесчеловечный
η δικτατορία — диктатура
επιβάλλω – επέβαλα — навязывать
ο λαός — народ
κατασκευάζω — изготовлять
ο ραδιοφωνικός πομπός — радиопередатчик
η εξέγερση — восстание
συγκεντρώθηκαν — собрались
ο τύραννος — тиран
ο θάνατος — смерть
ο φασισμός — фашизм
η τυραννία — тирания
το σύνθημα — лозунг
συγκεντρωμένος, η, ο — собравшийся
το πλήθος — толпа
ο ένοπλος — вооруженный
το καθεστώς — режим
γκρεμίζω — разрушать
η πύλη — ворота
εισβάλλω — вторгаться
το κτίριο — здание
καίριος, α, ο — решительный
το χτύπημα — удар
η εκδήλωση — демонстрация
σκαρώνω — придумывать
η φάρσα — шутка
το ψέμα — ложь, обман

εργαζόμενος — рабочий
ανθίζω — цвести
μαγιάτικος, η, ο — майский
το στεφάνι — венок
κρεμώ/άω — вешать

ПРАЗДНИКИ

η γιορτή — праздник
γιορτινός, ή, ό — праздничный
γιορτάζω — праздновать
το πανηγύρι — религиозный праздник
ο πανηγυριστής — паломник
η παραμονή — канун
η γέννηση — рождение
η βάφτιση — крещение
βαφτιστικός, ή, ό — крестильный
τα γενέθλια — день рождения
ο αρραβώνας — помолвка
ο γάμος — свадьба
η επέτειος — юбилей
η κηδεία — похороны
θρησκευτικός, ή, ό — религиозный
τα Χριστούγεννα — Рождество
ο Ιησούς Χριστός — Иисус Христос
τα κάλαντα — колядки
το χριστουγεννιάτικο δέντρο — новогодняя елка
η Πρωτοχρονιά — Новый Год
ο Άγιος/Αϊ-Βασίλης — Дед Мороз
τα Θεοφάνεια — Крещение
αγιάζω — освящать

ο σταυρός — крест
η Καθαρή Δευτέρα — Чистый Понедельник
η Απόκριά — Масленица
η νηστεία — пост
το Πάσχα — Пасха
κινητός, ή, ό — подвижной
η χριστιανοσύνη — христианство
τα Πάθη του Χριστού — Страсти Христовы
η Μεγάλη Εβδομάδα — Страстная Неделя
η εκκλησία — церковь
ο πιστός — верующий
η θεία λειτουργία — божественная литургия
η καμπάνα — колокол
η περιφορά του Επιταφίου — процессия вокруг Гроба Господня
η λαμπάδα — лампада
τα βεγγαλικά — бенгальские огни
η Ανάσταση — Воскресение
πασχαλινός, ή, ό — пасхальный
το τσούγκρισμα — чоканье
τσουγκρίζω — чокаться
θεομητορικός, ή, ό — связанный с Богоматерью
λατρεύω — поклоняться
λατρευτικός, ή, ό — культовый
η Παναγία — Богородица
θνητός, ή, ό — смертный
το προσκύνημα — место паломничества
η πρόσκληση / το προσκλητήριο — приглашение
προσκαλώ — приглашать

προσφέρω — преподносить
το δώρο — подарок
δωρίζω, χαρίζω — дарить
τα λουλούδια — цветы
η προετιμασία — подготовка
ετοιμάζω (-ομαι) — готовить(-ся)
το κέρασμα — угощение
κερνώ/άω – κέρασα — угощать
στολίζω — украшать
το στολίδι — украшение
το φωτάκι — огонек, лампочка
η υποδοχή — прием
υποδέχομαι — принимать
συγχαίρω — поздравлять
κάνω/έχω επίσκεψη — наносить визит
επισκέφτομαι — посещать
συγκεντρώνομαι — собираться
εθνικός, ή, ό — национальный
η ονομαστική γιορτή — именины
τυπικός, ή, ό — типичный
πατροπαράδοτος, η, ο — традиционный
η γαλοπούλα — индейка
η βασιλόπιτα — новогодний пирог
τυχερός, ή, ό — счастливый
το ρίχνω στο φαγοπότι — пировать
αγαπημένος, η, ο — любимый
η μαγειρίτσα — суп с овечьими потрохами
η κουλούρα — кулич

η σούβλα — вертел
ο οβελίας — ягненок, жаренный на вертеле
η ευχή — пожелание
εύχομαι/δίνω ευχές — желать
Χρόνια Πολλά[1] — долгих лет, с днем рождения
συγχαρητήρια — поздравления
συλλυπητήρια — соболезнования
να σας ζήσει[2] — долгих ему/ей лет
να ζήσετε — долгих Вам лет
να τα εκατοστίσεις[3] — долгих тебе лет
και του χρόνου — чтобы и в следующем году все было хорошо
καλή χρονιά — хорошего года
ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος — счастливого Нового года
Χριστός Ανέστη — Христос Воскрес
Αληθώς Ανέστη — Воистину Воскрес

Расскажите о русских праздниках и о том, как их справляют.

[1] Пожелание на любой праздник.

[2] Пожелание на крестинах.

[3] Дословно: «умножь свои годы на сто».

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте прилагательные, данные в скобках, в сравнительную степень.

1. Ο παππούς μου έχει _____ μαλλιά από τον πατέρα μου. (πολύς)
2. Τι κακός που είναι ο Αλέκος! Δεν συνάντησα άνθρωπο με _____ χαρακτήρα απ' αυτόν. (κακός)
3. Το αυτοκίνητο είναι _____ από το ποδήλατο και το ποδήλατο είναι _____ από το αυτοκίνητο. (βαρύς, ελαφρός)
4. Ο δρόμος είναι _____ από την πλατεία και η πλατεία είναι _____ από τον δρόμο. (στενός, φαρδύς)
5. Τι έχεις και μέρα με την μέρα γίνεσαι όλο και _____; (γκρινιάρης)
6. Το δωμάτιο είναι _____ από την τάξη και η τάξη είναι _____ από το δωμάτιο. (μικρός, μεγάλος)
7. Το ταξίδι από την Αθήνα ως την Θεσσαλονίκη με αυτοκίνητο είναι _____ απ' ό,τι είναι με το τρένο. (σύντομος)
8. Τα καυσαέρια είναι _____ απ' οτιδήποτε άλλο για την ατμόσφαιρα της πόλης. (επιβλαβής)
9. Νομίζω ότι τα μαλλιά σου θα είναι _____, αν είναι λίγο _____ . (καλός, μακρύς)
10. Δεν άκουσα _____ πράγμα από αυτό που λες. (περίεργος)

II. Поставьте прилагательные, данные в скобках, в превосходную степень.

1. Γιατί έκανες λάθος; Το πρόβλημα ήταν _____ . (απλός)
2. Σ' εκείνο το σπίτι μένει ένας από _____ ανθρώπους της πόλης μας. (πλούσιος)
3. Βγαίνω πολύ σπάνια. _____ μέρες της εβδομάδας μένω σπίτι. (πολύς)
4. Η φίλη σου είναι _____ γυναίκα που είδα ποτέ. (ωραίος)
5. Η πόλη μας έχει _____ κλίμα της Ελλάδας. (άσχημος)
6. Χθες ήταν _____ μέρα του χρόνου. (κρύος)
7. _____ ζώο το είδα στο ζωολογικό κήπο του Παρισιού. (περίεργος)
8. Οι μεγάλοι άνθρωποι είναι _____ . (ζηλιάρης)
9. Γελά εύκολα. Ακόμα και _____ ιστορίες τις βρίσκει αστείες. (ανόητος)
10. Μιλάει πάντα απότομα. Είναι _____ και _____ . (αγενής, αναιδής)

III. Поставьте наречия, данные в скобках, в сравнительную или превосходную степень.

1. Ο χειμώνας μου αρέσει _____ από τις άλλες εποχές. (λίγο)
2. Δεν θέλω να μαλώσουμε. _____ να φύγω. (καλά)
3. Η μητέρα του τον αγαπά _____ από όλα τα παιδιά της. (πολύ)
4. Στην θάλασσα η Αλέκα πηγαίνει _____ απ' όλους. (βαθιά)
5. Δεν ξανάκουσα ποτέ μου να τραγουδούν _____ . (ωραία)
6. Το αυτοκίνητο τρέχει _____ από το άλογο. (γρήγορα)
7. Η γιαγιά μου τρώει _____ . (λίγο)
8. Μίλα _____, γιατί μας ακούνε. (σιγά)
9. Ο άρρωστος είναι _____ από χθες. (κακώς)
10. Είμαι μια χαρά. _____ δεν έχω κέφι να έρθω μαζί σας. (απλά)

IV. Фонетическая тренировка. Прочитайте слова Национального Гимна Греции, написанные в 1823 году Дионисием Соломосом[1]. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Ύμνος εις την Ελευθερία	**Гимн Свободе**
Σε _ γνωρίζω από _ την _ κόψη	Я узнаю тебя[2] по острому
του _ σπαθιού την _ τρομερή,	лезвию меча,
σε _ γνωρίζω από _ την _ όψη	я узнаю тебя по образу,
που _ με _ βία μετράει τη _ γή.	который силой измеряет землю.
Απ᾽ _ τα _ κόκαλα βγαλμένη	Извлеченная из святых
των _ Ελλήνων τα _ ιερά,	костей греков
και _ σαν _ πρώτα ανδρειωμένη,	и, как и раньше, храбрая,
χαίρε, ω _ χαίρε, Ελευθεριά!	радуйся, радуйся, Свобода!
Εκεί μέσα εκατοικούσες	Ты там жила,
πικραμένη, εντροπαλή,	горькая, робкая,
κι _ ένα στόμα ακαρτερούσες	и ждала уст, которые
Έλα πάλι, να _ σου _ πεί.	снова тебе скажут «вперед».
Άργειε νά _ 'λθει εκείνη η _ μέρα,	Поздно пришел тот день,
κι _ ήταν όλα σιωπηλά,	и все было тихо,
γιατί τά _ 'σκιαζε η _ φοβέρα	потому что все покрывал ужас,
και _ τα _ πλάκωνε η _ σκλαβιά.	и на все давило рабство.

[1] Дионисий Соломос (Διονύσιος Σολωμός) (1798- 1857) – национальный греческий поэт, первый греческий поэт, который стал писать на народном языке (δημοτική).

[2] Имеется в виду свобода.

20 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *перфект, плюсквамперфект, перфектное будущее действительного залога глаголов обоих спряжений*
2. ТЕКСТЫ «ПУТЕШЕСТВИЯ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся еще с некоторыми временами глагола: перфектом, плюсквамперфектом и перфектным будущим.

ПЕРФЕКТ

Для образования перфекта (по-гречески παρακείμενος) необходимо два элемента: спрягаемый в настоящем времени глагол ἔχω и основной глагол, образованный от основы аориста без приставки ε и с окончанием -ει. Ударение в этой форме ставится на второй слог от конца: κλείνω — **ἔκλεισα** —

έχω κλείσει, ανοίγω — **άνοιξα** — έχω ανοίξει, γράφω — **έγραψα** — έχω γράψει, μαζεύω — **μάζεψα** — έχω μαζέψει, αγαπώ — **αγάπησα** — έχω αγαπήσει, γελώ — **γέλασα** — έχω γελάσει, τραβώ — **τράβηξα** — έχω τραβήξει, πετώ — **πέταξα** — έχω πετάξει, αργώ — **άργησα** — έχω αργήσει, φορώ — **φόρεσα** — έχω φορέσει. Изменяется только глагол «иметь», форма основного глагола остается неизменной во всех лицах и числах.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	έχω κλείσει	έχουμε κλείσει
2	έχεις κλείσει	έχετε κλείσει
3	έχει κλείσει	έχουν κλείσει

Перфект главным образом показывает на результат действия, завершившегося в прошлом. Довольно часто, если нет никаких обстоятельств времени, перфект можно заменить аористом.

Аорист	Перфект
Πριν από λίγες μέρες **διάβασα** ένα βιβλίο για την θέση της γυναίκας στην αρχαία Ελλάδα.	**Έχω διαβάσει** ένα βιβλίο για την θέση της γυναίκας στην αρχαία Ελλάδα.
Несколько дней назад я прочитала книгу о месте женщины в древней Греции.	Я читала книгу о месте женщины в древней Греции.
Θα 'ρθω με το δικό μου αυτοκίνητο. Το **διόρθωσα** χθες.	Θα 'ρθω με το δικό μου αυτοκίνητο. Το **έχω διορθώσει**.
Я приеду на своей машине. Я ее вчера починил.	Я приеду на своей машине. Я ее починил.
Περίμενέ τους, έρχονται. **Ξεκίνησαν** πριν από αρκετή ώρα.	Περίμενέ τους, έρχονται. **Έχουν ξεκινήσει** κιόλας.
Подожди их, они едут. Они выехали уже давно.	Подожди их, они едут. Они уже выехали.

Чтобы узнать перфектную форму у неправильных глаголов, смотрите форму будущего времени совершенного вида третьего лица единственного числа: δίνω — θα **δώσει** — έχω **δώσει**, παίρνω — θα **πάρει** — έχει **πάρει**, πίνω — θα πιει — έχω **πιει**, τρώω — θα **φάει** — έχω **φάει**, πηγαίνω — θα **πάει** — έχω **πάει**, έρχομαι — θα **έρθει/ρθει** — έχω **έρθει/ρθει**, φεύγω — θα **φύγει** — έχω **φύγει**, βλέπω — θα **δει** — έχω **δει**, λέω — θα **πει** — έχει **πει**, βρίσκω — θα **βρει** — έχω **βρει**, βάζω — θα **βάλει** — έχω βάλει, βγάζω — θα **βγάλει** — έχω **βγάλει** и т. д.

ПЛЮСКВАМПЕРФЕКТ

Плюсквамперфект (по-гречески υπερσυντέλικος) образуется также как перфект, только глагол έχω спрягается в прошедшем времени: είχα κλ**είσει**, είχα αν**οίξει**, είχα γρ**άψει**, είχα μαζ**έψει**, είχα αγαπ**ήσει**, είχα γελ**άσει**, είχα τραβ**ήξει**, είχα πετ**άξει**, είχα αργ**ήσει**, είχα φορ**έσει**.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	είχα κλείσει	είχαμε κλείσει
2	είχες κλείσει	είχατε κλείσει
3	είχε κλείσει	είχαν κλείσει

Плюсквамперфект выражает действие, которое завершилось в прошлом раньше какого-то другого действия:

Είχα ακούσει τα νέα στο ραδιόφωνο, πριν τα διαβάσω στην εφημερίδα. — Я услышал новости по радио до того, как прочитал их в газете.

Σου τηλεφώνησα, αλλά δεν **είχες γυρίσει** ακόμη. — Я тебе звонила, но ты еще не вернулся.

Όταν ο Κώστας έφτασε στο σχολείο, το μάθημα **είχε ήδη αρχίσει**. — Когда Костас пришел в школу, урок уже начался.

Είχαμε ξοδέψει και την τελευταία μας δεκάρα, πριν τελειώσει ο μήνας. — Мы потратили последнюю копейку еще до конца месяца.

Χθες αργά την νύχτα, όταν πέρασα από το σπίτι σας, δεν **είχατε σβήσει** ακόμη το φως. — Вчера поздно вечером, когда я проходил мимо вашего дома, вы еще не погасили свет.

Πήγαν να ψωνίσουν πρωί πρωί, αλλά τα μαγαζιά δεν **είχαν ανοίξει** ακόμη. — Они пошли за покупками рано утром, но магазины еще не открылись.

ПЕРФЕКТНОЕ БУДУЩЕЕ

Перфектное будущее образуется также как перфект, только глагол έχω спрягается в будущем времени: θα έχω κλ**είσει**, θα έχω αν**οίξει**, θα έχω γρ**άψει**, θα έχω μαζ**έψει**, θα έχω αγαπ**ήσει**, θα έχω γελ**άσει**, θα έχω τραβ**ήξει**, θα έχω πετ**άξει**, θα έχω αργ**ήσει**, θα έχω φορ**έσει**.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	θα έχω κλείσει	θα έχουμε κλείσει
2	θα έχεις κλείσει	θα έχετε κλείσει
3	θα έχει κλείσει	θα έχουν κλείσει

Перфектное будущее показывает, что некое действие завершится до какого-то определенного момента в будущем:

Будущее	Перфектное будущее
Θα γράψω το γράμμα <u>το απόγευμα</u>.	**Θα έχω γράψει** το γράμμα <u>ως</u> το απόγευμα.
Я напишу письмо после обеда.	Я напишу письмо до обеда.
Θα μαγειρέψω <u>στις 11</u>.	**Θα έχω μαγειρέψει**, <u>ώσπου</u> να γυρίσεις.
Я приготовлю еду в 11.	Я приготовлю еду к тому времени, как ты вернешься.

Перфект с частицей να

Μήπως είδες τα κλειδιά μου; Πρέπει **να** τα **έχω αφήσει** εδώ. – Может быть, ты видел мои ключи? Я, должно быть, оставил их здесь.

Εντάξει, να πας σινεμά με την παρέα σου, **να έχεις γυρίσει** όμως ως τις δώδεκα. – Ладно, иди в кино со своей компанией, но вернись до 12.

Είπα να μου τηλεφωνήσει, αλλά δεν με πήρε ακόμη. Λες **να** μην του το **έχουν πει**; – Я думала, он мне позвонит, но он еще не позвонил. Думаешь, ему этого не сказали?

Личные местоимения и частицы с перфектными временами

δεν + θα + местоимение в родительном падеже + местоимение в винительном падеже + έχω + глагол

να + μην + местоимение в родительном падеже + местоимение в винительном падеже + έχω + глагол

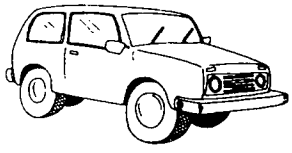
Δεν έχει στείλει την επιταγή σ' εμένα. — **Δεν μου την έχει στείλει**. – Он еще не прислал мне денежный перевод. – Он мне его еще не прислал.

Θα έχω επιστρέψει τα δανεικά σ' αυτόν, πριν μου τα ζητήσει. — **Θα του τα έχω επιστρέψει**, πριν μου τα ζητήσει. – Я верну ему долг до того, как он у меня его попросит. – Я ему его верну до того, как он у меня его попросит.

Λες να μην έχει πληρώσει το νοίκι στην σπιτονοικοκυρά; — Λες **να μην της το έχει πληρώσει**; – Думаешь, он не заплатил арендную плату хозяйке? – Думаешь, он ей ее не заплатил?

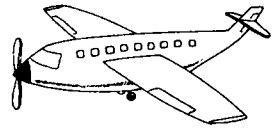
ПУТЕШЕСТВИЯ

Τα μέσα συγκοινωνίας άλλοτε και τώρα

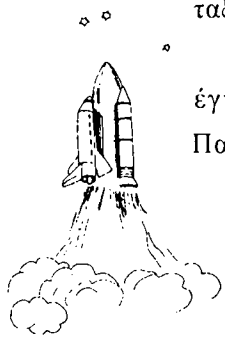

Σήμερα οι ανάγκες της ζωής έγιναν περισσότερες. Ο άνθρωπος έγινε πολυάσχολος, ταξιδεύει συχνότερα και έρχεται σε επαφή με ανθρώπους που ζουν στα πιο μακρινά μέρη της γης. Σ' αυτό τον βοηθούν και τα μέσα συγκοινωνίας, που κι αυτά έγιναν ταχύτερα και ανετότερα. Θυμηθείτε πώς ήταν τα πράγματα παλιά! Φέρτε στο μυαλό σας το τρένο του 1900. Πολλά βαγόνια, μαύρος καπνός, μηχανή με κάρβουνα.

Το αυτοκίνητο της εποχής εκείνης είχε άλλο σχήμα. Σήμερα ένα τέτοιο αυτοκίνητο ονομάζεται αντίκα. Και στην θάλασσα τα πράγματα δεν ήταν διαφορετικά. Δεν υπήρχαν ούτε φέρι-μποτ, ούτε υπερωκεάνια. Ένα ταξίδι από το ένα ημισφαίριο της γης στο άλλο διαρκούσε ολόκληρους μήνες ή και χρόνο, με τα ιστιφόρα που περίμεναν το φύσημα του αέρα για να ξεκινήσουν και πολλές φορές χάνονταν στο πέλαγος.

Αεροπλάνο δεν υπήρχε. Όταν το είδαν για πρώτη φορά οι άνθρωποι τρόμαξαν πολύ. Ήταν ένα πελώριο σιδερένειο πουλί, που έβγαζε ένα δυνατό, άγριο ήχο. Πέρασε πολύς καιρός, ώσπου να συνηθίσουν να ταξιδεύουν μ' αυτό.

Όμως η ζωή συνεχίζεται. Στην εποχή μας ο άνθρωπος έγινε θεατής του πιο τολμηρού και ασύλληπτου ταξιδιού. Παρακολούθησε το πρώτο ταξίδι στην Σελήνη, που κι αυτό σήμερα, μια κι έγινε τόσες φορές, έχασε το πρώτο του μυστήριο. Σήμερα οι αστροναύτες πηγαίνουν και έρχονται στο διάστημα, και σ' εμάς αυτό φαίνεται τόσο απλό όσο ένα ταξίδι με τρένο το 1900.

Ένα αυτοκινητικό δυστύχημα

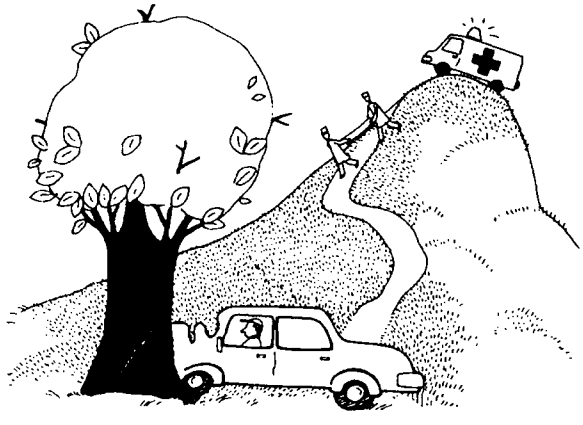
Όπως οι περισσότεροι άνθρωποι, έτσι κι εγώ δεν είχα καταλάβει πόσο εύκολο είναι να γίνει ένα δυστύχημα. Είμαι εμπορικός αντιπρόσωπος και η δουλειά μου με αναγκάζει να κάνω πολλά ταξίδια. Έχω αγοράσει ένα μικρό αυτοκίνητο, γιατί έτσι ταξιδεύω και ευκολότερα και φτηνότερα.

Τις προάλλες γυρνούσα σπίτι μου, αφού είχα τελειώσει τις δουλειές μου στην Φλώρινα. Είχα ανοίξει το ραδιόφωνο, άκουγα μουσική και οδηγούσα προσεκτικά χωρίς μεγάλη ταχύτητα, γιατί είχε αρχίσει να βρέχει και ο δρόμος γλιστρούσε.

Ξαφνικά είδα να έρχεται καταπάνω μου ένα λεωφορείο. Μηχανικά έστριψα το τιμόνι δεξιά, και το αυτοκίνητό μου, αφού έκανε δύο τούμπες, σταμάτησε στα χωράφια.

Όταν άνοιξα τα μάτια μου, είδα ότι ήμουν στο νοσοκομείο και έμαθα ότι κάποιο αυτοκίνητο είχε σταματήσει στον τόπο του ατυχήματος, και ο οδηγός του με έφερε ως εδώ.

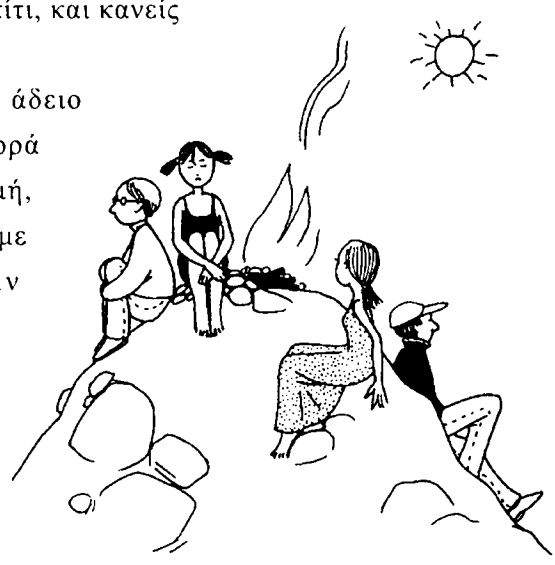
Όσο για τον οδηγό του λεωφορείου, τον σταμάτησε η τροχαία λίγο πιο κάτω και τον συνέλαβε για υπερβολική ταχύτητα και γιατί οδηγούσε μεθυσμένος. Ευτυχώς δεν έπαθα τίποτα το σοβαρό και ελπίζω ότι θα έχω γυρίσει σπίτι μου ως το τέλος της εβδομάδας.

Μια εκδρομή στον Όλυμπο

Ήταν Απρίλιος, όταν αποφασίσαμε να ανεβούμε στην κορυφή του Ολύμπου. Ήμασταν μια κεφάτη παρέα, που αγαπούσε τις εκδρομές, το σκι, την ιστιοπλοΐα. Τον χειμώνα ανεβαίναμε στα βουνά κάθε σαββατοκύριακο και κάναμε σκι. Το καλοκαίρι περνούσαμε ώρες ατέλειωτες στην θάλασσα, πάνω σ' ένα μικρό, ανάλαφρο σκάφος. Την άνοιξη και το φθινόπωρο, τα ελληνικά βουνά αντηχούσαν από τις φωνές μας, καθώς σκαρφαλώναμε σ' αυτά.

Ξεκινήσαμε λοιπόν εκείνο το Σάββατο φορτωμένοι με σακίδια, κουβέρτες, σκηνές, μαγειρικά σκεύη. Μπήκαμε στο παλιό μας αυτοκίνητο, που βογκούσε με όλο αυτό το βάρος. Φτάσαμε στο Λιτόχωρο, κατεβήκαμε από το αυτοκίνητο, πήραμε τις αποσκευές μας και ξεκινήσαμε για το καταφύγιο. Σταματήσαμε εκεί, γιατί είμασταν κουρασμένοι και ύστερα πήραμε πάλι τον δρόμο. Σε δύο ώρες είχαμε φτάσει στο μέρος όπου σκοπεύαμε να κατασκηνώσουμε. Στήσαμε τις σκηνές και ετοιμάσαμε την φωτιά. Ήταν περίπου οκτώ το βράδυ. Ένας από μας πήγε να φέρει το σακίδιο με τα τρόφιμα και ξαφνικά τον ακούσαμε να φωνάζει. Τι είχε συμβεί; Πάνω στην βιασύνη μας είχαμε ξεχάσει το σακίδιο στο σπίτι, και κανείς δεν το είχε προσέξει.

Εκείνη την νύχτα μείναμε με άδειο στομάχι. Και από τότε, κάθε φορά που σκοπεύαμε να πάμε εκδρομή, φροντίζαμε ιδιαίτερα να ελέγχουμε όλα μας τα πράγματα πριν ξεκινήσουμε. Δεν είναι καθόλου ευχάριστο να περάσει κανείς μια ολόκληρη νύχτα στο βουνό, νηστικός, ύστερα από μια κοπιαστική πορεία.

Εκδρομή στο βουνό

Την περασμένη Κυριακή αποφασίσαμε να πάμε στο βουνό, να δούμε ένα πανέμορφο σπήλαιο αλλά και να απολαύσουμε το πανέμορφο δάσος. Ξεκινήσαμε πολύ νωρίς, γιατί η απόσταση ήταν μεγάλη. Όταν αρχίσαμε να ανηφορίζουμε, τα παιδιά άρχισαν να κουράζονται και ήθελαν να πίνουν συνέχεια νερό. Ευτυχώς μέσα στο δάσος υπήρχαν πολλές πηγές, όπου μπορούσε να πιει κανείς. Εκεί που περπατούσαμε, να σου ένας λαγός! Τα παιδιά έτρεξαν να τον πιάσουν, αλλά είναι δύσκολο να πιάσεις λαγό. Τον παρακολουθήσαμε, μέχρι που άρχισε να χάνεται. Εγώ δεν τον έβλεπα πια. Τα παιδιά, όμως, φώναξαν: Να τος, να τος ο λαγός κοντά στον μεγάλο βράχο.

Ο πατέρας μου είχε την ιδέα να πάρει μαζί του τον χαρταετό, γιατί εκεί στο βουνό φυσούσε ένα ελαφρό αεράκι και ο χαρταετός πετούσε σχετικά εύκολα.

Слова в помощь

η ανάγκη — необходимость
πολυάσχολος, η, ο — очень занятый
η επαφή — контакт
θυμηθείτε / φέρτε στο μυαλό σας — вспомните
παλιά — раньше, в старину
το σχήμα — вид, форма
η αντίκα — антиквариат

το ημισφαίριο — полушарие
διαρκώ — продолжаться
ολόκληρος, η, ο — целый
το φύσημα — дуновение
χάνονταν — терялся
το πέλαγος — море
πελώριος, α, ο — огромный
σιδερένιος, α, ο — железный
το πουλί — птица
άγριος, α, ο — дикий, глухой
ο ήχος — звук
ώσπου να — до тех пор пока не
ο θεατής — зритель, свидетель
τολμηρός, ή, ό — смелый
ασύλληπτος, η, ο — невообразимый
μια κι — хотя
το μυστήριο — тайна
το δυστύχημα / το ατύχημα — несчастный случай, авария
εμπορικός, ή, ό — торговый
ο αντιπρόσωπος — представитель
αναγκάζω — вынуждать
τις προάλλες — накануне
γυρνώ/άω — возвращаться
η Φλώρινα — Флорина (город в Македонии)
το ραδιόφωνο — радио
προσεκτικά — внимательно
γλιστρώ/άω — скользить
καταπάνω — навстречу
μηχανικά — механически
η τούμπα — кувырок
το χωράφι — поле

ο τόπος — место
συλλαμβάνω — συνέλαβα — арестовывать
σοβαρός, ή, ό — серьезный
αποφασίζω — решать
η κορυφή — вершина
κεφάτος, η, ο — в хорошем настроении
το σκι — лыжи
κάνω σκι — кататься на лыжах
η ιστιοπλοΐα — парусный спорт
ατέλειωτος, η, ο — бесконечный
ανάλαφρος, η, ο — легонький
αντηχώ — отдаваться эхом
φορτωμένος, η, ο — нагруженный
τα μαγειρικά σκεύη — кухонная утварь
βογκώ/άω — гудеть
το βάρος — тяжесть
το Λιτόχωρο — деревня у подножия Олимпа
το καταφύγιο — пристанище
παίρνω τον δρόμο — отправляться в путь
σκοπεύω — собираться
τα τρόφιμα — продукты
συμβαίνει — συνέβαινε — συνέβη — θα συμβεί — случаться
η βιασύνη — спешка
άδειος, α, ο — пустой
φροντίζω — заботиться
ιδιαίτερα — особенно
ελέγχω — проверять
ευχάριστος, η, ο — приятный
νηστικός, ή, ό — голодный
κοπιαστικός, ή, ο — утомительный
η πορεία — путь

πανέμορφος, η, ο — красивейший
το σπήλαιο — пещера
απολαύω — απόλαυσα — наслаждаться
το δάσος — лес
ανηφορίζω — подниматься
κουράζομαι — уставать
θέλω — ήθελα — θέλησα — хотеть
συνέχεια — постоянно
η πηγή — источник
πιάνω — ловить
χάνομαι — теряться
να τος — вот он
σχετικά — относительно

ПУТЕШЕСТВИЯ

η συγκοινωνία — транспорт
τα μέσα συγκοινωνίας — транспортные средства
αστικές συγκοινωνίες — городской транспорт
το ποδήλατο — велосипед
το μηχανάκι — мотоцикл
το αυτοκίνητο — автомобиль
το αμάξι — машина
ο οδηγός — водитель
το βενζινάδικο — бензоколонка
η βενζίνη — бензин
το κάρβουνο — уголь
η μηχανή — машина, механизм
η ατμομηχανή — паровая машина
το πούλμαν — пульман

τα υπεραστικά λεωφορεία — междугородние автобусы
ο σιδηρόδρομος — железная дорога
ο σιδηροδρομικός σταθμός — железнодорожная станция, вокзал
το τρένο — поезд
το βαγόνι — вагон
η αμάξα — карета, вагон
ο μηχανοδηγός — машинист
το λιμάνι — гавань, порт
η βάρκα — лодка
το καράβι / το πλοίο — корабль
το σκάφος — судно
το φέρι-μποτ — паром
το ιστιοφόρο — парусник
το υπερωκεάνιο — океанский лайнер
ο καπετάνιος — капитан
ο ναύτης — моряк
το αεροδρόμιο — аэропорт
το αερολάνο / το αεροσκάφος — самолет
η πτήση — полет
ο πιλότος — пилот, летчик
ο,η αεροσυνοδός — стюард
ο αστροναύτης — космонавт
το διάστημα — космос
το διαστημόπλοιο — космический корабль
η άφιξη — прибытие
η αναχώρηση / η μετάβαση — отправление
η επιστροφή — возвращение
το εισιτήριο με επιστροφή — билет туда и обратно
η μετεπιβίβαση — транзит
ο επιβάτης — пассажир
η απόσταση — расстояние

η αίθουσα αναμονής — зал ожидания
η διάρκεια — продолжительность
το ταξίδι — путешествие
ταξιδεύω — путешествовать
η εκδρομή — поездка, экскурсия
πάω εκδρομή — отправиться в поездку
η σκηνή — палатка
στήνω την σκηνή — ставить палатку
κατασκηνώνω — разбивать лагерь
σκαρφαλώνω — забираться
ανεβαίνω / ανηφορίζω — подниматься
κατεβαίνω / κατηφορίζω — спускаться
η ανηφόρα — подъем
η κατηφόρα — спуск
περπατώ/άω — ходить
πηγαίνω/πάω — идти, ехать
έρχομαι — приходить, приезжать
ξεκινώ/άω/ αναχωρώ — отправляться
φτάνω — приезжать
γυρίζω / γυρνώ/άω / επιστρέφω — возвращаться
οδηγώ/άω — вести машину
παρκάρω — парковать
το παρκάρισμα — парковка
παρκαρισμένος, η, ο — припаркованный
στρίβω — поворачивать
το τιμόνι — руль
ταχύς, εία, ύ — быстрый
η ταχύτητα — скорость
η τροχαία — ГАИ
ο τροχονόμος — гаишник
ο σηματοδότης / το φανάρι / τα φώτα — светофор

10 Зак. 3796

η διασταύρωση — перекресток
η διάβαση — переход
μεθυσμένος, η, ο — пьяный
το πρόστιμο — штраф
η άδεια οδηγήσεως — права
πλέω — плыть
αποπλέω — отплывать
αγκυροβολώ/ αράζω — причаливать
απογειώνομαι — взлетать
προσγειώνομαι — приземляться
ο έλεγχος — контроль
επιβιβάζομαι — садиться (в транспорт)
αποβιβάζομαι — выходить (из транспорта)
μετεπιβιβάζομαι — пересаживаться
μεταφέρω — перевозить
περιμένω — ждать
καθυστερώ/ αργώ — опаздывать
η καθυστέρηση — опоздание

Расскажите, как вы любите путешествовать. Опишите какое-нибудь путешествие.

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте глаголы, данные в скобках, в перфекте.

1. Το πλοίο _____ στο λιμάνι. (αράζω)
2. Τζοβάνα, _____ ποτέ μουσακά; (τρώω)
3. Ο Γιώργος _____ πολλές φορές στην Ρώμη. (πηγαίνω)

4. Εσείς _____ σ' όλον τον κόσμο. (ταξιδεύω)
5. Εμείς _____ το σπίτι μας μόνοι μας. (βάφω)
6. Εγώ _____ τα μαθήματά μου. (τελειώνω)
7. Τα παιδιά δεν _____ τον πατέρα τους. (βλέπω)
8. Ο Τζων δεν _____ ποτέ ούζο. (πίνω)
9. Οι αστυνομικοί δεν _____ τον ληστή. (βρίσκω)
10. Τα αποτελέσματα δεν _____ ακόμα. (βγαίνω)

II. Заполните пропуски в истории перфектом, плюсквамперфектом и перфектным будущим глаголов, данных в скобках.

— Αλέκο, _____ αυτή την κακή συνήθεια του καπνίσματος. Τώρα γιατί ξανάρχισες; (κόβω)

— Ε, όταν πίνεις καφέ και διαβάζεις την εφημερίδα σου, δεν μπορείς να μην καπνίσεις και δύο τρία τσιγάρα.

— Αυτή ακριβώς η κατάσταση με ενοχλεί: ότι κάθεσαι δύο ώρες τώρα, ενώ εγώ δουλεύω σαν σκυλί. _____ τα πιατά, _____ όλο το σπίτι, _____ το φαγητό στην φωτιά, _____ τα κρεβάτια κι ένα σωρό άλλες δουλιές. Εσύ τι _____ ως τώρα; (πλένω, σκουπίζω, βάζω, στρώνω, κάνω)

— Έλα βρε Λιλή, μην γκρινιάζεις. Μια Κυριακή έχω ο καημένος για λίγη ξεκούραση.

— Γιατί η Κυριακή είναι μόνο για σένα; Αυτά δεν μου τα _____ όταν παντρευτήκαμε. Δηλαδή εγώ δεν έχω δικαίωμα για ξεκούραση; (λέω)

— Φτάνει! Με _____ . Κάτσε και, ώσπου να διαβάσεις την εφημερίδα, _____ όλες τις άλλες δουλιές. (πείθω, τελειώνω)

— Κάτι είναι κι αυτό μπρος στο τίποτα.

21 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *страдательный залог глаголов первого спряжения*
2. ТЕКСТЫ «ГРЕЦИЯ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся со страдательным залогом глаголов первого спряжения. С настоящим временем страдательного залога мы уже познакомились в 13 уроке. Теперь мы посмотрим, как образуется имперфект, аорист, причастие, будущее время, перфектные времена и повелительное наклонение страдательного залога у глаголов первого спряжения.

ИМПЕРФЕКТ

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	ντυν**όμουν(α)**	ντυν**όμασταν**
2	ντυν**όσουν(α)**	ντυν**όσασταν**
3	ντυν**όταν(ε)**	ντύν**ονταν**

Будущее время несовершенного вида

Для образования будущего времени несовершенного вида используется частица θα и формы глагола настоящего времени.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	θα ντύνομαι	θα ντυνόμαστε
2	θα ντύνεσαι	θα ντύνεστε
3	θα ντύνεται	θα ντύνονται

Аорист и страдательное причастие прошедшего времени

1) **-νω → -σα → -θηκα, -μένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
δέ**νω**	έδε**σα**	δέ**θηκα**	δε**μένος**, η, ο	завязывать
λύ**νω**	έλυ**σα**	λύ**θηκα**	λυ**μένος**, η, ο	решать
ντύ**νω**	έντυ**σα**	ντύ**θηκα**	ντυ**μένος**, η, ο	одевать
πληρώ**νω**	πλήρω**σα**	πληρώ**θηκα**	πληρω**μένος**, η, ο	платить
χά**νω**	έχα**σα**	χά**θηκα**	χα**μένος**, η, ο	терять
σηκώ**νω**	σήκω**σα**	σηκώ**θηκα**	σηκω**μένος**, η, ο	поднимать
ξαπλώ**νω**	ξάπλω**σα**	ξαπλώ**θηκα**	ξαπλω**μένος**, η, ο	класть
ψή**νω**	έψη**σα**	ψή**θηκα**	ψη**μένος**, η, ο	печь
σκοτώ**νω**	σκότω**σα**	σκοτώ**θηκα**	σκοτω**μένος**, η, ο	убивать

Исключения: глаголы σβή**νω***, πιά**νω***, κλεί**νω*** относятся ко второй группе.

2) —ζω, -θω → -σα → -στηκα, -σμενος

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
ετοιμάζω	ετοίμασα	ετοιμάστηκα	ετοιμασμένος, η, ο	готовить
λούζω	έλουσα	λούστηκα	λουσμένος, η, ο	купать
χτενίζω	χτένισα	χτενίστηκα	χτενισμένος,η, ο	причесывать
καθαρίζω	καθάρισα	καθαρίστηκα	καθαρισμένος, η, ο	чистить
σκουπίζω	σκούπισα	σκουπίστηκα	σκουπισμένος, η, ο	вытирать
γυρίζω	γύρισα	γυρίστηκα	γυρισμένος, η, ο	возвращать
ξυρίζω	ξύρισα	ξυρίστηκα	ξυρισμένος, η, ο	брить
αγοράζω	αγόρασα	αγοράστηκα	αγορασμένος, η, ο	покупать
διαβάζω	διάβασα	διαβάστηκα	διαβασμένος, η, ο	читать
γιορτάζω	γιόρτασα	γιορτάστηκα	γιορτασμένος, η, ο	праздновать
δανείζω	δάνεισα	δανείστηκα	δανεισμένος, η, ο	одалживать
εργάζομαι[1]	-	εργάστηκα	εργαζόμενος, η, ο[2]	работать
χρειάζομαι[1]	-	χρειάστηκα	χρειαζόμενος, η, ο[2]	нуждаться
υποψιάζομαι[1]	-	υποψιάστηκα	υποψιασμένος, η, ο	подозревать
πείθω	έπεισα	πείστηκα	πεισμένος, η, ο	убеждать
σβήνω*	έσβησα	σβήστηκα	σβησμένος, η, ο	гасить
πιάνω*	έπιασα	πιάστηκα	πιασμένος, η, ο	ловить
κλείνω*	έκλεισα	κλείστηκα	κλεισμένος, η, ο	закрывать

[1] Глаголы, у которых есть формы только страдательного залога. Подробнее см. 13 урок.

[2] Страдательное причастие настоящего времени.

3) **—ζω, -κω, -γω, -χω, -σκω, -χνω, -γγω, -ττω (-σσω) → -ξα → -χτηκα, -γμενος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
αλλάζω	άλλαξα	αλλάχτηκα	αλλαγμένος, η, ο	менять
αρπάζω	άρπαξα	αρπάχτηκα	αρπαγμένος, η, ο	хватать
παίζω	έπαιξα	παίχτηκα	παιγμένος, η, ο	играть
στηρίζω	στήριξα	στηρίχτηκα	στηριγμένος, η, ο	поддерживать
τραντάζω	τράνταξα	τραντάχτηκα	τρανταγμένος, η, ο	трясти
κοιτάζω	κοίταξα	κοιτάχτηκα	κοιταγμένος, η, ο	смотреть
τρομάζω	τρόμαξα	τρομάχτηκα	τρομαγμένος, η, ο	пугать
πειράζω	πείραξα	πειράχτηκα	πειραγμένος, η, ο	мешать
πλέκω	έπλεξα	πλέχτηκα	πλεγμένος, η, ο	вязать
μπλέκω	έμπλεξα	μπλέχτηκα	μπλεγμένος, η, ο	вмешивать
ανοίγω	άνοιξα	ανοίχτηκα	ανοιγμένος, η, ο	открывать
διαλέγω	διάλεξα	διαλέχτηκα	διαλεγμένος, η, ο	выбирать
φυλάγω	φύλαξα	φυλάχτηκα	φυλαγμένος, η, ο	охранять
προσέχω	πρόσεξα	προσέχτηκα	προσεγμένος, η, ο	следить
ελέγχω	έλεγξα	ελέγχτηκα	ελεγμένος, η, ο	проверять
διδάσκω	δίδαξα	διδάχτηκα	διδαγμένος, η, ο	учить
διώχνω	έδιωξα	διώχτηκα	διωγμένος, η, ο	прогонять
ψάχνω	έψαξα	ψάχτηκα	ψαγμένος, η, ο	искать
σπρώχνω	έσπρωξα	σπρώχτηκα	σπρωγμένος, η, ο	толкать
ρίχνω	έριξα	ρίχτηκα	ριγμένος, η, ο	кидать
φτιάχνω	έφτιαξα	φτιάχτηκα	φτιαγμένος, η, ο	изготовлять
σφίγγω	έσφιξα	σφίχτηκα	σφιγμένος, η, ο	сжимать
κηρύττω	κήρυξα	κηρύχτηκα	κηρυγμένος, η, ο	провозглашать
εξελίσσομαι[1]	-	εξελίχτηκα	εξελιγμένος, η, ο	развиваться

[1] Глагол, у которого есть формы только страдательного залога. Подробнее см. 13 урок.

4) **-πω, -βω, -φω, -πτω → -ψα → -φτηκα, -μμενος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
εγκαταλείπω	εγκατάλειψα	εγκαταλείφτηκα	εγκαταλειμμένος, η, ο	покидать
ανάβω	άναψα	ανάφτηκα	αναμμένος, η, ο	включать
κρύβω	έκρυψα	κρύφτηκα	κρυμμένος, η, ο	прятать
ράβω	έραψα	ράφτηκα	ραμμένος, η, ο	шить
κλέβω	έκλεψα	κλέφτηκα	κλεμμένος, η, ο	красть
γράφω	έγραψα	γράφτηκα	γραμμένος, η, ο	писать
βάφω	έβαψα	βάφτηκα	βαμμένος, η, ο	красить
ανακαλύπτω	ανακάλυψα	ανακαλύφτηκα	ανακαλυμμένος, η, ο	открывать
επισκέφτομαι[1]	-	επισκέφτηκα	επισκεφτόμενος, η, ο[2]	посещать
σκέφτομαι[1]	-	σκέφτηκα	σκεφτόμενος, η, ο[2]	думать

5) **-εύω → -εψα → -εύτηκα, -εμένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
γιατρεύω	γιάτρεψα	γιατρεύτηκα	γιατρεμένος, η, ο	лечить
μαγειρεύω	μαγείρεψα	μαγειρεύτηκα	μαγειρεμένος, η, ο	готовить
μαζεύω	μάζεψα	μαζεύτηκα	μαζεμένος, η, ο	собирать
παντρεύω	πάντρεψα	παντρεύτηκα	παντρεμένος, η, ο	женить
δουλεύω	δούλεψα	δουλεύτηκα	δουλεμένος, η, ο	работать
ξοδεύω	ξόδεψα	ξοδεύτηκα	ξοδεμένος, η, ο	тратить

[1] Глаголы, у которых есть формы только страдательного залога. Подробнее см. 13 урок.

[2] Страдательное причастие настоящего времени.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	ντύθηκα	ντυθήκαμε
2	ντύθηκες	ντυθήκατε
3	ντύθηκε	ντύθηκαν

Ударение в аористе ставится на третий слог от конца. Причастие прошедшего времени склоняется как прилагательные на -ος, -η, -ο и согласуется с существительным в роде, числе и падеже. На русский язык оно переводится причастием страдательного залога прошедшего времени: χαμένος — потерянный, ετοιμασμένος — приготовленный, αρπαγμένος — схваченный, αναμμένος — включенный, μαζεμένος — собранный и т. д.

Будущее время совершенного вида

Для образования будущего времени совершенного вида используется частица θα и форма глагола, образованная от аориста страдательного залога с окончаниями **-ώ, -είς, -εί, -ούμε, -είτε, -ούν**[1]: δένω — **δέθ**ηκα — **θα δεθώ**, λούζω — **λούστ**ηκα — **θα λουστώ**, ανοίγω — **ανοίχτ**ηκα — **θα ανοιχτώ**, γράφω — **γράφτ**ηκα — **θα γραφτώ**, μαζεύω — **μαζεύτ**ηκα — **θα μαζευτώ**.

Лицо	Единственное число	Множественное число
1	θα ντυθώ	θα ντυθούμε
2	θα ντυθείς	θα ντυθείτε
3	θα ντυθεί	θα ντυθούν

[1] Эта же форма используется после частицы να.

Перфектные времена

Для образования перфекта, плюсквамперфекта и перфектного будущего используется глагол έχω в настоящем, прошедшем и будущем времени соответственно и неизменяемая форма основного глагола, образованная от основы аориста с окончанием **-εί**: δένω — **δέθηκα** — **έχω/είχα/θα έχω δεθεί**, λούζω — **λούστηκα** — **έχω/είχα/θα έχω λουστεί**, ανοίγω — **ανοίχτηκα** — **έχω/είχα/θα έχω ανοιχτεί**, γράφω — **γράφτηκα** — **έχω/είχα/θα έχω γραφτεί**, μαζεύω — **μαζεύτηκα** — **έχω/είχα/θα έχω μαζευτεί**.

ПОВЕЛИТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ

В качестве повелительного наклонения несовершенного вида используются формы глагола настоящего времени второго лица единственного и множественного числа с частицей να: να ντύνεσαι — одевайся, να ντύνεστε — одевайтесь, να χτενίζεσαι — причесывайся, να χτενίζεστε — причесывайтесь, να σκέφτεσαι — думай, να σκέφτεστε — думайте.

Форма второго лица единственного числа повелительного наклонения совершенного вида образуется с помощью прибавления окончания **-ου** к основе аориста действительного залога (!) без приставки ε: ντύνω — **έντυσα** — **ντύσου** — оденься, χτενίζω — **χτένισα** — **χτενίσου** — причешись, σκέφτομαι — **σκέψου**[1] — подумай. Ударение ставится на втором слоге от конца.

Форма второго лица множественного числа повелительного наклонения совершенного вида образуется с помощью прибавления окончания **-είτε** к основе аориста страдательного залога: ντύνω — **ντύθηκα** — **ντυθείτε** — оденьтесь, χτενίζω — **χτενίστηκα** — **χτενιστείτε** — причешитесь, σκέφτομαι — **σκέφτηκα** — **σκεφτείτε** — подумайте.

Кроме того, в качестве повелительного наклонения совершенного вида используются формы глаголов совершенного вида второго лица единственного и множественного числа с частицей να: ντύνομαι — να ντυθείς — να ντυθείτε, χτενίζομαι — να χτενιστείς — να χτενιστείτε, σκέφτομαι — να σκεφτείς — να σκεφτείτε.

[1] Если у глагола есть только формы страдательного залога, то надо представить себе гипотетическую форму аориста действительного залога в зависимости от того, к какой группе относится глагол.

Неправильные глаголы

Настоящее время действительного залога	Настоящее время страдательного залога	Аорист страдательного залога	Причастие прошедшего времени	Перевод
-	αισθάνομαι	αισθάνθηκα	-	чувствовать
βάζω	-	βάλθηκα	βαλμένος, η, ο	класть, ставить
βλέπω	βλέπομαι	ειδώθηκα	ιδωμένος, η, ο	видеть
βρέχω	βρέχομαι	βράχηκα	βρεγμένος, η, ο	мочить
βρίσκω	βρίσκομαι	βρέθηκα	-	находить
-	δέχομαι	δέχτηκα	-	принимать
δίνω	δίνομαι	δόθηκα	δοσμένος, η, ο	давать
επαναλαμβάνω	επαναλαμβάνομαι	επαναλήφτηκα	επανειλημμένος	повторять
-	εύχομαι	ευχήθηκα	ευχόμενος, η, ο[1]	желать
ζεσταίνω	ζεσταίνομαι	ζεστάθηκα	ζεσταμένος, η, ο	согревать
καίω	καίγομαι	κάηκα	καμένος, η, ο	жечь, гореть
καταστρέφω	καταστρέφομαι	καταστράφηκα	κατεστραμμένος	разрушать
κλαίω	κλαίγομαι	κλάφτηκα	κλαμένος, η, ο	плакать
κόβω	κόβομαι	κόπηκα	κομμένος, η, ο	резать
λέω	λέγομαι	ειπώθηκα	ειπωμένος, η, ο	сказать
μαθαίνω	μαθαίνομαι	μαθεύτηκα	μαθημένος, η, ο	учить
-	ντρέπομαι	ντράπηκα	-	стесняться
παίρνω	παίρνομαι	πάρθηκα	παρμένος, η, ο	брать
πίνω	πίνομαι	πιώθηκα	πιωμένος, η, ο	пить
προτείνω	προτείνομαι	προτάθηκα	προτεινόμενος[1]	предлагать
-	σέβομαι	σεβάστηκα	σεβόμενος, η, ο[1]	уважать
στέλνω	στέλνομαι	στάλθηκα	σταλμένος, η, ο	посылать
-	στέκομαι	στάθηκα	-	стоять
-	φαίνομαι	φάνηκα	-	казаться
φέρνω	φέρνομαι	φέρθηκα	φερμένος, η, ο	приносить
χαίρω	χαίρομαι	χάρηκα	χαρούμενος[1]	радовать(ся)

[1] Страдательное причастие настоящего времени.

Страдательные глаголы

Действительный залог	Страдательный залог
Η βροχή **πλένει** τον δρόμο.	Ο δρόμος **πλένεται** από την βροχή.
Дождь моет улицу.	Улица моется дождем.
Ο δάσκαλος **διόρθωνε** την έκθεση.	Η έκθεση **διορθωνόταν** από τον δάσκαλο.
Учитель исправлял сочинение.	Сочинение исправлялось учителем.
Ο γραμματέας **ετοίμασε** το γράμμα.	Το γράμμα **ετοιμάστηκε** από τον γραμματέα.
Секретарь подготовил письмо.	Письмо было подготовлено секретарем.
Ο ήλιος **θα φωτίζει** την γη.	Η γη **θα φωτίζεται** από τον ήλιο.
Солнце будет освещать землю.	Земля будет освещаться солнцем.
Τα παιδιά πρέπει **να καθαρίζουν** τακτικά το δωμάτιο.	Το δωμάτιο πρέπει **να καθαρίζεται** τακτικά από τα παιδιά.
Ребята должны регулярно убирать комнату.	Комната должна регулярно убираться ребятами.
Χιόνι **θα σκεπάσει** τα βουνά.	Τα βουνά **θα σκεπαστούν** με χιόνι.
Снег покроет горы.	Горы покроются снегом.
Οι κάτοικοι πρέπει **να εγκαταλείψουν** το χωριό.	Το χωριό πρέπει **να εγκαταλειφτεί από** τους κατοίκους.
Жители должны покинуть деревню.	Деревня должна быть покинута жителями.
Ο ταμίας **έχει πληρώσει** τους υπαλλήλους.	Οι υπάλληλοι **έχουν πληρωθεί** από τον ταμία.
Кассир заплатил служащим.	Служащим было заплачено кассиром.
Ο ελληνικός στρατός **είχε απελευθερώσει** την Θεσσαλονίκη το 1912.	Η Θεσσαλονίκη **είχε απελευθερωθεί** από τον ελληνικό στρατό το 1912.
Греческое войско освободило Салоники в 1912 г.	Салоники были освобождены греческим войском в 1912 г.

Действительный залог	Страдательный залог
Ο διευθυντής **θα έχει υπογράψει** την αίτηση ως το απόγευμα. Директор подпишет заявление до обеда.	Η αίτηση **θα έχει υπογραφτεί** από τον διευθυντή ως το απόγευμα. Заявление будет подписано директором до обеда.

Возвратные глаголы

Τα παιδιά **γυμνάζονται** τακτικά. — Дети регулярно упражняются.

Σηκωνόταν στις 7, όταν εργαζόταν στο εργοστάσιο. — Он вставал (=поднимался) в 7, когда работал на заводе.

Οπλίστηκε με θάρρος και υπομονή και ξεκίνησε. — Он вооружился мужеством и терпением и отправился в путь.

Θα ντύνομαι πιο γρήγορα άλλη φορά. — В другой раз я буду одеваться быстрее.

Πρέπει **να δένεστε** καλά, κάθε φορά που απογειώνεται το αεροπλάνο. — Вы должны крепко пристегиваться каждый раз, когда взлетает самолет.

Θα σκεπαστούμε με κουβέρτα, αν κρυώσουμε. — Мы покроемся одеялом, если замерзнем.

Προσπάθησε **να διορθωθείς**. — Попытайся исправиться.

Έχεις χαθεί ποτέ σε ξένη πόλη; — Ты когда-нибудь терялся в чужом городе?

Είχε κλειστεί στο δωμάτιο του, πριν γυρίσω. — Он закрылся в комнате до моего возвращения.

Σε πόση ώρα **θα έχετε ετοιμαστεί**; — Через сколько времени вы будете готовы?

Μην αρπάζεσαι τόσο εύκολα. — Не попадайся так легко.

Ντύσου γρήγορα. — Быстро оденься.

Взаимные глаголы

Γνωριζόμαστε πολύ καλά. — Мы очень хорошо знакомы друг с другом.

Βλεπόμαστε κάθε μέρα. — Мы видимся каждый день.

Έχουμε **να ιδωθούμε** πολύ καιρό. — Мы давно не виделись.

Κοιτάζονταν για πολλή ώρα. — Они долго смотрели друг на друга.

Αλληλοθαυμάζονται η Μαρία και η Νίκη. — Мария и Ники восхищаются друг другом.

Γιατί οι άνθρωποι **αλληλοσκοτώνονται**; — Почему люди убивают друг друга?

Οι μαθητές **αλληλοϋποστηρίζονται**. — Ученики поддерживают друг друга.

Το θετικό και αρνητικό ενός ατόμου **αλληλοεξουδετερώνονται**. — Положительные и отрицательные черты человека нейтрализуются.

Отложительные глаголы

Αισθάνομαι άσχημα σήμερα. — Я плохо себя чувствую сегодня.

Μου αρέσει **να κάθομαι** στην πολυθρόνα και να διαβάζω. — Мне нравится сидеть в кресле и читать.

Χάρηκα που σε είδα. — Рад был тебя увидеть.

Τι **θα γίνεις** όταν μεγαλώσεις; — Кем ты станешь, когда вырастешь?

Δέχτηκε την πρότασή του και **θα συνεργαστούν**. — Он принял его предложение, и они будут сотрудничать.

Μας **διηγήθηκαν** πώς πέρασαν στο ταξίδι τους. — Они нам рассказали, как провели время в путешествии.

Ο πατέρας μου **εργάστηκε** 25 χρόνια στην Εθνική Τράπεζα. — Мой отец 25 лет проработал в Государственном Банке.

Έρχεσαι μαζί μας στην θάλασσα; — Αν καταφέρω, θα έρθω. — Ты идешь с нами на море? — Если смогу, приду.

Σας **εύχομαι** καλή επιτυχία. — Желаю вам успеха.

Ισχυρίζεται ότι έχει να φάει κρέας είκοσι χρόνια. — Он утверждает, что 20 лет не ел мясо.

Καθίστε, παρακαλώ, δεν βλέπουμε. — Сядьте, пожалуйста, мы не видим.

Μεταχειρίζομαι πολύ το λεξικό μου, όταν γράφω ελληνικά. — Я много пользуюсь словарем, когда пишу по-гречески.

Μην ντραπείς να ζητήσεις την βοήθειά του. — Не стесняйся попросить у него о помощи.

Φεύγουν και **ονειρεύονται** να γυρίσουν μια μέρα. — Они уезжают, но однажды мечтают вернуться.

Ο Νίκος **προφασίστηκε** ότι είχε δουλειά και έφυγε. — Никос сделал вид, что у него дела, и ушел.

Να σέβεσαι τους άλλους, αν θέλεις να σε σέβονται κι αυτοί. — Уважай других, если хочешь, чтобы они тебя уважали.

Σε **σκέφτομαι** πολύ. — Я много о тебе думаю.

Όταν μυρίζω πιπέρι, **φτερνίζομαι**. — Когда нюхаю перец, чихаю.

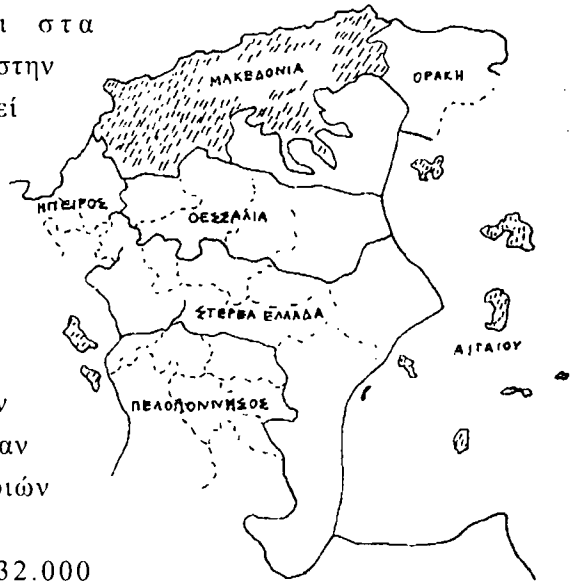
Θα σταθώ εδώ και εσύ εκεί. — Я встану здесь, а ты — там.

Χρειάζομαι ένα καινούριο λεξικό. — Мне нужен новый словарь.

Теперь прочитайте несколько текстов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΓΡΕΤΙΑ

Η Ελλάδα «σταυροδρόμι τριών ηπείρων»

Η Ελλάδα βρίσκεται στα νοτιοανατολικά της Ευρώπης, στην Ανατολική Μεσόγειο. Αποτελεί το νοτιότερο τμήμα της Βαλκανικής χερσονήσου. Κατέχει σημαντική θέση, γιατί βρίσκεται στο χώρο εκείνο, όπου οι τρεις ήπειροι, η Ασία, η Ευρώπη και η Αφρική, πλησιάζουν η μία την άλλη. Δίκαια, λοιπόν, ονόμασαν την Ελλάδα «σταυροδρόμι τριών ηπείρων».

Η Ελλάδα έχει έκταση 132.000 τ.χμ. και πληθυσμό περίπου 10.000.000 κατοίκους. Είναι μικρή χώρα, αλλά έχει μεγάλη ιστορία. Στο χώρο που καταλαμβάνει η σημερινή Ελλάδα ήρθαν και εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι Έλληνες πριν 4.000 χρόνια. Εκτός από τους Έλληνες που μένουν στην Ελλάδα, άλλα τέσσερα εκατομμύρια περίπου ζουν στο εξωτερικό, σε πολλές χώρες του κόσμου (απόδημος ελληνισμός).

Τα τέσσερα πέμπτα (4/5) του εδάφους της Ελλάδας είναι ορεινό και το ένα πέμπτο (1/5) πεδινό. Έχει πολλά και άγρια βουνά. Το ψηλότερο βουνό είναι ο Όλυμπος με ύψος 2.917μ. Στα αρχαία χρόνια πίστευαν ότι στην κορυφή του κατοικούσαν οι θεοί. Η Ελλάδα είναι ηπειρωτική και νησιώτικη χώρα. Οι ακτές της παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία στην μορφή και σχηματίζουν πολυάριθμους κόλπους, χερσονήσους και ακρωτήρια. Έχει περίπου τρεις χιλιάδες νησιά, διακόσια από αυτά είναι κατοικήσιμα.

Η Αθήνα είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας και έχει πληθυσμό πάνω από 4.000.000 κατοίκους. Άλλες μεγάλες πόλεις είναι η Θεσσαλονίκη στην Μακεδονία, το Ηράκλειο στην Κρήτη, η Πάτρα στην Πελοπόννησο, ο Βόλος στην Θεσσαλία, η Κομοτηνή στην Θράκη και τα Γιάννινα στην Ήπειρο.

Εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο επισκέπτονται την Ελλάδα. Οι αρχαιολογικοί της χώροι, τα μουσεία, τα μνημεία, η ένδοξη ιστορία της καθώς και η απέραντη θάλασσα με τις πανέμορφες παραλίες της, ο ήλιος της και τα νόστιμα φαγητά της, την κάνουν μοναδική.

Η Αθήνα

Η Αθήνα είναι μια από τις αρχαιότερες και ενδοξότερες πόλεις του κόσμου. Η αρχή της ιστορίας της χάνεται στο σκοτάδι των προϊστορικών χρόνων. Ό,τι διαφεύγει από την ιστορία το συμπληρώνει η μυθολογία, η τόσο πλούσια και όμορφη ελληνική μυθολογία. Η Αθήνα στην τρισχιλιόχρονη ιστορία της γνώρισε μεγάλη δύναμη, πλούτο, δόξα και δημιούργησε υπέροχο πολιτισμό. Στην αρχαία Αθήνα πήραν μεγάλη ανάπτυξη τα Γράμματα, οι Τέχνες και η Επιστήμη. Η Αθήνα άφησε κληρονομία στους Έλληνες και σ' όλο τον κόσμο αθάνατα μνημεία πολιτισμού. Γνώρισε ακόμη μεγάλες καταστροφές, ταπεινώσεις και πολλή δυστυχία. Την κατέστρεψαν οι Πέρσες το 480 π.χ., την κατέκτησαν οι Ρωμαίοι το 146 π.χ., που άρπαξαν και κουβάλησαν στην Ρώμη πολλά αγάλματα και άλλα έργα τέχνης. Την πάτησαν οι Φράγκοι τον μεσαίωνα και αργότερα μετά την πτώση του Βυζαντίου υποδουλώνουν την Ελλάδα και την Αθήνα οι Τούρκοι. Όμως πάντα πάλευε. Έδιωχνε τους εχθρούς, ξαναναστήνονταν πάλι και γίνονταν η ψυχή, η καρδιά και ο νούς του ελληνισμού. Την Αθήνα την σέβεται σήμερα όλη η πολιτισμένη ανθρωπότητα. Είναι μια από τις αθάνατες κοιτίδες του ανθρώπινου πολιτισμού.

Η Ακρόπολη

Από τα θαυμαστότερα μνημεία του πολιτισμού που σώζονται στην Αθήνα είναι και ο ιερός βράχος της Ακρόπολης που καθώς ορθώνεται με τα αθάνατα στολίδια του επιβλητικός στην μέση της πολιτείας μοιάζει κορώνα της πολύτιμη. Και το διαμάντι της Ακρόπολης ο Παρθενώνας φαίνεται ότι θέλει να συνδέσει την γή με τον ουρανό.

Ο ναός που βλέπουμε σήμερα είναι της εποχής του Περικλή. Χτίστηκε ανάμεσα στο 447 και 432 π.Χ. Είναι δωρικού ρυθμού. Αρχιτέκτονας ήταν ο Ικτίνος και γλύπτης ο Φειδίας, που στόλισε τον ναό με υπέροχα γλυπτά. «Παρθενών» σημαίνει αίθουσα για την παρθένο, και στην πραγματικότητα το όνομα αυτό αφορούσε ένα μόνο χώρο του οικοδομήματος, όπου υψωνόταν το χρυσελεφάντινο άγαλμα της θεάς Αθηνάς.

Ο Παρθενώνας πέρασε πολλές περιπέτειες στην διάρκεια των αιώνων. Μετατράπηκε σε χριστιανική εκκλησία και αργότερα σε μουσουλμανικό τέμενος. Το 1687, μια οβίδα των Ιταλών ανατινάζει τον ναό, που είχε μετατραπεί από τους Τούρκους σε πυριτιδαποθήκη. Την καταστροφή ολοκληρώνει η λεηλασία από τον λόρδο Έλγιν, που «πήρε» αγάλματα, μετώπες και άλλα γλυπτά. Είναι τα γνωστά «ελγίνεια μάρμαρα» που την επιστροφή τους διεκδικεί σήμερα η ελληνική πολιτεία.

Η Θεσσαλονίκη

Χτισμένη από τον βασιλιά Κάσσανδρο στο τέλος του 4ου π.Χ. αιώνα, η Θεσσαλονίκη είναι σήμερα η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη της Ελλάδας και μια από τις αρχαιότερες πόλεις της Ευρώπης. Στα χρόνια της κυριαρχίας των Ρωμαίων ήταν η σπουδαιότερη πόλη της Μακεδονίας. Όταν στα μέσα του 1ου μ.Χ. αιώνα ο Απόστολος Παύλος ήρθε για πρώτη φορά στην Ευρώπη από την Ασία, επισκέφτηκε την Θεσσαλονίκη και κήρυξε εδώ την νέα θρησκεία.

Στα βυζαντινά χρόνια ήταν το δεύτερο, μετά την Κωνσταντινούπολη, πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο της αυτοκρατορίας. Τον 15ο αιώνα κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Απελευθερώθηκε το 1912 από τον ελληνικό στρατό.

Τα μόνα σημάδια από το πέρασμα των κατακτητών είναι ορισμένα κάστρα και μερικά άλλα μνημεία. Το πλήθος των βυζαντινών εκκλησιών φέρνει στον νου μας την ακμή της Θεσσαλονίκης στα χρόνια της βυζαντινής αυτοκρατορίας, τότε που ήταν πλούσια, δοξασμένη, περήφανη και αήττητη. Τότε που ο πολιούχος της, ο Άγιος Δημήτριος, κάλπαζε γύρω από τα κάστρα της, την προστάτευε και έδιωχνε τους εχθρούς της, που την πολιορκούσαν.

Σήμερα η Θεσσαλονίκη μεγαλώνει πολύ γοργά. Έχει γίνει το εμπορικό, βιομηχανικό και πνευματικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας. Είναι μια μεγάλη πόλη γεμάτη ζωή και κίνηση.

Τα ελληνικά νησιά

Τα ελληνικά νησιά είναι ο μεγαλύτερος ελληνικός θησαυρός. Πριν από χρόνια ο θησαυρός αυτός ήταν μόνο για τους Έλληνες. Τώρα όμως έχουν γίνει γνωστά σ' όλο τον κόσμο. Χιλιάδες ξένοι έρχονται κάθε χρόνο να ζήσουν λίγες μέρες σ' αυτά και, όταν φύγουν, ονειρεύονται να γυρίσουν και πάλι μια μέρα.

Είναι πολλά τα ελληνικά νησιά. Άλλα πασίγνωστα, όπως η Κρήτη, η Ρόδος, η Κέρκυρα, η Ύδρα, η Μύκονος, και άλλα όχι τόσο γνωστά όπως η Χίος, η Λέσβος, η Σάμος, ο Πόρος, η Θάσος.

Δεν χρειάζονται λόγια για να περιγράψει κανείς τα νησιά. Δεν υπάρχει ούτε ένα από αυτά που να μην έχει ομορφιές. Σαν βρεθείς σ' αυτά, βλέπεις την ομορφιά τριγύρω σου, την ζεις, την αισθάνεσαι. Χαίρεσαι τον ήλιο, τον γαλανό ουρανό, την κρυσταλλένια θάλασσα, την πρασινάδα. Εύχεσαι να ήταν δυνατό να περάσεις εκεί όλη την ζωή, κοντά στους απλούς καλούς νησιώτες, που είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν κάθε ξένο, λες και γνωρίζονται μαζί του χρόνια. Όποιος γνωρίσει τα ελληνικά νησιά δεν τα ξεχνά ποτέ.

Слова в помощь

το σταυροδρόμι — перекресток
η ήπειρος — материк, континент
νοτιοανατολικά — юго-восток
η Ανατολική Μεσόγειος — Восточное Средиземноморье

νότιος, α, ο — южный
το τμήμα — часть
η Βαλκανική χερσόνησος — Балканский полуостров
κατέχω/καταλαμβάνω — занимать
σημαντικός, ή, ό — важный
δίκαια — справедливо
η έκταση — площадь
τ.χμ. — τετραγωνικά χιλιόμετρα — квадратные километры
ο πληθυσμός — население
ο κάτοικος — житель
εγκαθίσταμαι — εγκαταστάθηκα — поселяться
ο απόδημος ελληνισμός — греки диаспоры
ορεινός, ή, ό — горный
πεδινός, ή, ό — равнинный
ηπειρωτικός, ή, ό — материковый
νησιώτικος, η, ο — островной
η ακτή — побережье
παρουσιάζω — представлять
η ποικιλία — разнообразие
η μορφή — форма, вид, образ
σχηματίζω — образовывать
πολυάριθμος, η, ο — многочисленный
ο κόλπος — залив
το ακρωτήριο — мыс
κατοικήσιμος, η, ο — обитаемый
η πρωτεύουσα — столица
η Πελοπόννησος — Пелопоннес
η Θεσσαλία — Фессалия
η Θράκη — Фракия
η Ήπειρος — Эпир
το μουσείο — музей
το μνημείο — памятник
ένδοξος, η, ο — знаменитый

απέραντος, η, ο — безбрежный
μοναδικός, ή, ό — исключительный
αρχαίος, α, ο — древний
η αρχή — начало
το σκοτάδι — темнота, мрак
προϊστορικός, ή, ό — доисторический
διαφεύγω — ускользать
συμπληρώνω — дополнять
η μυθολογία — мифология
το πλούτο — богатство
η δόξα — слава
υπέροχος, η, ο — превосходный
ο πολιτισμός — культура
η ανάπτυξη — развитие
τα γράμματα — науки
η τέχνη — искусство
η επιστήμη — наука
η κληρονομία — наследство
αθάνατος, η, ο — бессмертный
η καταστροφή — катастрофа
η ταπείνωση — унижение
η δυστυχία — несчастье
κατακτώ/άω — κατέκτησα — завоевывать
οι Πέρσες — персы
οι Ρωμαίοι — римляне
κουβαλώ/άω — тащить
το άγαλμα — статуя
τα έργα τέχνης — произведения искусства
πατώ/άω — нападать
οι Φράγκοι — франки
ο μεσαίωνας — средневековье
η πτώση — падение
το Βυζάντιο — Византия

υποδουλώνω — порабощать
παλεύω — бороться
αναστήνομαι — возрождаться
πολιτισμένος, η, ο — культурный
η ανθρωπότητα — человечество
η κοιτίδα — колыбель
θαυμαστός, ή, ό — удивительный
σώζω — сохранять
ιερός, ή, ό — святой
ο βράχος — скала, холм
ορθώνομαι — возвышаться
το στολίδι — украшение
επιβλητικός, ή, ό — внушительный
η πολιτεία — государство, город
η κορώνα — корона
πολύτιμος, η, ο — драгоценный
συνδέω — соединять
ο ναός — храм
ο Περικλής — Перикл[1]
δωρικός, ή, ό — дорический
ο ρυθμός — стиль
ο Ικτίνος — Иктин
ο Φειδίας — Фидий
στολίζω — украшать
το γλυπτό — скульптура
η αίθουσα — зал
η παρθένος — девственница
αφορώ/άω — касаться, относиться
το οικοδόμημα — постройка
υψώνομαι — возвышаться
χρυσελεφάντινος, η, ο — из слоновой кости и золота
η θεά Αθηνά — богиня Афина

[1] Перикл (495—429 до р.Х.) — афинский государственный деятель и стратег.

η περιπέτεια — приключение
η διάρκεια — протяжение
μετατρέπομαι — μετατράπηκα — превращаться
το μουσουλμανικό τέμενος — мусульманский храм
η οβίδα — снаряд
ανατινάζω — взрывать
η πυριτιδαποθήκη — пороховой склад
ολοκληρώνω — завершать
η λεηλασία — грабеж
ο λόρδος Έλγιν — лорд Элгин[1]
η μετώπη — фасад, фронтон
το μάρμαρο — мрамор
η επιστροφή — возвращение
διεκδικώ — отстаивать
η κυριαρχία — господство
σπουδαίος, α, ο — важный
π.Χ. — προ Χριστού — до рождества Христова
μ.Χ. — μετά Χριστόν — после рождества Христова
ο Απόστολος Παύλος — апостол Павел
η θρησκεία — религия
η Κωνσταντινούπολη — Константинополь[2]
πνευματικός, ή, ό — духовный
καλλιτεχνικός, ή, ό — художественный
η αυτοκρατορία — империя
κατακτώ — завоевывать
απελευθερώνω — освобождать
ο στρατός — войско, армия
το σημάδι — знак
το πέρασμα — присутствие
ο κατακτητής — завоеватель
ορισμένος, η, ο — определенный

[1] Посол Англии в Константинополе, который в 1801-04 гг. перевез мрамор с Акрополя в Англию.

[2] Сейчас: Стамбул.

το κάστρο — замок, крепость
το πλήθος — множество
φέρνω στο νου — напоминать
η ακμή — расцвет
δοξασμένος, η, ο — прославленный
περήφανος, η, ο — гордый
αήττητος, η, ο — непобедимый
ο πολιούχος — покровитель
ο Άγιος Δημήτριος — Святой Димитрий
καλπάζω — скакать на лошади
προστατεύω — защищать
πολιορκώ — осаждать
γοργά — быстро
εμπορικός, ή, ό — торговый
βιομηχανικός, ή, ό — промышленный
βόρειος, α, ο — северный
ο θησαυρός — сокровище
γνωστός, ή, ό — известный
πασίγνωστος, η, ο — всем известный
περιγράφω — описывать
η ομορφιά — красота
κρυσταλλένιος, α, ο — кристальный
η πρασινάδα — зелень
είναι δυνατό — возможно
ο νησιώτης — островитянин
είμαι πρόθυμος, η, ο — быть готовым
λες και — как будто

Если вы уже были в Греции, расскажите о вашем путешествии. Если еще не были, расскажите, куда вы хотите поехать и что посмотреть.

I. Поставьте в правильной форме глаголы, данные в скобках.

1. Αυτό το δωμάτιο δεν _____ εδώ και βδομάδες. (σκουπίζομαι)
2. _____ μετά την γυμναστική που έκανε, γι' αυτό περπατά έτσι. (πιάνομαι)
3. Όλοι πίστευαν ότι αυτός _____ σε θάνατο. (καταδικάζομαι)
4. Πριν συχνά _____ λεφτά από την αδελφή μου. (δανείζομαι)
5. Πώς _____ εδώ το κλειδί του υπογείου; (βρίσκομαι)
6. Μην κλαις, _____ σ' εμένα. (στηρίζομαι)
7. Αυτό το φόρεμα _____ από τον περίφημο ράφτη. (ράβομαι)
8. Όλα τα πράγματα _____ από τον πατέρα μας. (φυλάγομαι)
9. Μετά τον θάνατο του πατέρα του _____ τα βάρη της οικογένειας του. (φορτώνομαι)
10. Τα παιδιά _____ κάθε φορά που έκαναν αταξίες. (κρύβομαι)

II. Поставьте глаголы, данные в скобках, в форме причастия прошедшего времени.

1. Ο χαρταετός είναι _____ από χαρτί. (φτιάχνομαι)
2. Ο τοίχος ήταν _____ κόκκινος. (βάφομαι)

3. Το ηλεκτρικό ρεύμα ήταν _____ από το πρωί. (κόβομαι)
4. Σήμερα φαίνεσαι πολύ _____. (κουράζομαι)
5. Τα παιδιά είναι _____ , γιατί τελείωσαν τα μαθήματα. (χαίρομαι)
6. Ο πατέρας μου αγόρασε _____ αυτοκίνητο. (μεταχειρίζομαι)
7. Το όνομά σου δεν φαίνεται. Είναι _____ . (σβήνομαι)
8. Το σύνθημα είναι _____ με μπογιά. (γράφομαι)
9. Όλες οι ασκήσεις είναι _____ . (διορθώνομαι)
10. Ο _____ ποδοσφαιρικός αγώνας θα γίνει το απόγευμα. (προγραμματίζομαι)

III. Заполните пропуски истории правильными формами глаголов, приведенных ниже.

βιάζομαι, ακούγομαι, χτίζομαι, κλείνομαι, ετοιμάζομαι, πιάνομαι, αναγκάζομαι, στέκομαι, σκίζομαι

Το σπίτι του Μάνου είναι παλιό. Όταν _____ , δεν είχε ασανσέρ, πολύ αργότερα έβαλαν ένα μικρό για δύο μόνο άτομα. Χθες αργά το βράδυ _____ να μπούμε στο ασανσέρ μαζί με τον Ηλία, όταν ήρθε και η Αντιγόνη και μας είπε ότι _____ να προφτάσει το τελευταίο λεωφορείο. Έτσι, μπήκαμε και οι τρεις μαζί.

Η Αντιγόνη που _____ άκρη άκρη, δεν πρόσεξε ότι η φούστα της _____ στην πόρτα και έτσι, μόλις ξεκίνησε το ασανσέρ _____ ένας θόρυβος. Η φούστα της Αντιγόνης _____ και το ασανσέρ σταμάτησε.

Αρχίσαμε να φωνάζουμε ότι _____ , και όλοι έτρεξαν να βοηθήσουν. Όμως _____ να περιμένουμε δύο ώρες, ώσπου νά 'ρθει το 100 και να μας βγάλει.

22 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ ***существительные мужского рода на*** *-ές, -έδες/ -ούς, -ούδες/ -έας, -είς*
   - ✔ ***существительные женского рода на*** *-ος, -οι/ -ά, -άδες/ -ού, -ούδες*
   - ✔ ***возвратные, определенные, относительные местоимения***
2. ТЕКСТЫ «ЗРЕЛИЩА»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с некоторыми существительными мужского и женского рода, а также с возвратными, определенными и относительными местоимениями.

Существительные мужского рода на -ές

Существительные мужского рода на **-ές** во множественном числе имеют окончание **-έδες**: ο καφές — οι καφέδες — кофе, ο κεφτές — οι κεφτέδες — котлета, ο πουρές — οι πουρέδες — пюре, ο καναπές — οι καναπέδες — диван, ο λεκές — οι λεκέδες — пятно, ο τενεκές — οι τενεκέδες — жестянка, ο μεζές — οι μεζέδες — закуска, ο κουραμπιές — οι κουραμπιέδες — курабье, ο μενεξές — οι μενεξέδες — фиалка.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο καφές	οι καφέδες
Родительный	του καφέ	των καφέδων
Винительный	τον καφέ	τους καφέδες
Звательный	καφέ	καφέδες

Существительные мужского рода на **-ούς** во множественном числе имеют окончание **-ούδες**: ο παππούς — οι παππούδες — дедушка.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο παππούς	οι παππούδες
Родительный	του παππού	των παππούδων
Винительный	τον παππού	τους παππούδες
Звательный	παππού	παππούδες

Таким же образом склоняются, но не имеют множественного числа слова: ο νους — ум, разум, ο Ιησούς — Иисус.

Существительные мужского рода на **-έας** во множественном числе имеют окончание **-είς**: ο συγγραφέας — οι συγγραφείς — писатель, ο γραμματέας — οι γραμματείς — секретарь, ο διερμηνέας — οι διερμηνείς — переводчик, ο τομέας — οι τομείς — область, ο ιερέας — οι ιερείς — священник, ο γονέας — οι γονείς — родитель, ο εισβολέας — οι εισβολείς — оккупант, ο εισαγγελέας — οι εισαγγελείς — прокурор, ο προβολέας — οι προβολείς — прожектор, ο κουρέας — οι κουρείς — парикмахер, ο δεκανέας — οι δεκανείς — капрал, ο διανομέας — οι διανομείς — рассыльный, ο υποβολέας — οι υποβολείς — суфлер.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	ο συγγραφέας	οι συγγραφείς
Родительный	του συγγραφέα	των συγγραφέων
Винительный	τον συγγραφέα	τους συγγραφείς
Звательный	συγγραφέα	συγγραφείς

Существительные женского рода на **-ος** склоняются так же, как существительные мужского рода на **-ος**[1]. Просто нужно помнить, что они женского рода, и поэтому использовать артикль женского рода: **η** λεωφόρ**ος** — проспект, **η** δακτυλογράφ**ος** — машинистка, **η** παράγραφ**ος** — параграф, **η** είσοδ**ος** — вход, **η** έξοδ**ος** — выход, **η** άνοδ**ος** — подъем, **η** οδ**ός** — улица, **η** περίοδ**ος** — период, **η** έρημ**ος** — пустыня, **η** μέθοδ**ος** — метод, η επέτει**ος** — юбилей, **η** ψήφ**ος** — избирательный голос.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	η **είσοδος**	οι **είσοδοι**
Родительный	της **εισόδου**	των **εισόδων**
Винительный	την **είσοδο**	τις **εισόδους**
Звательный	**είσοδε (-ο)**	**είσοδοι**

Существительные женского рода на **-ού** во множественном числе имеют окончание **-ούδες**: η μαϊμ**ού** — οι μαϊμ**ούδες** — обезьяна, η αλεπ**ού** — οι αλεπ**ούδες** — лиса, η καβγατζ**ού** — οι καβγατζ**ούδες** — скандалистка, η υπναρ**ού** — οι υπναρ**ούδες** — соня, η γλωσσ**ού** — οι γλωσσ**ούδες** — болтушка, η φαγ**ού** — οι φαγ**ούδες** — обжора, η φωνακλ**ού** — οι φωνακλ**ούδες** — крикунья.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	η αλεπ**ού**	οι αλεπ**ούδες**
Родительный	της αλεπ**ούς**	των αλεπ**ούδων**
Винительный	την αλεπ**ού**	τις αλεπ**ούδες**
Звательный	αλεπ**ού**	αλεπ**ούδες**

[1] Правила переноса ударений см. в 6 уроке.

Некоторые существительные женского рода на **-ά** во множественном числе имеют окончание **-άδες**: η μαμά — οι μαμάδες — мама, η γιαγιά — οι γιαγιάδες — бабушка, η νταντά — οι νταντάδες — няня.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	η μαμά	οι μαμάδες
Родительный	της μαμάς	των μαμάδων
Винительный	την μαμά	τις μαμάδες
Звательный	μαμά	μαμάδες

ВОЗВРАТНОЕ МЕСТОИМЕНИЕ

Возвратное местоимение «себя» имеет формы родительного и винительного падежа, и в зависимости от лица после него используются те или иные притяжательные местоимения.

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	Родительный падеж	Винительный падеж	Родительный падеж	Винительный падеж
1	του εαυτού μου	τον εαυτό μου	του εαυτού μας / των εαυτών μας	τον εαυτό μας / τους ευατούς μας
2	του εαυτού σου	τον εαυτό σου	του εαυτού σας / των εαυτών σας	τον εαυτό σας / τους εαυτούς σας
3	του εαυτού του/ της	τον εαυτό του/ της	του εαυτού τους / των εαυτών σας	τον εαυτό τους / τους εαυτούς τους

Η λατρεία **του εαυτού μου** λέγεται εγωλατρεία. — Почитание самого себя называется себялюбием.

Έτσι που ζεις, κάνεις κακό **του εαυτού σου**. — Тем, как ты живешь, ты наносишь вред сам себе.

Σ' αυτό που διάβασε αναγνώρισε την εικόνα **του εαυτού του**. — В том, что он прочитал, он узнал свой образ (=образ самого себя).

Θέλουμε να είμαστε κύριοι **του ευατού/των εαυτών μας**. — Мы хотим быть хозяевами сами себе (самих себя).

Είστε κύριος **του εαυτού/των εαυτών σας**. — Вы хозяин сам себе (=самого себя).

Έπαψαν να είναι κύριοι **του ευατού/των εαυτών τους**. — Они перестали быть хозяевами сами себе (=самих себя).

Δεν αναγνωρίζω **τον εαυτό μου** στον καθρέφτη. — Я не узнаю себя в зеркале.

Εσύ κοιτάζεις μόνο **τον εαυτό σου**. — Ты смотришь только на себя.

Η γυναίκα μου καπνίζει πολύ. Δεν σκέφτεται **τον εαυτό της**. — Моя жена много курит. Она не думает о себе.

Μερικές φορές μιλάμε με **τον εαυτό/τους εαυτούς μας**. — Иногда мы разговариваем сами с собой.

Δεν είναι εγωιστικό. Βάλτε **τον εαυτό/τους εαυτούς σας** στην θέση μου. — Это не эгоистично. Поставьте себя на мое место.

Ύστερα από ό,τι έγινε, πρέπει να ντρέπονται για **τον εαυτό/τους εαυτούς τους**. — После того, что случилось, они должны стыдиться самих себя.

ОПРЕДЕЛЕННЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Определенное местоимение **ίδιος, α, ο** имеет значение «похожий, вылитый», когда употребляется без артикля, и значение «тот же самый, точно такой же, один и тот же, сам, лично», когда употребляется с артиклем. Склоняется оно также как прилагательные на -ος, -α, -ο и согласуется с существительным в роде, числе и падеже.

Αυτό το βιβλίο είναι **ίδιο** με το δικό μου. — Эта книга похожа на мою.

Ο Στέφανος είναι **ίδιος** ο πατέρας του. — Стефанос — вылитый отец.

Σε ζήτησε **η ίδια** κυρία που σε είχε ζητήσει προχθές. — Тебя спрашивала та же самая дама, что спрашивала тебя и позавчера.

Έχει **τον ίδιο** χαρακτήρα με τον αδελφό του. — У него точно такой же характер, как и у его брата.

Μην λες συνέχεια **τα ίδια** πράγματα. — Не говори постоянно одно и то же.

Εγώ **ο ίδιος** το έκανα. — Я сам это сделал.

Θέλω να δω **τον ίδιο** τον διευθυντή. — Я хочу увидеть лично директора.

Определенное местоимение **μόνος, η, ο**, употребляемое с определенным артиклем, имеет значение «единственный». Определенное местоимение **μόνος, η, ο/μοναχός, ή, ό**, употребляемое вместе с притяжательными местоимениями, имеет значение «сам». Кроме того, определенное местоимение **μόνος, η, ο**, употребляемое вместе с притяжательными местоимениями, может иметь значение «один». Оно склоняется так же как прилагательные на -ος, -η, -ο.

Διαβάζω πάντα **μόνος**. — Я всегда читаю один.

Είναι **ο μόνος** που με καταλαβαίνει. — Он единственный, кто меня понимает.

Τα παιδιά μαγείρεψαν το φαγητό τους **μόνα/μοναχά τους**. — Ребята приготовили еду сами.

Αλήθεια, το έραψες **μόνη/μοναχή σου** αυτό το ωραίο φόρεμα; — Правда, ты сама сшила это красивое платье?

Μην μας αφήνετε **μόνους μας** τα βράδια, φοβόμαστε. — Не оставляйте нас одних по вечерам, мы боимся.

11 Зак. 3796

ОТНОСИТЕЛЬНЫЕ МЕСТОИМЕНИЯ

Относительное местоимение **που** «который» не изменяется и может относиться к существительным любого рода, числа и падежа. Относительное местоимение **ο οποίος, η οποία, το οποίο** «который» изменяется по родам, числам и падежам.

Падеж/род	Единственное число			Множественное число		
	Мужской	Женский	Средний	Мужской	Женский	Средний
Им.	ο οποίος	η οποία	το οποίο	οι οποίοι	οι οποίες	τα οποία
Род.	του οποίου	της οποίας	του οποίου	των οποίων	των οποίων	των οποίων
Вин.	τον οποίο	την οποία	το οποίο	τους οποίους	τις οποίες	τα οποία

Ο άνθρωπος **που/ο οποίος** μου μίλησε ήταν ο δάσκαλός μου. — Человек, который со мной говорил, был моим учителем.

Η γυναίκα **που/η οποία** τηλεφώνησε ήταν η θεία μου. — Женщина, которая звонила, это моя тетя.

Το παιδί **που/το οποίο** παίζει στον κήπο είναι ο γιος μου. — Ребенок, который играет в саду, — мой сын.

В тех случаях, когда местоимение ο οποίος стояло бы в родительном падеже и имело бы значение «чей», при использовании местоимения που обязательно добавление притяжательного местоимения:

Το παιδί **του οποίου** ο πατέρας πέθανε είναι συμμαθητής μου. / Το παιδί **που** ο πατέρας **του** πέθανε είναι συμμαθητής μου. — Парень, чей отец умер, — мой одноклассник.

Οι φοιτήτριες τα βιβλία **των οποίων** αγόρασα μένουν εδώ. / Οι φοιτήτριες **που** αγόρασα τα βιβλία **τους** μένουν εδώ. — Студентки, чьи книги я купил, живут здесь.

Στην αριστερή του χούφτα έσφιγγε τον σουγιά **που/τον οποίο** είχε πάντα μαζί του. — В левой ладони он сжимал ножик, который всегда носил с собой.

Η μοναξιά **που/την οποία** ένιωθε ήταν κάτι πολύ συνηθισμένο. — Одиночество, которое он чувствовал, было очень привычным.

Το βιβλίο **που/το οποίο** διάβασα την περασμένη εβδομάδα ήταν ωραίο. — Книга, которую я прочитал на прошлой недели, была хорошей.

Οι φίλοι **που/τους οποίους** είδα χθες το βράδυ φεύγουν αύριο. — Друзья, которых я видел вчера вечером, уезжают завтра.

Συλλογίστηκε πως έπρεπε να του κάνει την παρατήρηση για τις βλαστήμιες **που/τις οποίες** έλεγε κάθε τόσο. — Он подумал, что должен сделать ему замечание по поводу ругательств, которыми он так и сыпал.

Σκέφτηκε τα διηγήματα **που/τα οποία** είχε γράψει. — Он подумал о рассказах, которые он написал.

Иногда местоимение που дублируется личным местоимением в винительном падеже:

Κατηφόριζε προς το σπίτι μαζί με κάποιον άλλον, **που τον** φώναξε περνώντας απ' την αγορά. — Он спускался к дому вместе с кем-то другим, кого он позвал, проходя мимо базара.

Μιλούσαν μόνο για την φοβερή ιστορία **που την** άκουσαν χθες. — Они говорили только о страшной истории, которую услышали вчера.

Τότε πήρε το μάτι του το περιοδικό **που το** είχε ξεχάσει στην εταζέρα. — Тогда ему на глаза попался журнал, который он забыл на этажерке.

Σκέφτηκε τους ανθρώπους, **που τους** είχε επηρεάσει με κάποιον τρόπο ο τοίχος. — Он подумал о людях, на которых тем или иным образом повлияла стена.

Συλλογίστηκε τις σπουδές του **που τις** είχε αφήσει στην μέση. — Он подумал о своих занятиях, которые он бросил на середине.

Ψήσαμε τα χταπόδια, **που τα** φάγαμε μαζί μ' ένα σωρό μεζέδες που ετοιμάσαμε από νωρίς. — Мы пожарили осьминогов, которых и съели вместе с кучей закусок, приготовленных заранее.

Местоимение που не используется с предлогами. С предлогами используется только местоимение ο οποίος:

Η κοπέλα **με την οποία** έμεινα πέρσι έφυγε για σπουδές στην Αγγλία. — Девушка, с которой я жила в прошлом году, уехала учиться в Англию.

Το τρένο **με το οποίο** ήρθαν είχε μισή ώρα καθυστέρηση. — Поезд, на котором они приехали, опоздал на полчаса.

Αυτές οι κάρτες **από τις οποίες** λείπουν τα γραμματόσημα, δεν θα φτάσουν πότε στον προορισμό τους. — Эти открытки, у которых отсутствуют марки, никогда не придут по месту назначения.

Η τράπεζα **από την οποία** παίρνουν τα χρήματα, είναι κλειστή. — Банк, из которого они получают деньги, закрыт.

Πήρα το γράμμα **στο οποίο** μιλάς για το ταξίδι σου. — Я получил письмо, в котором ты говоришь о своем путешествии.

В тех случаях, когда местоимение ο οποίος использовалось бы с предлогом σε и имело бы функцию косвенного дополнения, при использовании местоимения που добавляется личное местоимение в родительном падеже:

Ο γείτονας **στον οποίο/που του** έδωσες το κλειδί το έχασε. — Сосед, которому ты отдал ключ, потерял его.

Η κοπέλα **στην οποία/που της** χάρισες το βραχιόλι είναι όμορφη. — Девушка, которой ты подарил браслет, красивая.

Το παιδί **στο οποίο/που του** έφεραν ένα παιχνίδι είναι άρρωστο. — Ребенок, которому принесли игрушку, болен.

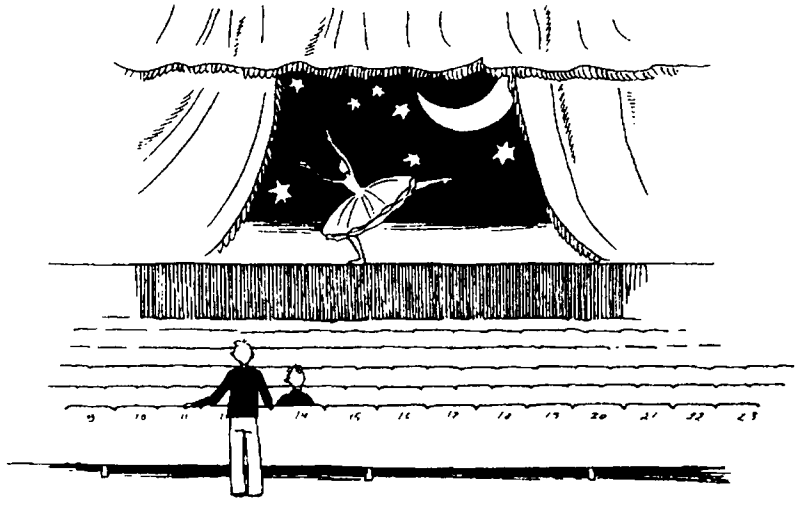
Οι φίλοι **στους οποίους/που** τους στείλαμε την πρόσκληση δεν θα έρθουν. — Друзья, которым мы отправили приглашение, не приедут.

Теперь прочитайте несколько текстов и диалог. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ЗРЕЛИЩА

Θεάματα

Αύριο ένας αξιόλογος θίασος θα ανεβάσει ένα από τα αγαπημένα μου θεατρικά έργα στο μεγαλύτερο θέατρο της πόλης μας. Ο ίδιος θίασος ήταν εδώ πριν από δύο χρόνια, και όποιος είδε το έργο που έπαιζε τότε είμαι σίγουρος πως θα τρέξει να βγάλει εισιτήριο, για να παρακολουθήσει μια από τις παραστάσεις του. Θα παίζουν οι ίδιοι ηθοποιοί, όπως τότε. Οι περισσότεροι απ' αυτούς έχουν τέτοιο ταλέντο, ώστε μπορούν να αποδώσουν πολύ καλά οποιονδήποτε ρόλο. Παίζουν κωμωδία, δράμα, ακόμη και αρχαία τραγωδία. Όση ώρα παρακολουθεί κανείς μια παράστασή τους, διαπιστώνει ότι δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους στον ρόλο τους. Θυμάμαι, μετά την πρεμιέρα, όλοι οι κριτικοί έγραψαν ότι ήταν πραγματικά μια τέλεια παράσταση. Ο κόσμος τους καταχειροκρότησε. Θα είναι μεγάλη απόλαυση για το θεατρόφιλο κοινό της πόλης μας να δει στην σκηνή αυτόν τον θίασο και πάλι.

Στο θέατρο

Στην Αθήνα υπάρχουν πολλά θέατρα, όπου μπορεί κανείς να παρακολουθήσει μια θεατρική παράσταση με κοινωνικό περιεχόμενο, κωμωδία, επιθεώρηση και αρχαία τραγωδία. Πολύ συχνά δίνονται και συναυλίες στους χώρους αυτούς ή σε άλλους χώρους από ελληνικά και ξένα συγκροτήματα. Τελευταία στην Ελλάδα άρχισαν να δημιουργούνται θέατρα και στις μεγάλες επαρχιακές πόλεις.

Κάθε καλοκαίρι μεγάλοι θίασοι περιοδεύουν στην Ελλάδα και δίνουν παραστάσεις κυρίως σε υπαίθρια θέατρα, σύγχρονα ή αρχαία, όπως της Επιδαύρου, της Δωδώνης και άλλα.

Ένα άλλο είδος θεάτρου, το θέατρο σκιών, ο Καραγκιόζης, βρίσκεται σε παρακμή.

— Τις λες, Ελένη, πάμε το Σάββατο στο αρχαίο θέατρο της Δωδώνης; Παίζει την Μήδεια του Ευριπίδη.

— Και βέβαια. Τέτοια ευκαιρία πού θα την ξαναβρούμε; Θα πάμε, όμως λίγο νωρίτερα. Θέλω να μου κάνεις μια μικρή ξενάγηση στο θέατρο και στον αρχαιλογικό χώρο. Πρώτη φορά πηγαίνω στην Δωδώνη.

— Να βγάλω εισιτήρια, γιατί τελευταία στιγμή ίσως να μην βρούμε.

— Να κλείσεις θέση στο πρώτο διάζωμα. Είναι λίγο ακριβότερα, αλλά καλύτερα. Πάρε σε παρακαλώ και κανένα πρόγραμμα, να δούμε τους συντελεστές της παράστασης και την υπόθεση του έργου.

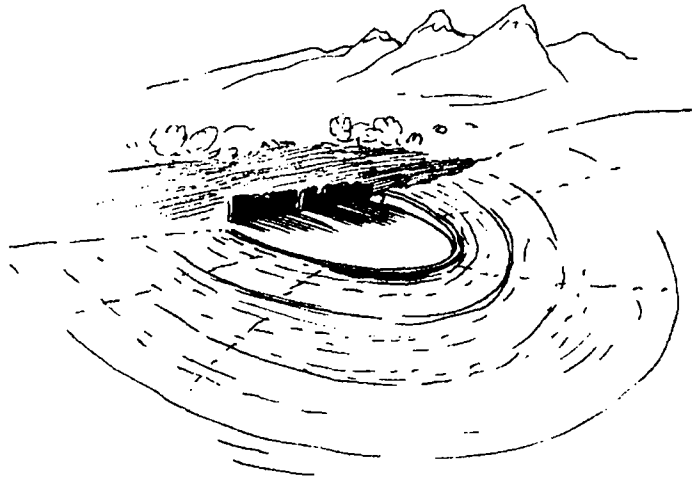
Το αρχαίο θέατρο

Σήμερα σώζονται πολλά αρχαία θέατρα. Σε πολύ καλή κατάσταση βρίσκονται τα θέατρα της Επιδαύρου και της Δωδώνης. Σ' ένα αρχαίο θέατρο μπορούμε να διακρίνουμε τρία μέρη: το κοίλο, την ορχήστρα και την σκηνή.

Το κοίλο ήταν ο χώρος των θεατών. Δύο οριζόντιες ζώνες το χώριζαν σε τρία τμήματα, τα διαζώματα. Οι θεατές κάθονταν στα εδώλια. Ανάμεσά στις κάθετες σκάλες δημιουργούνταν τμήματα σαν σφήνες που ονομάζονταν κερκίδες.

Η ορχήστρα ήταν κυκλικός χώρος ανάμεσα στο κοίλο και στην σκηνή. Είχε δύο εισόδους, τις παρόδους. Στο κέντρο της ορχήστρας υπήρχε βωμός του θεού Διονύσιου, η θυμέλη.

Η σκηνή ήταν υπερυψωμένη ξύλινη, αργότερα πέτρινη ή μαρμάρινη εξέδρα. Εκεί έπαιζαν οι ηθοποιοί.

Το θέατρο σκιών — Ο Καραγκιόζης

Ο Καραγκιόζης είναι «ο σούπερ σταρ» του λαϊκού ελληνικού θεάτρου σκιών. Αντιπροσωπεύει τον φτωχό και αμόρφωτο αλλά έξυπνο Έλληνα της τουρκοκρατίας και της μετατουρκοκρατικής ελληνικής ιστορίας. Εμφανίζεται πάντα κακομούτσουνος κι απεριποίητος. Είναι καμπούρης, κοντόσωμος, με μεγάλη μύτη, φαλακρός, με το ένα χέρι κολλημένο στο σώμα και με τ' άλλο μεγάλο, με τρεις έως έξι αρθρώσεις, και με χοντροκομμένα πόδια, ξυπόλητος.

Πάντα κεφάτος, ζωηρός αλλά και τεμπέλης. Ζει σε μια καλύβα, απέναντι από το πολυτελές τούρκικο σεράι.

Τα πρόσωπα του θεάτρου σκιών είναι:

Ο Καραγκιόζης — λέξη τουρκικής προέλευσης (καράγκιοζ = μαύρα μάτια, μαυρομάτης). Προσωποποίηση της πονηριάς.

Ο Πασάς είναι φίλος του Καραγκιόζη.

Ο Βελικέκας αντιπροσωπεύει τον χωροφύλακα των Τούρκων.

Ο Μπαρμπα-Γιώργος εμφανίζεται μετά το 1897.

Ο Σιορ-Διονύσιος είναι ξεπεσμένος επτανήσιος αριστροκράτης.

Το Κολλητήρι είναι γιος του Καραγκιόζη.

Ο Σταύρακας είναι τύπος του μάγκα.

Ο Μορφονιός είναι ερωτίλος παρά την ασκήμια του.

Οι φιγούρες του Καραγκιόζη είναι από χοντρό χαρτόνι, με χαράγματα ή σκαλίσματα, για να γίνονται εμφανείς οι λεπτομέρειες. Συνήθως πάνω τους κολλάνε χρωματιστά φύλλα χαρτί, για να γίνονται πιο ωραίες, και προβάλλονται πάνω σε άσπρο πανί που φωτίζεται από πίσω. Ο καραγκιοζοπαίχτης κινεί επιδέξια τις φιγούρες. Στο δεξιό μέρος είναι η καλύβα του Καραγκιόζη και στα αριστερά το σεράι του Βεζίρη.

Το τσίρκο

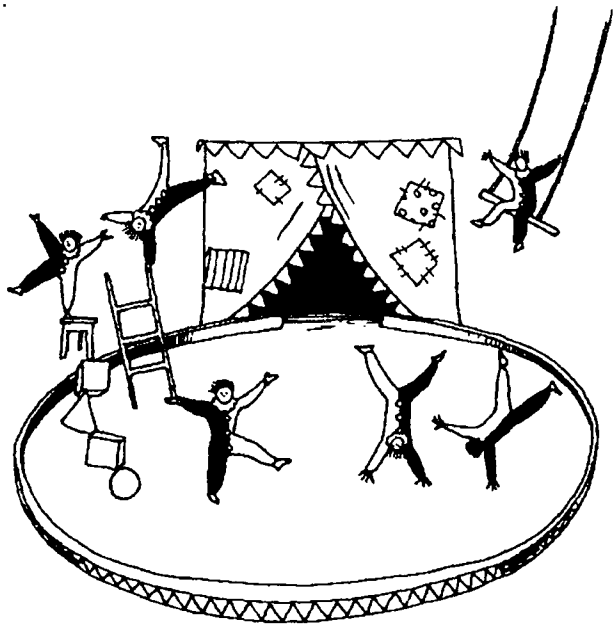
Εκεί, στο τέλος σχεδόν της παραλίας, λίγο πριν από την στροφή του δρόμου, μία ή δύο φορές τον χρόνο κάτι ασυνήθιστο συμβαίνει. Φωνές, μουσικές, φώτα, γεμίζουν τον μεγάλο άδειο χώρο κοντά στο κολυμβητήριο. Κάποιο τσίρκο έχει έρθει στην πόλη μας για λίγες παραστάσεις.

Κάθε απόγευμα πολλά παιδιά φωνάζουν και γελάνε, με μπαμπάδες και μαμάδες, γιαγιάδες και παππούδες σπρώχνονται στην είσιδο για ένα εισιτήριο, μια θέση. Σε λίγο τα φώτα σβήνουν, οι φωνές σταματούν, οι προβολείς φωτίζουν την πίστα και το θέαμα αρχίζει. Ακροβάτες που δεν φοβούνται τον θάνατο, ζώα άγρια που τρομάζουν μικρούς και μεγάλους.

Τώρα βγαίνουν οι μαϊμούδες. Τι έξυπνες που είναι! Μια παριστάνει τον κουρέα και προσπαθεί να κουρέψει τις άλλες. Γέλια, χειροκροτήματα.

Στο διάλειμμα το μπαρ κάνει χρυσές δουλειές: καφέδες, πορτοκαλάδες, σάντουιτς. Όλοι διψούν ή πεινούν. Και το πρόγραμμα συνεχίζεται. Γυμνασμένα άλογα χορεύουν με τον ρυθμό μοντέρνων σκοπών. Να και οι κλόουν. Ο κόσμος γελά με τις τούμπες και τα αστεία τους.

Η ώρα περνά γρήγορα. Η παράσταση τελειώνει. Σε λίγες μέρες το τσίρκο θα φύγει. Όλα θα ερημώσουν πάλι. Ίσως του χρόνου ο ίδιος χώρος να ξαναζωντανέψει από ένα άλλο τσίρκο, που θα έρθει να σκορπίσει ευθυμία και ξενοιασιά για λίγες μέρες. Θα φύγει κι αυτό και θα αφήσει πίσω του μια γεύση από ένα διαφορετικό, μαγικό κόσμο.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες

Οι αθλητές γυμνάζονται σκληρά, για να είναι έτοιμοι στους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004. Οι προπονητές τους έχουν πολύ άγχος, αλλά φροντίζουν να μην το μεταδώσουν στους αθλητές.

Κάθε φορά έρχονται στο νου οι Ολυμπιακοί αγώνες, που ύστερα από αιώνες ξανάγιναν στην Αθήνα το 1896. Ήταν τότε που ο Έλληνας[1] μαραθωνοδρόμος Σπύρος Λούης έμπαινε πρώτος νικητής στον Παναθηναϊκό στάδιο, ενώ ο λαός τον δόξαζε από τις κερκίδες και ζητοκραύγαζε.

Οι Ολυμπιακοί αγώνες του 2004 θα γίνουν στην Ελλάδα. Αθλητές απ' όλο τον κόσμο θα λάβουν μέρος σ' αυτή την γιορτή της ειρήνης. Η συμμετοχή των εθελοντών για την επιτυχία των αγώνων είναι σημαντική.

[1] Перед одушевленными существительными используются существительные, обозначающие национальности: ο Έλληνας αθλητής – греческий спортсмен, ο Ρώσος συγγραφέας – русский писатель, ο Γάλλος ζωγράφος – французский художник. В остальных случаях используются прилагательные: ο ελληνικός καφές – греческий кофе, η ρωσική σούπα – русский суп, το γαλλικό κρασί – французское вино.

Слова в помощь

διαπιστώνω — убеждаться
θυμάμαι — помнить
η απόλαυση — наслаждение
επαρχιακός, ή, ό — провинциальный
η Επίδαυρος — Эпидавр (город на Пелопоннесе)
η Δωδώνη — Додона (город в Эпире)
η παρακμή — упадок
η Μήδεια — Медея[1]
ο Ευριπίδης — Еврипид[2]
η ξενάγηση — экскурсия
η κατάσταση — состояние
διακρίνω — различать
το κοίλο — углубление
χωρίζω — разделять
το τμήμα — часть, сектор
η σφήνα — клин
ο βωμός/η θυμέλη — алтарь
ο θεός Διόνυσος — бог Дионис[3]
αμόρφωτος, η, ο — необразованный
έξυπνος, η, ο — умный
η τουρκοκρατία — период турецкого владычества
μετατουρκοκρατικός, ή, ό — продолжающийся после периода турецкого владычества
εμφανίζομαι — появляться
κακομούτσουνος, η, ο — некрасивый
απεριποίητος, η, ο — неопрятный
καμπούρης, α, ικο — горбатый

[1] В греческой мифологии колхидская волшебница, убившая своих детей из мести аргонавту Ясону, задумавшему жениться на другой. *Зд.* трагедия Еврипида.

[2] Древнегреческий трагик (485-406 до н.э).

[3] Древнегреческий бог виноделия.

κοντόσωμος, η, ο — низкого роста
κολλημένος, η, ο — приклеенный
έως — до
η άρθρωση — сустав
χοντροκομμένος, η, ο — грубый
ξυπόλητος, η, ο — босой
η καλύβα — хижина
το σεράι — сераль
η προέλευση — происхождение
μαυρομάτης, α, ικο — черноглазый
η πονηριά — хитрость
ο διοικητής — управляющий
ο χωροφύλακας — жандарм
ξεπεσμένος, η, ο — опустившийся
εφτανήσιος, α, ο — с Ионических островов
ο αριστοκράτης — аристократ
ο τύπος — тип
ο μάγκας — плут
ο ερωτίλος — влюбчивый
η ασκήμια — уродство
η φιγούρα — фигура
το χαρτόνι — картон
το χάραγμα — насечка, надрез
το σκάλισμα — резьба
εμφανής, ής, ές — видный, заметный
η λεπτομέρεια — подробность
το φύλλο — лист
προβάλλομαι — показываться
το πανί — холст
φωτίζομαι — освещаться
κινώ — двигать
επιδέξια — искусно, умело
ο Βεζίρης — визирь

η στροφή — поворот
ασυνήθιστος, η, ο — необычный
το κολυμβητήριο — бассейн
σπρώχνομαι — толкаться
κουρεύω — стричь
χρυσός, ή, ό — золотой
γυμνασμένος, η, ο — тренированный
ο ρυθμός — ритм
ο σκοπός — мелодия
ερημώνω — опустеть
ξαναζωντανεύω — снова оживать
σκορπίζω — рассеивать
η ευθυμία — радость
η ξενοιασία — беззаботность
η γεύση — вкус
μαγικός, ή, ό — волшебный
οι Ολυμπιακοί αγώνες — Олимпийские игры
σκληρά — упорно
έτοιμος, η, ο — готовый
ο προπονητής — тренер
το άγχος — волнение
μεταδίνω — μετέδωσα — θα μεταδώσω — передавать
ο αθλητής — спортсмен
έρχομαι στο νου — приходить на ум
ο μαραθωνοδρόμος — марафонец
ο νικητής — победитель
το Παναθηναϊκό στάδιο — Панафинайский стадион
δοξάζω — прославлять
ζητωκραυγάζω — кричать «ура»
λαμβάνω (έλαβα — θα λάβω) μέρος — принимать участие
η συμμετοχή — соучастие
ο εθελοντής — волонтер
η επιτυχία — удача

ЗРЕЛИЩА

τα θεάματα — зрелища
το θέατρο — театр
το Κρατικό θέατρο — государственный театр
το λαϊκό θέατρο — народный театр
το υπαίθριο θέατρο — театр под открытым небом
το θέατρο σκιών — театр теней
η σκηνή — сцена
η Λυρική Σκηνή — Оперный театр
η αυλαία — занавес
ο εξώστης — ярус
το θεωρείο — балкон
η πλατεία — партер
η ορχήστρα — оркестр
η ζώνη, το διάζωμα — пояс, зона
οι κερκίδες — трибуна
η πάροδος — узкий проход
η εξέδρα — помост, эстрада
το εδώλιο — скамья
το καμαρίνι — гримерка
τα σκηνικά — декорации
το κοστούμι — костюм
ο προβολέας — прожектор
ο θίασος — труппа
το συγκρότημα — группа, труппа
ο ρόλος — роль
ο, η ηθοποιός — актер
ο συντελεστής — участник
ο παίχτης — игрок
ο πρωταγωνιστής — главный герой
η πρωταγωνίστρια — главная героиня
ο, η σκηνοθέτης — режиссер
η ταξιθέτρια — билетерша
το πρόγραμμα — программа

το διάλειμμα — антракт
το θεατρικό έργο — пьеса
η υπόθεση του έργου — сюжет
το κοινωνικό περιεχόμενο — социальное содержание
η πρεμιέρα — премьера
η παράσταση — спектакль
η εκδήλωση — презентация
η έκθηση — выставка
το δράμα — драма
η τραγωδία — трагедия
η κωμωδία — комедия
η σατίρα/η επιθεώρηση — сатира
η όπερα — опера
το χορόδραμα/το μπαλέτο — балет
η συναυλία/το κοντσέρτο — концерт
η περιοδεία — гастроли
το τσίρκο — цирк
η πίστα — арена
ο ακροβάτης — акробат
ο μίμος — мим
ο παλιάτσος/ κλόουν — клоун
ο θηριοδαμαστής — укротитель
ο σχοινοβάτης — канатоходец
αξιόλογος, η, ο — достойный
τέλειος, α, ο — совершенный
διάσημος, η, ο — знаменитый
ταλαντούχος, α, ο — талантливый
δημοφιλής, ής, ές — популярный
απαιτητικός, ή, ο — требовательный
θεατρόφιλος, η, ο — театрал
οριζόντιος, α, ο — горизонтальный
κάθετος, η, ο — перпендикулярный
κυκλικός, ή, ό — кругообразный
υπερυψωμένος, η, ο — находящийся на возвышенности

ξύλινος, η, ο — деревянный
πέτρινος, η, ο — каменный
μαρμάρινος, η, ο — мраморный
πολυτελής, ής, ές — роскошный
ανεβάζω έργο — ставить пьесу
παίζω — играть
παριστάνω — παράστησα — θα παραστήσω — представлять, изображать, играть роль
στήνω — ставить
σκηνοθετώ — режиссировать
υποκρίνομαι — изображать
ερμηνεύω τον ρόλο — играть роль
βγαίνω στην σκηνή — выходить на сцену
βγάζω εισιτήριο — доставать билет
κλείνω θέση — бронировать место
παρακολουθώ — посещать, смотреть
αποδίνω — απέδωσα — θα αποδώσω — передавать
(κατα)χειροκροτώ — аплодировать
τα χειροκροτήματα — аплодисменты
επιδοκιμάζω — одобрять
αποδοκιμάζω — порицать
σφυρίζω — свистеть
περιοδεύω — гастролировать
αντιπροσωπεύω — олицетворять
η προσωποίηση — олицетворение
το κοινό — публика
ο υποβολέας — суфлер
ο κριτικός — критик
το ταλέντο — талант
η ταινία/το φιλμ — фильм

Расскажите о ваших любимых зрелищах. Опишите подробно ваш поход в театр, цирк, на концерт или в кино.

I. Поставьте существительные, данные в скобках, в правильной форме.

1. Δεν θέλει να θυμάται αυτή _____ της ζωής του. (η περίοδος)
2. Κανείς δεν τις θέλει στην παρέα του, γιατί είναι _____ . (η φωνακλού)
3. Γράψτε μια έκθεση, όχι μικρότερη από τρεις _____ . (η παράγαρφος)
4. Θα αλλάξω μόνος μου το ύφασμα _____ . (ο καναπές)
5. Αγαπούν πολύ _____ τους. (ο παππούς)
6. Μεγαλώνει με τις δύο _____ του. (η γιαγιά)
7. Πες μου μερικά ονόματα Ελλήνων _____ . (ο συγγραφέας)
8. Ξύπνα, _____ . Είναι μεσημέρι πια. (η υπναρού)
9. Σήμερα θα φάμε _____ με _____ . (ο κεφτές, ο πουρές)
10. Η ομιλία _____ κράτησε πολλές ώρες. (ο εισαγγελέας)

II. Заполните пропуски правильными формами местоимений ίδιος, εαυτού, μόνος (μοναχός).

1. Είναι πολύ μικρός ακόμη και δεν τρώει _____ του.
2. _____ η μαμά της είναι.

3. Άλλαξε τόσο πολύ, που και _____ δεν αναγνωρίζει _____ της.
4. Θέλω να φτιάξω _____ μου την ζωή μου.
5. Μην χρησιμοποιείς συνεχώς _____ λέξεις.
6. Φορά πάντα _____ καπέλο, χειμώνα καλοκαίρι.
7. _____ σου το αποφάσισες. Εγώ δεν έχω καμιά ευθύνη.
8. Αυτό το παλτό είναι _____ με το δικό μου.
9. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι ξέρει καλά _____ του.
10. Πηγαίνουν πάντα _____ τους εκδρομές.

III. Заполните пропуски относительными местоимениями ο οποίος, που.

1. Ο μανάβης _____ είναι στην γωνία, έχει ωραία φρούτα.
2. Ο τρόπος με _____ μιλούσε ήταν άσχημος.
3. Το κορίτσι _____ βλέπω στην πόρτα είναι όμορφο.
4. Είδα γυναίκες _____ περνούσαν στον δρόμο.
5. Ο φίλος με _____ έφαγα χτες το βράδυ ήταν Άγγλος.
6. Ο κύριος _____ γνώρισα, ήταν Ιταλός.
7. Το μάθημα _____ έκανα χτες, ήταν ενδιαφέρον.
8. Τα αυτοκίνητα _____ προτιμώ, είναι γερμανικά.
9. Εκείνο το σπίτι, _____ ο κήπος (____) έχει πολλά λουλούδια, είναι του θείου μου.
10. Ο δικηγόρος, _____ την γυναίκα (_____) γνώρισα χθες, είναι πολύ γνωστός.

IV. Фонетическая тренировка. Прочитайте небольшое стихотворение Одиссеаса Элитиса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Προχωρώ μεσ'_ από πέτρινα κεριά
και _ γυναίκες που _ κρατάν μισοφέγγαρα.
Ο _ Θεός λείπει. Αυτός ο _ κήπος
δεν _ έχει τέλος και _ κανείς δεν _ ξέρει
τι τον _ περιμένει.
Κάθε όνομα φέγγει για _ λίγο
μέσα στα _ σκοτεινά
και _ ύστερα σβήνει και _ χάνεται.

Я прохожу сквозь каменные свечи
и женщин, которые держат полумесяцы.
Бога нет. У этого сада
нет конца, и никто не знает,
что его ждет.
Каждое имя светится недолго
в темноте
и потом гаснет и теряется.

23 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *страдательный залог глаголов второго спряжения*
2. ТЕКСТЫ И ДИАЛОГ «ОБЩЕСТВО»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся со страдательным залогом глаголов второго спряжения обеих групп.

Настоящее время

1 группа: αγαπ**ώ/άω** — αγαπι**έμαι** 2 группа: ωφελ**ώ** — ωφελ**ούμαι**

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	αγαπι**έμαι**	ωφελ**ούμαι**	αγαπι**όμαστε**	ωφελ**ούμαστε**
2	αγαπι**έσαι**	ωφελ**είσαι**	αγαπι**έστε**	ωφελ**είστε**
3	αγαπι**έται**	ωφελ**είται**	αγαπι**ούνται**	ωφελ**ούνται**

Однако у некоторых глаголов второй группы страдательный залог образуется как у глаголов первой группы: παρηγορώ — παρηγορι**έμαι**, στενοχωρώ — στενοχωρι**έμαι**, τηλεφωνώ — τηλεφωνι**έμαι**. Другие глаголы второй группы могут образовывать страдательный залог и как глаголы второй группы, и как глаголы первой группы: αδικώ — αδικ**ούμαι** — αδικι**έμαι**, αρν**ούμαι** — αρνι**έμαι**, δικαιολογώ — δικαιολογ**ούμαι** — δικαιολογι**έμαι**, παραπον**ούμαι** — παραπονι**έμαι**.

Имперфект

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	αγαπι**όμουν**	ωφελ**ούμουν**	αγαπι**όμασταν**	ωφελ**ούμασταν**
2	αγαπι**όσουν**	ωφελ**ούσουν**	αγαπι**όσασταν**	ωφελ**ούσασταν**
3	αγαπι**όταν**	ωφελ**ούνταν**	αγαπι**όνταν/ιούνταν**	ωφελ**ούνταν**

Некоторые глаголы второй группы в имперфекте могут иметь окончания первой группы: αρνούμουν — αρνιόμουν, εξυπηρετούμουν — εξυπηρετιόμουν. Λ когда основа заканчивается на **-ι** (ικανοποιώ — ικανοποιούμαι) или **-γ** (διηγούμαι), то из окончания выпадает **-ι**.

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	ικανοποι**όμουν**	διηγ**όμουν**	ικανοποι**όμασταν**	διηγ**όμασταν**
2	ικανοποι**όσουν**	διηγ**όσουν**	ικανοποι**όσαταν**	διηγ**όσασταν**
3	ικανοποι**όταν**	διηγ**όταν**	ικανοποι**όνταν**	διηγ**όνταν**

Будущее время несовершенного вида

Для образования будущего времени несовершенного вида используется частица θα и формы глагола настоящего времени. Для образования форм несовершенного вида с частицей να также используются формы настоящего времени.

Аорист и страдательное причастие прошедшего времени

1) **-ώ/άω, -ώ → -ησα → -ήθηκα, -ημένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
αγαπώ/**άω**	αγάπ**ησα**	αγαπ**ήθηκα**	αγαπ**ημένος**, η, ο	любить
μιλώ/**άω**	μίλ**ησα**	μιλ**ήθηκα**	μιλ**ημένος**, η, ο	разговаривать
συναντώ/**άω**	συνάντ**ησα**	συναντ**ήθηκα**	-	встречать
ρωτώ/**άω**	ρώτ**ησα**	ρωτ**ήθηκα**	-	спрашивать
απαντώ/**άω**	απάντ**ησα**	απαντ**ήθηκα**	απαντ**ημένος**, η, ο	отвечать
πουλώ/**άω**	πούλ**ησα**	πουλ**ήθηκα**	πουλ**ημένος**, η, ο	продавать
ζητώ/**άω**	ζήτ**ησα**	ζητ**ήθηκα**	-	просить
συζητώ/**άω**	συζήτ**ησα**	συζητ**ήθηκα**	συζητ**ημένος**, η, ο	обсуждать
φιλώ/**άω**	φίλ**ησα**	φιλ**ήθηκα**	φιλ**ημένος**, η, ο	целовать
τραγουδώ/**άω**	τραγούδ**ησα**	τραγουδ**ήθηκα**	τραγουδ**ισμένος**, η, ο	петь
γεννώ/**άω**	γέννη**σα**	γεννη**θηκα**	γεννη**μένος**, η, ο	рождать
κουνώ/**άω**	κούν**ησα**	κουν**ήθηκα**	κουν**ημένος**, η, ο	качать
κρατώ/**άω**	κράτ**ησα**	κρατ**ήθηκα**	κρατ**ημένος**, η, ο	держать
κυβερνώ/**άω**	κυβέρν**ησα**	κυβερν**ήθηκα**	κυβερν**ημένος**, η, ο	управлять
μετρώ/**άω**	μέτρ**ησα**	μετρ**ήθηκα**	μετρ**ημένος**, η, ο	считать
νικώ/**άω**	νίκ**ησα**	νικ**ήθηκα**	νικ**ημένος**, η, ο	побеждать
τρυπώ/**άω**	τρύπ**ησα**	τρυπ**ήθηκα**	τρυπ**ημένος**, η, ο	пронашивать
χτυπώ/**άω**	χτύπ**ησα**	χτυπ**ήθηκα**	χτυπ**ημένος**, η, ο	бить, стучать
ωφελώ	ωφέλ**ησα**	ωφελ**ήθηκα**	ωφελ**ημένος**, η, ο	помогать
τηλεφωνώ	τηλεφώνη**σα**	τηλεφωνη**θηκα**	-	звонить
παρηγορώ	παρηγόρη**σα**	παρηγορη**θηκα**	παρηγορη**μένος**, η, ο	утешать
απειλώ	απείλη**σα**	απειλη**θηκα**	απειλη**μένος**, η, ο	угрожать
δικαιολογώ	δικαιολόγη**σα**	δικαιολογη**θηκα**	δικαιολογη**μένος**, η, ο	оправдывать
ειδοποιώ	ειδοποίη**σα**	ειδοποιη**θηκα**	ειδοποιη**μένος**, η, ο	сообщать

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
δημιουργώ	δημιούργ**ησα**	δημιουργ**ήθηκα**	δημιουργ**ημένος**, η, ο	создавать
καλλιεργώ	καλλιέργ**ησα**	καλλιεργ**ήθηκα**	καλλιεργ**ημένος**, η, ο	обрабатывать
κατοικώ	κατοίκ**ησα**	κατοικ**ήθηκα**	κατοικ**ημένος**, η, ο	населять
μετακινώ	μετακίν**ησα**	μετακιν**ήθηκα**	μετακιν**ημένος**, η, ο	переселять
πληροφορώ	πληροφόρ**ησα**	πληροφορ**ήθηκα**	πληροφορ**ημένος**, η, ο	информировать
εξυπηρετώ	εξυπηρέτ**ησα**	εξυπηρετ**ήθηκα**	-	обслуживать
θεωρώ	θεώρ**ησα**	θεωρ**ήθηκα**	θεωρ**ημένος**, η, ο	полагать
ικανοποιώ	ικανοποίη**σα**	ικανοποιή**θηκα**	ικανοποιη**μένος**, η, ο	удовлетворять
στερώ	στέρ**ησα**	στερ**ήθηκα**	στερη**μένος**, η, ο	лишать
συγκινώ	συγκίν**ησα**	συγκιν**ήθηκα**	συγκιν**ημένος**, η, ο	трогать
συμφωνώ	συμφών**ησα**	συμφων**ήθηκα**	συμφων**ημένος**, η, ο	соглашаться
τιμωρώ	τιμώρ**ησα**	τιμωρ**ήθηκα**	τιμωρ**ημένος**, η, ο	наказывать
χρησιμοποιώ	χρησιμοποίη**σα**	χρησιμοποιή**θηκα**	χρησιμοποιη**μένος**, η, ο	использовать
αδικώ	αδίκ**ησα**	αδικ**ήθηκα**	αδικ**ημένος**, η, ο	обижать
αναρωτ**ιέμαι**[1]	-	αναρωτ**ήθηκα**	-	удивляться
χασμουρ**ιέμαι**[1]	-	χασμουρ**ήθηκα**	-	зевать
αρν**ούμαι**[1]	-	αρν**ήθηκα**	-	отказываться
διηγ**ούμαι**[1]	-	διηγ**ήθηκα**	-	рассказывать
ασχολ**ούμαι**[1]	-	ασχολ**ήθηκα**	-	заниматься
μιμ**ούμαι**[1]	-	μιμ**ήθηκα**	-	подражать
περιποι**ούμαι**[1]	-	περιποι**ήθηκα**	περιποι**ημένος**, η, ο	заботиться
συνεννο**ούμαι**[1]	-	συνεννο**ήθηκα**	συνεννο**ημένος**, η, ο	договариваться

[1] Глаголы, у которых есть формы только страдательного залога. Подробнее см. 13 урок.

2) **-ώ/άω → -ασα → -άστηκα, -ασμένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
γελώ/**άω**	γέλ**ασα**	γελ**άστηκα**	γελ**ασμένος**, η, ο	смеяться
κρεμώ/**άω**	κρέμ**ασα**	κρεμ**άστηκα**	κρεμ**ασμένος**, η, ο	вешать

3) **-ώ/άω, -ώ → -έσα → έθηκα, -εμένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
φορώ/**άω**	φόρ**εσα**	φορ**έθηκα**	φορ**εμένος**, η, ο	носить
αφαιρώ	αφαίρ**εσα**	αφαιρ**έθηκα**	αφαιρ**εμένος**, η, ο	отнимать
εξαιρώ	εξαίρ**εσα**	εξαιρ**έθηκα**	-	исключать
διαιρώ	διαίρ**εσα**	διαιρ**έθηκα**	διαιρ**εμένος**, η, ο	разделять
στενοχωρώ	στενοχώρ**εσα**	στενοχωρ**έθηκα**	στενοχωρ**εμένος**, η, ο	огорчать
συγχωρώ	συγχώρ**εσα**	συγχωρ**έθηκα**	συγχωρ**εμένος**, η, ο	извинять
βαρι**έμαι**[1]	-	βαρ**έθηκα**	-	надоедать
παραπονι**έμαι**[1]	-	παραπον**έθηκα**	παραπον**εμένος**, η, ο	жаловаться

4) **-ώ → -εσα → -έστηκα, -εσμένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
αποτελώ	αποτέλ**εσα**	αποτελ**έστηκα**	αποτελ**εσμένος**, η, ο	составлять
αρκώ	-	αρκ**έστηκα**	-	довольствоваться
εκτελώ	εκτέλ**εσα**	εκτελ**έστηκα**	εκτελ**εσμένος**, η, ο	совершать
καλώ	κάλ**εσα**	καλ**έστηκα**	καλ**εσμένος**, η, ο	звать

[1] Глаголы, у которых есть формы только страдательного залога. Подробнее см. 13 урок.

5) **-ώ/αώ → -ηξα → ήχτηκα, -ηγμένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
τραβώ/άω	τράβηξα	τραβήχτηκα	τραβηγμένος, η, ο	тащить, идти
βουτώ/άω	βούτηξα	βουτήχτηκα	βουτηγμένος, η, ο	погружать

6) **-ώ/άω → -αξα → -άχτηκα, -αγμένος**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
πετώ/άω	πέταξα	πετάχτηκα	πεταγμένος, η, ο	летать, бросать

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	αγαπήθηκα	ωφελήθηκα	αγαπηθήκαμε	ωφεληθήκαμε
2	αγαπήθηκες	ωφελήθηκες	αγαπηθήκατε	ωφεληθήκατε
3	αγαπήθηκε	ωφελήθηκε	αγαπήθηκαν	ωφελήθηκαν

Ударение в аористе ставится на третий слог от конца. Причастие прошедшего времени склоняется как прилагательные на -ος, -η, -ο и согласуется с существительным в роде, числе и падеже. На русский язык оно переводится причастием страдательного залога прошедшего времени: πουλημένος — проданный, κρεμασμένος — повешенный, στενοχωρεμένος — огорченный, καλεσμένος — позванный, βουτηγμένος — погруженный, πεταγμένος — брошенный и т. д.

У некоторых глаголов, не имеющих страдательного залога, есть страдательное причастие прошедшего времени: αργοπορώ — αργοπορημένος — задержавшийся, γερνώ — γερασμένος — постаревший, διψώ — διψασμένος — испытывающий жажду, πεινώ — πεινασμένος — проголодавшийся, δυστυχώ — δυστυχισμένος — несчастный, ευτυχώ — ευτυχισμένος — счастливый, μεθώ — μεθυσμένος — пьяный, πονώ — πονεμένος — больной, χαλώ — χαλασμένος — испорченный.

Будущее время совершенного вида

Будущее время совершенного вида образуется также как у глаголов первого спряжения: частица θα + глагол, образованный от основы аориста с окончаниями **-ώ, -είς, -εί, -ούμε, -είτε, -ούν**. Так же образуется форма совершенного вида с частицей να.

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	θα αγαπηθώ	θα ωφεληθώ	θα αγαπηθ**ούμε**	θα ωφεληθ**ούμε**
2	θα αγαπηθ**είς**	θα ωφεληθ**είς**	θα αγαπηθ**είτε**	θα ωφεληθ**είτε**
3	θα αγαπηθ**εί**	θα ωφεληθ**εί**	θα αγαπηθ**ούν**	θα ωφεληθ**ούν**

ПЕРФЕКТНЫЕ ВРЕМЕНА

Перфект, плюсквамперфект и перфектное будущее образуются также как у глаголов первого спряжения: глагол έχω в настоящем, прошедшем или будущем времени соответственно + неизменяемая форма основного глагола, образованная от основы аориста с окончанием **-εί**.

Перфект

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	έχω αγαπηθεί	έχω ωφεληθεί	έχουμε αγαπηθεί	έχουμε ωφεληθεί
2	έχεις αγαπηθεί	έχεις ωφεληθεί	έχετε αγαπηθεί	έχετε ωφεληθεί
3	έχει αγαπηθεί	έχει ωφεληθεί	έχουν αγαπηθεί	έχουν ωφεληθεί

Плюсквамперфект

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	είχα αγαπηθεί	είχα ωφεληθεί	είχαμε αγαπηθεί	είχαμε ωθεληθεί
2	είχες αγαπηθεί	είχες ωφεληθεί	είχατε αγαπηθεί	είχατε ωφεληθεί
3	είχε αγαπηθεί	είχε ωφεληθεί	είχαν αγαπηθεί	είχαν ωφεληθεί

Перфектное будущее

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
1	θα έχω αγαπηθεί	θα έχω ωφεληθεί	θα έχουμε αγαπηθεί	θα έχουμε ωφεληθεί
2	θα έχεις αγαπηθεί	θα έχεις ωφεληθεί	θα έχετε αγαπηθεί	θα έχετε ωφεληθεί
3	θα έχει αγαπηθεί	θα έχει ωφεληθεί	θα έχουν αγαπηθεί	θα έχουν ωφεληθεί

ПОВЕЛИТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ

Правила образования повелительного наклонения такие же, как у глаголов первого спряжения[1].

Повелительное наклонение несовершенного вида

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
2	να αγαπι**έσαι**	να ωφελ**είσαι**	να αγαπι**έστε**	να ωφελ**είστε**

[1] См. 21 урок.

Повелительное наклонение совершенного вида

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1 группа	2 группа	1 группа	2 группа
2	αγαπήσου / να αγαπηθείς	ωφελήσου / να ωφεληθείς	αγαπηθείτε / να αγαπηθείτε	ωφεληθείτε / να ωφεληθείτε

Глаголы на -άμαι

У глаголов **θυμάμαι** (помнить), **κοιμάμαι** (спать), **λυπάμαι** (сожалеть), **φοβάμαι** (бояться) по-особому образуются настоящее время и имперфект.

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	Настоящее время	Имперфект	Настоящее время	Имперфект
1	θυμάμαι (-ούμαι)	θυμόμουν	θυμόμαστε (-ούμαστε)	θυμόμασταν
2	θυμάσαι	θυμόσουν	θυμάστε	θυμόσασταν
3	θυμάται	θυμόταν	θυμούνται	θυμόνταν (-ούνταν)

Для образования второго лица единственного числа повелительного наклонения совершенного вида используются основы глаголов θυμίζω (напоминать) — **θύμισα** — **θυμίσου**, κοιμίζω (усыплять) — **κοίμισα** — **κοιμίσου**, λυπώ (огорчать) — **λύπησα** — **λυπήσου**, φοβίζω (пугать) — **φόβισα** — **φοβίσου**. Аорист образуется на **-ήθηκα**: θυμήθηκα, κοιμήθηκα, λυπήθηκα, φοβήθηκα.

Неправильные глаголы

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Страдательное причастие прошедшего времени	Перевод
κυλώ/άω	κυλιέμαι	κυλίστηκα	κυλισμένος, η, ο	течь
ξεχνώ/αώ	ξεχνιέμαι	ξεχάστηκα	ξεχασμένος, η, ο	забывать
περνώ/άω	περνιέμαι	περάστηκα	περασμένος, η, ο	проходить
προκαλώ	προκαλούμαι	προκλήθηκα	-	вызывать
προσκαλώ	προσκαλούμαι	προσκλήθηκα / προσκαλέστηκα	προσκεκλημένος προσκαλεσμένος	приглашать

Взаимные глаголы

Συναντιέμαι με τους φίλους μου κάθε βράδυ. — Я встречаюсь с моими друзьями каждый вечер.

Θα συνεννοηθώ μαζί της και θα σου τηλεφωνήσω. — Я договорюсь с ней и позвоню тебе.

Θα τηλεφωνηθούμε αύριο. — Завтра созвонимся.

Отложительные глаголы

Αναρωτήθηκες ποτέ σου πού θα πάει αυτή η κατάσταση; — Ты когда-нибудь задавался вопросом, куда приведет данная ситуация?

Αρνούμαι να σας ακολουθήσω. — Я отказываюсь следовать за вами.

Με τι **ασχολείσαι** τις ελεύθερες ώρες σου; — Чем ты занимаешься в свободное время?

Βαριέμαι να βγω, προτιμώ να μείνω σπίτι. — Мне лень выходить, я предпочитаю остаться дома.

Μας **διηγήθηκαν** πώς πέρασαν στο ταξίδι τους. — Они рассказали нам, как провели время в путешествии.

Χτες το βράδυ που ήμασταν όλοι μαζί, η Δάφνη **μιμήθηκε** τόσο καλά την δασκάλα μας, που όλοι σκάσαμε στα γέλια. — Вчера вечером мы были все вместе, и Дафна так хорошо изображала нашу учительницу, что мы все умирали со смеху.

Παραπονιέται συχνά. — Он часто жалуется.

Μας **περιποιείται** πολύ κάθε φορά που πάμε στο σπίτι της. — Она очень заботится о нас каждый раз, когда мы гостим у нее.

Από την ώρα που ήρθες, συνέχεια **χασμουριέσαι**. Δεν κοιμήθηκες καλά; — С того времени, как ты пришел, ты все время зеваешь. Ты плохо спал?

Συχνά **θυμάται** τα περασμένα. — Он часто вспоминает о прошлом.

Λυπάμαι που άργησα. — Я сожалею о том, что опоздала.

Η Χριστίνα **φοβάται** να μένει μόνη της στο σπίτι το βράδυ. — Христина боится оставаться одна дома вечером.

Теперь прочитайте несколько текстов и диалог. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΟΒΩΕΣΤΒΟ

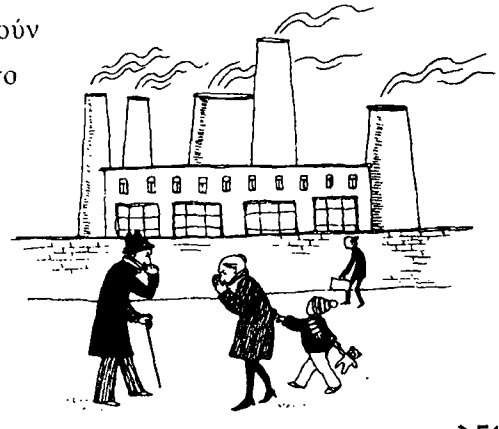
Επιστροφή στην φύση

Γύρω από την πόλη μας υπάρχουν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες. Διυλιστήρια πετρελαίου, εργοστάσια που εμφιαλώνουν αναψυκτικά, εργοστάσια ξυλείας, τσιμέντων, κεραμοποιίας, και άλλα μικρότερα, επίπλων, έτοιμων ενδυμάτων, πλεκτών. Ο καπνός τους σκεπάζει την πόλη μ' ένα θολό σύννεφο, και οι κάτοικοί της παραπονιούνται πως σε λίγα χρόνια δεν θα μπορούν να αναπνέουν, εξαιτίας της μολυσμένης ατμόσφαιρας.

Ένας άλλος παράγοντας που προκαλεί την μολύνση του περιβάλλοντος είναι και τα αυτοκίνητα, που ο αριθμός τους έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια.

Πολλοί κάτοικοι ισχυρίζονται πως αυτοί είναι οι λόγοι που τους αναγκάζουν να χτίσουν ένα σπίτι στην εξοχή. Γιατί σε λίγα χρόνια το κέντρο της πόλης μας δεν θα είναι δυνατό να κατοικείται. Όλοι θα αποτραβηχτούν στην εξοχή. Άλλοι πάλι αρνούνται να μετακινηθούν επιμένοντας πως το κέντρο δεν θα πάψει ποτέ να είναι κατοικήσιμο, όπως δεν έχει πάψει να είναι σε κάθε μεγάλη πόλη σ' όλο τον κόσμο.

Τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούνται και από τις δύο πλευρές είναι εξίσου πειστικά, όμως νομίζω ότι στο τέλος θα δικαιωθούν οι πρώτοι. Γιατί μπορεί η κατοικία στο κέντρο της πόλης να εξυπηρετεί τον κάθε εργαζόμενο, αλλά η ζωή σ' αυτό γίνεται συνεχώς πιο ανυπόφορη και επικίνδυνη για την υγεία. Έτσι, θα αναγκαστούν τελικά όλοι ν' αποζητήσουν την γαλήνη και τον καθαρό αέρα στην εξοχή.

Στο καφενείο

Καφενείο είναι ένα στέκι συνήθως μόνο για άντρες. Εκεί συγκεντρώνονται καθημερινά συνταξιούχοι, αργόσχολοι κάθε ηλικίας και παίζουν χαρτιά ή τάβλι, πίνουν κανένα ποτό ή καφέ και κουβεντιάζουν διάφορα θέματα, πολιτικά, κοινωνικά και πολλές φορές κουτσομπολεύουν.

Βλέπετε οι γυναίκες, παρά τους αγώνες που έκαναν για ισότητα, δεν μπόρεσαν να μπουν στα αντρικά στέκια. Έτσι τα καφενεία παρέμειναν 'προνόμιο' των αντρών. Όσο για την νεολαία, αυτή έχει τα δικά της στέκια, καφετερίες, μπαρ, λέσχες κ.τ.λ.

Στα καφενεία, κυρίως στα χωριά, γίνονται έντονες πολιτικές συζητήσεις γύρω από τα κόμματα, τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον πρωθυπουργό, τους υπουργούς, τους βουλευτές αλλά πολλές φορές και για τον Δήμαρχο και τους Δημοτικούς Συμβούλους. Σ' ένα δημοκρατικό πολίτευμα φυσικό είναι όλα τα δημόσια πρόσωπα να κρίνονται.

Τα μεγαλύτερα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα είναι:

ΠΑ.ΣΟ.Κ — Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα	*Всегреческая социалистическая партия*
Ν.Δ. — Νέα Δημοκρατία	*Новая демократия*
Κ.Κ.Ε. — Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος	*Коммунистическая партия Греции*
Συνασπισμός Δ.Η.Κ.ΚΙ. — Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα	*Блок — Демократическое общественное движение*
Κ.Ε.Π. — Κίνημα Ελεύθερων Πολιτών	*Движение свободных граждан*

Οι βουλευτικές εκλογές γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια.

Από τις εκλογές εκλέγονται *300 βουλευτές* που αποτελούν *την Βουλή των Ελλήνων.*

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται από την Βουλή για πέντε χρόνια.

Κώστας: Καλημέρα, μπάρμπα Γιώργο, πώς πάνε τα κέφια;

Μπαρμπα-Γιώργος: Πώς να πάνε; Όταν είσαι συνταξιούχος προσπαθείς να σκοτώσεις τον χρόνο, πριν σε σκοτώσει αυτός. Ρουτίνα η ζωή: σπίτι — καφενείο — σπίτι. Φεύγω απ' το σπίτι να γλυτώσω από την γκρίνια της γυναίκας μου και έρχομαι εδώ μπας και ηρεμήσω λιγάκι. Ζωή είναι αυτή... Όλο βάσανα. Τάσο, κάνε έναν μέτριο! Εσύ τι θα πάρεις Κώστα; Κερνάω εγώ σήμερα. Πήρα αύξηση στην σύνταξη.

Κώστας: Εγώ, ένα ουζάκι με καλό μεζέ. Πήρες μεγάλη αύξηση μπάρμπα Γιώργο;

Μπαρμπα-Γιώργος: 5 ευρώ. Ούτε για καφέδες δεν φτάνουν.

Κώστας: Ας πρόσεχες! Αυτούς που ψηφίζεις... ΠΑΣΟΚ δεν ήθελες;

Μπαρπα-Γιώργος: Όλοι τους ίδιοι είναι, κι εσύ με την Νέα Δημοκρατία δεν είσαι καλύτερα.

Τάσος: Ένα είναι το κόμμα. Για μας τους χαμηλοσυνταξιούχους και τους εργάτες, μόνο το Κ.Κ.Ε.

Μπάρμπα-Γιώργος: Έλα τώρα να παίξουμε κανένα τάβλι, μπας και φέρουμε καμιά καλή ζαριά.

Κώστας: Στην υγειά σου, μπάρμπα Γιώργο, και μην γκρινιάζεις, θά 'ρθουν και καλύτερες μέρες.

Μπαρπα-Γιώργος: Όταν θά 'ρθουν, εγώ θα έχω φύγει.

Κώστας: Μην απελπίζεσαι. Άκουσα στην τηλεόραση ότι βρήκαν χάπια για μακροζωία, για ανικανότητα... Ποιος την χάρη σου, μπάρμπα Γιώργο!

Πιάσε έναν γλυκό βραστό...

Χώροι συνάντησης, πληροφόρησης και εκτόνωσης των Ελλήνων είναι τα καφενεία στην Ελλάδα. Εκεί συναντούν οι Νεοέλληνες τους φίλους τους, παίρνουν μια ανάσα από τον κάματο της βιοπάλης, κουβεντιάζουν, πολιτικολογούν, μαθαίνουν τα νέα κι απολαμβάνουν τον καφέ τους. Εκεί εργάτες, επιχειρηματίες, έμποροι, διανοούμενοι, μάστορες και μικροπωλητές, ανταλάσσουν σκέψεις, προγραμματίζουν δουλιές, κρίνουν την πολιτική κατάσταση, αναπολούν ή ρεμβάζουν. Άλλοι κλείνουν μια γρήγορη συνάντηση, άλλοι ψάχνουν για μια ευκαιρία αποσχόλησης κι άλλοι «σκοτώνουν» την ώρα τους.

Άνθρωποι κάθε ηλικίας, διάφορων επαγγελμάτων, εργαζόμενοι, συνταξιούχοι και χασομέρηδες σταματάνε στα καφενεία να παραγγείλει ο καθένας τον καφέ της αρέσκειάς του.

Από την αναλογία καφέ και ζάχαρης και από τον τρόπο που «ψήνεται» έχει προκύψει μια πλούσια ονοματολογία του προσφερόμενου από τα καφενεία καφέ. Να, μερικές ονομασίες: «βαρύ-γλυκός», «μέτριος γλυκύβραστος», «μέτριος με ολίγη», «ναι και όχι», «βαρύς», «πολλά βαρύς», «μέτριο», «σκέτος» κτλ.

Οι «ελαφρείς» καφέδες, όπως λένε οι καφετζήδες, είναι «βραστοί». Γυρίζει με την βράση το καϊμάκι και κατακάθεται. Οι καφέδες αυτοί ρίχνονται στο φλιτζάνι ψηλοκρεμαστά, με επιδέξια κίνηση, από ψηλά στα χαμηλά, ώστε να μην καταστρέφονται οι φουσκάλες που δημιουργούνται.

Οι «βαρείς» καφέδες, είναι καϊμακλήδικοι, έχουν παχιά κρέμα από καφέ. Βράζουν με τρόπο ξεχωριστό, ώστε να μην γυρίσει στην βράση η κρέμα τους και κατακάτσει.

Ο καφές πίνεται σε χοντρό φλιτζάνι, αλλά και σε ψηλό. Λένε πως αυτοί που τον πίνουν σε χοντρό είναι συνήθως βιαστικοί. Το χοντρό φλιτζάνι απορροφάει θερμότητα και βοηθάει ώστε να κρυώσει γρηγορότερα ο καφές.

Στα χωριά κυριάρχησε το λαϊκό καφενείο. Εκεί οι χωρικοί μεταξύ καφέ και ούζου, πρέφας και τσιγάρου, κάνουν πολιτικό διάλογο, σατιρίζουν πρόσωπα και πράγματα, «μαντεύουν» τις πολιτικές εξελίξεις, συνεννοούνται για δουλειές και περνούν ευχάριστα κάποιες βραδινές ή πρωινές ώρες. Στα τελευταία χρόνια μάλιστα είχαμε και την απαράδεκτη κατάντια, σε πολλά μέρη, από πολιτική οξύτητα, να δημιουργηθούν τα χρωματιστά κομματικά καφενεία.

Слова в помощь

οι βιομηχανικές μονάδες — промышленные объекты
τα διυλιστήρια πετρελαίου — нефтеперегонные заводы
εμφιαλώνω — разливать
η ξυλεία — лесоматериал
το τσιμέντο — цемент
η κεραμοποιία — черепичное производство
τα πλεκτά — трикотаж
σκεπάζω — покрывать
θολός, ή, ό — мутный
αναπνέω — дышать
εξαιτίας + родит.падеж — по причине
η μολυσμένη ατμόσφαιρα — загрязненная атмосфера
η μόλυνση του περιβάλλοντος — загрязнение окружающей среды
αυξάνομαι — αυξήθηκα — увеличиваться
σημαντικά — значительно
ισχυρίζομαι — утверждать
ο λόγος — οι λόγοι — причина
αναγκάζω — вынуждать
αποτραβιέμαι — подаваться
επιμένοντας — настаивая
το επιχείρημα — аргумент

η πλευρά — сторона
εξίσου — в равной степени
πειστικός, ή, ό — убедительный
δικαιώνομαι — оправдываться
συνεχώς — постоянно
ανυπόφορος, η, ο — невыносимый
επικίνδυνος, η, ο — опасный
αποζητώ/άω — искать
η γαλήνη — тишина
το στέκι — пристанище
συγκεντρώνομαι — собираться
ο αργόσχολος — бездельник
το τάβλι — нарды
κουβεντιάζω — болтать
κουτσομπολεύω — сплетничать
παρά — несмотря на
ο αγώνας — борьба
παραμένω — παρέμεινα — оставаться
το προνόμιο — привилегия
η νεολαία — молодежь
η λέσχη — клуб
έντονος, η, ο — оживленный
η συζήτηση — обсуждение
είναι φυσικό — естественно
κρίνομαι — судиться
η ρουτίνα — рутина
γλυτώνω — спасаться
η γκρίνια — ворчанье
μπας — может быть
ηρεμώνω — успокоиться
το βάσανο — мучение
η αύξηση — увеличение
η σύνταξη — пенсия

ας πρόσεχες! — тебе надо было быть осторожнее
ο χαμηλοσυνταξιούχος — низко оплачиваемый пенсионер
η ζαριά — бросок в игре в кости
γκρινιάζω — ворчать
απελπίζομαι — отчаиваться
η μακροζωία — долголетие
η ανικανότητα — нетрудоспособность
η συνάντηση — встреча
η πληροφόρηση — получение информации
η εκτόνωση — расслабление
παίρνω μια ανάσα — перевести дух
ο κάματος — усталость
η βιοπάλη — жизненная борьба
απολαμβάνω — απόλαυσα — наслаждаться
ο επιχειρηματίας — предприниматель
οι διανοούμενοι — интеллигенция
ο μάστορας — мастер
ο μικροπωλητής — мелкий торговец
ανταλάσσω — обмениваться
η σκέψη — мнение
προγραμματίζω — планировать
αναπολώ — предаваться воспоминаниям
ρεμβάζω — мечтать
κλείνω συνάντηση — назначать встречу
η απασχόληση — занятость, работа
σκοτώνω την ώρα — убивать время
ο χασομέρης — бездельник
παραγγέλνω — παράγγειλα — заказывать
η αρεσκεία — вкус
η αναλογία — пропорция
ο τρόπος — способ
προκύπτει — προέκυψε — θα προκύψει — возникать
η ονοματολογία — терминология

προσφερόμενος, η, ο — предлагаемый
η ονομασία — название
(πολλά) βαρύς, ιά, ύ — (очень) крепкий
μέτριος, α, ο — средней крепости
γλυκύβραστος, η, ο — сладко сваренный
με ολίγη — с небольшим количеством сахара
σκέτος, η, ο — без сахара
βραστός, ή, ό — заварной
η βράση — заваривание
το καϊμάκι — пенка
κατακάθομαι — κατακάθισα — θα κατακάτσω — оседать
ρίχνομαι — наливаться
το φλιτζάνι — чашка
ψηλοκρεμαστά — навесно
από τα ψηλά στα χαμηλά — сверху вниз
ώστε — так чтобы
η φουσκάλα — пузырек
καϊμακλήδικος, η, ο — с обильной пеной
το κρέμα — сливки
βράζω — варить
ξεχωριστός, ή, ό — особый
απορροφώ/άω — поглощать
η θερμότητα — тепло
κυριαρχώ — преобладать
η πρέφα — преферанс
το τσιγάρο — сигара, сигарета
σατιρίζω — высмеивать
μαντεύω — угадывать
η εξέλιξη — развитие событий
ευχάριστα — приятно
απαράδεκτος, η, ο — неприемлемый
η κατάντια — положение
η οξύτητα — острота

ΠΟΛΙΤΙΚΑ

η Δημοκρατία — Республика
η κυβέρνηση — правительство
ο πρόεδρος — президент
ο πρωθυπουργός — премьер-министр
ο υπουργός — министр
ο δήμαρχος — мэр
ο νομάρχης — начальник округа
το δημαρχείο — мэрия
ο δήμος — дим, община
ο νομός — ном, округ
το νομαρχείο — окружное управление
ο νόμος — закон
το σύνταγμα — конституция
ο βουλευτής — депутат
η βουλή / το κοινοβούλιο — парламент
το κόμμα — партия
η αντιπολίτευση — оппозиция
ο ψήφος — избирательный голос
ο ψηφοφόρος — избиратель
η ψηφοφορία — голосование
η κάλπη — избирательная урна
ο προεκλογικός αγώνας — предвыборная борьба
οι εθνικές εκλογές — народные выборы
το εκλογικό κέντρο — избирательный центр
ο εκλογικός νόμος — избирательный закон
ο εκλογικός κατάλογος — избирательный бюллетень
το εκλογικό τμήμα — избирательный участок
η εκλογική νίκη — победа на выборах
η συντριπτική πλειοψηφία — подавляющее большинство
το δικαστήριο — суд
ο δικαστής — судья
η τοπική αυτοδιοίκηση — местное самоуправление
το κράτος — государство

το δημοκρατικό πολίτευμα — демократический строй
η εξουσία — власть
οι υπηρεσίες — ведомства
η ισότητα — равноправие
η κοινωνία — общество
το υπουργικό συμβούλιο — совет министров
το δημοτικό συμβούλιο — муниципальный совет
η εξωτερική πολιτική — внешняя политика
η εσωτερική πολιτική — внутренняя политика
η πολιτική κατάσταση — политическая ситуация
κρατικός, ή, ό — государственный
κοινοβουλευτικός, ή, ό — парламентский
κομματικός, ή, ό — партийный
κοινωνικός, ή, ό — социальный
δημόσιος, α, ο — общественный
επίσημος, η, ο — официальный
μυστικός, ή, ό — тайный
κυβερνώ/άω — управлять
εξουσιάζω — иметь власть
ψηφίζω — голосовать
εκλέγω — εξέλεξα — θα εκλέξω — выбирать
ελέγχω — контролировать
κρίνω, δικάζω — судить
κατηγορώ — обвинять
καταδικάζω — осуждать
μαυρίζω — чернить
πολιτικολογώ — говорить о политике
νικώ/άω — побеждать
πλειοψηφώ — собирать большинство голосов
διοικώ — управлять

Расскажите о политическом устройстве России или придумайте свои диалоги на тему «Политика».

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте глаголы, данные в скобках, в настоящем времени.

1. Αυτό το βιβλίο _____ από πολλά κεφάλαια. (αποτελούμαι)
2. Η γιαγιά _____ από τον έγγονό της όταν περπατά, για να μην πέσει. (κρατιέμαι)
3. Ειλικρινά σας λέω ότι σ' αυτή την πόλη μόνο αγενείς ανθρώπους συνάντησα. _____ φυσικά οι παρόντες. (εξαιρούμαι)
4. Τι θέλεις επιτέλους και δεν _____ με τίποτα; (ικανοποιούμαι)
5. Γιατί _____ συνέχεια; Μήπως αυτό σημαίνει ότι _____ ; (χασμουριέμαι, βαριέμαι)
6. Τα παιδικά χρόνια δεν _____ εύκολα. (ξεχνιέμαι)
7. Δεν _____ εύκολα, αλλά χθες κλάψαμε με την ψυχή μας στο σινεμά. (συγκινούμαι)
8. Εσείς _____ τα νέα από το ραδιόφωνο; (πληροφορούμαι)
9. Δεν μπορώ να καταλάβω, γιατί _____ συνεχώς. (παραπονιέμαι)
10. Αυτή η έκφραση δεν _____ στην γλώσσα μας. (χρησιμοποιούμαι)

II. Поставьте глаголы, данные в скобках, в имперфекте или аористе.

1. Κάθε φορά που τον ρωτούσαμε γιατί έφυγε από το σπίτι του, _____ να απαντήσει. (αρνούμαι)
2. _____ στην Αμερική, αλλά ζει στην Ελλάδα. (γεννιέμαι)
3. Το αυτοκίνητό του _____ σε πολύ καλή τιμή. (πουλιέμαι)
4. Όταν ήταν μικρός, _____ το κάθε παιχνίδι, γιατί οι δικοί του ήταν φτωχοί. (στερούμαι)
5. Κάθε φορά που τους έβλεπα, _____ ότι δεν τους έφταναν χρήματα. (παραπονιέμαι)
6. Η Ελένη θα γυρίσει σε λίγο. _____ ως το περίπτερο να αγοράσει τσιγάρα. (πετιέμαι)
7. _____ για να μην με χτυπήσει το αυτοκίνητο. (τραβιέμαι)
8. _____ πολύ τον εαυτό της, γι' αυτό έδειχνε νεότερη από μας. (περιποιούμαι)
9. _____ και δεν πρόσεξα τι είπες. (αφαιρούμαι)
10. Δεν _____ όλοι για την αυριανή συνεδρίαση. (ειδοποιούμαι)

III. Поставьте глаголы, данные в скобках, в будущее время или форму с частицей να совершенного или несовершенного вида.

1. Οι γονείς σου _____ , αν δεν τους γράφεις τακτικά. (στενοχωριέμαι)
2. Αυτό το σπίτι _____ , γιατί ο ιδιοκτήτης του φεύγει στο εξωτερικό. (πουλιέμαι)
3. Μάθε _____ σ' αυτά που έχεις. (αρκούμαι)
4. Δεν είναι σωστό _____ για κάτι που δεν έκαναν. (τιμωρούμαι)

5. Δεν τους παίρνω μαζί μου σ' αυτή την συναυλία, γιατί είμαι σίγουρη ότι _____ . (βαριέμαι)

6. Τα αυτοκίνητα δεν μπορούν _____ λόγω της μεγάλης παγωνιάς. (κινούμαι)

7. _____ πολύ, αν κάνεις παρέα μαζί του. (ωφελούμαι)

8. _____ πολύ οι γονείς σου, όταν μάθουν ότι πέρασες στις εξετάσεις. (ικανοποιούμαι)

9. Δεν ωφελεί _____ . Δεν σε πιστεύω. (δικαιολογούμαι)

10. Δουλεύει πολύ, γιατί προσπαθεί _____ μόνος του. (δημιουργούμαι)

IV. Фонетическая тренировка. Прочитайте стихотворение Йоргоса Сефериса. Обращайте внимание на слитное произнесение слов (_).

Λυπούμαι γιατί άφησα να _ περάσει
ένα πλατύ ποτάμι μέσα από τα _ δάχτυλά _ μου
χωρίς να _ πιω ούτε μια _ στάλα.
Τώρα βυθίζομαι στην _ πέτρα.
Ένα μικρό πεύκο στο _ κόκκινο χώμα.
Λεν _ έχω άλλη συντροφιά.
Ό,τι αγάπησα χάθηκε μαζί με _ τα _ σπίτια
που _ ήταν καινούρια το _ περασμένο καλοκαίρι
και _ γκρέμισαν με _ τον _ αέρα του _
φθινόπωρου.

Мне жаль, что я позволил пройти
широкой реке сквозь пальцы,
не выпив ни капли.
Теперь я погружаюсь в скалу.
Маленькую сосну на красной земле.
У меня нет другой компании.
То, что я любил, пропало вместе
с домами, которые были новыми
прошлым летом и обрушились
ветром осени.

24 УРОК

1. ГРАММАТИКА

   ✔ ***существительные среднего рода на*** *-ας, -ώς, -ός, -όν, -ον, -άν, -αν, -εν, -ύ, -υ, -ιμο*

   ✔ ***деепричастие настоящего времени действительного залога и причастия настоящего времени страдательного и действительного залога глаголов обоих спряжений***

   ✔ ***глаголы на*** *-αίνω*

2. ДИАЛОГИ «НА УЛИЦЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с некоторыми существительными среднего рода, деепричастием настоящего времени действительного залога, причастиями настоящего времени страдательного и действительного залога и глаголами на -αίνω.

Существительные среднего рода на **-ας** во множественном числе имеют окончание **-ατα**: το κρέ**ας** — τα κρέ**ατα** — мясо, το τέρ**ας** — τα τέρ**ατα** — чудовище.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το κρέ**ας**	τα κρέ**ατα**
Родительный	του κρέ**ατος**	των κρε**άτων**
Винительный	το κρέ**ας**	τα κρέ**ατα**
Звательный	κρέ**ας**	κρέ**ατα**

Существительные среднего рода на **-ώς, -ός** во множественном числе имеют окончание **-ώτα, -ότα**: το φ**ως** — τα φ**ώτα** — свет, το καθεστ**ώς** — τα καθεστ**ώτα**[1] — режим, το γεγον**ός** — τα γεγον**ότα** — событие.

Падеж	Единственное число		Множественное число	
Им.	το φ**ως**	το γεγον**ός**	τα φ**ώτα**	τα γεγον**ότα**
Род.	του φ**ωτός**	του γεγον**ότος**	των φ**ώτων**	των γεγον**ότων**
Вин.	το φ**ως**	το γεγον**ός**	τα φ**ώτα**	τα γεγον**ότα**
Зв.	φ**ως**	γεγον**ός**	φ**ώτα**	γεγον**ότα**

Существительные среднего рода на **-όν, -ον** во множественном числе имеют окончание **-όντα, -οντα**: το προϊ**όν** — τα προϊ**όντα** — продукт, το καθήκ**ον** — τα καθήκ**οντα** — долг, το ενδιαφέρ**ον** — τα ενδιαφέρ**οντα** — интерес, το παρελθ**όν** — τα παρελθ**όντα** — прошлое, το παρ**όν** — τα παρ**όντα** — настоящее, το μέλλ**ον** — τα μέλλ**οντα** — будущее, το **ον** — τα **όντα** — существо.

Падеж	Единственное число		Множественное число	
Им.	το προϊ**όν**	το καθήκ**ον**	τα προϊ**όντα**	τα καθήκ**οντα**
Род.	του προϊ**όντος**	του καθήκ**οντος**	των προϊ**όντων**	των καθηκ**όντων**
Вин.	το προϊ**όν**	το καθήκ**ον**	τα προϊ**όντα**	τα καθήκ**οντα**
Зв.	προϊ**όν**	καθήκ**ον**	προϊ**όντα**	καθήκ**οντα**

[1] В родительном падеже единственного числа ударение как у γεγονός, а не как у φως: του καθεστ**ώτος**.

Существительные среднего рода на **-άν, -αν** во множественном числе имеют окончание **-άντα, -αντα**: το παν — τα **πάντα** — все, το σύμπαν — τα σύμπ**αντα** — вселенная, το συμβ**άν** — τα συμβ**άντα** — случай.

Падеж	Единственное число		Множественное число	
Им.	το **παν**	το σύμπ**αν**	τα **πάντα**	τα σύμπ**αντα**
Род.	του παντ**ός**	του σύμπ**αντος**	των **πάντων**	των συμπ**άντων**
Вин.	το **παν**	το σύμπ**αν**	τα **πάντα**	τα σύμπ**αντα**
Зв.	**παν**	σύμπ**αν**	**πάντα**	σύμπ**αντα**

Существительные среднего рода на **-εν** во множественном числе имеют окончание **-εντα**: το φωνή**εν** — τα φωνή**εντα** — гласный.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το φωνή**εν**	τα φωνή**εντα**
Родительный	του φωνή**εντος**	των φωνη**έντων**
Винительный	το φωνή**εν**	τα φωνή**εντα**
Звательный	φωνή**εν**	φωνή**εντα**

Существительные среднего рода на **-ύ, -υ** во множественном числе имеют окончание **-έα, -υα**: το οξ**ύ** — τα οξ**έα** — кислота, το δάκρ**υ** — τα δάκρ**υα** — слеза.

Падеж	Единственное число		Множественное число	
Им.	το οξ**ύ**	το δάκρ**υ**	τα οξ**έα**	τα δάκρ**υα**
Род.	του οξ**έος**	-	των οξ**έων**	των δακρ**ύων**
Вин.	το οξ**ύ**	το δάκρ**υ**	τα οξ**έα**	τα δάκρ**υα**
Зв.	οξ**ύ**	δάκρ**υ**	οξ**έα**	δάκρ**υα**

Существительные среднего рода на **-ιμο** во множественном числе имеют окончание **-ίματα**: το γράψιμο — τα γραψίματα — писание, το **τρέξιμο** — τα τρεξίματα — беганье, το βάψιμο — τα βαψίματα — крашенье, το **πλύσιμο** — τα πλυσίματα — мытье, το ντύσιμο — τα ντυσίματα — одеванье, το δέσιμο — τα δεσίματα — связывание, το φταίξιμο — τα φταιξίματα — вина. Это так называемые отглагольные существительные, обозначающие действие или результат действия глагола. Обычно они образуются от основы аориста соответствующих глаголов: γράφω — έγραψα — το **γράψιμο**, τρέχω — **έτρεξα** — το **τρέξιμο**, βάφω — **έβαψα** — το **βάψιμο**, ντύνω — **έντυσα** — το **ντύσιμο** и т. д.

Падеж	Единственное число	Множественное число
Именительный	το γράψιμο	τα γραψίματα
Родительный	του γραψίματος	των γραψιμάτων
Винительный	το γράψιμο	τα γραψίματα
Звательный	γράψιμο	γραψίματα

ДЕЕПРИЧАСТИЕ НАСТОЯЩЕГО ВРЕМЕНИ

Деепричастие настоящего времени образуется путем прибавления к основе настоящего времени окончания **-οντας** у глаголов первого спряжения и окончания **-ώντας** у глаголов второго спряжения: **τρέχω** — τρέχοντας — бегая, **ανοίγω** — ανοίγοντας — открывая, **γυρίζω** — γυρίζοντας — возвращаясь, **τραγουδώ** — τραγουδώντας — ноя, **ρωτώ** — ρωτώντας — спрашивая, **αργώ** — αργώντας — опаздывая. У глаголов λέω, ακούω, τρώω, κλαίω, καίω, φταίω между основой и окончанием вставляется γ: λέγοντας, ακούγοντας, τρώγοντας, κλαίγοντας, καίγοντας, φταίγοντας. У глагола πηγαίνω/πάω деепричастие настоящего времени πηγαίνοντας, у глагола είμαι — όντας. Отрицание, используемое перед деепричастием — μην.

Ο Κώστας διαβάζει την εφημερίδα **καπνίζοντας** το τσιγάρο του. — Костас читает газету, куря сигарету.

Τα παιδιά περπατούν **τραγουδώντας**. — Дети гуляют и поют (=ноя).

Τον συνάντησα χθες το βράδυ, **γυρίζοντας** στο σπίτι. — Я встретила его вчера вечером, возвращаясь домой.

Λέγοντας[1] αυτά άνοιξε την πόρτα και έφυγε. — Сказав это, он открыл дверь и ушел.

Μην **βρίσκοντας** το λεξικό μου, πήρα του αδελφού μου. — Не найдя своего словаря, я взял словарь брата.

Μην **έχοντας** τι να πει, σώπασε. — Не имея, что сказать, он замолчал.

Θα το βρεις **ανοίγοντας** το πρώτο ντουλάπι. — Ты найдешь это, открыв шкаф.

Ρωτώντας μαθαίνει κανείς πολλά πράγματα. — Спрашивая, много узнаешь.

Личные местоимения ставятся после деепричастия:

Μιλώντας στο δάσκαλό της κοκκίνισε. — **Μιλώντας του** κοκκίνισε. — Разговаривая с учителем, она покраснела. — Разговаривая с ним, она покраснела.

Σπρώχνοντας τον Κώστα τον έβγαλε έξω. — **Σπρώχνοντάς τον** τον έβγαλε έξω. — Подтолкнув Костаса, он вытолкал его наружу. — Подтолкнув его, он вытолкал его наружу.

Обратите внимание на дополнительное ударение: βλέποντας τις κοπέλες — βλέποντάς τες.

Причастие настоящего времени страдательного залога

Глаголы первого спряжения: **-όμενος, -όμενη, -όμενο** → εργαζ**όμενος**, η, ο — работающий.

Глаголы второго спряжения первой группы: **-ώμενος, -ώμενη, -ώμενο** → περιπλαν**ώμενος**, η, ο — бродячий.

[1] Существует деепричастие прошедшего времени. Оно образуется так: деепричастие настоящего времени от έχω — έχοντας + та же форма глагола, что используется в перфекте: έχοντας πει, έχοντας γυρίσει, έχοντας ανοίξει. Эта форма используется очень редко.

Глаголы второго спряжения второй группы: **-ούμενος, -ούμενη, -ούμενο** → θεωρώ — θεωρ**ούμενος**, η, ο — считаемый.

Эти причастия склоняются также как прилагательные на -ος, -η, -ο. Чаще всего они используются в письменной речи в выражениях: οι **λεγόμενοι** Αθηναίοι — так называемые Афиняне, οι **Τουρκοκρατούμενες** περιοχές — области, захваченные турками, οι **σκεπτόμενοι** πολίτες — думающие граждане, οι **κυλιόμενες** σκάλες — эскалатор, το **πτυσσόμενο** τραπέζι (καρέκλα) — складной стол (стул), το **κλιματιζόμενο** δωμάτιο (αυτοκίνητο) — комната (машина) с кондиционером, το **ενοικιαζόμενο** δωμάτιο — сдаваемая внаем комната. Иногда эти причастия превращаются в существительные: **ο κατηγορούμενος** — обвиняемый, **ο καταζητούμενος** — разыскиваемый, **ο εργαζόμενος** — рабочий, **ο αγνοούμενος** — пропавший без вести, **ο ενδιαφερόμενος** — заинтересованный, **το περιεχόμενο** — содержание, **το ζητούμενο** — искомое, **το δρώμενο** — событие, **το υπονοούμενο** — подразумеваемое.

Причастие настоящего времени действительного залога

Глаголы первого спряжения: **-ων, -ούσα, -ον** → τρέχ**ων**, τρέχ**ουσα**, τρέχ**ον** — текущий.

Глаголы второго спряжения первой группы: **-ών, -ώσα, -ών** → κυβερν**ών**, κυβερν**ώσα**, κυβερν**ών** — правящий.

Глаголы второго спряжения второй группы: **-ών, -ούσα, -ούν** → διαφων**ών**, διαφων**ούσα**, διαφων**ούν** — несогласный.

Падеж/ Род	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Им.	τρέχ**ων**	τρέχ**ουσα**	τρέχ**ον**	τρέχ**οντες**	τρέχ**ουσες**	τρέχ**οντα**
Род.	τρέχ**οντος**	τρέχ**ουσης**	τρέχ**οντος**	τρεχ**όντων**	τρεχ**ουσών**	τρεχ**όντων**
Вин.	τρέχ**οντα**	τρέχ**ουσα**	τρέχ**ον**	τρέχ**οντες**	τρέχ**ουσες**	τρέχ**οντα**

13 Зак. 3796

Падеж/ Род	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Им.	κυβερνών	κυβερνώσα	κυβερνών	κυβερνώντες	κυβερνώσες	κυβερνώντα
Род.	κυβερνώντος	κυβερνώσης	κυβερνώντος	κυβερνώντων	κυβερνωσών	κυβερνώντων
Вин.	κυβερνώντα	κυβερνώσα	κυβερνών	κυβερνώντες	κυβερνώσες	κυβερνώντα

Падеж/ Род	Единственное число			Множественное число		
	Муж.	Жен.	Сред.	Муж.	Жен.	Сред.
Им.	διαφωνών	διαφωνούσα	διαφωνούν	διαφωνούντες	διαφωνούσες	διαφωνούντα
Род.	διαφωνούντος	διαφωνούσης	διαφωνούντος	διαφωνούντων	διαφωνουσών	διαφωνούντων
Вин.	διαφωνούντα	διαφωνούσα	διαφωνούν	διαφωνούντες	διαφωνούσες	διαφωνούντα

Эти причастия используются главным образом как прилагательные и существительные: **ενδιαφέρων** — интересный, **συμφέρων** — выгодный, **μέλλων** — будущий, **επείγων** — срочный, **πρωτεύων** — главный, **δευτερεύων** — второстепенный, **ισχύων** — действующий, **εφημερεύων/διανυκτερεύων** — дежурный, **υπάρχων** — существующий, **πρέπων/αρμόζων** — подобающий, **περιοδεύων** — гастролирующий, **λανθάνων** — ошибочный, **φλέγων** — актуальный, **κρατών** — главенствующий, **διδάσκων** — преподаватель, **παρών** — присутствующий, **συμπαθών** — сочувствующий, **αντιφρονών** — несогласный, **μετέχων/συμμετέχων** — участник.

Глаголы на -αίνω

Глаголы на **-αίνω** образуют аорист особым способом[1]:

1) **-αίνω → -άσα**

Настоящее время	Аорист	Перевод
προφταίνω	πρόφτασα	успевать
σωπαίνω	σώπασα	молчать
χορταίνω	χόρτασα	насыщаться

[1] Это не касается неправильных глаголов на -αίνω, у каждого из них свои особые формы: ανεβαίνω — ανέβηκα, μαθαίνω — έμαθα, πηγαίνω — πήγα и т. д.

2) —**αίνω → -άνα → -νθήκα**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Перевод
ανασ**αίνω**	ανάσ**ανα**	-	дышать, вздыхать
απολυμ**αίνω**	απολύμ**ανα**	απολυμ**άνθηκα**	дезинфицировать
ξεθυμ**αίνω**	ξεθύμ**ανα**	-	выдыхать, испаряться
σημ**αίνω**	σήμ**ανα**	σημ**άνθηκα**	означать
συμπερ**αίνω**	συμπέρ**ανα**	-	приходить к выводу
υφ**αίνω**	ύφ**ανα**	υφ**άνθηκα**	ткать

3) —**αίνω → -άνα → -άθηκα**

Настоящее время действительного залога	Аорист действительного залога	Аорист страдательного залога	Перевод
γλυκ**αίνω**	γλύκ**ανα**	γλυκ**άθηκα**	смягчать, наслаждаться
ζεστ**αίνω**	ζέστ**ανα**	ζεστ**άθηκα**	греть, согреваться
μαρ**αίνω**	μάρ**ανα**	μαρ**άθηκα**	ослаблять, вянуть
ξερ**αίνω**	ξέρ**ανα**	ξερ**άθηκα**	сушить, сохнуть
πεθ**αίνω**	πέθ**ανα**	-	умирать
πικρ**αίνω**	πίκρ**ανα**	πικρ**άθηκα**	огорчать (-ся)
τρελ**αίνω**	τρέλ**ανα**	τρελ**άθηκα**	сводить (сходить) с ума
ψυχρ**αίνω**	ψύχρ**ανα**	ψυχρ**άθηκα**	охлаждать (-ся)

4) **—αίνω → -υνα**

Настоящее время	Аорист	Перевод
ακριβ**αίνω**	ακρίβ**υνα**	дорожать
βαρ**αίνω**	βάρ**υνα**	давить, тяжелеть
κοντ**αίνω**	κόντ**υνα**	сокращать (-ся)
λεπτ**αίνω**	λέπτ**υνα**	утончать, худеть
μακρ**αίνω**	μάκρ**υνα**	удлинять (-ся)
μικρ**αίνω**	μίκρ**υνα**	уменьшать (-ся)
ομορφ**αίνω**	ομόρφ**υνα**	хорошеть
παχ**αίνω**	πάχ**υνα**	толстеть
πλατ**αίνω**	πλάτ**υνα**	расширять (-ся)
σκληρ**αίνω**	σκλήρ**υνα**	становиться жестким
σκουρ**αίνω**	σκούρ**υνα**	темнеть
φαρδ**αίνω**	φάρδ**υνα**	расширять (-ся)
φτωχ**αίνω**	φτώχ**υνα**	беднеть
χοντρ**αίνω**	χόντρ**υνα**	толстеть

Теперь прочитайте несколько диалогов. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

ΗΑ ΥΛΙΙЦΕ

Στην Πανεπιστημιούπολη

— Γιάννη, πώς πάνε στην Φοιτητική Λέσχη; Έχω ένα ραντεβού εκεί στις 12:30.
— Δεν ξέρεις καθόλου την Πανεπιστημιούπολη; Πόσον καιρό είσαι εδώ;
— Είμαι αρκετό καιρό στην Θεσσαλονίκη, αλλά δεν έτυχε να πάω προς τα εκεί.
— Έλα, τότε, να σου δείξω το Πανεπιστήμιο.
— Εντάξει. Πάμε.
— Βρισκόμαστε μπροστά στην Φιλοσοφική Σχολή, που ήταν το πρώτο κτήριο του Πανεπιστημίου όταν άρχισε να λειτουργεί το 1926. Στρίβουμε δεξιά, προχωρούμε λίγο κι έχουμε στα δεξιά μας την καινούρια Φιλοσοφική Σχολή κι αριστερά μας την πλατεία και το κτίριο του Χημείου.
— Εδώ είναι που γίνονταν οι φοιτητικές συγκεντρώσεις;
— Ναι. Η πλατεία του Χημείου είναι ένα κομμάτι της ιστορίας του Πανεπιστημίου. Συνεχίζουμε την βόλτα μας;
— Βέβαια. Εκτός κι αν κουράστηκες.
— Μα μόλις τώρα ξεκινήσαμε. Λοιπόν, το κτίριο που φαίνεται πάνω από την πλατεία είναι η Φυσικομαθηματική Σχολή, δίπλα η Γεωπονοδασολογική Σχολή και μετά η Κτηνιατρική.
— Ως εδώ εντάξει. Αλλά την Φοιτητική Λέσχη δεν την βλέπω.
— Μην βιάζεσαι τόσο. Θα φτάσουμε κι εκεί. Προχωρούμε ίσια μπροστά. Να η Νομική Σχολή και το Μετεωροσκοπείο και φτάσαμε στην διασταύρωση. Αν στρίψουμε δεξιά προς την Έκθεση θα συναντήσουμε το κτίριο Διοικήσεως και μετά την Θεολογική Σχολή.
— Και πηγαίνοντας ίσια, αν δεν κάνω λάθος, βρίσκουμε το νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ.
— Σωστά. Πίσω από το νοσοκομείο είναι η Λέσχη.
— Ωραία. Δεν είναι πολύ μακριά. Με περιμένουν κάτι φίλοι εκεί.
— Τότε φύγε αμέσως, γιατί είναι ήδη 12:25. Συνεχίζουμε την ξενάγησή μας μια άλλη φορά.
— Σύμφωνοι. Σ' ευχαριστώ πολύ.

Καθημερινά

— Ε κύριε, πού πάτε; Πού αφήνετε το αυτοκίνητό σας; Τα πεζοδρόμια είναι για να περπατάμε, όχι για να παρκάρουμε.

— Τι φωνάζεις, άνθρωπέ μου; Τροχονόμος είσαι; Τι σ' ενδιαφέρει πού θ' αφήσω το αυτοκίνητό μου;

— Και βέβαια μ' ενδιαφέρει. Η πόλη ανήκει σ' όλους μας.

— Άσε με ήσυχο, κύριέ μου. Κοίταξε την δουλειά σου.

— Τι κόσμος είναι αυτός! Ο καθένας κάνει ό,τι θέλει. Δες την κι αυτήν. Γιατί περνάτε με το κόκκινο, κυρία;

— Σ' εμένα μιλάτε, κύριε; Τι πάθατε;

— Εγώ δεν έπαθα τίποτα, αλλά εσείς θα πάθετε, αν εξακολουθήσετε να περνάτε με το κόκκινο.

— Κόκκινο; Τι κόκκινο λέτε τώρα;

— Ολόκληρος σηματοδότης μπροστά σας και δεν τον βλέπετε;

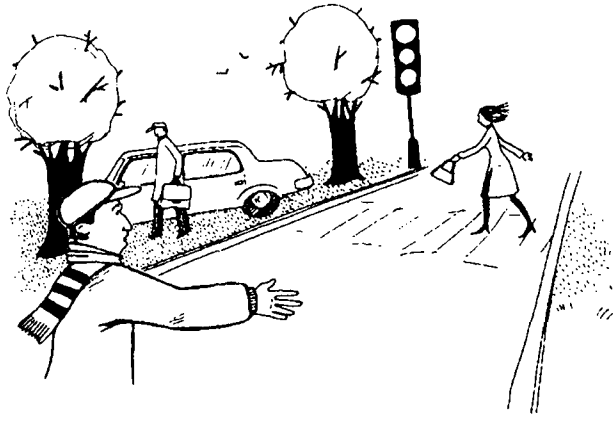
— Α! Δεν τον πρόσεξα. Πότε τον έβαλαν;

— Πριν από δύο εβδομάδες. Γίνονταν πολλά τροχαία δυστυχήματα σ' αυτή την διασταύρωση, και γι' αυτό έκαναν τις διαβάσεις και έβαλαν και φώτα.

— Δίκιο έχετε. Εγώ έφταιγα.

— Άλλη φορά να προσέχετε, γιατί στα δυστυχήματα δεν φταίνε πάντα οι οδηγοί, αλλά και οι πεζοί.

— Και πάλι δίκιο έχετε. Σας ευχαριστώ πολύ.

Πώς θα πάω στο Πανεπιστήμιο;

Ο Γιώργος και ο Αντρέας είναι καινούριοι φοιτητές από την Αθήνα και έρχονται για πρώτη φορά στα Γιάννινα. Θέλουν να γνωρίσουν το Πανεπιστήμιο, αλλά δεν ξέρουν ποιο λεωφορείο να πάρουν. Ρωτούν έναν υπάλληλο της δημοτικής αστυνομίας...

— Συγνώμη, μας λέτε, σας παρακαλώ, πώς μπορούμε να πάμε στο Πανεπιστήμιο;

— Μπορείτε να πάτε με ταξί ή με λεωφορείο. Η πιάτσα των ταξί είναι λίγο πιο πάνω. Το λεωφορείο κάνει στάση ακριβώς απέναντι.

— Ποιο λεωφορείο να πάρουμε;

— Θα πάρετε το 9 ή το 16.

— Κάθε πότε έχει λεωφορείο;

— Έχει τακτικά. Κάθε πέντε λεπτά.

— Είναι μακριά το Πανεπιστήμιο;

— Όχι πολύ. Περίπου έξι χιλιόμετρα από εδώ. Θα κατεβείτε στο τέρμα. Μπορείτε, όμως να πάρετε και ταξί. Δεν είναι πολύ ακριβό. Έτσι θα φτάσετε γρήγορα και άνετα.

— Θα πάμε με το λεωφορείο και θα γυρίσουμε με ταξί. Όμως δεν έχουμε εισιτήρια.

— Μπορείτε να πάρετε τα εισιτήριά σας από το περίπτερο ή από το κυλικείο της Σχολής σας.

— Πόσο κοστίζει ένα εισιτήριο;

— Νομίζω 68 λεπτά. Το φοιτητικό είναι φτηνότερο.

— Ευχαριστώ πολύ.

— Παρακαλώ.

Στο λεωφορείο

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Άλλος χωρίς εισιτήριο; Εσείς κύριε, έχετε εισιτήριο;

ο κύριος Μηνάς: Πώς δεν έχω. Αλλά γιατί το λέτε αυτό σε μένα κι όχι σ' αυτό τον κύριο δίπλα μου;

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Τούτος ο κύριος έχει. Μου δείχνετε το εισιτήριο, παρακαλώ;

ο κύριος Μηνάς: Δεν το βρίσκω, μάλλον το έχω στην τσέπη.

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Δεν θέλω να σας βάλω σε δύσκολη θέση, κύριε, αλλά πούντο και δεν το βρίσκετε;

ο κύριος Μηνάς: Δεν ξέρω. Νομίζω πως πρέπει να μου βγάλετε άλλο, παρακαλώ!

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Όχι, δεν θέλω να σας δώσω άλλο, γιατί είστε ψεύτης.

ο κύριος Μηνάς: Σε μένα το λέτε αυτό;

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Σε σάς το λέω, σε ποιόν άλλον; Όλοι οι άλλοι έχουν το εισιτήριο, μόνο εσείς δεν έχετε.

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Πού το ξέρετε;

ο κύριος Μηνάς: Ξέρω εσάς.

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Εμένα;

ο κύριος Μηνάς: Μάλιστα εσάς. Σας ξέρω, γιατί σας βλέπω κάθε φορά να κάνετε το κορόϊδο και να μην πληρώνετε.

ο κύριος Μηνάς: Εγώ δεν πληρώνω;

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Εσείς, ποιος άλλος;

ο κύριος Μηνάς: Εγώ πάντως έχω εισιτήριο, μόνο που δεν το βρίσκω αυτή την στιγμή.

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Τότε πρέπει να φύγετε αμέσως απ' εδώ.

ο κύριος Μηνάς: Δεν φεύγω.

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Ή θέλετε να σας βγάλω εγώ από το λεωφορείο;

ο κύριος Μηνάς: Εμένα δεν με βγάζει κανείς από το λεωφορείο, γιατί εγώ έχω εισιτήριο. Αλλά αφού δεν το βρίσκω τώρα, σας παρακαλώ και πάλι να πάρω ένα δεύτερο.

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Μα γιατί δεν θέλετε να με καταλάβετε, κύριε;

ο κύριος Μηνάς: Ποιος δεν καταλαβαίνει ποιον, εγώ εσάς ή εσείς εμένα;

ο εισπράκτορας κύριος Επαμεινώντας: Δεν σας πιστεύω, κύριε, και γι' αυτό πρέπει να πληρώσετε πρόστιμο.

ο κύριος Μηνάς: Και όμως ορίστε: νάτο το εισιτήριο. Το έχω στην βέρα. Και πρέπει να μάθετε μιά και καλή: όχι ψεύτης, αλλά παντρεμένος.

Слова в помощь

το Πανεπιστήμιο — университет

η Πανεπιστημιούπολη — университетский городок

τυχαίνω — έτυχα — случаться

προς τα εκεί — в ту сторону

η Φιλοσοφική Σχολή — философский факультет

λειτουργώ — работать

στρίβω — поворачивать

προχωρώ — идти вперед

η πλατεία — площадь

το Χημείο — химический факультет

η συγκέντρωση — собрание

εκτός κι αν — если только не

η Φυσικομαθηματική Σχολή — физикоматематический факультет

η Γεωπονοδασολογική Σχολή — агролесотехнический факультет

η Κτηνιατρική Σχολή — ветеринарный факультет

βιάζομαι — торопиться

ίσια — прямо

η Νομική Σχολή — юридический факультет

το Μετεωροσκοπείο — метереологическая станция

το κτίριο Διοικήσεως — здание администрации

η Θεολογική Σχολή — теологический факультет

σωστά — правильно

τα καθημερινά — ежедневное

περπατώ/άω — ходить, гулять

ενδιαφέρω — интересовать

ανήκω — ανήκα — принадлежать

άσε με ήσυχο — оставь меня в покое

με το κόκκινο — на красный свет

παθαίνω — έπαθα — случаться
ο πεζός — пешеход
γνωρίζω — знать
ο υπάλληλος της δημοτικής αστυνομίας — полицейский
η πιάτσα των ταξί — стоянка такси
τακτικά — регулярно
το τέρμα — кольцо
το περίπτερο — ларек
το κυλικείο — буфет
τούτος, η, ο — тот
βάζω σε δύσκολη θέση — ставить в трудное положение
πούντο = που είναι αυτό — где он
ο ψεύτης — лгун
κάνω το κορόιδο — обманывать
πάντως — всегда
νάτο — вот он
η βέρα — обручальное кольцо
μια και καλή — раз и навсегда

Придумайте свои диалоги на тему «На улице».

УПРАЖНЕНИЯ

I. Поставьте существительные, данные в скобках, в правильной форме.

1. Η τιμή _____ ανέβηκε τελευταία. (το κρέας)
2. Στα ολοκληρωτικά _____ δεν υπάρχει ελευθερία λόγου. (το καθεστώς)
3. Έμαθες τα τελευταία _____ ; (το γεγονός)
4. Δεν προφέρει καθαρά ορισμένα _____ . (το φωνήεν)
5. Έχει πολλά _____ και δεν έχει ούτε στιγμή ελεύθερη. (το ενδιαφέρον)
6. Η αρχή είναι το ήμισυ _____ . (το παν)
7. Διαβάζοντας το γράμμα του δεν μπόρεσε να συγκρατήσει _____ της. (το δάκρυ)
8. Άλλαξα σκόνη _____ , γιατί αυτή που είχα δεν καθάριζε καλά. (το πλύσιμο)
9. _____ προσβάλλουν τα μέταλλα. (το οξύ)
10. «Το τέλος _____» είναι ο τίτλος ενός βιβλίου που διάβασα. (το τέρας)

II. Заполните пропуски деепричастиями приведенных ниже глаголов.

έχω, μπορώ, περπατώ, φτάνω, διαβάζω, πίνω, μπαίνω, μιλώ, ακούω, τραγουδώ, βλέπω

1. Πέρασαν το απόγευμα _____ .
2. _____ στον δρόμο ξαφνικά ακούσαμε μια φωνή πίσω μας.
3. Της αρέσει να διαβάζει _____ μουσική.
4. Ο πατέρας διαβάζει την εφημερίδα _____ τον καφέ του.
5. Μην _____ τι να κάνει, πήγε για ύπνο.
6. _____ στον σταθμό άκουσαν το σφύριγμα του τρένου.
7. _____ στο δωμάτιο άναψε το φως.
8. Μην _____ κανένα φίλο του εκεί, έφυγε.
9. Οι φίλοι πέρασαν το απόγευμά τους _____ και _____ .
10. Μην _____ να απαντήσει, κοκκίνισε.

III. Поставьте в аористе глаголы, данные в скобках.

1. Ακόμη και τα ποτάμια _____ φέτος από την μεγάλη ξηρασία. (ξεραίνομαι)
2. _____ πολύ από την άσχημη συμπεριφορά του φίλου του. (πικραίνομαι)
3. _____ οι σχέσεις τους τον τελευταίο καιρό. (ψυχραίνομαι)

4. Από το ιστορικό που του έδωσε, ο γιατρός _____ ότι δεν έχει τίποτα το σοβαρό. (συμπεραίνω)

5. Κάνει δίαιτα, γιατί _____ πολύ τον τελευταίο καιρό. (παχαίνω)

6. Είχα να τον δω 5 χρόνια και δεν τον γνώρισα, γιατί _____ πολύ. (λεπταίνω)

7. _____ σε βαθιά γεράματα. (πεθαίνω)

8. Ο κήπος _____ πολύ με τα καινούρια λουλούδια που φύτεψαν. (ομορφαίνω)

9. Του το είπα έξω από τα δόντια και _____. (ξεθυμαίνω)

10. Τα ογκώδη έπιπλα _____ τον χώρο. (μικραίνω)

25 УРОК

1. ГРАММАТИКА
   - ✔ *желательное наклонение*
   - ✔ *вероятностное наклонение*
   - ✔ *сослагательное наклонение*
   - ✔ *условные предложения*
2. ДИАЛОГИ И ТЕКСТ «В РЕСТОРАНЕ»
3. ВЫРАЖЕНИЯ ПО ТЕМЕ
4. УПРАЖНЕНИЯ

ГРАММАТИКА

В этом уроке мы познакомимся с желательным, вероятностным и сослагательным наклонениями и посмотрим, как строятся условные предложения.

ЖЕЛАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ

Желательное наклонение выражает желание неосуществимое в настоящем или будущем (1а, 1б), желание осуществимое в прошлом (2а, 2б), желание неосуществимое в прошлом (3а, 3 б). Желательное наклонение образуется с помощью частицы **θα**, которая обычно используется после выражений: **μακάρι** — если бы, **θα ήθελα** — я бы хотел, **καλύτερα** — лучше бы, **τι καλά** — хорошо, если бы; или с помощью частицы **ας** — если бы.

1. να + имперфект

а) **Θα ήθελα να ήξερα** πολλές ξένες γλώσσες. — Я бы хотел знать (=чтобы я знал) много иностранных языков (сейчас я не знаю).

б) **Καλύτερα να με έλεγαν** Ελπίδα παρά Γλυκερία. — Лучше бы меня назвали Надеждой, чем Гликерией (меня уже назвали Гликерией).

2. να + аорист или перфект

а) **Μακάρι να πέρασε** στις εξετάσεις. — Если бы (= дай Бог, чтобы) он сдал экзамены (он сдавал экзамены, но мы не знаем результата).

б) **Τι καλά να έχει πάρει** το γράμμα μου. — Хорошо (= как было бы хорошо), если бы он получил мое письмо (письмо отправлено, но мы не знаем, получено ли оно).

3. να + имперфект или плюсквамперфект

а) **Θα ήθελα να πήγαινα** κι εγώ ταξίδι μαζί τους. — И я бы хотел поехать в путешествие вместе с ними (но я не поехал).

б) **Ας μην είχαν τελειώσει** ακόμη οι διακοπές. — Если бы еще не закончились каникулы (но они уже закончились).

ВЕРОЯТНОСТНОЕ НАКЛОНЕНИЕ

Вероятностное наклонение показывает, что что-то, возможно, случилось в прошлом или, возможно, происходит в настоящем. Для образования вероятностного наклонения используется частица **θα** + любое время, кроме будущего.

Άραγε, τι κάνει ο Σταύρος τώρα; — **Θα διαβάζει**. — Интересно, что сейчас делает Ставрос? — **Наверное, он читает**.

Λες να άκουσε το τηλέφωνο και να μην το σήκωσε επίτηδες; — Μπα, δεν πιστεύω. Μάλλον **θα είχε φύγει**, όταν εμείς τηλεφωνήσαμε. — Думаешь, он слышал телефон и специально не снял трубку? - Да не думаю. **Скорее всего, его не было** (=он уже ушел к тому времени), когда мы звонили.

Η Ρένα πήγε στην Γαλλία; — **Θα πήγε**. Αυτή ταξίδεψε σ' όλον τον κόσμο, στην Γαλλία **δεν θα πήγε**; — Рена ездила во Францию? — **Наверное, ездила**. Она путешествовала по всему миру и **не съездила бы** во Францию?

Πώς δεν είδε την φωτιά; — **Θα έλειπε**, φαίνεται, και δεν το πήρε είδηση. — Как он не видел огня? — **Он, наверное, отсутствовал**, и не знал об этом.

Τι σου είπε ο Χρίστος για την χθεσινή εκπομπή; — Δεν μου είπε τίποτα, γι' αυτό υποθέτω πως **δεν θα την άκουσε**. — Что тебе сказал Христос о вчерашней передаче? — Ничего мне не сказал, и поэтому я предполагаю, что **он, наверное, ее не слышал**.

СОСЛАГАТЕЛЬНОЕ НАКЛОНЕНИЕ

Сослагательное наклонение выражает возможность, осуществимую или неосуществимую в прошлом, настоящем или будущем. Для образования сослагательного наклонения используется частица **θα + имперфект или плюсквамперфект**.

Η Νίκη μου είπε ότι το Σάββατο **θα έφευγε** για την Θεσσαλονίκη. — Ники сказала мне, что в субботу **она уедет** в Салоники.

Θα την αγόραζα αυτή την μπλούζα, αλλά δεν μου φτάνουν τα λεφτά. — **Я бы купила** эту блузку, но мне не хватает денег.

Θα πήγαινα μαζί τους την άλλη Κυριακή στην Αθήνα, αλλά δεν θα μπορέσω γιατί θα εφημερεύω. — **Я бы поехал** с ними в следующее воскресенье в Афины, но я не смогу, потому что я дежурю.

Θα σου είχα τηλεφωνήσει αλλά το ξέχασα. — **Я бы тебе позвонил**, но я забыл.

УСЛОВНЫЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

1. Реальное условие: в условной части — αν + любое время, кроме будущего, имперфекта и плюсквамперфекта, в главной части — любое наклонение и время, кроме имперфекта и плюсквамперфекта.

Αν διαβάζεις εφημερίδα κάθε μέρα, **θα μαθαίνεις** τα νέα. — **Если будешь читать** газету каждый день, **будешь узнавать** новости.

Αν τρως πολύ, **θα παχύνεις**. — **Если будешь много есть, растолстеешь.**

Αν το **κατόρθωσε** αυτό η Μαρία, την **θαυμάζω**. — **Если** Марии это **удалось**, я **восхищаюсь** ею.

Αν δεις τον Γιάννη, **πες** του να μου τηλεφωνήσει. — **Если увидишь** Яниса, **скажи** ему, чтобы он мне позвонил.

Αν έχεις τελειώσει το βιβλίο, **να** μου το **δώσεις**. — **Если ты закончил** книгу, **дай** ее мне.

2. Потенциальное условие: в условной части — αν + имперфект, в главной части — θα + имперфект.

Αν συναντούσα τώρα τον Γιάννη, **θα** του **έλεγα** ό,τι έμαθα. — **Если бы я встретил** сейчас Яниса, **я бы сказал** ему, что я узнал.

Αν είχα την διεύθυνσή του, **θα** του **έγραφα**. — **Если бы** у меня **был** его адрес, **я бы написала** ему.

Αν πρόσεχε λιγάκι το φαγητό του και **αν έκοβε** και το τσιγάρο, **δεν θα πάθαινε** η καρδιά του. — **Если бы он следил** немного за едой и **бросил** курить, его сердце **не страдало бы**.

3. Нереальное условие: в условной части — αν + имперфект или плюсквамперфект, в главной части — θα + имперфект или плюсквамперфект.

Θα τον **είχα πείσει**, **αν προσπαθούσα** περισσότερο. — **Я бы убедила** его, **если бы старалась** лучше.

Θα είχα βρει εισιτήρια για το θέατρο, **αν είχα πάει** νωρίτερα. — **Я бы нашел** билеты в театр, **если бы пришел** раньше.

Αν είχε πάρει το τηλεγράφημα, **θα** μου **έστελνε** οπωσδήποτε λεφτά. — **Если бы он получил** телеграмму, **он бы** обязательно **прислал** мне деньги.

Αν το **ήξερε**, **δεν θα** μου το **έλεγε**; — **Если бы он знал** об этом, разве **он бы не сказал** мне?

Теперь прочитайте несколько диалогов и текст. Вам помогут выражения, приведенные ниже.

Β ΡΕΣΤΟΡΑΝΕ

Πρόσκληση για φαγητό

— Νίκο, είσαι ελεύθερος αύριο βράδυ; Έχω καλέσει μερικούς φίλους και θα ήθελα πολύ να είσαι μαζί μας.

— Ευχαριστώ πολύ, Κυβέλη. Η ατμόσφαιρα στο σπίτι σου είναι πάντα ζεστή και η παρέα σου ευχάριστη. Μόνο που έχω λίγο διάβασμα και ... Αν έρθω λίγο αργά, σε πειράζει;

— Όχι, αν αργήσεις όμως πολύ, μπορεί να μην βρεις τίποτε να φας.

— Μακάρι να μπορούσα νά 'ρθω νωρίς! Ξέρεις πόσο μου αρέσουν οι ωραίοι μεζέδες σου. Φταίνε όμως οι εξετάσεις που πλησιάζουν. Αν έκανες αυτή την συγκέντρωση τον άλλο μήνα, θα ήμουν πιο ξένοιαστος και θα διασκέδαζα με την ψυχή μου.

— Λοιπόν, Νίκο, άκου τι προτείνω. Αν έρθεις νωρίς, θα φύγεις πριν από τις δώδεκα κι έτσι την άλλη μέρα θα μπορέσεις να ξυπνήσεις νωρίς για να συνεχίσεις την μελέτη σου.

— Εντάξει. Μ' έπεισες. Άλλωστε, αν το ρίχνω λίγο έξω πότε πότε, θα έχω ύστερα περισσότερη όρεξη για διάβασμα.

Στο εστιατόριο

— Παρακαλώ, μία[1] μοσχαράκι με σπανάκι.

— Λυπάμαι, κύριε, τελείωσε.

— Τότε φέρτε μου μία...

— Ξέρετε, πολλά από τα φαγητά που γράφει ο κατάλογος τελείωσαν, γιατί είναι περασμένη η ώρα.

— Ωραία. Πέστε μου εσείς τι υπάρχει.

— Μόνο μοσχάρι με μακαρόνια και κοτόπουλο με πατάτες.

— Εντάξει. Θέλω κοτόπουλο, στήθος αν υπάρχει, μια χωριάτικη σαλάτα, μια φέτα και μια μικρή μπίρα.

— Έρχονται αμέσως.

— Έχετε τηλέφωνο;

— Ναι, στο βάθος δεξιά.

— Ευχαριστώ πολύ.

[1] Используется артикль женского рода, потому что подразумевается слово η μερίδα — порция.

Ένα ποτήρι γαλλικό κρασί

— Παρακαλώ. Τι θα πάρετε;

— Σερβίρετε ιρλανδέζικο καφέ;

— Έχουμε μόνο ελληνικό και γαλλικό καφέ.

— Θα ήθελα έναν γαλλικό καφέ με λίγη ζάχαρη και λίγο γάλα.

— Εγώ θα ήθελα ένα ποτήρι γαλλικό κρασί.

— Δυστχώς, κύριε, δεν σερβίρουμε καθόλου κρασί.

— Τότε φέρτε μου ένα ουίσκι με λίγο πάγο.

— Δεν βλέπω πουθενά τασάκι.

— Κυρία μου, απαγορεύεται το κάπνισμα.

Θα ήθελα να πιω κάτι

— Είμαι πολύ κουρασμένος. Θα ήθελα έναν ελληνικό καφέ και ένα ποτήρι κρύο νερό.

— Και εγώ θα ήθελα να πιω κάτι.

— Υπάρχει καμία καφετερία εδώ κοντά;

— Ναι, υπάρχει μια λίγο πιο πάνω από δω.

— Πόσο μακριά; Μπορούμε να πάμε με τα πόδια;

— Είναι πολύ κοντά. Περίπου εκατό μέτρα, ακριβώς στην γωνία αριστερά, απέναντι από το περίπτερο.

— Πάμε, λοιπόν.

Στο εστιατόριο

Μεσημέρι βράδυ γεμίζει καθημερινά το εστιατόριο «ΟΑΣΗ» στο κέντρο της πόλης. Εκεί καταφεύγουν να χορτάσουν την πείνα τους οι εργένηδες, οι βιαστικοί που δεν προλαβαίνουν να πάνε σπίτι τους το μεσημέρι, οι τουρίστες και αρκετές οικογένειες που θέλουν καμιά φορά «να φάνε έξω». Είναι ένα ήσυχο και καθαρό εστιατόριο ('ρεστοράν' το λένε μερικοί, δυστυχώς!..). Το βράδυ συνήθως το δείπνο συνοδεύει και λαϊκή ορχήστρα.

Το εστιατόριο αυτό φημίζεται για την εξυπηρετικότητα, την ευχάριστη κοσμοπολιτική ατμόσφαιρα και κυρίως για τις πικάντικες γεύσεις. Εκεί θα βρει κανείς και «του πουλιού το γάλα». Φαγητά μαγειρευτά, της ώρας, ορεκτικά, σαλάτες και κρασιά απ' όλη την Ελλάδα.

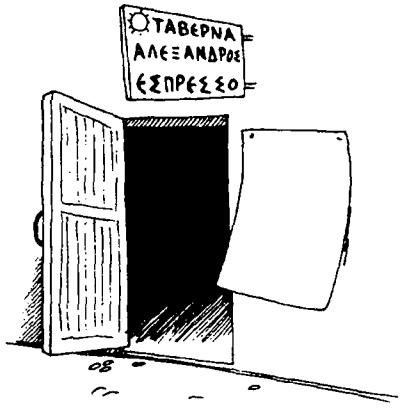
Οι σπεσιαλιτέ του, το σουβλάκι, τα παϊδάκια στα κάρβουνα, ο μουσακάς, η χωριάτικη σαλάτα, το ντόπιο τυρί και η χωριάτικη πίτα είναι φημισμένα σ' όλη την Ελλάδα. Δεν υπάρχει ξένος που θα περάσει από τα Γιάννινα και δεν θα γευτεί τις σπεσιαλιτέ της «ΟΑΣΗΣ».

— Έναν κατάλογο, παρακαλώ.

— Αμέσως, κύριέ μου. Ορίστε.

— Τι θα πάρετε παρακαλώ;

— Εγώ θα ήθελα μουσακά και φέτα «ΔΩΔΩΝΗ».

— Εγώ θα πάρω μόνο χωριάτικη σαλάτα. Κάνω δίαιτα.

— Σήμερα θα δοκιμάσω όλες τις σπεσιαλιτέ.

— Όλα είναι υπέροχα. Θα ζητήσω από τον μάγειρα την συνταγή να μαγειρέψω κι εγώ στο σπίτι μας.

— Τι θα πιείτε;

— Ένα μεγάλο μπουκάλι κρασί «ΖΙΣΤΑ».

Слова в помощь

η πρόσκληση — приглашение
φταίω — быть виноватым
πλησιάζω — приближаться
ξένοιαστος, η, ο — беззаботный
με την ψυχή μου — от души
ξυπνώ/άω — просыпаться
η μελέτη — занятия
το ρίχνω έξω — веселиться
περασμένη η ώρα — поздний час
ιρλανδέζικος, η, ο — ирландский
δυστυχώς — к сожалению
κουρασμένος, η, ο — усталый
με τα πόδια — пешком
η γωνία — угол
καταφεύγω — κατέφυγα — прибегать
ο εργένης — холостяк
προλαβαίνω – πρόλαβα — успевать
ο τουρίστης — турист
τρώω έξω — есть не дома
συνοδεύω — сопровождать
φημίζομαι — славиться
η εξυπηρετικότητα — предупредительность
κοσμοπολιτικός, ή, ό — космополитический
του πουλιού το γάλα — птичье молоко
στα κάρβουνα — на углях
φημισμένος, η, ο — прославленный
κάνω δίαιτα — сидеть на диете
υπέροχος, η, ο — отличный

В РЕСТОРАНЕ

το εστιατόριο — ресторан
η ταβέρνα — таверна
το καφέ / το καφενείο / η καφετερία — кафе
η ψησταριά — кафе-гриль
το ζαχαροπλαστείο — кондитерская
ο σερβιτόρας — официант
η σερβιτόρα — официантка
ο δίσκος / το ταψί — поднос
ο μάγειρας — повар
ο πελάτης — клиент
η πελάτισσα — клиентка
ο χορτοφάγος — вегетарианец
η θέση — место
η γεύση, το γούστο — вкус
ο κατάλογος / το μενού — меню
η σπεσιαλιτέ — фирменное блюдо
το φαγητό: — блюдо
μαγειρευτό — на огне
της ώρας — блюдо дня
το ορεκτικό — закуска
το επιδόρπιο — десерт
η μερίδα — порция
η πετσέτα — салфетка
το τασάκι — пепельница
η οδοντογλυφίδα — зубочистка
το αλατοπίπερο — солонка и перечница
το πρωινό / το πρόγευμα — завтрак
το μεσημεριανό — ланч
το γεύμα — обед

το δείπνο — ужин
παίρνω πρωινό / προγευματίζω — завтракать
γευματίζω — обедать
δειπνώ/άω — ужинать
ο λογαριασμός — счет
η τιμή — цена
το κουβέρ — плата за обслуживание
το φιλοδώρημα — чаевые
η εξυπηρέτηση — обслуживание
παραγγέλνω – παράγγειλα — заказывать
διαλέγω — выбирать
σερβίρω — подавать
προσφέρω - πρόσφερα — предлагать
μαγειρεύω — готовить
βράζω — варить
βραστός, ή, ό — вареный
τηγανίζω — жарить
τηγανητός, ή, ό — жареный
καβουρδίζω — обжаривать
καβουρδιστός, ή, ό — обжаренный
η σούβλα — вертел
σουβλίζω — жарить на вертеле
σουβλιστός, ή, ό — жаренный на вертеле
ψήνω — запекать
ψημένος, η, ο / ψητός, ή, ό — запеченный
καπνίζω — коптить
καπνιστός, ή, ό — копченый
παίρνω — брать
δοκιμάζω — пробовать
νηστεύω — поститься

χωνεύω — переваривать
μασώ/άω — жевать
καταπίνω — глотать
προσθέτω — добавлять
αλατίζω — солить
πιπερίζω — перчить
τυλίγω — заворачивать
Είναι ελεύθερο αυτό το τραπέζει; — Этот стол свободен?
είναι πιασμένο — он занят
γρηγορότερα, αν γίνεται — если можно, побыстрее
τον λογαριασμό, παρακαλώ — счет, пожалуйста
Τι σας οφείλουμε; — Сколько мы вам должны?
Πόσα σας οφείλω; — Сколько с меня?
ορίστε τα ρέστα σας — пожалуйста, ваша сдача

Греческие блюда

ορεκτικά — закуски
ελιές λαδορίγανη — оливы в подливке из масла и оригана
τζατζίκι — закуска из йогурта, огурцов, чеснока, масла, уксуса и соли
τυροσαλάτα — закуска сырная
ρωσική — русская (=салат-оливье)
μελιτζανοσαλάτα — закуска из баклажанов
ταραμοσαλάτα — закуска из рыбьей икры
κολοκυθάκια τηγανητά — жареные кабачки
πέστροφα καπνιστή — копченая форель
ντολμαδάκια γιαλαντζή — долма (голубцы из виноградных листьев с рисом)

σαλάτες — салаты
χωριάτικη — деревенский (=греческий)
αγγουροντομάτα — салат из помидоров и огурцов
μαρούλι — салат из салатного латука
λάχανο — капустный салат
χόρτα βουνού-ραδίκια — салат из одуванчиков и горных трав
κουνουπίδι — салат из цветной капусты

τυριά — сыры
φέτα Δωδώνης — сорт брынзы из Додоны (город в Эпире)
γκραβιέρα Δωδώνης — сорт твердого сыра из Додоны
Μετσοβόνε — сорт сыра из Мецово (город в Эпире)
φέτα ψητή — жареный сыр
σαγανάκι — сыр с маслом
τελεμές — вариант феты из коровьего молока, но темнее
μανούρι — мягкий сыр из цельного овечьего молока
ανθότυρο — пресный сыр
κοπανιστή — перченый мягкий сыр
κασέρι — желтоватый остренький сыр из овечьего молока
κεφαλοτύρι — твердый соленый сыр из смеси овечьего и козьего молока
τουλουμοτύρι — мягкий сыр из овечьего или козьего молока, или из их смеси

πίτες — слоеные пироги
τυρόπιτα — слоеный пирог с сыром
κρεατόπιτα — слоеный пирог с мясом
κοτόπιτα — слоеный пирог с куриным мясом
σπανακόπιτα — слоеный пирог со шпинатом
γαλατόπιτα — слоеный пирог с кремом
καρυδόπιτα — слоеный пирог с орехами

σούπες — супы
πατσάς — холодец, пача (жидкое горячее блюдо из набора на холодец)
κοτόσουπα — куриный суп
φασολάδα — фасолевый суп
φακές — суп из чечевицы
ψαρόσουπα — рыбный суп
η κακαβιά — уха

ζυμαρικά — мучные изделия
μακαρόνια σάλτσα-τυρί — макароны с сырным соусом
γιουβέτσι κριθαράκι — мясо, тушеное с макаронами (напоминающими зерна ячменя) в гювече (большой глиняной или жестяной посуде для тушения мяса в духовке или печке)
πιλάφι — плов

λαδερά — блюда на растительном масле
φασόλια — фасоль
φασολάκια — зеленая фасоль
γίγαντες — сорт крупной фасоли
αρακάς — зеленый горошек
μπριαμ κολοκυθοπατάτες — овощное рагу из кабачков и картофеля
γεμιστά (ντομάτα-πιπεριά) — фаршированные перцы

πατάτες — картофель
τηγανητές — жареный
φούρνου — фри

μαγειρευτά — блюда, приготовленные на огне
μοσχάρι κοκκινιστό — подрумяненная телятина
μοσχάρι γιουβέτσι — телятина, приготовленная в гювече

χοιρινά φιλετάκια — свиное филе
χοιρινό κρασάτο — свинина в вине
αρνί ψητό — жареная баранина
αρνάκι λεμονάτο — ягненок в лимонном соусе
μεζεδάκια γάλακτος αρνίσια τηγανητά — закуска из жареного молочного ягненка

κιμάδες — блюда из фарша
μουσακάς — мусака — запеканка из фарша, баклажанов или кабачков или картофеля, помидоров, яиц и т. д.
παστίτσιο — макаронник с мясом
κεφτεδάκια με σάλτσα — котлетки под соусом
γιουβαρλάκια αυγολέμονο — фрикадельки с рисом под лимонно-яичным соусом
κολοκυθάκια γεμιστά — фаршированные кабачки
σουτζουκάκια — тефтели
μακαρόνια κιμά — макароны по-флотски

στη σούβλα — на вертеле
αρνάκι — ягненок
κοκορέτσι — шашлык из потрохов
κοντοσούβλι χοιρινό — маленький свиной шашлык
κοτόπουλο — курица

της ώρας / σχάρα — блюда дня / блюда, приготовленные на решетке
μπριζόλα μοσχαρίσια — телячья отбивная
μπριζόλα χοιρινή — свиная отбивная
ψαρονέφρι — филе
κοτόπουλο φιλέτο — куриное филе
σνίτσελ — шницель
παϊδάκια — ребрышки

ψάρια / θαλασσινά — рыба / морепродукты
μπακαλιάρος τηγανητός — жареная треска
πέστροφα σχάρας — форель на решетке
ξιφίας σχάρας — рыба-меч на решетке
τσιπούρα σχάρας — морской окунь на решетке
σφυρίδα σχάρας — лещ на решетке
καλαμαράκια τηγανητά — жареные кальмары

γλυκά — сласти
μπακλαβάς — паклава (сладкий слоеный пирог с орехами)
καταΐφι — катаифи (пирожное с орехами, миндалем, корицей, гвоздикой)
μήλο ψητό σαντιγί — печеное яблоко
κρέμα καραμελέ — карамельный крем
πάστες — пирожные
ρυζόγαλο — сладкая рисовая молочная каша
παγωτό — мороженое
γρανίτα — фруктовое мороженое типа коктейля

αναψυκτικά — прохладительные напитки
νερό μεταλλικό — минеральная вода
φυσικός χυμός — натуральный (=свежевыжатый) сок
χυμοί — соки
πορτοκαλάδα — апельсиновый сок

ποτά — алкогольные напитки
κρασί ερυθρό — красное вино
κρασί άσπρο — белое вино
ρετσίνα — рецина (сорт вина)
Μαυροδάφνη — красное вино с терпким вкусом
ούζο — узо (анисовая водка)

τσίπουρο — раки (водка из виноградных выжимок)
ουίσκι — виски
κονιάκ — коньяк

καφέ — кофе
ελληνικός — греческий
γαλλικός — французский
ιρλανδέζικος — ирландский
φραπέ — фраппе (греческий холодный кофе с пеной)

Придумайте свои диалоги на тему «В ресторане».

УПРАЖНЕНИЯ

I. Заполните пропуски правильными формами глаголов, данных в скобках.

1. Θα διαβάσω το περιοδικό, αν _____ καιρό. (βρίσκω)
2. Αν τα ακούσει κανείς αυτά, _____ ότι είναι παραμύθι. (νομίζω)
3. Αν τον δεις, _____ του ότι τον θέλω. (λέω)

4. Αν είχα καιρό, _____ περίπατο. (πηγαίνω)
5. Αν ήταν στο σπίτι, _____ τα λουλούδια. (ποτίζω)
6. Πόσο κουρασμένος είμαι! Τι καλά _____ στο σπίτι μου. (γυρίζω)
7. _____ την ομπρέλα σου, αν δεις άσχημο τον καιρό. (παίρνω)
8. Θα πάρουμε τα παλτά μας, αν _____ ότι κάνει κρύο. (βλέπω)
9. Θα πηγαίναμε στο θέατρο απόψε, αν _____ εισιτήρια. (βγάζω)
10. Αν δεν βάλεις το φαγητό στο ψυγείο, _____ . (χαλώ)
11. Θα ήθελα κι εσύ _____ αυτό το βιβλίο. (διαβάζω)
12. Θα ψώνιζα, αν _____ χρήματα. (έχω)
13. Αν δεν _____ τα φάρμακα που σου είπε ο γιατρός, πολύ δύσκολα θα γίνεις καλά. (παίρνω)
14. Αν δεν ήταν τόσο τίμιος, _____ πολλά λεφτά. (κερδίζω)
15. Δεν θα έπαιζα μαζί σου χαρτιά, αν _____ ότι κλέβεις. (ξέρω)
16. Αν ξέρεις την διεύθυνσή της, _____ τα βιβλία στο σπίτι. (στέλνω)
17. Δεν βλέπει, αν δεν _____ τα γυαλιά του. (φορώ)
18. Αν αργήσω, μην _____ . (φεύγω)
19. Αν τα παιδιά έβλεπαν τον Κώστα, θα τον _____ πώς είναι η μητέρα του. (ρωτώ)
20. Αν δεν χάζευες τόσο στην τάξη, κάτι _____ . (μαθαίνω)

СПИСОК ГЛАГОЛОВ, ПРЕДСТАВЛЯЮЩИХ ТРУДНОСТИ

Действительный залог

Настоящее время	Имперфект	Аорист	Будущее время совершенного вида	Перевод
ακούω	άκουγα	άκουσα	θα ακούσω	слушать, слышать
αμφιβάλλω	αμφέβαλλα	αμφέβαλα	θα αμφιβάλω	сомневаться
αναγγέλλω	ανάγγελλα	ανάγγειλα	θα αναγγείλω	извещать
αναπνέω	ανάπνεα	ανάπνευσα	θα αναπνεύσω	вдыхать, дышать
ανατέλλω	ανάτελλα	ανάτειλα	θα ανατείλω	всходить
αναφέρω	ανάφερα	ανάφερα	θα αναφέρω	упоминать, сообщать
ανεβάζω	ανέβαζα	ανέβασα	θα ανεβάσω	поднимать
ανεβαίνω	ανέβαινα	ανέβηκα	θα ανεβώ	подниматься
ανήκω	ανήκα	-	-	принадлежать
αντικαθιστώ	αντικαθιστούσα	αντικατέστησα	θα αντικαταστήσω	заменять
αξίζω	άξιζα	-	-	стоить
απέχω	απείχα	-	-	отстоять, избегать
αποδίδω	απόδιδα	απόδωσα	θα αποδώσω	отдавать, придавать
απομακρύνω	απομάκρυνα	απομάκρυνα	θα απομακρύνω	удалять, отстранять
αποτυχαίνω	αποτύχαινα	απέτυχα	θα αποτύχω	не удаваться
αποφεύγω	απέφευγα	απέφυγα	θα αποφύγει	избегать
αρέσω	άρεσα	άρεσα	θα αρέσω	нравиться
αρρωσταίνω	αρρώσταινα	αρρώστησα	θα αρρωστήσω	заболеть
αυξάνω	αύξανα	αύξησα	θα αυξήσω	увеличивать
βάζω	έβαζα	έβαλα	θα βάλω	класть, ставить
βγάζω	έβγαζα	έβγαλα	θα βγάλω	вынимать
βγαίνω	έβγαινα	βγήκα	θα βγω	выходить
βλέπω	έβλεπα	είδα	θα δω	видеть
βρίσκω	έβρισκα	βρήκα	θα βρω	находить
γέρνω	έγερνα	έγειρα	θα γείρω	наклонять
γερνώ	γερνούσα	γέρασα	θα γεράσω	стариться

Настоящее время	Имперфект	Аорист	Будущее время совершенного вида	Перевод
δέρνω	έδερνα	έδειρα	θα δείρω	бить
διακόπτω	διέκοπτα	διέκοψα	θα διακόψω	прерывать
διαφέρω	διέφερα	-	-	отличаться
διευθύνω	διεύθυνα	διηύθυνα	θα διευθύνει	управлять
δίνω	έδινα	έδωσα	θα δώσει	давать
εγκαταλείπω	εγκατέλειπα	εγκατέλειψα	θα εγκαταλείψω	покидать, оставлять
εγκρίνω	ενέκρινα	ενέκρινα	θα εγκρίνω	одобрять, утверждать
εισάγω	εισήγα	εισήγαγα	θα εισαγάγω	вводить, вносить
εκδίδω	εξέδιδα	εξέδωσα	θα εκδώσω	издавать
εκλέγω	εξέλεγα	εξέλεξα	θα εκλέξω	выбирать
εκφράζω	εξέφραζα	εξέφρασα	θα εκφράσω	выражать
ελπίζω	έλπιζα	ήλπισα	θα ελπίσω	надеяться
εμπνέω	ενέπνεα	ενέπνευσα	θα εμπνεύσω	вдохновлять
ενδιαφέρω	ενδιέφερα	ενδιέφερα	θα ενδιαφέρω	интересовать
εξάγω	εξήγα	εξήγαγα	θα εξαγάγω	вынимать, выводить
επαναλαμβάνω	επαναλάμβανα	επανάλαβα	θα επαναλάβω	повторять
επιμένω	επέμενα	επέμεινα	θα επιμείνω	настаивать
επιτρέπω	επέτρεπα	επέτρεψα	θα επιτρέψω	разрешать
επιστρέφω	επέστρεφα	επέστρεψα	θα επιστρέψω	возвращать
ζω	ζούσα	έζησα	θα ζήσω	жить
θέλω	ήθελα	θέλησα	θα θελήσω	хотеть
ισχύω	ίσχυα	ίσχυσα	θα ισχύσω	иметь силу
καίω	έκαιγα	έκαψα	θα κάψω	жечь, гореть
κάνω	έκανα	έκανα	θα κάνω	делать
καταγράφω	κατέγραφα	κατέγραψα	θα καταγράψω	записывать
καταλαβαίνω	καταλάβαινα	κατάλαβα	θα καταλάβω	понимать
καταλαμβάνω	καταλάμβανα	κατέλαβα	θα καταλάβω	захватывать
καταλήγω	κατέληγα	κατέληξα	θα καταλήξω	приходить к выводу
καταπίνω	κατάπινα	κατάπια	θα καταπιώ	проглатывать

Настоящее время	Имперфект	Аорист	Будущее время совершенного вида	Перевод
καταστρέφω	κατέστραφα	κατέστραψα	θα καταστράψω	разрушать
καταφέρνω	κατάφερνα	κατάφερα	θα καταφέρω	удаваться
κατεβάζω	κατέβαζα	κατέβασα	θα κατεβάσω	опускать
κατεβαίνω	κατέβαινα	κατέβηκα	θα κατεβώ	спускаться
κερνώ	κερνούσα	κέρασα	θα κεράσω	угощать
κλαίω	έκλαιγα	έκλαψα	θα κλάψω	плакать
κλίνω	έκλινα	έκλινα	θα κλίνω	наклонять (-ся)
κρίνω	έκρινα	έκρινα	θα κρίνω	судить
λαμβάνω	λάμβανα	έλαβα	θα λάβω	получать
λέω	έλεγα	είπα	θα πω	сказать
μαθαίνω	μάθαινα	έμαθα	θα μάθω	учить, узнавать
μεθώ	μεθούσα	μέθυσα	θα μεθύσω	пьянеть
μένω	έμενα	έμεινα	θα μείνω	жить, оставаться
μεταβάλλω	μετέβαλλα	μετέβαλα	θα μεταβάλω	изменять
μεταδίνω	μετέδινα	μετέδωσα	θα μεταδώσω	передавать
μετατρέπω	μετάτρεπα	μετάτρεψα	θα μετατρέψω	превращать
μεταφέρω	μετέφερα	μετέφερα	θα μεταφέρω	перевозить
μεταφράζω	μετέφραζα	μετέφρασα	θα μεταφράσω	переводить
μολύνω	μόλυνα	μόλυνα	θα μολύνω	загрязнять
μπαίνω	έμπαινα	μπήκα	θα μπω	входить
ξεπερνώ	ξεπερνούσα	ξεπέρασα	θα ξεπεράσω	преодолевать
ξεσπώ	ξεσπούσα	ξέσπασα	θα ξεσπάσω	разражаться
ξέρω	ήξερα	ήξερα	θα ξέρω	знать
ξεχνώ	ξεχνούσα	ξέχασα	θα ξεχάσω	забывать
οφείλω	όφειλα	όφειλα	θα οφείλω	быть должным
παθαίνω	πάθαινα	έπαθα	θα πάθω	претерпевать
παίρνω	έπαιρνα	πήρα	θα πάρω	брать
παραγγέλνω	παράγγελνα	παράγγειλα	θα παρεγγείλω	заказывать
παραμένω	παρέμενα	παρέμεινα	θα παραμείνω	оставаться

Настоящее время	Имперфект	Аорист	Будущее время совершенного вида	Перевод
παρέχω	παρείχα	παρείχα	θα παράσχω	предоставлять
παύω	έπαυα	έπαψα	θα πάψω	прекращать
περιγράφω	περιέγραφα	περιέγραψα	θα περιγράψω	описывать
περιέχω	περιείχα	περιείχα	θα περιέχω	включать в себя
περιμένω	περίμενα	περίμενα	θα περιμένω	ждать
περνώ	περνούσα	πέρασα	θα περάσω	проводить, проходить
πετυχαίνω	πετύχαινα	πέτυχα	θα πετύχω	удаваться
πέφτω	έπεφτα	έπεσα	θα πέσω	падать
πηγαίνω/πάω	πήγαινα	πήγα	θα πάω	идти, ехать
πίνω	έπινα	ήπια	θα πιω	пить
πλένω	έπλενα	έπλυνα	θα πλύνω	мыть, стирать
πρέπει	έπρεπε	έπρεπε	θα πρέπει	должен
προλαβαίνω	προλάβαινα	πρόλαβα	θα προλάβω	успевать
προσβάλλω	πρόσβαλλα	πρόσβαλα	θα προσβάλω	обижать
προσθέτω	πρόσθετα	πρόσθεσα	θα προσθέσω	добавлять
προσλαμβάνω	προσλάμβανα	προσέλαβα	θα προσλάβω	принимать
προσφέρω	πρόσφερα	πρόσφερα	θα προσφέρω	предлагать
προτείνω	πρότεινα	πρότεινα	θα προτείνω	предлагать
σέρνω	έσερνα	έσυρα	θα σύρω	тащить
σπάω	έσπαγα	έσπασα	θα σπάσω	ломать (-ся)
σταθμεύω	στάθμευα	στάθμευσα	θα σταθμεύσω	останавливаться
στέλνω	έστελνα	έστειλα	θα στείλω	посылать
συγκρίνω	σύγκρινα	σύγκρινα	θα συγκρίνω	сравнивать
συλλαμβάνω	συλλάμβανα	συνέλαβα	θα συλλάβω	поїмать
συμβαίνει	συνέβαινε	συνέβη	θα συμβεί	случаться
συμβάλλω	συνέβαλλα	συνέβαλα	θα συμβάλω	содействовать
συμμετέχω	συμμετείχα	συμμετείχα	θα συμμετάσχω	участвовать
συμφέρει	συνέφερε	συνέφερε	θα συμφέρει	выгодно
συνιστώ	συνιστούσα	συνέστησα	θα συστήσω	создавать

Настоящее время	Имперфект	Аорист	Будущее время совершенного вида	Перевод
τρέμω	έτρεμα	-	-	дрожать
τρώω	έτρωγα	έφαγα	θα φάω	есть
τυχαίνω	τύχαινα	έτυχα	θα τύχω	случаться
υπάρχω	υπήρχα	υπήρξα	θα υπάρξω	существовать
υπερβάλλω	υπερέβαλλα	υπερέβαλα	θα υπερβάλω	превосходить
υπογράφω	υπέγραφα	υπέγραψα	θα υπογράψω	подписывать
υποθέτω	υπέθετα	υπέθεσα	θα υποθέσω	предполагать
υποφέρω	υπέφερα	υπέφερα	θα υποφέρω	страдать
φέρνω	έφερνα	έφερα	θα φέρω	приносить
φεύγω	έφευγα	έφυγα	θα φύγω	уходить, уезжать
φταίω	έφταιγα	έφταιξα	θα φταίξω	быть виноватым
χαίρω	έχαιρα	-	-	радоваться
χρωστώ	χρωστούσα	-	-	быть должным
ψέλνω	έψελνα	έψαλα	θα ψάλω	петь, воспевать

Страдательный залог

Настоящее время	Аорист	Причастие	Перевод
αισθάνομαι	αισθάνθηκα	-	чувствовать
ακούγομαι	ακούστηκα	ακουσμένος, η, ο	слышаться
αναγγέλομαι	αναγγέλθηκα	-	сообщаться
αναμειγνύομαι	αναμείχτηκα	αναμειγμένος, η, ο	впутываться
αναπαύομαι	αναπαύτηκα	-	отдыхать
αναφέρομαι	αναφέρθηκα	αναφερόμενος, η, ο[1]	упоминаться
αποδίδομαι	αποδόθηκα	-	придаваться
απομακρύνομαι	απομακρύνθηκα	απομακρυσμένος, η, ο	удаляться
αυξάνομαι	αυξήθηκα	αυξημένος, η, ο	увеличиваться

[1] Страдательное причастие настоящего времени.

Настоящее время	Аорист	Причастие	Перевод
βλέπομαι	ειδώθηκα	ιδωμένος, η, ο	видеться
βρέχομαι	βράχηκα	βρεγμένος, η, ο	намокать
βρίσκομαι	βρέθηκα	-	находиться
γίνομαι	έγινα	γινωμένος, η, ο	становиться
δέρνομαι	δάρθηκα	δαρμένος, η, ο	избиваться
διακόπτομαι	διακόπηκα	διακεκομμένος, η, ο	прерываться
δίνομαι	δόθηκα	δοσμένος, η, ο	даваться
εισάγομαι	εισήχθηκα	εισαγόμενος, η, ο	вводиться
ενδιαφέρομαι	ενδιαφέρθηκα	ενδιαφερόμενος, η, ο	интересоваться
εξάγομαι	-	εξαγόμενος, η, ο	выниматься
επαναλαμβάνομαι	επαναλήφτηκα	επανειλημμένος, η, ο	повторяться
επιστρέφομαι	επιστράφηκα	επιστρεφόμενος, η, ο	возвращаться
έρχομαι	ήρθα	ερχόμενος, η, ο	приходить
εύχομαι	ευχήθηκα	-	желать
κάθομαι	κάθισα/έκατσα	καθισμένος, η, ο	сидеть
καίγομαι	κάηκα	καμένος, η, ο	гореть
καταγράφομαι	καταγράφτηκα	καταγραμμένος, η, ο	записываться
καταριέμαι	καταράστηκα	καταραμένος, η, ο	проклинать
καταστρέφομαι	καταστράφηκα	κατεστραμμένος, η, ο	разрушаться
κυλιέμαι	κυλίστηκα	κυλισμένος, η, ο	кататься, течь
κλαίγομαι	κλάφτηκα	κλαμένος, η, ο	оплакиваться
κλίνομαι	κλίθηκα	κλιμένος, η, ο	наклоняться
λέγομαι	ειπώθηκα	ειπωμένος, η, ο	говориться
μαθαίνομαι	μαθεύτηκα	μαθημένος, η, ο	узнаваться
μεταδίνομαι	μεταδόθηκα	μεταδομένος, η, ο	передаваться
μετατρέπομαι	μετατράπηκα	μετατρεπόμενος, η, ο	превращаться
μεταφέρομαι	μεταφέρθηκα	μεταφερμένος, η, ο	перевозиться
μολύνομαι	μολύνθηκα	μολυσμένος, η, ο	загрязняться
ντρέπομαι	ντράπηκα	-	стесняться

Настоящее время	Аорист	Причастие	Перевод
ξεχνιέμαι	ξεχάστηκα	ξεχασμένος, η, ο	забываться
παίρνομαι	πάρθηκα	παρμένος, η, ο	браться
περνιέμαι	περάστηκα	περασμένος, η, ο	проводиться
πίνομαι	πιώθηκα	πιωμένος, η, ο	питься
πλένομαι	πλύθηκα	πλυμένος, η, ο	мыться, стираться
πνίγομαι	πνίγηκα	πνιγμένος, η, ο	задыхаться
προκαλούμαι	προκλήθηκα	-	вызываться
προσκαλούμαι	προσκλήθηκα	προσκεκλημένος, η, ο	приглашаться
προσέρχομαι	προσήλθα	προσερχόμενος, η, ο	прибегать
προσεύχομαι	προσευχήθηκα	-	молиться
προσλαμβάνομαι	προσλήφθηκα	-	приниматься
προσφέρομαι	προσφέρθηκα	προσφερόμενος, η, ο	предлагаться
προτείνομαι	προτάθηκα	προτεινόμενος, η, ο	предлагаться
σέβομαι	σεβάστηκα	-	уважать
σέρνομαι	σύρθηκα	συρμένος, η, ο	тащиться
στέκομαι	στάθηκα	-	стоять
στέλνομαι	στάλθηκα	σταλμένος, η, ο	посылаться
τρώγομαι	φαγώθηκα	φαγωμένος, η, ο	есться
υπογράφομαι	υπογράφτηκα	υπογραμμένος, η, ο	подписываться
υπόσχομαι	υποσχέθηκα	-	обещать
φαίνομαι	φάνηκα	-	казаться
φέρομαι	φέρθηκα	φερμένος, η, ο	приноситься
χαίρομαι	χάρηκα	χαρούμενος, η, ο	радоваться

КЛЮЧИ

1 УРОК

слово	транскрипция	слово	транскрипция
αρχαίος	arxeos	κελαηδώ	k´elaiδo
ωραίος	oreos	μπακάλης	bakalis
ησυχία	isix`ia	αμπέλι	ambeli
σχολείο	sxolio	ντουλάπι	dulapi
λουλούδι	luluδi	ποντίκι	pondiki
αϊτός	aitos	κόντρα	kontra
χαϊδεύω	xajδevo	δεν παίρνω	δemberno
σόι	soi	τον τόνο	tondopo
προϊόντα	projonda	τον καιρό	tongero
παύω	pavo	δεν ψωνίζω	δembzonizo
θαύμα	θavma	την τσάντα	tindzanda
ναύτης	naftis	δεν ξέρω	δengzero
μαζεύω	mazevo	ξύλινος	ksilinos
φεύγω	fevgo	σύννεφο	sinefo
ευχή	efx`i	πρόσληψη	prozlipsi
καράβια	karavja	τις μέρες	tizmeres
μοιάζω	mjazo	πλούτη	pluti

слово	транскрипция	слово	транскрипция
ίδιος	i**ð**jos	ευτυχία	eftix**'ia**
γιορτή	jort**i**	τζάκι	dz**a**k'**i**
γιος	j**o**s	τζιτζίκι	dzidzik'**i**
οικογένεια	**i**koγ'**e**nja	τσάντα	c**a**nda
ανοίγω	an**i**γo	κάτσε	k**a**ce
φεγγάρι	fe**ɲ**ar**i**	μαχαίρι	max'**e**ri
γκρεμίζω	grem**i**zo	ψωμί	psom**i**
αγκάθι	a**ɲ**a**θ**i	Ελλάδα	el**a**ð**a**
ιγκόγκνιτο	in**k**ognito	Αθήνα	a**θ**in**a**
μελαγχολία	melanxol**i**a	Θεσσαλονίκη	**θ**esaloniki
δηλαδή	**ð**ila**ð**i	Κύπρος	k'**i**pros
μάθημα	ma**θ**ima	Κρήτη	kr**i**ti

II

[kalimera kamil**a**ri kamil**a**ri kalimera / mjap**a**pja mapj**a** p**a**pja / o**ð**jav**o**los **e**x'i pol**a** po**ð**ar**j**a / **e**x'is sixn**a** sin**a**x'i **e**xo sine**x**os sin**a**x'i / **a**spri p**e**tra ks**e**ksaspri k'estonil**j**o ksek**s**asprot**e**ri / opap**a**s **i**ne pax'**i**s **e**x'i f**a**i timbax**j**a fak'**i** / tizgar**e**klas topo**ð**ar**i** ksekar**e**klapo**ð**ar**j**ast**i**ke / ispan**i** ispan**i** ispan**i** ispanik**o**n ispanik**o**n ipik**o**n zoγraf**i**san]

2 УРОК

I

το σπίτι, ένα σπίτι

ο γιατρός, ένας γιατρός

ο τραγουδιστής, ένας τραγουδιστής

η δουλειά, μία/μια δουλειά

ο αρχιτέκτονας, ένας αρχιτέκτονας

η γη, μία/μια γη

το μάθημα, ένα μάθημα

το βουνό, ένα βουνό

ο δρόμος, ένας δρόμος

ο μήνας, ένας μήνας

II

1. είναι **2.** είμαστε **3.** είναι **4.** είναι **5.** είναι **6.** είσαι **7.** είναι **8.** είστε/είσαστε **9.** είμαι **10.** είμαστε

III

1. αυτή **2.** αυτός **3.** εμείς **4.** αυτό **5.** αυτοί **6.** αυτά **7.** αυτοί **8.** αυτές **9.** αυτοί **10.** εσείς

IV

[oδrakos k´etris astak´i / mesa stazesta nera / enas δrakos meura / xasmurjete xasmurjete/ tizoitu tivarjete / k´eliyak´i parak´i ka0onde tris astak´i / simaδevi tusarpazi / k´estindzepitu tuzvazi / δrak´e δrak´e pu maspas / mipos 0elis namasfas / mipos 0amasalatisis / k´estofurno 0amaspsisis / mimilate jafai / mifonazete poli / anevite stokrevati / namuksisete timblati]

3 ΥΡΟΚ

I

1. την πόρτα **2.** τον δάσκαλο **3.** την εφημερίδα **4.** την παρέα **5.** έναν φοιτητή **6.** τον άντρα **7.** ένα τραγούδι **8.** το κορίτσι, το αγόρι **9.** τον διάλογο **10.** την αδελφή

II

1. στην **2.** στον **3.** στον **4.** στην **5.** στο **6.** στο **7.** στο **8.** στην **9.** στην **10.** στον

III

1. του **2.** της **3.** μας **4.** σας **5.** μας **6.** μου **7.** τους **8.** τους **9.** σου **10.** μου

IV

1. δουλεύουμε, δουλεύετε **2.** μένω, μένεις **3.** δουλεύουν, δουλεύετε **4.** μένουν, μένεις **5.** ανοίγει **6.** κλείνει **7.** κάνει **8.** ξέρουμε **9.** περιμένουν **10.** διαβάζεις

V

1. την Αγγλία, στο Λονδίνο **2.** την Ρουμανία, στο Βουκουρέστιο **3.** την Ισπανία, στην Βαρκελώνη **4.** την Γερμανία, στην Στουτγάρδη **5.** την Ιταλία, στην Νάπολη **6.** την Αίγυπτο, στο Κάιρο **7.** τον Καναδά, στο Τορόντο **8.** την Ρωσία, στην Αγία-Πετρούπολη **9.** την Ελλάδα, στην Θεσσαλονίκη **10.** την Κύπρο, στην Λεμεσό

4 ΥΡΟΚ

I

1. Οι φοιτητές μαθαίνουν ελληνικά. **2.** Οι δασκάλες κάνουν μαθήματα. **3.** Υπάρχουν εισπράκτορες στα λεωφορεία; **4.** Από πού είναι οι ξένοι; **5.** Είστε Έλληνες; **6.** Τα παιδιά μένουν εδώ; **7.** Οι καρέκλες είναι εκεί. **8.** Δεν ξέρουμε πού μένουν οι φίλοι τους. **9.** Πού είναι τα γράμματα; **10.** Οι γυναίκες μιλάνε με τις κόρες τους.

II

1. αγαπά/αγαπάει **2.** ζητάς **3.** ρωτά/ρωτάει **4.** χτυπούν/χτυπάνε **5.** χαιρετούμε/χαιρετάμε **6.** απαντά/απαντάει **7.** βοηθά/βοηθάει **8.** κρατά/κρατάει **9.** μιλούν/μιλάνε **10.** γελούμε/γελάμε

III

1. Έλληνας, ελληνικά **2.** Ρωσίδα, ρωσικά **3.** Ιταλός, ιταλικά **4.** Ισπανίδα, ισπανικά **5.** Γερμανός, γερμανικά **6.** Γαλλίδα, γαλλικά **7.** Αιγύπτιος, αραβικά **8.** Τουρκάλα, τούρκικα **9.** Αμερικανός, αγγλικά **10.** Ουκρανίδα, ουκρανικά

5 ΥΡΟΚ

I

1. γράμματα **2.** τις φίλες **3.** τα παράθυρα, τις πόρτες **4.** τους φίλους **5.** τους γείτονές **6.** τους δασκάλους, τις δασκάλες **7.** ανθρώπους **8.** αδελφούς, αδελφές **9.** παιδιά, αγόρια, κορίτσια **10.** τους καθηγητές

II

1. στις **2.** στα **3.** στους **4.** στους, στις **5.** στις **6.** στα **7.** στα **8.** στους **9.** στα **10.** στα

III

1. γιαγιά **2.** θείος **3.** θεία **4.** αγόρι **5.** κορίτσι **6.** εξάδελφός **7.** εξάδελφή **8.** ανεψιά **9.** ανεψιός **10.** θείος

6 ΥΡΟΚ

I

1. του φαγητού **2.** του γιατρού **3.** του πατέρα **4.** των παιδιών **5.** της Ελλάδας **6.** των φίλων **7.** των αδελφών **8.** των ταμιών **9.** του Δημήτρη **10.** των μαθημάτων

II

1. κύριε διευθυντά **2.** κυρίες, κύριοι **3.** Θόδωρε **4.** Γιώργο **5.** γιατρέ **6.** Αντρέα **7.** πατερούλη **8.** Ελένη, Άννα **9.** αδελφή **10.** φίλες, φίλοι

III

1. παλιές, πολύτιμα **2.** το κόκκινο **3.** έξυπνοι, όμορφες **4.** θαλασσιές **5.** πράσινα **6.** μεγάλη, μεγάλα **7.** ξανθοί **8.** ψηλές **9.** το μπλε **10.** γρήγορα

7 ΥΡΟΚ

I

1. πολλούς, πολλά **2.** πολλά **3.** πολλοί, πολλοί **4.** πολλές **5.** πολλούς **6.** Πολλές **7.** πολλή **8.** Πολλοί **9.** πολλών **10.** πολύ

II

1. έναν **2.** τρεις **3.** τέσσερις **4.** Τρία **5.** ένας **6.** τέσσερις **7.** ένα **8.** τρεις **9.** Μία/Μια **10.** τέσσερα, τρία, ένα

III

1. αυτά τα **2.** αυτούς τους **3.** Αυτός ο **4.** αυτές τις **5.** αυτή την **6.** αυτόν τον **7.** αυτά τα **8.** Αυτοί οι **9.** Αυτός ο **10.** Αυτό το

IV

1. Εκείνη η **2.** εκείνους τους **3.** εκείνες τις **4.** εκείνα τα **5.** εκείνος ο **6.** εκείνο το **7.** εκείνες τις **8.** Εκείνες οι **9.** Εκείνοι οι **10.** Εκείνα τα

V

1. Ποιον **2.** Ποιες **3.** Ποια **4.** Ποιους **5.** Ποια **6.** Ποιος **7.** Ποιοι **8.** Ποια **9.** Ποιον **10.** Ποιον

VI

1. Πόσες **2.** Πόσους **3.** Πόσες **4.** Πόσοι **5.** Πόσες **6.** Πόσα **7.** Πόσων **8.** Πόση **9.** Πόσον **10.** Πόσο

8 ΥΡΟΚ

I

1. Ήμουν / Ήσουν / Ήταν/ Ήμασταν / Ήσασταν **2.** θα είμαι/θα είσαι/θα είναι **3.** θα είμαστε **4.** ήμασταν **5.** θα έχω/θα έχεις/θα έχει/θα έχουμε/θα έχετε/θα έχουν **6.** θα είναι **7.** Είστε/Είσαστε, Είμαστε **8.** ήμουν/ήσουν/ήταν/ήμασταν/ήσασταν **9.** ήσουν, ήμουν **10.** είναι, ήταν

II

1. η πέμπτη **2.** η τέταρτη **3.** στο έννατο **4.** το δεύτερο **5.** στο δέκατο **6.** στον τρίτο **7.** στην πρώτη **8.** στην ενδέκατη **9.** στον έβδομο **10.** ο όγδοος

III

1. επάνω **2.** κάτω **3.** πριν, ύστερα **4.** πίσω **5.** μπροστά **6.** έξω **7.** μέσα

IV

1. την Κυριακή **2.** Την περασμένη Πέμπτη **3.** τον άλλο μήνα **4.** το περασμένο Σάββατο **5.** Την άλλη Δευτέρα **6.** το καλοκαίρι **7.** την άνοιξη **8.** τον Ιανουάριο **9.** τον μήνα **10.** Τον χειμώνα

V

[akomi vrex'i / akomi vrex'i conios fenete θavrex'i / k'ceonios θakikloforo memjanombrela / psaxnondas jamjapolixni roz / γ'cmati orea ipeθria zaxaroplastia]

9 ΥΡΟΚ

I

1. η δική **2.** του δικού **3.** τα δικά, τα δικά **4.** το δικό **5.** της δικής/δικιάς **6.** οι δικές **7.** την δική/δικιά **8.** την δική/δικιά **9.** δικό **10.** το δικό

II

1. την τεσσερακοστή έβδομη **2.** την πέμπτη, του τριακοστού τέταρτου **3.** στον δέκατο έκτο **4.** το δέκατο έννατο **5.** Την εικοστή πέμπτη **6.** Την δέκατη πέμπτη **7.** Η εικοστή όγδοη **8.** οι εικοστοί τρίτοι **9.** Τον πεντηκοστό πρώτο **10.** την εκατοστή

III

1. στην, το **2.** στις, το **3.** στην, το **4.** γύρω στις **5.** στις **6.** την, το **7.** στις, το **8.** Το **9.** τα **10.** Την

IV

1. Τι μέρα ήταν προχθες; / Προχθές τι μέρα ήταν; **2.** Δύο φορές την εβδομάδα πηγαίνω στον κινηματογράφο / Πηγαίνω στον κινηματογράφο δύο φορές την εβδομάδα / Στον κινηματογράφο πηγαίνω δύο φορές την εβδομάδα **3.** Αύριο δεν θα έχω πολλή δουλειά / Δεν θα έχω πολλή δουλειά αύριο **4.** Πού ήσασταν πριν από δύο ώρες; / Πριν από δύο ώρες πού ήσασταν; **5.** Κάθε Κυριακή πάω βόλτα με τους φίλους μου στην παραλία / Πάω βόλτα με τους φίλους μου στην παραλία κάθε Κυριακή **6.** Βλέπω την φίλη μου κάθε πρωί στις εννιά / Κάθε πρωί στις εννιά βλέπω την φίλη μου **7.** Το ρολόι μου δεν πάει καλά / δεν πάει καλά το ρολόι μου **8.** Δεν θα είμαι εδώ ούτε στις έξι ούτε στις εφτά / Ούτε στις έξι ούτε στις εφτά δεν θα είμαι εδώ **9.** Κάθε πότε πηγαίνεις στο θέατρο; **10.** Βρέχει πολύ συχνά το φθινόπωρο / Το φθινόπωρο βρέχει πολύ συχνά

V

[monotonia / tinmja monotonin imeran ali / monotoni aparalakti akoluθi / θayinun / taiδja praymata θaksanay´inun pali / iomjes stiymes mazvriskune / k´imasafinun / minas perna k´eferni alon mina / afta puerxonde kanis efkola taikazi / ine taxθesina tavarcta ek´ina / k´ckatanda toavrio pjasanavrio / namimjazi]

10 ΥΡΟΚ

I

έλυσα, έλυσες, έλυσε, λύσαμε, λύσατε, έλυσαν / διάλεξα, διάλεξες, διάλεξε, διαλέξαμε, διαλέξατε, διάλεξαν / έλειψα, έλειψες, έλειψε, λείψαμε, λείψατε, έλειψαν / είδα, είδες, είδε, είδαμε, είδατε, είδαν / ταξίδεψα, ταξίδεψες, ταξίδεψε, ταξιδέψαμε, ταξιδέψατε, ταξίδεψαν / μίλησα, μίλησες, μίλησε, μιλήσαμε, μιλήσατε, μίλησαν / γέλασα, γέλασες, γέλασε, γελάσαμε, γελάσατε, γέλασαν / έμαθα, έμαθες, έμαθε, μάθαμε, μάθατε, έμαθαν / φόρεσα, φόρεσες, φόρεσα, φορέσαμε, φορέσατε, φόρεσαν / φύσηξα, φύσηξες, φύσηξε, φυσήξαμε, φυσήξατε, φύσηξαν / πέταξα, πέταξες, πέταξε, πετάξαμε, πετάξατε, πέταξαν / έφυγα, έφυγες, έφυγε, φύγαμε, φύγατε, έφυγαν

II

1. έμεινα/έμεινες/έμεινε/μείναμε/μείνατε/έμειναν **2.** είδες/είδατε **3.** άνοιξες/ανοίξατε **4.** φόρεσα **5.** συνάντησε **6.** Έχασα **7.** τηλεφώνησε **8.** ανακάλυψε **9.** Πήραμε, πήγαμε **10.** βγήκαμε

III

1. έφτασε **2.** δούλεψαν **3.** τελείωσε/τέλειωσε **4.** έβρεξε **5.** γιόρτασα **6.** άνοιξες **7.** γύρισαν **8.** άρχισαν **9.** μαγείρεψα **10.** άλλαξε

IV

Ο πατέρας μου πήγε στην δουλειά του με τα πόδια. Γι' αυτό έφυγε από το σπίτι νωρίς. Στον δρόμο βρήκε τον φίλο του, τον Γιώργο. Συζήτησαν για λίγο, διάβασαν τους τίτλους των πρωινών εφημερίδων και τράβηξαν ο καθένας για την δουλειά του. Σε λίγο έφτασε στο εργοστάσιο. Εκεί έφτασαν και οι άλλοι συνάδελφοί του και στις 8 π.μ. ακριβώς άρχισαν την δουλειά. Δούλεψαν μέχρι τις 3 μ.μ.

V

[stoperijali tokrifo / kiaspro samberisteri / δipsasame tomesimeri / matonero γlifo / pano stinamo tingzanθi / γrapsame tonomatis / orea pufisikse obatis / k'ezvistik'e iγrafi / metikarδja metipnoi / tipoθos k'etipaθos / pirame tizoimas laθos / k'calaksame zoi]

11 ΥΡΟΚ

I

1. τους **2.** το **3.** τις **4.** τον (=τον Νίκο)/την (=την ιστορία) **5.** σε **6.** τον **7.** με, την **8.** την **9.** μας **10.** τα

II

1. Την ανοίγω, όταν έχω καιρό **2.** Τους έγραψε στο χαρτί **3.** Τα ακούει το βράδυ **4.** Τους φώναξαν στο σπίτι τους **5.** Οι γονείς τα φροντίζουν **6.** Τα ξοδεύω **7.** Τις τελείωσαν πολύ γρήγορα **8.** Τον βλέπει πολύ συχνά **9.** Κανείς δεν τον ξέρει **10.** Τα καταλαβαίνω, αλλά δεν τα μιλώ

III

1. Τον **2.** με **3.** Μας **4.** τις **5.** Τους **6.** σε **7.** Σας **8.** Το **9.** την **10.** Το

12 ΥΡΟΚ

I

1. Του **2.** μου **3.** τους **4.** τους **5.** σου **6.** μας **7.** Σας **8.** Της, της **9.** του **10.** τους

II

1. Εμένα, σου **2.** της **3.** σας **4.** – **5.** μας, Εσάς **6.** του **7.** Εμένα **8.** – **9.** σου **10.** Εσάς

III

1. Τους έδωσα τα λεφτά **2.** Της τηλεφωνώ κάθε μέρα **3.** Τους χρωστώ100 ευρώ **4.** Σου αγόρασα αυτό το καπέλο **5.** Του χάρισα αυτή την φωτογραφία **6.** Γιατί μου είπες ψέματα; **7.** Μας φέρνει το φαγητό **8.** Σας λέμε ανέκδοτα **9.** Τους πρόσφερα πορτοκαλάσα χθες το βράδυ **10.** Τους αγοράζω εφημερίδες κάθε μέρα

IV

1. σου **2.** μας **3.** σας **4.** μου **5.** σας **6.** τους **7.** της **8.** μου **9.** του **10.** μας

13 ΥΡΟΚ

I

1. Είσαι σίγουρη ότι μας το έδωσες; **2.** Η Μαρία του το ετοιμάζει **3.** Η ξαδέλφη μου τους τις δάνεισε **4.** Μήπως σου τους άφησε; **5.** Η μητέρα μου το ετοίμασε **6.** Γιατί δεν σας τα φέρνουν στο σπίτι; **7.** Της την έδωσα **8.** Τους τις δωρίσαμε **9.** Τους τα είπατε; **10.** Του το έγραψα

II

1. φτερνίζομαι **2.** Έρχεσαι **3.** γίνεται **4.** ευχόμαστε **5.** κάθεστε **6.** σκέφτονται **7.** πλένεσαι **8.** ενδιαφέρεστε **9.** ονομάζεται **10.** βρίσκεται

III

1. στάσεις **2.** εγχειρίσεις **3.** γέννησης/γεννήσεως **4.** εξαιρέσεις **5.** όψη **6.** θέσεις **7.** πρόσκληση **8.** ειδήσεις **9.** αισθήσεις **10.** κυβέρνηση

IV

[tix´i / xoris periskepsin xoris lipin xoris edo / megala k´ipsila trigiromu ektisan tix´i / k´ekaθome k´capelpizome tora edo / alo denskeptome tonunmu troy´i afti itix´i / djoti praygmata pola ekso nakamo ixon / aotan ektizan tatix´ pos namimbrosekso / ala denakusa pote kroton ktiston iixon / anepesθitos meklisan apo tongozmon ekso]

14 ΥΡΟΚ

I

1. πεισματάρη, αγενή **2.** παραπονιάρηδες **3.** βαριά, επιβλαβή **4.** σγουραμάλλικο **5.** φαρδιούς **6.** μακριά **7.** ειλικρινείς **8.** δημοφιλή **9.** γκρινιάρηδες **10.** παχιά

II

1. αδικούν **2.** απειλεί **3.** δημιουργεί **4.** καλώ, εξαιρώ **5.** προσπαθούμε **6.** αργείς **7.** ζείτε **8.** προσκαλούμε **9.** ωφελεί **10.** θεωρεί

III

1. άργησαν **2.** αναχώρησαν **3.** κάλεσε **4.** κατηγόρησαν, αδιαφόρησε **5.** θεώρησα **6.** Κληρονόμησε **7.** ωφέλησε **8.** δημιουργήσατε **9.** συγχώρησες **10.** καλλιέργησαν

15 ΥΡΟΚ

I

1. καθάριζε, έκοψε **2.** πήγαιναν, μάζευαν **3.** έδιωξαν **4.** άλλαζε, άνοιξε **5.** πλήρωσε, γιόρτασε **6.** έστελνες **7.** σκούπιζα, φώναξε **8.** έκλεψε, γύριζε **9.** δάνεισαν **10.** τελείωνα, πήγαινα

II

1. κανείς **2.** Κάποιος **3.** που **4.** κάμποσο **5.** αρκετή **6.** καθεμία, ό,τι **7.** Μερικοί, τι **8.** τέτοιο **9.** οποιαδήποτε

III

1. πολλή **2.** Πολλοί **3.** πολύ, πολλή **4.** πολλών **5.** πολλούς **6.** πολλές, πολύ **7.** Πολλά **8.** πολλή, πολύ

IV

1. Όλα τα **2.** Όλοι οι **3.** των άλλων **4.** όλες τις άλλες **5.** ο άλλος **6.** Τον άλλο **7.** τα άλλα **8.** άλλη **9.** Όλο το

V

1. αλλιώς **2.** Τότε **3.** όπως **4.** όπου **5.** πουθενά **6.** όποτε **7.** καθόλου **8.** έτσι **9.** παντού

VI

1. έτσι **2.** Άλλοτε **3.** κάπου **4.** που **5.** όπως **6.** Κάποτε **7.** Οπουδήποτε **8.** Τίποτε **9.** καθόλου

VII

[**t**riti e**f**t**a** / ap**o** makrij**a** tini**ð**a / nar**x**´et**e** katap**a**nomu / for**u**s**e** pap**u**cj**a** p**a**nina k´epro**x**or**u**s**e** cl**a**fr**i** k´e**a**spr**o**mavri / osk´iosk´il**o**s p**i**sotis / vut**u**s**e** ostamis**a** mes**a** stom**a**vro / γ´er**a**sa naperim**e**no ali**θ**ja / k´**ei**nc t**o**ra pol**i** ar**γa** / janakat**a**lavo / p**o**so ek´**i**ni proxor**u**s**e** / t**o**so tok´en**o** me**γa**lone / k´**e**oti **ð**ene**p**rok´ito nasinandi**θ**um**e** pot**e**]

16 ΥΡΟΚ

I

1. Θα διαλέγει **2.** Θα λείψω **3.** Θα κλείνουν **4.** Θα ψάχνουν **5.** Θα τον πιστέψουν **6.** Θα το αγοράσω **7.** Θα τριγυρίζουν **8.** Θα τους ανοίξεις **9.** Θα ελέγχετε **10.** Θα φτάσει

II

1. να βλέπω **2.** να ρίχνει **3.** να κόψεις **4.** να μου γράψεις/γράψει/γράψετε/γράψουν **5.** να μην κοιτάζεις/κοιτάζετε **6.** να παίζουν **7.** να διαλέξεις **8.** να πηγαίνετε **9.** να γυρίσει **10.** να επιπλώσει

III

[tapara**θ**ira / saf**t**es teskotines k**a**mares / puperno meres varjes / cpano kato truγ΄irno / janavro tapara**θ**ira / **o**tan aniksi ena para**θ**iro **θ**anc pariγoria / matapara**θ**ira **δ**envriskondc / i**δ**enboro natavro / k΄ckalitera isos namintavro / isos tofos **θ**anc mjanea tirania / pjoskseri ti k΄enurja praγmata **θ**a**δ**iksi]

17 ΥΡΟΚ

I

1. άλλαζε **2.** στέλνετε **3.** δέσε **4.** σκουπίζετε **5.** Αφήστε **6.** γράφετέ **7.** δώστε **8.** πότιζέ **9.** φέρτε **10.** φωνάξτε

II

1. Μην ανοίξεις **2.** Μην κλείσετε **3.** Μην μαζέψετε **4.** Μην βάψετε **5.** Μην παίξετε **6.** Μην παίξεις **7.** Μην αφήσεις **8.** Μην ανάψεις **9.** Μην διώξεις **10.** Μην κόψετε

III

1. Μαρία, φέρε τής τα **2.** Παιδιά, αγοράστε τούς τα σήμερα **3.** Δώστε τού την **4.** Μην τους τα γράψετε **5.** Μην της τις στείλεις **6.** Κώστα, άνοιξέ την **7.** Άννα, σκούπισέ τα **8.** Αντώνη, κλείσε το **9.** Σβήστε το **10.** Πέτρο, μην τον περιμένεις

IV

1. Μην μου το γράψεις **2.** Μην του την δώσεις **3.** Μην τους τα στείλετε **4.** Μην μου την αγοράσεις **5.** Μην μου τα διδάξεις **6.** Μην της τον φέρετε **7.** Μην του το ράψεις **8.** Μην της την ετοιμάσεις **9.** Μην μας τα μαγειρέψεις **10.** Μην μας τα φυλάξεις

V

[epestrefe / epestrefe sixna k´eperneme / agapimeni esθisis / epestrefe k´eperneme / otan ksipna tusomatos imnimi / k´epiθimia palja ksanaperna stoema / otan tax´ili k´etoδerma enθimunde / k´esθanonde tax´erja / sanaẖizun pali / epestrefe sixna k´eperneme tinixta / otan tax´ili k´etoδerma enθimunde]

18 ΥΡΟΚ

I

1. του φούρναρη **2.** ταξιτζήδες **3.** του ψωμά **4.** τον τσαγκάρη **5.** γαλατάδες **6.** Ο καφετζής **7.** του συγγενή/των συγγενών **8.** γιακά **9.** αρακά **10.** τον καυγά

II

1. τριακόσια εξήντα έξι **2.** οχτακόσιες χιλιάδες **3.** στον εκατοστό **4.** πέντε χιλιάδες τριακόσια σαράντα ένα **5.** χίλιους **6.** δύο χιλιάδες τετρακόσιες **7.** της τριακοσιοστής εβδομηκοστής έννατης **8.** στο διακοσιοστό τεσσαρακοστό έκτο **9.** τετρακοσιοστός δέκατος πέμπτος **10.** την εκατοστή ογδοηκοστή έννατη

19 ΥΡΟΚ

I

1. περισσότερα **2.** χειρότερο **3.** βαρύτερο/πιο βαρύ, ελαφρότερο/πιο ελαφρό **4.** στενότερος/πιο στενός, φαρδύτερη/πιο φαρδιά **5.** πιο γκρινιάρης **6.** μικρότερο, μεγαλύτερη **7.** συντομότερο/πιο σύντομο **8.** επιβλαβέστερα/πιο επιβλαβή **9.** καλύτερα, μακρύτερα/πιο μακριά **10.** πιο περίεργο

II

1. απλούστατο **2.** τους πλουσιότερους /τους πιο πλούσιους **3.** Τις περισσότερες **4.** η ωραιότερη/ η πιο ωραία **5.** το χειρότερο **6.** η πιο κρύα **7.** Το πιο περίεργο **8.** οι πιο ζηλιάρηδες **9.** τις πιο ανόητες **10.** αγενέστατος, αναιδέστατος

III

1. λιγότερο **2.** Καλύτερα **3.** περισσότερα **4.** βαθύτερα/πιο βαθιά **5.** ωραιότερα/πιο ωραία **6.** γρηγορότερα/πιο γρήγορα **7.** ελάχιστα **8.** σιγότερα/πιο σιγά **9.** χειρότερα **10.** Απλούστατα

IV

[imnos istinelefθeria / scynorizo apotingopsi / tuspaθju tindromeri / scynorizo apotinopsi / pumevia metrai tiγ´i / aptakokala vyalmeni / tonelinon taiera / k´esambrota anδriomeni / x´ere ox´ere elefθerja / ek´i mesa ekatikuses / pikrameni endropali / k´iena stoma akarteruses / ela pali nasupi / aryˊic nalθi ekˊini imera / k´iitan ola sjopila / jati taskjaze ifovera k´etaplakone isklavja]

20 ΥΡΟΚ

I

1. έχει αράξει **2.** έχεις φάει **3.** έχει πάει **4.** έχετε ταξιδέψει **5.** έχουμε βάψει **6.** έχω τελειώσει **7.** έχουν δει **8.** έχει πιει **9.** έχουν βρει **10.** έχουν βγει

II

Είχες κόψει, Έχω πλύνει, έχω σκουπίσει, έχω βάλει, έχω στρώσει, έχεις κάνει, είχες πει, έχεις πείθει, θα έχω τελειώσει

21 ΥΡΟΚ

I

1. έχει σκουπιστεί **2.** Πιάστηκε **3.** θα καταδικαστεί **4.** δανειζόταν **5.** βρέθηκε **6.** στηρίσου **7.** ράφτηκε **8.** φυλάχτηκαν **9.** φορτώθηκε **10.** κρύβονταν

II

1. φτιαγμένος **2.** βαμμένος **3.** κομμένο **4.** κουρασμένος/η **5.** χαρούμενα **6.** μεταχειριζόμενο **7.** σβησμένο **8.** γραμμένο **9.** διορθωμένες **10.** προγραμματισμένος

III

1. είχε χτιστεί **2.** ετοιμαστήκαμε **3.** βιάζεται **4.** στεκόταν / στάθηκε **5.** πιάστηκε **6.** ακούστηκε **7.** σκίστηκε **8.** κλειστήκαμε **9.** αναγκαστήκαμε

22 ΥΡΟΚ

I

1. την περίοδο **2.** φωνακλούδες **3.** παραγράφους **4.** του καναπέ **5.** τον παππού/ τους παππούδες **6.** γιαγιάδες **7.** συγγραφέων **8.** υπναρού **9.** κεφτέδες, πουρέ **10.** του εισαγγελέα

II

1. μόνος **2.** Η ίδια **3.** η ίδια, τον εαυτό **4.** μόνος (μοναχός) / μόνη (μοναχή) **5.** τις ίδιες **6.** το ίδιο **7.** Μόνος (μοναχός) / Μόνη (μοναχή) **8.** ίδιο **9.** τον εαυτό **10.** μόνοι

III

1. που/ο οποίος **2.** τον οποίο **3.** που/το οποίο **4.** που/οι οποίες **5.** τον οποίο **6.** που/τον οποίο **7.** που/το οποίο **8.** που/τα οποία **9.** του οποίου/που ... του **10.** του οποίου/που ... του

IV

[proxoro mesapo petrina k´erja / k´ey´inek´es pukratan misofeɬara .´ oθeos lipi aftos ok´i pos / δenex´i telos k´ekanis δengzeri / ti tomberimeni / kaθe onoma feɬi jaliγ◡ / mesa staskotina / k´cistera zvini k´exanetc]

23 ΥΡΟΚ

I

1. αποτελείται **2.** κρατιέται **3.** εξαιρούνται **4.** ικανοποιείσαι **5.** χασμουριέσαι, βαριέσαι **6.** ξεχνιούνται **7.** σιγκινούμαστε **8.** πηροφορείστε **9.** παραπονιέσαι **10.** χρησιμοποιείται

II

1. αρνιόταν **2.** Γεννήθηκε **3.** πουλήθηκε **4.** στερούνταν **5.** πραπονιόνταν **6.** Πετάχτηκε **7.** Τραβήχτηκα **8.** Περιποιούνταν **9.** Αφαιρέθηκα **10.** ειδοποιήθηκαν

III

1. θα στενοχωριούνται **2.** θα πουληθεί **3.** να αρκείσαι **4.** να τιμωρηθούν **5.** θα βαρεθούν **6.** να κινηθούν **7.** Θα ωφελείσαι **8.** Θα ικανοποιηθούν **9.** να δικαιολογείσαι **10.** να δημιουργηθεί

IV

[lipume jati afisa naperasi / ena plati potami mesa apo taδaxtilamu / xoris napjo ute mjastala / tora viθizome stimbetra / ena mikro pefko stokokino xoma / δenexo ali sindrofja / oti ayapisa xaθik´e mazi metaspitja / puitan k´enurja toperazmeno kalok´eri / k´egremisan metonaera tufθinoporu]

24 ΥΡΟΚ

I

1. του κρέατος **2.** καθεστώτα **3.** γεγονότα **4.** φωνήεντα **5.** ενδιαφέροντα **6.** του παντός **7.** τα δάκρυά **8.** πλυσίματος **9.** Τα οξέα **10.** του τέρατος

II

1. διαβάζοντας **2.** Περπατώντας **3.** ακούγοντας **4.** πίνοντας **5.** έχοντας **6.** Φτάνοντας **7.** Μπαίνοντας **8.** βλέποντας **9.** μιλώντας, τραγουδώντας **10.** μπορώντας

III

1. ξεράθηκαν **2.** Πικράθηκε **3.** Ψυχράθηκαν **4.** συμπέρανε **5.** πάχυνε **6.** λέπτυνε **7.** Πέθανε **8.** ομόρφυνε **9.** ξεθύμανα **10.** μίκρυναν

25 УРОК

I

1. βρω **2.** θα νομίσει **3.** πες **4.** θα πήγαινα **5.** θα πότιζε / θα είχε ποτίσει **6.** να γύριζα **7.** πάρε **8.** δούμε **9.** βγάζαμε / είχαμε βγάλει **10.** θα χαλάσει **11.** να διάβαζες **12.** είχα **13.** παίρνεις **14.** θα κέρδιζε **15.** ήξερα **16.** στείλε **17.** φορά/φοράει **18.** φύγεις **19.** ρωτούσαν / είχαν ρωτήσει **20.** θα μάθαινες / θα είχες μάθει

ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА

1. Τα νέα ελληνικά για ξένους. Θεσσαλονίκη, 1999. — Новогреческий для иностранцев. Салоники, 1999.

2. Χρήστου Γ. Σιόντη. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα. Ιωάννινα, 2001. — *Христос Й. Сиондис.* Учу греческий язык. Янина, 2001.

3. Χρήστου Γ. Σιόντη. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα. Βιβλίο ασκήσεων. Ιωάννινα, 2001. — *Христос Й. Сиондис.* Учу греческий язык. Упражнения. Янина, 2001.

4. Σαπφώ Τλούπα. Πολιτιστικό πανόραμα. Νέα ελληνικά και πολιτισμός. Θεσσαλονίκη,1994. — *Сапфо Тлупа.* Культурная панорама. Новогреческий язык и культура. Салоники,1994.

ОГЛАВЛЕНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ 3

1 УРОК *(алфавит; правила чтения; ударение; упражнения)* 7

2 УРОК *(существительные мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα; определенный и неопределенный артикль; глагол «быть»; личные местоимения; числительные от 0 до 10; диалоги «Знакомство»; выражения по теме, упражнения)* 15

3 УРОК *(винительный падеж единственного числа существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα; предлоги σε («в», «на»), από («из», «от», «у»), με («с»), για («для», «за», «до»); притяжательные местоимения; настоящее время действительного залога глаголов первого спряжения; числительные от 11 до 20, диалог «Общение (страны и города)»; выражения по теме; упражнения)* 25

4 УРОК *(именительный падеж множественного числа определенного артикля и существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα; глаголы второго спряжения (первая группа); числительные от 21 до100; диалоги и текст «Национальности и языки»; выражения по теме, упражнения)* 39

5 УРОК *(винительный падеж множественного числа определенного артикля и существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα; диалоги и текст «Семья»; выражения по теме; упражнения)* 48

6 УРОК *(родительный падеж артиклей и существительных мужского рода на -ος, -ης, -ας, женского рода на -α, -η, среднего рода на -ο, -ι, -μα; прилагательные на -ος, -η, -ο, -ος, -α, -ο, -ος, -ιά, ο, -ής, -ιά, ί; уменьшительно-ласкательные суффиксы; диалог «Внешность»; выражения по теме; упражнения)* 55

7 УРОК *(склонение слов «многие», «один», «три», «четыре», «этот», «тот», «кто» или «какой», «сколько»; диалоги и текст «Возраст. Профессия»; выражения по теме; упражнения)* 73

8 УРОК *(прошедшее и будущее время глаголов «быть» и «иметь»; порядковые числительные от 1 до 12; наречия и предлоги; обстоятельства времени; диалоги и тексты «Дни недели, месяцы и времена года»; выражения по теме, упражнения)* 88

9 УРОК *(притяжательное местоимение «мой (моя, мое) собственный»; прилагательные, образованные от существительных и наречий; порядковые числительные от 13 до 100; диалоги «Время»; выражения по теме; упражнения)* 104

10 УРОК *(аорист действительного залога глаголов первого и второго (первая группа) спряжения; аорист неправильных глаголов; диалог и тексты «Работа и отдых»; выражения по теме; упражнения)* 117

11 УРОК *(личные местоимения в винительном падеже; прямое дополнение; существительные среднего рода на -ος; диалоги и тексты «На почте»; выражения по теме; упражнения)* 132

12 УРОК *(личные местоимения в родительном падеже; косвенное дополнение; конструкции «мне нравится», «мне идет»; обстоятельства места; предложения с να; диалоги «Одежда»; выражения по теме; упражнения)* 142

13 УРОК *(прямое и косвенное дополнение; таблица склонения местоимений; настоящее время страдательного залога глаголов первого спряжения; существительные женского рода на -ση, -ξη, -ψη; диалог и тексты «Здоровье»; выражения по теме; упражнения)* 154

14 УРОК *(прилагательные на -ύς, -ιά, -ύ/ -ης, -α, -ικο/-ης, -ης, -ες; настоящее время и аорист глаголов второго спряжения (вторая группа); диалог и тексты «В городе или в деревне»; выражения по теме; упражнения)* 168

15 УРОК *(имперфект; образование наречий от прилагательных; вопросительные, неопределенные, указательные, относительные местоимения и наречия; диалоги и тексты «Развлечения»; выражения по теме; упражнения)* 181

16 УРОК *(будущее время совершенного и несовершенного вида; формы глаголов совершенного и несовершенного вида с частицей να; диалоги и текст «Дом»; выражения по теме; упражнения)* 202

17 УРОК *(повелительное наклонение совершенного и несовершенного вида; диалоги и текст «В гостинице»; выражения по теме; упражнения)* 224

18 УРОК *(существительные мужского рода на -ης, -ηδες/ -άς, -άδες/ -ής, -είς; количественные и порядковые числительные от 100; диалоги и текст «В магазине; выражения по теме; упражнения)* 239

19 УРОК *(степени сравнения прилагательных на -ος, -η, -ο/-ος, -α, -ο/ -ος, -ια, -ο/ -ύς, -ιά, -ύ/ -ής, -ής, -ές/ -ης, -α, -ικο; неправильные степени сравнения прилагательных; степени сравнения наречий; неправильные степени сравнения наречий; диалог и тексты «Греческие праздники и обычаи»; выражения по теме; упражнения)* 252

20 УРОК *(перфект, плюсквамперфект, перфектное будущее действительного залога глаголов обоих спряжений; тексты «Путешествия»; выражения по теме; упражнения)* 276

21 УРОК *(страдательный залог глаголов первого спряжения; тексты «Греция»; выражения по теме; упражнения)* 292

22 УРОК *(существительные мужского рода на -ές, -έδες/-ούς, -ούδες/ -έας, -είς; существительные женского рода на -ος, -οι/ -ά, -άδες/ -ού, -ούδες; возвратные, определенные, относительные местоимения; тексты «Зрелища»; выражения по теме; упражнения)* 316

23 УРОК *(страдательный залог глаголов второго спряжения; тексты и диалог «Общество»; выражения по теме; упражнения)* 340

24 УРОК *(существительные среднего рода на -ας, -ώς, -ός, -όν, -ον, -άν, -αν, -εν, -ύ, -υ, -ιμο; деепричастие настоящего времени действительного залога и причастия настоящего времени страдательного и действительного залога глаголов обоих спряжений; глаголы на -αίνω; диалоги «На улице»; выражения по теме; упражнения)* 364

25 УРОК *(желательное наклонение; вероятностное наклонение; сослагательное наклонение; условные предложения; диалоги и текст «В ресторане»; выражения по теме; упражнения)* 383

НЕПРАВИЛЬНЫЕ ГЛАГОЛЫ 402

КЛЮЧИ 409

ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА 428

Цель этого учебного пособия — помочь читателю овладеть основами современного греческого языка. Вы познакомитесь с основными правилами грамматики, сможете выполнить разнообразные упражнения для закрепления и проверки своих знаний; благодаря удачной подборке текстов научитесь читать и понимать греческие тексты. В результате вы не только начнете понимать разговорную и письменную речь, но и сможете свободно общаться на новом для вас языке.

РУБ 452.00

ISBN 5-89815-482-5

